

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Generalni finančni urad

Šmartinska cesta 55, p. p. 631, 1001 Ljubljana

Finančna uprava Republike Slovenije

LETNO POROČILO FINANČNE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

2019

Republika Slovenija
Ministrstvo za finance

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, februar 2020

1 KAZALO

2 UVOD	4
3 OSEBNA IZKAZNICA	6
4 REALIZACIJA PROGRAMA DELA FINANČNE UPRAVE RS ZA 2019 - PRILOGA	8
5 ZAVEZANCI ZA PLAČEVANJE JAVNOFINANČNIH DAJATEV	9
6 POBIRANJE JAVNOFINANČNIH DAJATEV	10
DOHODNINA	12
DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB	25
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	30
DAVEK NA DODANO VREDNOST	39
TROŠARINE	44
CARINE	48
DAVEK NA MOTORNA VOZILA	62
DAVEK NA PROMET NEPREMIČNIN	65
OKOLJSKE DAJATVE	66
PRIBITEK K CESTNINI IN TAKSA NA PRETOVOR	68
DAVEK OD PROMETA ZAVAROVALNIH POSLOV	68
DAVEK NA DEDIŠČINE IN DARILA	69
DAVEK NA VODNA PLOVILA IN DODATNI DAVEK OD PLOVIL	69
DAVKI OD PREMOŽENJA	69
NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA	69
PRIREJANJE IGER NA SREČO	70
DAVEK OD IGER NA SREČO, KONCESIJSKA DAJATEV, DAVEK NA SREČKE IN DAVEK NA DOBITKE OD IGER NA SREČO	71
7 MEDNARODNA IZMENJAVA INFORMACIJ IN MEDNARODNO SODELOVANJE	72
8 ZAŠČITA IN VAROVANJE ŽIVLJENJA, ZDRAVJA IN PREMOŽENJA	86
Prepovedi in omejitve ter tihotapsko blago	86
Varnost v prometu in druge aktivnosti na področju prometne varnosti	90
9 SPODBUJANJE PROSTOVOLJNEGA PLAČEVANJA DAJATEV	91
10 NADZOR	100
11 KAZNIVA RAVNANJA	113
12 DAVČNI DOLG	117
ODPISI	120
13 ZAVAROVANJE PLAČILA DAJATEV	120
14 IZTERJAVA	121
15 PRAVNA SREDSTVA	132
16 INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA	134
17 NOTRANJI IN ZUNANJI NADZOR NAD FINANČNO UPRAVO RS	140
18 PORABA PRORAČUNSKIH SREDSTEV	142
PRILOGA: REALIZACIJA PROGRAMA DELA FINANČNE UPRAVE ZA LETO 2019	144

2 UVOD

Leto 2019 je bilo za Finančno upravo RS zelo uspešno, zastavljene cilje smo na marsikaterih področjih celo presegli. Finančna uprava RS je tako v letu 2019 pobrala 17,6 milijarde € javnofinančnih prihodkov, kar je za 954 milijonov € oziroma za 5,7% več kakor v letu 2018. Uspešni smo bili tudi na področju obvladovanja davčnega dolga, ki se je v letu 2019 znižal za 2 %.

Razloge za izrazito pozitivne rezultate poslovanja je mogoče najti predvsem v kontinuiranem dvigovanju stopnje prostovoljnega plačevanja dajatev. Dejavnika, ki sta prostovoljno plačevanje najbolj vzpodbudila, sta nadaljnja digitalizacija poslovanja ter poenostavljanje upravnih postopkov, ki prinašata za zavezance enostavnejše izpolnjevanje obveznosti in kakovostnejše storitve. V Finančni upravi RS smo v preteklem letu izvedli obsežen nabor ukrepov, usmerjenih v nadgradnjo oziroma širitev storitev, ki jih ponujamo zavezancem z namenom lažjega in cenejšega izpolnjevanja obveznosti ter uveljavljanja njihovih pravic. Med temi storitvami gre posebej izpostaviti uvedbo mobilne aplikacije eDavki, ki je namenjena lažjemu poslovanju in boljšemu informiranju fizičnih oseb ter možnost plačila več vrst dajatev in prispevkov z enim plačilnim nalogom, na podlagi izdanega e-računa.

V letu 2019 smo nadaljevali s postopki v smeri poenostavitve e-poslovanja za zavezance. S tem namenom v eDavkih pri oddaji dokumentov ni več potreben elektronski podpis s strani uporabnika, podprta je tudi funkcionalnost avtomatičnega shranjevanja obrazcev. Uporabnik je s tem razbremenjen postopkov nameščanja podpisne komponente na svoj računalnik in nevarnosti neshranjenosti že izpolnjenih podatkov. Prav tako smo nadaljevali s predizpolnjevanjem podatkov na različnih elektronskih obrazcih, kar zavezancem izrazito olajša oddajanje vlog.

Razširili smo nabor dokumentov v sistemu eVročanja. Za eVročanje so bili lani pripravljeni sklepi, pozivi, obvestila in nalogi izvršilnega postopka, ki se individualno izdajo v dokumentnem sistemu Finančne uprave RS. Na eVročanje pa so bile pripravljene tudi informativni izračuni dohodnine, odločbe za letno odmero dohodnine, odločbe o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in odmeri dohodnine od obresti. Vseh eVročenih dokumentov v letu 2019 je bilo 1.203.173, kar je 41,4 % več kakor v letu 2018.

Nadaljevali smo z razvojem sistema informiranja zavezancev z namenom, da so zavezancu informacije za celotno Slovenijo podane enotno, v razumnem času, na enem mestu oziroma ob prvem stiku. Z letom 2019 je bil vzpostavljen enotni klicni center za davke fizičnih oseb za celotno Slovenijo. Od maja 2019 do konca decembra 2019 smo nato začeli s pilotnim projektom klicnega centra za davke poslovnih subjektov, v katerega so bili vključeni trije finančni uradi. Na podlagi pilotnega projekta je bil z letom 2020 uspešno vzpostavljen klicni center za davke poslovnih subjektov za območje celotne Slovenije. Poleg omenjenih klicnih centrov je že vzpostavljen tudi klicni center za DDV. S tem je telefonsko in pisno informiranje na davčnem področju v celoti organizirano v obliki klicnih centrov, objavljene telefonske številke za celotno Slovenijo omogočajo pregledno in enostavno komuniciranje zavezancev s Finančno upravo RS. Po drugi strani pa s pomočjo klicnih centrov pridobivamo dragocene povratne informacije z namenom izboljšanja ter aktualiziranja proaktivnih aktivnosti za nadaljnje povečanje prostovoljnega plačevanja obveznih dajatev.

Nadgradnja portala e-TROD (aplikacija za napovedovanje trošarinskih in okoljskih dajatev) je v letu 2019 omogočila, da so uporabniki lahko začeli predlagati tudi dokumente s področja oproščene uporabe, vloge za izdajo dovoljenja za začasno pooblaščenega prejemnika in zahtevke za vračilo trošarine za energente, porabljene za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe. V skladu s prenovljenim Carinskim zakonikom Unije (CZU) intenzivno poteka izvajanje dolgoročne načrtane digitalizacije vseh carinskih poslovnih procesov. Aktivnosti Finančne uprave RS so bile v letu 2019 na tem področju usmerjene predvsem v uvedbo in integracijo sprememb na področjih Sistema pooblaščenih gospodarskih subjektov (eAEOI), Sistema za nadzorstvo (faza 2), prilagoditvi novemu tehnološkemu okolju sistema carinskega enotnega okna EU (SW TRACES) ter aktivnostim za prilagoditev nacionalnega uvoznega sistema zahtevam CZU.

Izvajanje nadzorne funkcije je iz leta v leto vse bolj prilagojeno večji mobilnosti zavezancev, delovne sile ter naraščanju števila čezmejnih transakcij. V takšnih razmerah je za učinkovit nadzor nujen delujoč sistem mednarodne

avtomatične izmenjave informacij, ki se je vzpostavil zaradi številnih čezmejnih davčnih goljufij in utaj ter neprijavljenih in neobdavčenih dohodkov. V letu 2019 je Finančna uprava RS prejela za 85 % več informacij o finančnih računih v tujini kot leto prej, saj so države pošiljateljice informacije o finančnih računih fizičnih in pravnih oseb poročale v znatno večjem obsegu. Poseben poudarek je bil namenjen predvsem preveritvam, ali so bili doseženi dohodki davčnemu organu pravočasno napovedani in v pravilnem obsegu, preverjal se je izvor finančnih sredstev na računih ter opredelitev rezidentskega statusa, od katerega je odvisen obseg davčne obveznosti posameznika. Na podlagi prejetih podatkov se je izvajala tudi medsebojna upravna pomoč med državami članicami EU pri izterjavi davčnih obveznosti.

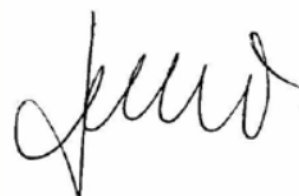
V preteklem letu smo nadgrajevali in širili sistem avtomatizirane zaznave tveganj, s katerim želimo izboljšati učinkovitost izvedenih nadzornih postopkov. Ocenjujem, da stalen usmerjen nadzor ter sistematičen pristop pri pozivanju in obravnavi zavezancev, ki ne predlagajo obračunov, čedalje bolj vpliva na ravnanje zavezancev, ki so začeli pravočasno izpolnjevati obveznost predlaganja obračunov. Navedeno, skupaj z vse večjim številom predizpolnjenih obračunov, prispeva k upadu števila poslanih pozivov za predložitev obračunov in tudi upadu predloženih popravkov obračunov in samoprijav.

Organizacijski razvoj je odraz stalnih sprememb v širšem delovnem okolju Finančne uprave RS. Te spremembe so v zadnjih letih v največji meri posledica pospešenega razvoja digitalizacije, ki omogoča temeljito prenovo poslovnih procesov. V letu 2019 je na področju davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti aktivno potekala prenova sistema nadzora davčnih obračunov in akontacij ter obrokov akontacij z namenom avtomatizacije in poenotenja v največji možni meri za obe področji. Nova rešitev omogoča tudi bolj pregledno in enakomerno dodeljevanje nalog izvajanja nadzora nad pravilnostjo in skladnostjo predloženih davčnih obračunov. Z avtomatizacijo se zato v prihodnjih letih pričakuje povečanje števila davčnih nadzorov na teh dveh področjih in bolj učinkovito izvajanje teh nadzorov.

Zgoraj sem posebej izpostavil nekatere pomembnejše številke, področja in aktivnosti preteklega leta. Poudariti pa je potrebno, da so delovne aktivnosti vseh naših zaposlenih vsakodnevno usmerjene v nemoteno in strokovno opravljanje rednih pristojnosti Finančne uprave RS, da lahko učinkovito zasledujemo zastavljene cilje na področju pobiranja davčnih in drugih dajatev.

V program dela za leto 2020 smo zapisali, kako bo Finančna uprava RS v tekočem letu 2020 še izboljšala svoje delovanje tako na storitveni strani za zavezance kot tudi na strani nadzora. Ker pa se z letošnjim letom zaključuje tudi petletno obdobje in s tem tudi Strategija delovanja Finančne uprave v obdobju 2015 – 2020, za leto 2021 pripravljamo nov strateški dokument, ki bo načrtoval smernice prihodnjega delovanja in razvoja Finančne uprave za obdobje 2021 – 2026.

Peter Jenko,
generalni direktor

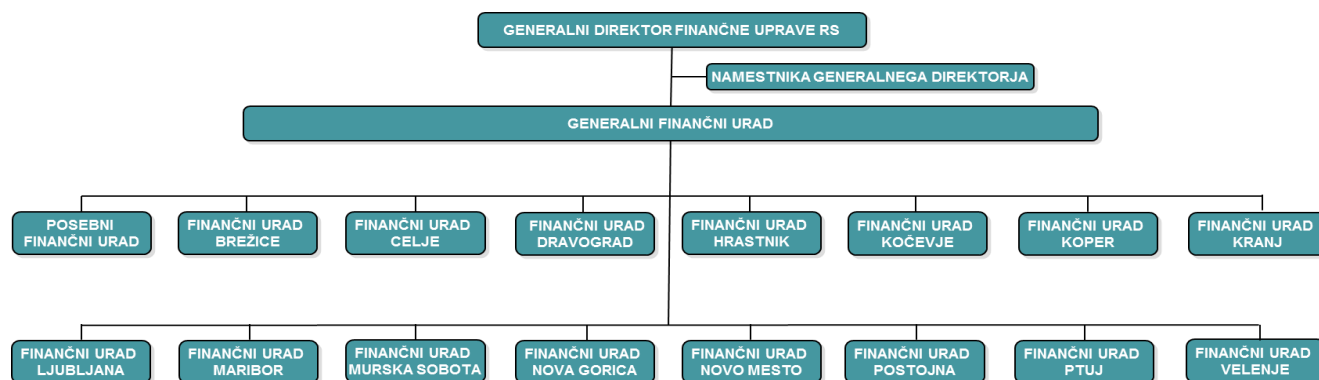
3 OSEBNA IZKAZNICA

Finančna uprava RS je organ v sestavi Ministrstva za finance. Nastala je 1. avgusta 2014 z združitvijo Carinske uprave RS in Davčne uprave RS. Njen sedež je na Šmartinski cesti 55 v Ljubljani. Naloge in organizacijo ureja Zakon o finančni upravi.

Organizacija Finančne uprave RS

Finančno upravo RS so na dan 31. decembra 2019 sestavljali Generalni finančni urad in 16 finančnih uradov (v nadaljevanju: FU): Brežice, Celje, Dravograd, Hrastnik, Kočevje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Ptuj in Velenje ter Posebni finančni urad.

Slika 1: Organizacijska shema Finančne uprave RS na dan 31. december 2019

V okviru Generalnega finančnega urada delujejo Služba generalnega direktorja, Služba za notranje preiskave, Notranjerevizijska služba, Uprava za carine, Uprava za davke, Uprava za nadzor, Uprava za računovodstvo in izvršbo, Urad za informatiko in Urad za splošne zadeve.

V vseh FU delujejo sektorji za davke, sektorji oz. oddelki za izvršbe in službe za splošne zadeve. Sektorji za carine delujejo v osmih FU (Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica in Novo mesto), sektorji za nadzor pa v devetih FU (Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto in Posebni finančni urad).

Med letom 2019 se je organizacija Finančne uprave RS delno spremenila v skladu s poslovnimi potrebami ter zaradi poenotenja poimenovanj notranjih organizacijskih enot (v Uradu za informatiko na GFU je bil oblikovan nov Oddelek za vodenje projektov ter v okviru Službe za obdelave in pomoč uporabnikom nova Oddelek za obdelave in Oddelek za podporo uporabnikom; na FU Ljubljana se je Oddelek za obdavčitev dohodkov iz poslovanja 1 preoblikoval v Oddelek za davke od dohodkov iz poslovanja in Oddelek za obdavčitev dohodkov iz poslovanja 2 v Oddelek za prispevke).

V večini FU so organizirani tudi posebni oddelki za specializirana področja dela ali pa kompetenčni centri, kjer se opravljajo te naloge za vse FU. Tako v okviru Finančne uprave RS delujejo posebni oddelki ali pa kompetenčni centri za naslednja področja dela: obravnava kaznivih ravnanj, inšpekcijski nadzor s področja carin, izvršba nedavnih terjatev, oprostitev in vračila dajatev za diplomatska predstavništva, konzulate, institucije in organe EU ter mednarodne organizacije, identifikacija za namene DDV, poenostavljeni postopki, mednarodni cestni promet, pavšalna nadomestila, vodna plovila, poenostavitve, promet, TARIC, intrastat, tranzit, okoljske dajatve, izvajanje posebne ureditve miniVEM po DDV zakonodaji in centralna pomoč uporabnikom.

Zaposleni

Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Finančni upravi RS zaposlenih 3.620 uslužbencev, kar je za 0,25 % manj kakor konec leta 2018. Od tega je bilo 2.358 žensk (65,14 %) in 1.262 moških (34,86 %). 3.568 uslužbencev je imelo sklenjene pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas in 52 za določen čas. Za določen čas je bilo zaposlenih 34 uslužbencev zaradi nadomeščanja dalj časa odsotnih javnih uslužbencev, 15 športnikov in 3 pripravniki.

V letu 2019 je bilo 162 prenehanj delovnega razmerja, od tega je imelo 43 uslužbencev sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za določen čas, 119 pa za nedoločen čas. Slednjim je pogodba o zaposlitvi prenehala zaradi: sporazumnega prenehanja pogodbe o zaposlitvi (26), upokojitve (66), premestitve v druge državne organe (12), izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi (1), sklenitve dogovora o mirovanju pravic in obveznosti (2), neopravljenega strokovnega izpita (1), 11 javnih uslužbencev pa je umrlo.

V letu 2019 je bilo sklenjenih 153 delovnih razmerij, od tega je bilo sklenjenih 83 pogodb za nedoločen čas, 70 pa za določen čas. Pogodbe o zaposlitvi za določen čas so bile sklenjene iz naslednjih vzrokov: nadomeščanje začasno odsotnih javnih uslužbencev (65), opravljanje pripravništva (4) in zaposlitev vrhunškega športnika (1).

V Finančni upravi RS se je v letu 2019 skupno število zaposlenih zmanjšalo za devet zaposlenih, torej za 0,25 %. Skupno število zaposlenih ni preseglo dovoljenega števila zaposlenih, določenega s kadrovskim načrtom, ki znaša 3.599 zaposlenih.

Preglednica 1: Število zaposlenih v Finančni upravi RS

Notranja organizacijska enota	Število zaposlenih za nedoločen čas 31. 12. 2018	Število zaposlenih za določen čas 31. 12. 2018	Skupaj 31. 12. 2018	Število zaposlenih za nedoločen čas 31. 12. 2019	Število zaposlenih za določen čas 31. 12. 2019	Skupaj 31.12. 2019	Indeks – vsi zaposleni 2019/ 2018
Generalni FU	637	19	656	622	21	643	98,02
Posebni FU	70	0	70	71	2	73	104,29
FU Brežice	80	1	81	78	0	78	96,30
FU Celje	262	3	265	267	3	270	101,89
FU Dravograd	61	0	61	59	1	60	98,36
FU Hrastnik	38	0	38	41	1	42	110,53
FU Kočevje	35	1	36	38	1	39	108,33
FU Koper	341	3	344	344	3	347	100,87
FU Kranj	223	2	225	223	4	227	100,89
FU Ljubljana	654	8	662	646	3	649	98,04
FU Maribor	347	0	347	337	2	339	97,69
FU Murska Sobota	218	3	221	224	5	229	103,62
FU Nova Gorica	238	5	243	237	2	239	98,35
FU Novo mesto	218	3	221	217	1	218	98,64
FU Postojna	38	0	38	41	1	42	110,53
FU Ptuj	65	4	69	70	2	72	104,35
FU Velenje	52	0	52	53	0	53	101,92
Skupaj	3.577	52	3.629	3.568	52	3.620	99,75

V Finančni upravi RS je bilo na dan 31. 12. 2019 zaposlenih 2.849 pooblaščenih uradnih oseb, od tega 423 inšpektorjev, 544 finančnih svetovalcev, 158 preiskovalcev, 260 carinikov, 1.065 kontrolorjev in 399 izterjevalcev.

Preglednica 2: Pregled zaposlenih po stopnjah izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih 31. 12. 2018	Delež v %	Število zaposlenih 31. 12. 2019	Delež v %	Indeks 2019/2018
Osnovna	9	0,25	9	0,25	100,00
Nižja poklicna	2	0,06	2	0,06	100,00
Srednja poklicna	24	0,66	22	0,61	91,67
Srednja	851	23,45	819	22,62	96,24
Višja	534	14,71	530	14,64	99,25
Visoka strokovna	960	26,45	974	26,91	101,46
Univerzitetna	1.047	28,85	1.063	29,36	101,53
Magisterij	191	5,26	189	5,22	98,95
Doktorat	11	0,30	12	0,33	109,09
Skupaj	3.629	100,00	3620	100,00	99,75

V letu 2019 je bilo v organizaciji Finančne uprave RS izvedenih 208 izobraževalnih dogodkov, ki se jih je udeležilo 9001 uslužbencev iz vseh finančnih uradov in Generalnega finančnega urada. 5 884 uslužbencev se je udeležilo e-usposabljanja. Ob upoštevanju udeležb tudi na usposabljanjih pri zunanjih izvajalcih na trgu, za potrebe opravljanja strokovnih izpitov na Upravni akademiji in v tujini, je bilo vseh udeležencev 16 031, povedano drugače, v letu 2019 je bilo v izobraževanje vsaj 1x vključenih 80,7 % zaposlenih. Skupno je bilo realiziranih 13 416 izobraževalnih dni. V letu 2019 je različne strokovne izpite opravilo 300 uslužbencev Finančne uprave RS.

4 REALIZACIJA PROGRAMA DELA FINANČNE UPRAVE RS ZA 2019 - PRILOGA

Realizacija programa dela Finančne uprave RS za 2019 je priloga Letnega poročila Finančne uprave RS za leto 2019.

5 ZAVEZANCI ZA PLAČEVANJE JAVNOFINANČNIH DAJATEV

Na dan 31. decembra 2019 je bilo v davčni register vpisanih 2.926.917 aktivnih davčnih zavezancev, od katerih je bilo 2.683.315 fizičnih oseb in 243.602 poslovnih subjektov. Med poslovnimi subjekti je bilo 130.409 pravnih oseb in 113.193 fizičnih oseb, ki opravlja dejavnost. Ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov je imelo v davčnem registru vpisano 54.629 poslovnih subjektov. V insolventnem postopku je bilo 7.914 poslovnih subjektov.

V letu 2019 je bil poudarek na razčiščenju podatkov z zavezanci, predvsem podatkov o tujih finančnih računih, prejetih preko mednarodne izmenjave. Zaradi uspešnega neposrednega sodelovanja z zavezanci, obsežnih medijskih objav ter poenostavljene možnosti elektronske prijave tujih računov preko sistema eDavki se je povečalo število prijav tujih računov, tako s strani fizičnih oseb kot tudi pravnih oseb. Tuj račun je imelo na zadnji dan leta 2019 v davčnem registru vpisanih 57.867 fizičnih oseb in 15.424 pravnih oseb, skupaj 73.291 oseb, kar je za 50 % več kakor leto dni prej. Na zadnji dan leta 2019 je bilo v davčnem registru vpisanih 88.471 tujih računov, kar je za 76 % več kakor leto dni prej.

Fizične osebe: na dan 31. 12. 2018: število tujih računov **42.864**, število oseb **35.169**
 na dan 31. 12. 2019: število tujih računov **71.336**, število oseb **57.867**

Pravne osebe: na dan 31. 12. 2018: število tujih računov **15.022**, število oseb **13.514**
 na dan 31. 12. 2019: število tujih računov **17.135**, število oseb **15.424**

Preglednica 3: Število zavezancev

Zap. št.	Vrsta davka	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
1	Dohodnina – fizične osebe	1.513.819	1.528.772	1.543.609	101,0
2	Prispevki za socialno varnost:				
2.1	Število izplačevalcev – REK	95.494	96.760	98.338	101,6
2.1.1	- pravne osebe	62.902	63.677	64.728	101,7
2.1.2	- fizične osebe z dejavnostjo	32.592	33.083	33.610	101,6
2.1.3	Število prejemnikov dohodka	1.807.633	1.818.938	1.885.077	103,6
2.2	Število zavezancev za obračun prispevkov za socialno varnost:				
2.2.1	OPSVZ - samozaposlene osebe	80.978	82.364	83.861	101,8
2.2.2	OPSVL - lastniki zasebnih podjetij, ki nimajo plače	3.510	3.073	2.539	82,6
2.2.3	OPSVK – kmetje		11.804	11.721	99,3
2.2.4	OPSVP – prostovoljno vključeni v socialno zavarovanje		2.478	2.279	92,0
2.2.5	OPSVD – osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic		38.384	43.122	112,3
2.2.6	OPSVT - osebe zaposlene pri tujem delodajalcu			519	
3.	DDPO – število zavezancev, ki so predložili obračun	104.522	105.832	105.874	100,0
4.	Dejavnost - število vseh fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost	104.129	108.581	113.193	104,2
4.1	od tega zavezanci – normiranci	40.962	46.611	53.235	114,2
5.	DDV	108.732	113.062	116.714	103,2
6.	Trošarine				
6.1	Pravne osebe in fizične osebe z dejavnostjo	918	924	945	102,3
6.2	Mali proizvajalci vina	23	34	42	123,5
6.3	Mali proizvajalci žganja	163	383	650	169,7
7.	Okoljske dajatve – plačniki	4.921	4.726	4.707	99,6

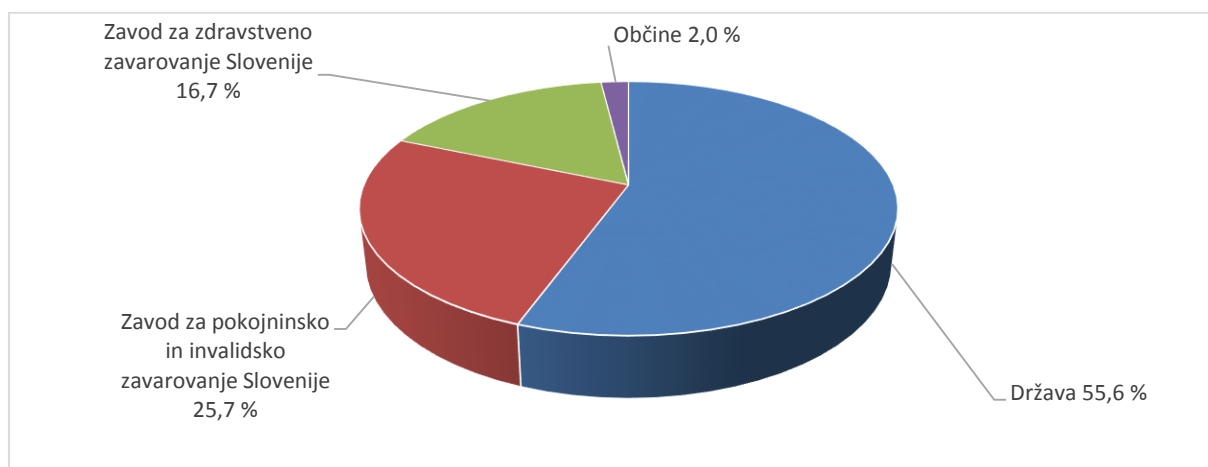
6 POBIRANJE JAVNOFINANČNIH DAJATEV

Finančna uprava RS je v letu 2019 za proračune države, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ), Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), občin in posredno EU, pobrala 17.572.564.063 € javnofinančnih prihodkov, kar predstavlja 5,8 % rast prihodkov v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta ter 1,8 % preseganje sprejetega letnega načrta prihodkov za leto 2019. Predlagatelji, ki so nedavčne terjatve posredovali v izvršbo, terjatev pa niso prenesli na Finančno upravo RS, so prejeli 9.139.575 €.

Preglednica 4: Neto pobrani prihodki po vrstah prihodkov, v €

Zap. št.	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2017	Struktura v %	Realizacija 2018	Struktura v %	Realizacija 2019	Struktura v %	Indeks 2019/2018	Indeks 2019/2017
		1	1a	2	2a	3	3a	4=3/2	5=3/1
A	DAVČNI PRIHODKI (1+2+3+4+5+6+7)	14.948.059.765	96,3	16.007.698.318	96,4	16.955.859.447	96,5	105,9	113,4
1.	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	2.971.489.723	19,1	3.301.158.732	19,9	3.623.744.575	20,6	109,8	122,0
2.	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	6.077.344.181	39,1	6.539.027.050	39,4	7.011.418.667	39,9	107,2	115,4
3.	DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	21.341.891	0,1	21.647.647	0,1	23.196.530	0,1	107,2	108,7
4.	DAVKI NA PREMOŽENJE	274.261.651	1,8	277.932.823	1,7	296.380.157	1,7	106,6	108,1
5.	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	5.520.346.268	35,6	5.777.670.850	34,8	5.902.456.378	33,6	102,2	106,9
6.	DAVKI NA MED. TRG. IN TRANSAKCIJE (carine)	83.265.363	0,5	89.816.581	0,5	98.629.849	0,6	109,8	118,5
7.	DRUGI DAVKI - ukinjeni davki	10.688	0,0	444.635	0,0	33.291	0,0	7,5	311,5
B	NEDAVČNI PRIHODKI (8+9+10+11)	100.821.884	0,6	104.202.396	0,6	108.342.749	0,6	104,0	107,5
8.	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKU OD PREMOŽENJA	68.431.079	0,4	69.838.514	0,4	71.640.113	0,4	102,6	104,7
9.	TAKSE IN PRISTOJBINE	63.981	0,0	44.354	0,0	51.914	0,0	117,0	81,1
10.	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	27.545.119	0,2	29.692.361	0,2	32.685.991	0,2	110,1	118,7
11.	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	4.781.705	0,0	4.627.165	0,0	3.964.731	0,0	85,7	82,9
C	TRANSFERNI PRIHODKI (12)	484.098.402	3,1	495.896.684	3,0	519.345.886	3,0	104,7	107,3
12.	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DR. JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	484.098.402	3,1	495.896.684	3,0	519.345.886	3,0	104,7	107,3
D	NERAZPOREJENI PRIHODKI	-5.692.017	0,0	-3.076.591	0,0	-20.123.594	-0,1	654,1	353,5
E	SKUPAJ JFP (A+B+C+D)	15.527.288.034	100	16.604.720.807	100	17.563.424.489	100	105,8	113,1
F	Prejemki iz izvršb za terjatve, ki niso prenesene v knjigovodsko evidenco	8.656.875	0,0	8.902.252	0,0	9.139.575	0,0	102,7	105,6
G	Drugi prejemki	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	-
H	SKUPAJ JFP in prejemki (E+F+G)	15.535.944.909		16.613.623.060		17.572.564.063		105,8	113,1

Slika 2: Struktura neto pobranih prihodkov po prejemnikih sredstev v letu 2019

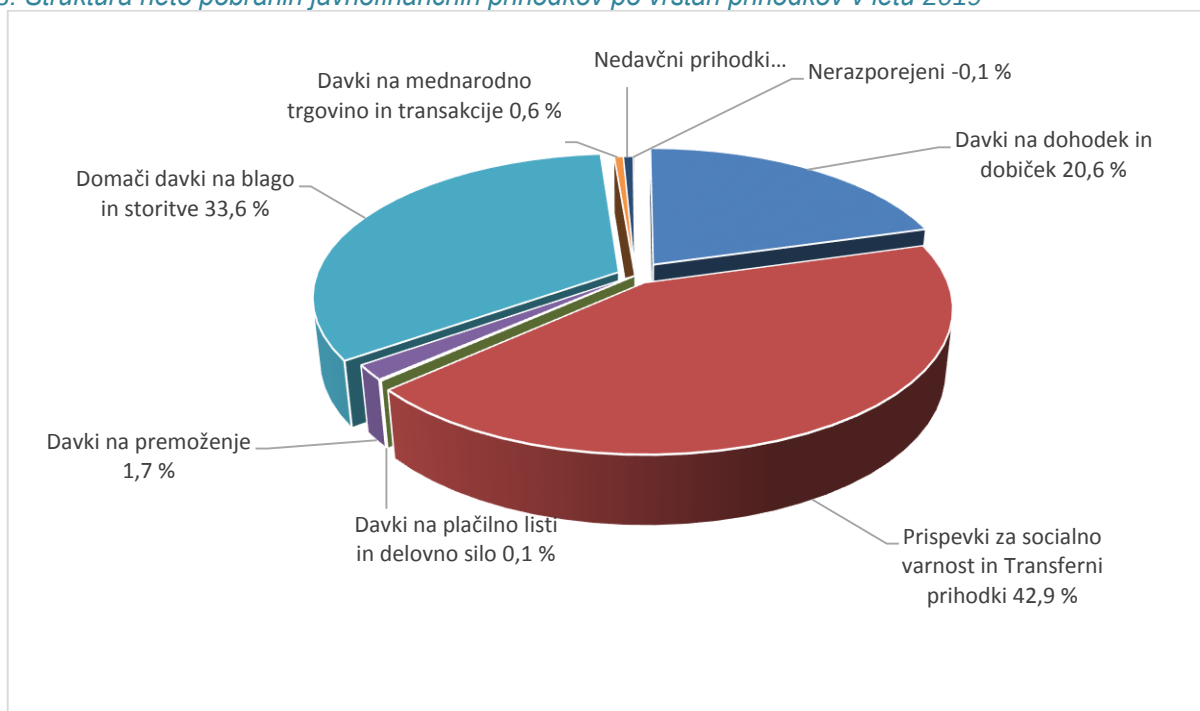

Največji delež pobranih prihodkov predstavljajo skupaj prispevki za socialno varnost in transferni prihodki iz naslova prispevkov (42,9 %), kjer je bilo v letu 2019 pobranih skupaj za 7,0 % več prihodkov kakor v letu 2018 (od tega povečanje prihodkov prispevkov za socialno varnost za 7,2 % ter transfernih prihodkov za 4,7 %). Najobsežnejši med prispevki za socialno varnost je prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Sledijo domači davki na blago in storitve (33,6 %), kjer je bilo pobranih za 2,2 % več prihodkov glede na leto 2018. Po obsegu prevladujeta davek na dodano vrednost in trošarine.

Dokaj velik delež ima tudi skupina davkov na dohodek in dobiček (20,6 %), kjer je bilo pobranih za 9,8 % več prihodkov glede na leto 2018. Največ prihodkov v tej skupini pripada dohodnini.

Slika 3: Struktura neto pobranih javnofinančnih prihodkov po vrstah prihodkov v letu 2019

DOHODNINA

Finančna uprava RS je v letu 2019 pobrala 2.601.287.335 € dohodnine, to je za 6,1 % več od leta poprej in za 18,2 % več kakor v letu 2017. V letu 2019 v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 14,8 % delež. V skupino dohodnine se uvrščajo letni poračun dohodnine, akontacije dohodnine, dohodnina od dobička iz kapitala, dividend, obresti in najema ter dohodnina od nenapovedanih dohodkov. V tej skupini so najpomembnejši vir akontacije dohodnine. Dohodnina je prihodek državnega in občinskih proračunov.

Preglednica 5: Število izdanih IID, znesek doplačil, vračil, število ugovorov zoper IID in delež ugovorov glede na izdane IID ter število napovedi za odmero dohodnine, ki so bile vložene v roku

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Izdani IID	1.528.772	1.543.609	101,0
Znesek odmerjene dohodnine, v €	1.928.435.160	2.101.418.657	109,0
Število doplačil	408.550	439.819	107,7
Znesek doplačil, v €	83.926.105	87.307.125	104,0
Število vračil	605.894	604.436	99,8
Znesek vračil, v €	253.605.759	271.028.198	106,9
IID brez doplačila/vračila	514.328	499.354	97,1
Ugovori zoper IID	41.952	36.727	87,5
Delež ugovorov zoper IID, v %	2,74	2,38	-
Napovedi za odmero dohodnine, vložene v roku	12.109	13.537	111,8

Finančna uprava RS je v letu 2019 za odmerno leto 2018 izdala 1.543.609 informativnih izračunov dohodnine (v nadaljevanju: IID), kar je za 14.837 več kakor leto poprej. Znesek odmerjene dohodnine je višji za 172.983.497 €. Število zavezancev z doplačili je višje za 31.269, višji je tudi znesek doplačil dohodnine, za 3.381.020 €. Število zavezancev z vračili se je zmanjšalo za 1.458, znesek vračil pa je večji za 17.422.438 €. Število IID brez doplačila ali vračila, ko ni poročila dohodnine na letni ravni je nižje za 14.974.

Z davčnim letom 2018 je bilo uvedeno linearno določanje dodatne splošne olajšave za zavezance s skupnim letnim dohodkom med 11.166,37 € in 13.316,83 € (odprava situacije, ko bi zavezanec pri višji bruto plači prejel nižjo neto plačo iz razloga nezvezno določene splošne olajšave. Prav tako se je zvišal znesek t.i. »študentske« olajšave, ki je po novem enaka znesku splošne olajšave (pred spremembo je bila v višini 75 % splošne olajšave), zato so bili študenti in dijaki do dopolnjenega 26 leta v primerjavi s predhodnim letom, manj obdavčeni. V letu 2017 je znašala »študentska« olajšava 2.477,03 €, v letu 2018 pa znaša 3.207,70 €. To pomeni, da so študenti čez leto lahko zaslužili 730,67 € več, ne da bi se jim to štelo v dohodnino.

Zavezanci so v letu 2019 vložili 1.428 napovedi več kakor leto prej. Večina vloženi napovedi se je nanašala na davčne zavezance rezidente, ki so prejeli dohodke iz tujine in med letom niso vlagali napovedi za odmero akontacije dohodnine (12.081 zavezancev oz. za 13,3 % več kakor leto prej).

Zavezanci so zoper IID (za leto 2018) vložili 5.225 ugovorov manj kakor v prejšnjem letu (za leto 2017), kar je le dobrih 2,3 % zavezancev, ki so prejeli IID. Večina vloženi ugovorov zoper IID se je, podobno kot prejšnja leta, nanašala na spremembe ali dopolnitve podatkov o vzdrževanih družinskih članov (22.365 zavezancev ali 60,9 % vseh ugovorov) in le manjši delež zaradi dopolnitve podatkov v IID (2.845 ali 7,7 % vseh ugovorov).

Do 31. oktobra 2019, ko je določen instrukcijski rok za odmero dohodnine za leto 2018, je 1.549.092 zavezancev prejelo ali IID ali pa odločbo o odmeri dohodnine. Število zavezancev za dohodnino se je tako povečalo za 14.477 zavezancev oziroma za 0,9 % glede na predhodno leto. Na takšno rast je vplivalo tudi večje število izdanih informativnih izračunov dohodnine za leto 2018, in sicer za 1 %, saj je bilo izdano skupaj 1.534.609 IID.

Preglednica 6: Osnovni podatki

	2018	2017	Indeks 2018/2017
Število zavezancev	1.549.092	1.534.615	100,9
Znesek dohodka v €	22.300.465.014	21.076.165.845	105,8
Število zavezancev z vzdrževanimi družinskimi člani	332.477	329.908	100,8
Znesek Osnove za odmero dohodnine v €	10.855.838.241	10.019.553.515	108,3
Znesek odmerjene dohodnine v €	2.106.739.153	1.929.002.068	109,2
Znesek akontacije dohodnine v €	2.311.138.776	2.123.853.574	108,8
Število zavezancev z doplačili dohodnine	427.716	396.202	108,0
Znesek doplačil v €	78.634.543	71.348.218	110,2
Število zavezancev z vračili dohodnine	617.373	619.454	99,7
Znesek vračil v €	282.985.405	266.155.739	106,3

Skupni dohodek zavezancev za odmero dohodnine za leto 2018 je znašal 22,3 mrd €, kar je za 5,8 % več kakor leto prej. Povprečni znesek dohodka na zavezanca je znašal 14.396 € in bil tako za 4,8 % večji kakor leto prej.

Najpomembnejši vir dohodka predstavlja vir dohodka iz naslova plač, nadomestil plač in povračil stroškov v zvezi z delom. V strukturi dohodka predstavlja njihov delež kar 68,2 %. V primerjavi z letom prej je znesek omenjenega vira večji za 6,9 %. Med pomembne deleže sodi še vir iz naslova pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

V spodnji tabeli je podano število zavezancev po viru dohodkov, njihov znesek dohodka in povprečni znesek dohodka na zavezanca, vse v primerjavi z predhodnim letom.

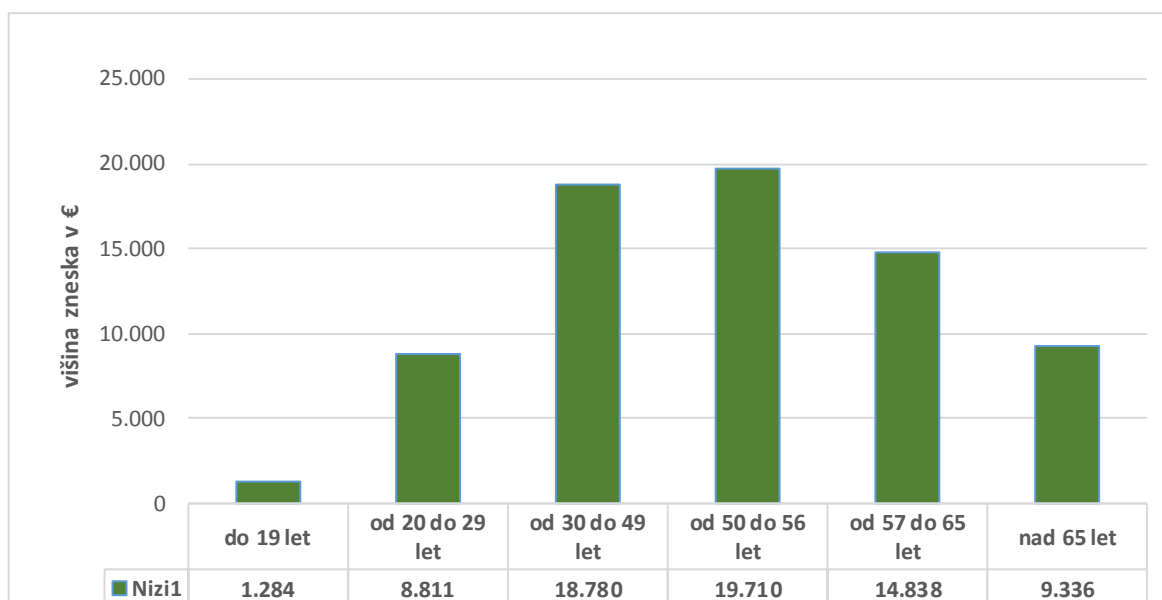
Preglednica 7: Pregled števila zavezancev in znesek dohodka po virih dohodka, v €

Vir	Opis vira	2018			Indeks 2018/ 2017		
		Število zavez.	Dohodek v €	Dohodek v € na zav.	Število zavez.	Dohodek v €	Dohodek v € na zav.
1101	Plače, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	839.643	15.216.683.824	18.123	102,6	106,9	104,3
1102	Bonitete	130.645	70.120.864	537	106,1	108,1	101,9
1103	Regres za letni dopust	771.282	717.168.913	930	104,0	109,8	105,6
1104	Jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči	15.732	25.548.999	1.624	101,1	125,5	124,2
1105	Premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	892	114.193	128	99,7	128,0	128,5
1106	Pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	543.354	4.481.245.870	8.247	100,1	103,6	103,5
1107	Nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	46.154	140.378.288	3.042	97,9	102,0	104,1
1108	Nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	116.738	417.174.382	3.574	97,6	100,7	103,2
1109	Drugi dohodki iz delovnega razmerja	102.531	143.767.486	1.402	92,6	94,5	102,0
1110	Dohodek za vodenje družbe (zavarovalna podlaga 040)	710	10.566.102	14.882	77,9	82,1	105,5
1211	Dohodki dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave	97.024	250.266.849	2.579	99,9	101,5	101,6
1212	Dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	1.633	4.226.468	2.588	85,2	84,1	98,7

Vir	Opis vira	2018			Indeks 2018/ 2017		
		Število zavez.	Dohodek v €	Dohodek v € na zav.	Število zavez.	Dohodek v €	Dohodek v € na zav.
1220	Dohodki verskih delavcev	62	384.509	6.202	91,2	98,2	107,7
1230	Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	113.372	217.025.999	1.914	99,3	102,1	102,8
2100	Dobiček, ugotovljen na podlagi davcnega obračuna	61.993	433.444.634	6.992	98,0	103,9	106,0
3100	Dohodek iz osn, kmet, in osn, gozd, dejavnosti v rs	121.831	107.587.161	883	110,1	107,4	97,5
4200	Dohodek iz prenosa premoženjske pravice	7.171	9.647.366	1.345	99,2	99,9	100,7
6100	Darila	3.816	1.137.713	298	105,0	89,0	84,7
6200	Priznavalnine	214	761.744	3.560	102,9	108,2	105,2
6300	Preostali drugi dohodki	40.905	53.126.318	1.299	93,4	71,6	76,7
6500	Nadomestilo za uporabo LS prostovoljca	15	3.768	251	34,1	56,6	165,9
6700	Dohodek Fulbrightovega programa izmenjav	9	83.565	9.285	81,8	81,8	99,9

Pregled dohodkov po starostnih skupinah pokaže, da so najvišji povprečni dohodek na zavezanca imeli zavezanci stari med 50 in 56 let in sicer 19.710 € in zavezanci stari med 30 in 59 leti v višini 18.780 €. Skupni dohodek zavezancev starih med 30 in 49 leti je znašal kar 9,6 mrd €.

Slika 4: Povprečni zneski dohodka po posameznih starostnih skupinah zavezancev, v €

Po opravljeni odmeri so bili zavezanci razvrščeni v pet davčnih razredov. Največ zavezancev je bilo uvrščenih v prvi davčni razred in sicer 1.010.238 zavezancev oziroma skoraj dve tretjini vseh. Število zavezancev v drugem davčnem razredu je bilo 438.749 zavezancev oziroma 28,3 % vseh. Po zmanjšanju osnove pred obdavčitvijo za olajšave znaša odmerjena dohodnina po stanju 31.10.2019 za leto 2018 skupaj 2.106.739.153 €, kar je za 9,2 % več kakor leto prej.

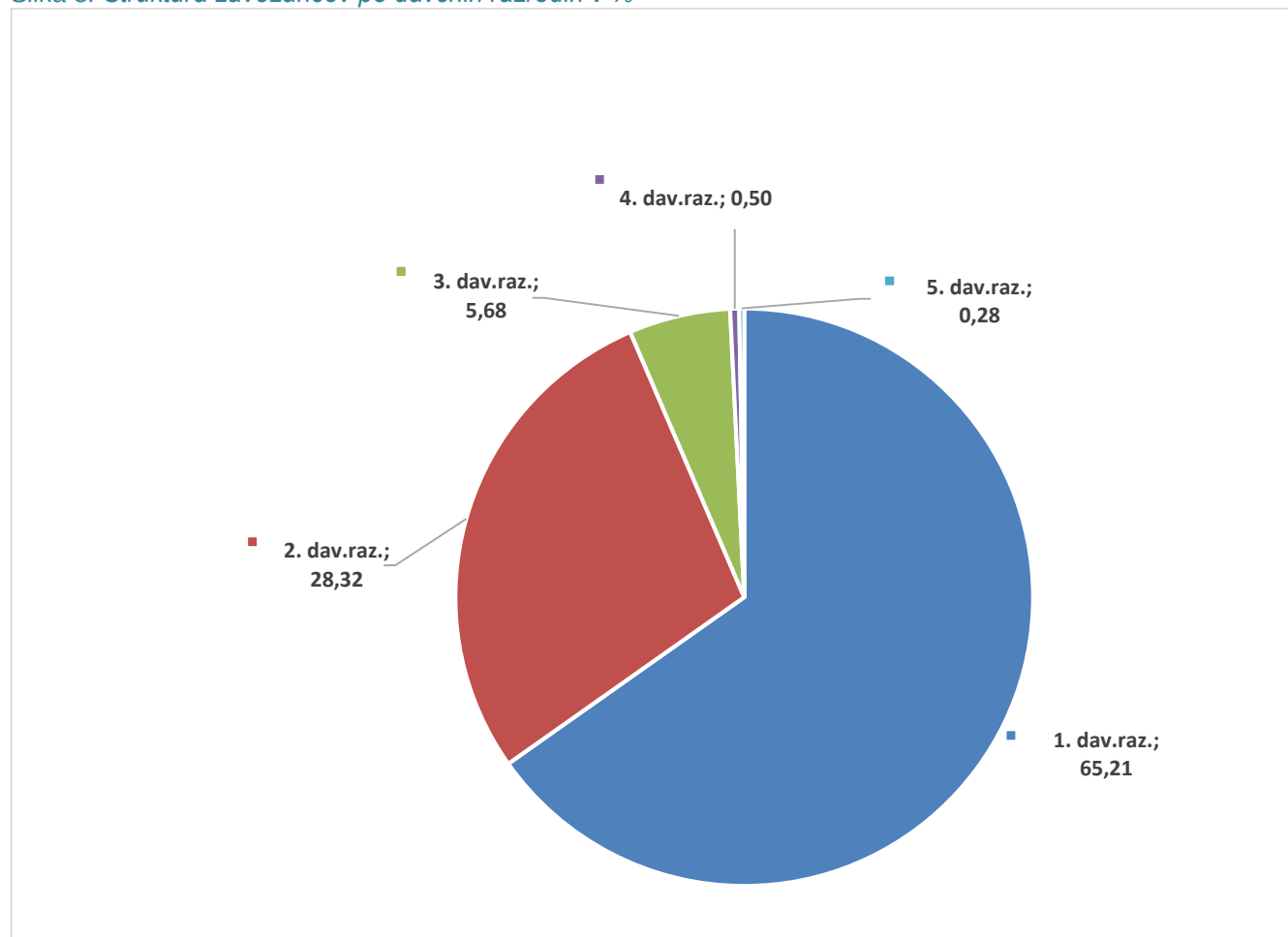
Preglednica 7: Razvrstitev zavezancev, njihov dohodek in znesek odmerjene dohodnine - Zneski so v €

	1. davčni razred	2. davčni razred	3. davčni razred	4. davčni razred	5. davčni razred	Skupaj
Št. zavezancev	1.010.238	438.749	87.983	7.819	4.303	1.549.092
Dohodek v €	8.308.468.483	9.142.914.412	3.614.306.860	614.752.984	620.022.275	22.300.465.014
Osnova v €	1.945.765.184	5.539.527.683	2.447.677.957	444.907.741	477.959.676	10.855.838.241
Dohodnina v €	198.700.228	975.105.395	611.912.535	135.742.851	185.278.144	2.106.739.153
Dohodek/zav. v €	8.224	20.839	41.080	78.623	144.091	14.396
Dohodni./zav v €	197	2.222	6.955	17.361	43.058	1.360

Največji strukturni delež odmerjene dohodnine se nahaja v drugem davčnem razredu in sicer z 46,3 % deležem oz. z nekaj več kot 875 mio €, sledijo zavezanca tretjega davčnega zavezanca z 29 % deležem.

Več kot 600.000 zavezancev z najnižjimi dohodki ni imelo odmerjene dohodnine.

Slika 5: Struktura zavezancev po davčnih razredih v %

Preglednica 8: Aktivnosti in rezultati nadzora dohodnine – davek od dohodkov iz zaposlitve, davek od drugih dohodkov, dohodek iz kapitala in nenapovedani dohodki fizičnih oseb

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	553	624	682	109,3
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih (z odločbo), v €	47.968.907	35.316.867	48.894.119	138,4
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	869.907	7.084.918	5.378.878	75,9
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	586.041	2.298.927	1.399.029	60,9
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, v €	49.423.970	44.700.712	55.672.027	124,5

Odmera akontacije dohodnine in drugih dajatev na področju kmetijstva

Finančna uprava RS je v letu 2019 za odmerno leto 2018 izdala davčnim zavezancem (fizičnim osebam), ki so bili na dan 30. junij 2018 lastniki ali uporabniki kmetijskih in gozdnih zemljišč ter čebeljih panjev in so izpolnjevali določene pogoje, odločbe o odmeri obveznosti iz kmetijstva za leto 2018. V odločbah jim je bila odmerjena akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, prispevek za zdravstveno zavarovanje, ki se plačuje od katastrskega dohodka in /ali pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest. Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest pa se je za odmerno leto 2018 odmerila tudi pravnim osebam, ki so bili lastniki gozdnih zemljišč na dan 30. junija 2018. Poleg navedenega pa je v letu 2019 davčni organ vsem lastnikom ali zakupnikom zemljišč pod posameznimi melioracijskimi sistemi izvedel odmero melioracij za leto 2019. Število zavezancev, ki jim je bila izdana odločba o odmeri obveznosti iz kmetijstva v letu 2019, je večje v primerjavi s preteklim letom zaradi spremenjene metodologije izračuna katastrskega dohodka, to je postopnega zviševanja višine katastrskega dohodka na podlagi ZUKD-2.

Preglednica 9: Število in zneski odločb o odmeri obveznosti iz kmetijstva, odmeri pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest in odmeri melioracij

	2018	2019	Indeks 2019/2018
Odločbe o odmeri obveznosti iz kmetijstva za fizične osebe	142.582	147.527	103,5
Znesek odmere obveznosti iz kmetijstva, v €	1.278.103	1.355.719	106,1
Odločbe o odmeri pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest za pravne osebe	1.185	1210	102,1
Znesek odmere pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest za pravne osebe, v €	641.082	848.694	132,4
Odločbe o odmeri melioracij za fizične in pravne osebe	16.156	14.688	90,9
Znesek odmere melioracij za fizične in pravne osebe, v €	528.691	604.635	114,4

Odmera akontacije dohodnine od dohodkov iz zaposlitve in drugih dohodkov iz tujine

Na področju odmere akontacije dohodnine od dohodkov iz zaposlitve in drugih dohodkov iz tujine v letu 2019 glede na prehodno leto ni bistvenih odklonov, kar je razvidno iz spodaj navedene tabele. Število vloženih napovedi je v primerjavi s predhodnim letom manjše za približno 2,4 %. Razlog je v tem, da vedno več zavezancev vlaga napoved za odmero obrokov akontacije dohodnine za celo leto v naprej, kar pomeni, da se izda le ena odločba, s katero pa se odmerijo obroki akontacije za vseh dvanajst mesecev v naprej.

Preglednica 10: Število odločb in sklepov o odmeri dohodnine iz zaposlitve in drugih dohodkov iz tujine

	Odmerno leto 2018	Odmerno leto 2019	Indeks 2019/2018
Število odločb in sklepov	31.112	30.359	97,6

Dobiček iz kapitala in od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov

Finančna uprava RS je v letu 2019 na področju odmere dohodnine od dobička iz kapitala, za odmerno leto 2018 izdala večje število odločb in obvestil v primerjavi z odmernim letom 2017. Spremenil se je delež izdanih odločb z dobičkom, ki je v primerjavi s predhodnim odmernim letom malenkost manjši, enako se je zmanjšal tudi delež izdanih obvestil zavezancem z obveznostjo do 10 €, delež izdanih odločb z ugotovljeno izgubo pa se je precej povečal (indeks 141,6). Povečala se je vsota davčne osnove vseh odločb z dobičkom in posledično povečal tudi skupni znesek odmerjenega davka, ki je za odmerno leto 2018 znašal 18.826.310 €, za odmerno leto 2017 pa 16.616.843 €. Čeprav je število zavezancev, ki je pri trgovanju s finančnim kapitalom doseglo dobiček, manjše, je večji odmerjeni znesek davka posledica krajše dobe imetništva kapitala v času odsvojitve in zato višje davčne stopnje ter večjega iztržka, ki so ga zavezanci dosegli pri trgovanju.

Preglednica 11: Število in znesek izdanih odločb in sklepov iz naslova dobička iz kapitala

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Število vseh odločb in obvestil – skupaj	20.678	23.024	111,3
- Število odločb – dobiček	8.875	8.019	91,3
- Število odločb – izguba	9.218	13.051	141,6
- Število obvestil (davek < 10 €)	2.675	1.954	73,0
Vsota osnove vseh odločb z dobičkom (davek > 10 €)	129.602.022	131.072.316	101,1
Odmerjen davek od odločb z dobičkom, v €	16.616.843	18.826.310	113,3

Finančna uprava RS za trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti prejme letno majhno število napovedi zavezancev. Število napovedi je precej podobno tistemu iz preteklega odmernega leta. Za odmerno leto 2018 je bilo izdanih skupaj 366 odločb in obvestil, v odmernem letu 2017 pa 377. Spremenil se je delež izdanih odločb z dobičkom, ki je v primerjavi s predhodnim odmernim letom manjši, za več kot polovico pa je manjša tudi vsota osnove vseh odločb z dobičkom, ki znaša 244.633 €. Posledično je manjši tudi znesek odmerjenega davka 79.623 €.

Preglednica 12: Število in znesek izdanih odločb in sklepov od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Število vseh odločb in obvestil – skupaj	377	366	97,1
- Število odločb – dobiček	78	58	74,4
- Število odločb – izguba	299	306	102,3
- Število obvestil (davek < 10 €)	4	2	50,0
Vsota osnove vseh odločb z dobičkom (davek > 10 €)	587.990	244.663	41,6
Odmerjen davek od odločb z dobičkom, v €	155.162	79.623	51,3

Dividende, obresti in obresti na denarne depozite

V letu 2019 je bilo za odmerno leto 2018 vloženih malenkost več napovedi za t.i. druge obresti v primerjavi z odmernim letom 2017, posledično je tudi odmerjeni davek malenkost večji, indeks znaša 105,1. Število napovedi za

dividende je v primerjavi z odmernim letom 2017 manjše, posledično je manjši tudi odmerjeni davek. Enako je manjše tudi število napovedi za obresti na denarne depozite in znesek odmerjenega davka, kjer indeks znaša 89,0.

Preglednica 13: Število vloženih napovedi in zneski dohodnine

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Število zavezancev – druge obresti	1.868	1.873	100,3
Dohodnina, v €	1.016.448	1.068.219	105,1
Število zavezancev – dividende	2.733	2616	95,7
Dohodnina, v €	5.222.319	4.755.806	91,1
Število zavezancev – obresti na denarne depozite	6.239	5.095	81,7
Dohodnina, v €	2.592.952	2.306.908	89,0

Oddajanje premoženja v najem in dohodek iz prenosa premoženjskih pravic

V letu 2019 se je povečalo število zavezancev, ki so vložili napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Napoved je vložilo 35.653 zavezancev, kar je skoraj 5 % več kakor v letu 2018. V sami tabeli podatek ni razviden, saj podatki temeljijo na izdanih odločbah za leto 2018 v primerjavi z izdanimi odločbami za leto 2017.

Preglednica 14: Odmera dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018*	Indeks 2018/2017
Število zavezancev	33.983	32.755	96,4
Dohodnina, v €	18.997.396	19.041.825	100,2

*Podatki za leto 2018 niso popolni, ker odmera za 2.898 zavezancev še ni bila izvedena.

Število zavezancev, ki so v letu 2018 vložili napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjskih pravic, se glede na preteklo leto ni bistveno povečalo.

Znesek odmerjene akontacije dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjskih pravic na podlagi vloženih napovedi pa je bil v letu 2018 glede na leto poprej višji za 30,6 % oziroma za 27.711 €.

Preglednica 15: Odmera akontacije dohodnine od dohodka iz prenosa premoženjskih pravic

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Število zavezancev	57	58	101,8
Dohodnina, v €	90.665	118.376	130,6

Akontacija dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti

Število zavezancev, fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in ki se prostovoljno odločijo za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov se iz leta v leto povečuje. Naraščajo tudi število predloženih davčnih obračunov DohDej, skupni znesek prihodkov, davčne osnove in davčne obveznosti, pada pa skupni znesek davčne izgube.

V letu 2019 je Finančna uprava RS aktivno sodelovala z Ministrstvom za finance na področju sprememb ZDoh-2 in pravilnikov, ki se nanašajo na postopke obdavčitve dohodka iz dejavnosti (Pravilnik o davčnem obračunu akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, Pravilnik o obrazcih za priglasitev začetka, konca in sprememb ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov).

Preglednica 16: Število predloženih davčnih obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti - DohDej in zneski pomembnejših postavk iz predloženih davčnih obračunov DohDej, za vse zavezance in ločeno za normirance

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Število vseh predloženih davčnih obračunov DohDej:	113.929	119.352	104,8
Od tega zavezanci – normiranci	46.050	53.128	115,4
Skupni znesek prihodkov, v €	6.672.115.559	7.085.977.877	106,2
Od tega zavezanci – normiranci	1.089.180.097	1.220.601.870	112,1
Skupni znesek davčne osnove, v €	729.740.981	810.147.157	111,0
Od tega zavezanci – normiranci, v €	217.317.885	271.825.644	125,1
Skupni znesek davčne izgube, v €	47.460.680	46.869.634	98,8
Skupni znesek pokrivanja pretekle davčne izgube in koriščenja davčnih olajšav, v €	91.870.787	101.095.484	110,0
Skupni znesek davčne obveznosti, v €	97.636.108	112.866.090	115,6
Od tega zavezanci – normiranci, v €	43.358.794	54.275.495	125,2

Preglednica 17: Število zavezancev, fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost in ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov – normiranci, po stanju na zadnji dan posameznega leta

	Na dan 31. 12. 2017	Na dan 31. 12. 2018	Indeks 2018/2017	Na dan 31. 12. 2019	Indeks 2019/2018
Število vseh fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost	104.129	108.581	104,3	113.193	104,2
Od tega zavezanci – normiranci	40.962	46.611	113,8	53.235	114,2
Delež normirancev v vseh zavezancih, v %	39,3	42,9		47,0	

Pregled najpomembnejših postavk dohodka iz dejavnosti, po področjih dejavnosti, za leti 2017 in 2018

Preglednica 18: Prikaz prihodkov, ugotovljenih po računovodskih predpisih za leti 2017 in 2018, po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	247.137.398	253.280.476	102,5
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	995.341.286	1.051.208.541	105,6
F	GRADBENIŠTVO	936.915.501	1.044.615.078	111,5
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.242.848.210	1.305.971.388	105,1
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	830.994.630	877.438.920	105,6
I	GOSTINSTVO	546.688.373	574.897.907	105,2
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	190.701.197	200.874.148	105,3
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	794.430.299	831.744.797	104,7
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	171.479.314	193.162.583	112,6
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	184.939.618	191.475.438	103,5
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	139.797.252	150.508.710	107,7
S	DRUGE DEJAVNOSTI	185.503.482	195.432.237	105,4
OSTALO		205.338.999	215.367.655	104,9
Skupaj		6.672.115.559	7.085.977.877	106,2

Za leto 2018 so največji znesek v skupnih prihodkih, ugotovljenih po računovodskih predpisih, izkazali zavezanci, ki so opravljali dejavnost G – trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil (1.305.971 tisoč €), saj je njihov delež v skupnih prihodkih znašal 18,4 %. Prihodki v tej dejavnosti so se glede na preteklo leto povečali za 5,1 % oz. za 63.123 tisoč €. Sledili so jim zavezanci, ki so opravljali dejavnost C – predelovalne dejavnosti. Ti so izkazali skupno 1.051.209 tisoč € prihodkov, njihov delež v skupnih prihodkih pa je znašal 14,8 %. Prihodki v tej dejavnosti so se glede na lansko leto povečali za 55.867 tisoč €. Prihodki so se (glede na leto 2017) najbolj povečali v dejavnosti gradbeništva (za 11,5 %) in na področju drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti.

Preglednica 19: Prikaz davčne osnove za leti 2017 in 2018, po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	149.488.211	170.390.736	114,0
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	95.439.382	102.912.338	107,8
F	GRADBENIŠTVO	88.837.452	103.156.740	116,1
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	78.015.085	85.139.321	109,1
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	60.539.452	61.560.633	101,7
I	GOSTINSTVO	45.023.525	49.827.897	110,7
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	40.358.259	45.449.256	112,6
OSTALO		172.039.617	191.710.236	111,4
Skupaj		729.740.981	810.147.157	111,0

Za leto 2018 so največji delež davčne osnove izkazali zavezanci, ki so opravljali dejavnost M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti z 21,03 % deležem v celotni davčni osnovi. Sledijo jim zavezanci, ki so opravljali dejavnost C – predelovalne dejavnosti, z 12,73 % deležem v celotni davčni osnovi ter zavezanci, ki so opravljali dejavnost F – gradbeništvo, z 12,70 % deležem.

Preglednica 20: Prikaz zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav za leti 2017 in 2018 po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	24.479.796	26.277.134	107,3
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	18.601.646	20.521.613	110,3
F	GRADBENIŠTVO	14.932.061	19.476.419	130,4
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	8.224.913	8.450.330	102,7
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	7.689.597	7.985.730	103,9
I	GOSTINSTVO	4.157.426	4.302.497	103,5
OSTALO		13.785.347	14.081.762	102,2
Skupaj		91.870.787	101.095.484	110,0

Največji delež, in sicer 26,0 % celotnega zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav so v letu 2018 izkazali zavezanci, ki so opravljali dejavnost H – promet in skladiščenje ter z 20,3 % deležem zavezanci, ki so opravljali dejavnost C - predelovalne dejavnosti. Zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave so za leto 2018 zmanjševale davčno osnovo za 12,5 %.

Preglednica 21: Prikaz davčne obveznosti za leti 2017 in 2018 po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	1.438.347	1.586.076	110,3
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	12.493.554	13.555.654	108,5
F	GRADBENIŠTVO	7.796.762	9.519.979	122,1
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	9.463.355	11.281.792	119,2
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	4.909.773	4.760.004	96,9
I	GOSTINSTVO	5.725.096	6.863.745	119,9
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	5.899.916	7.214.372	122,3
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	27.525.431	31.779.563	115,5
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	3.340.618	4.040.954	121,0
P	IZOBRAŽEVANJE	2.063.531	2.600.316	126,0
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	8.381.496	9.907.001	118,2
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	4.111.125	4.570.534	111,2
S	DRUGE DEJAVNOSTI	2.120.988	2.363.863	111,5
DRUGO		2.366.115	2.822.238	119,3
Skupaj		97.636.108	112.866.090	115,6

Za leto 2018 je bila najvišja davčna obveznost ugotovljena pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (28,2 % delež), pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost C – predelovalne dejavnosti (12,0 % delež) ter dejavnost G – trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil (10,0 % delež). Davčna obveznost se je glede na leto 2017 najbolj povečala na področju izobraževanja (za 26 %), gradbeništva (za 22 %) ter informacijske in komunikacijske dejavnosti.

Preglednica 22: Prikaz efektivne davčne stopnje zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, po področjih dejavnosti, za leti 2017 in 2018

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	Efektivna davčna stopnja za leto 2017	Efektivna davčna stopnja za leto 2018
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	4,53	4,80
B	RUDARSTVO	4,19	8,65
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	11,96	11,68
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	5,85	5,94
E	OSKRBA Z VODO; RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI; SANIRANJE OKOLJA	8,13	9,57
F	GRADBENIŠTVO	7,62	7,86
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	10,51	11,61
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	7,29	6,61
I	GOSTINSTVO	10,85	11,77
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	7,55	9,78
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	5,29	7,35
L	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	13,70	15,15
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	16,40	16,62
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	8,04	8,02
O	DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	4,32	4,24
P	IZOBRAŽEVANJE	6,15	5,46
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	21,11	22,40
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	9,22	8,37
S	DRUGE DEJAVNOSTI	4,73	4,65
T	DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM; PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO	9,36	16,00
U	DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES	10,58	0,00
EFEKTIVNA DAVČNA STOPNJA		10,65	10,96

Efektivno davčno stopnjo smo izračunali iz razmerja med akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti (zap. št. 20 obr. DOHDEJ) ter razliko med davčno priznanimi prihodki in odhodki (zap. št. 9 obr. DOHDEJ).

Za leto 2018 je najnižja efektivna davčna stopnja, ki znaša 4,24 %, ugotovljena pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost O – dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti. Najvišja efektivna davčna stopnja je bila ugotovljena pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost Q – zdravstvo in socialno varstvo, in sicer je leta znašala 22,40 %, sledijo pa zavezanec dejavnosti M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (16,62 %) ter zavezanec, ki so opravljali T – dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo (16,00 %).

Preglednica 23: Pregled posameznih zmanjšanj davčne osnove in davčnih olajšav za leti 2017 in 2018, v €

Vrsta zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave	2017	2018	Indeks 2018/2017
Olajšava za investiranje po 66.a členu Zdoh-2	68.590.782	76.413.768	111,4
Pokrivanje izgube	13.445.527	13.834.857	102,9
Olajšava za zaposlovanje invalidov	3.248.403	3.445.745	106,1
Olajšava za zavezanca invalida	1.750.480	2.184.572	124,8
Olajšava za investiranje po 6.členu ZRPPR1015 (Pomurje) oziroma petem odstavku 28. člena ZSRR-2	1.219.226	1.636.771	134,2
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno - izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke, religiozne in splošnokoristne namene	1.043.547	1.054.895	101,1
Ostalo	2.572.822	2.524.876	98,1
Skupaj	91.870.787	101.095.484	110,0

Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave je za leto 2018 koristilo skupaj 18.240 zavezancev, kar je 27,5 % zavezancev, ki so za leto 2018 ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. Zavezanci so zmanjševali davčno osnovo in uveljavljali oz. koristili davčne olajšave v skupnem znesku 101.095 tisoč €, kar je za 10,0 % več kakor v letu pred tem.

Nadzor

V okviru postopkov davčnega nadzora davčnih obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti se je v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 povečalo tako število opravljenih kontrol in inšpekcijskih pregledov, kot skupni učinek kontrole in ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih.

V okviru postopkov davčnega nadzora davčnih obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti se je v letu 2019 število predloženih samoprijav v primerjavi z letom 2018 zmanjšalo za 76,4 %, učinek teh samoprijav pa se zmanjšal za 77,8 %. V letu 2019 je bilo zavezancem poslanih 3.689 pozivov za predložitev obračunov, kar je za 36,2 % več kakor leto poprej. Od tega je bilo 1.871 pozivov vročenih centralno, na podlagi e-obveščanja preko eDavkov. Zavezanci so po pozivu davčnega organa predložili 1.348 davčnih obračunov, kar je za 52,0 % manj kakor v letu 2018, znesek učinka iz tega naslova pa se je zmanjšal za 18,3 %. Število opravljenih kontrol v letu 2019 se je v primerjavi s predhodnim letom povečalo za 141,4 %, medtem ko se je znesek učinka kontrole zvišal za 1.393,1 %.

V kontroli se je davčni nadzor predloženih davčnih obračunov zavezancev v letu 2019 opravljal tudi na podlagi centralnih izborov zavezancev, pripravljenih na podlagi analize tveganj v okviru delovne skupine za nadzor obdavčitve DDPO in DohDej. Tako se je v letu 2019 nadzirala pravilnost prenosa nepokritih davčnih izgub v obračunu DohDej in pravilnost uveljavljanje in prenos olajšav za investiranje v obračunu DohDej.

V kontrolah pravilnega stanja in uveljavljanja preteklih davčnih izgub ter olajšav za investiranje so bila v kontroli preverjena morebitna neskladja v časovnih vrstah uveljavljanja in koriščenja izgub ter olajšav. Preverjeno je bilo, ali so dejanska stanja opravičevala višine koriščenja oziroma zmanjševanja davčne osnove. V primerih, ko so bila pravilna stanja upravičenj nižja od zneskov koriščenj v posameznih obdobjih, so zavezanci popravili davčne obračune in dodatno obračunali in plačali davek. Preverjena so bila tudi stanja izgub ter olajšav na dan 31. 12., vključno s spoštovanjem petletnega zastaralnega roka v primeru olajšav.

V letu 2019 je bila dohodnina v postopku inšpekcijskih nadzorov nadzirana predvsem z vidika pravilnosti plačevanja davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve ter iz naslova obravnave fizičnih oseb. Posebna pozornost je bila namenjena nadzoru dividendam podobnih izplačil, kot so neustrezno davčno obravnavana izplačila

dobička in prikrita izplačila dobička pri odsvojitvi deležev v gospodarskih družbah, neustrezno obravnavani dohodki fizičnih oseb pri prenehanju družbah ter drugi neustrezno obravnavani dohodki fizičnih oseb, katerih premoženje in trošenje je izrazito nesorazmerno prijavljenim dohodkom v določenem obdobju.

V inšpekcijskih nadzorih je bilo v letu 2019 na področju dohodnine in davka od dohodkov iz dejavnosti zaključenih skupno 127 nadzorov, v katerih so bile dodatno ugotovljene davčne obveznosti v višini 1.949.199 €.

Preglednica 24: Aktivnosti in rezultati nadzora davčnih obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število predloženih samoprijav	313	331	762	180	23,6
Učinek samoprijav, v €	172.287	267.296	485.617	107.926	22,2
Število pozivov za predložitev obračunov	5.112	5.580	5.780	3.689	63,8
Število obračunov, oddanih po pozivu davčnega organa	1.886	2.169	2.810	1.348	48,0
Učinek oddanih obračunov po pozivu, v €	506.805	688.813	1.378.399	1.125.644	81,7
Število opravljenih kontrol	44.641	29.052	22.021	53.149	241,4
Učinek kontrole, v €	1.953.948	1.708.615	2.155.392	32.181.674*	1.493,1
Skupni učinek kontrole, v €	2.633.040	2.664.724	4.019.407	33.415.44	831,3
Posredni učinek kontrole, v €	327.799	347.799	523.010	462.380	88,4
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	136	69	121	127	105,0
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, (z odločbo), v €	2.639.699	845.751	729.330	1.362.246	186,8
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	179.541	479.408	315.249	424.795	134,7
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	14.517	62.798	162.159	258,2
Skupni učinek inšpekcije, v €	2.819.240	1.339.677	1.107.377	1.949.199	176,0

*Učinek je med drugim posledica nadzora nad ravnanjem enega zavezanca, v zvezi s katerim je bil evidentiran učinek v višini 28.764.431 €.

DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

Davka od dohodkov pravnih oseb je bilo v letu 2019 pobranega v znesku 997.088.420 €, in sicer za 17,9 % več od leta poprej. V letu 2019 prihodki davka od dohodka pravnih oseb v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavljajo 5,7 % delež. Davek od dohodkov pravnih oseb je prihodek državnega proračuna.

Število predloženih davčnih obračunov DDPO narašča, narašča tudi skupni znesek prihodkov, davčne osnove in davčne obveznosti, pada pa skupni znesek davčne izgube.

Preglednica 25: Število predloženih davčnih obračunov davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) in zneski pomembnejših postavk iz predloženih davčnih obračunov DDPO

	Odmerno leto 2017	Odmerno leto 2018	Indeks 2018/2017
Število vseh predloženih davčnih obračunov DDPO	105.832	106.643	100,8
Skupni znesek prihodkov, v €	115.836.062.843	123.687.301.000	106,8
Skupni znesek davčne osnove, v €	5.730.433.307	6.501.192.120	113,5
Skupni znesek davčne izgube, v €	1.282.756.012	1.423.612.452	111,0
Skupni znesek pokrivanja pretekle davčne izgube in koriščenja davčnih olajšav, v €	1.762.506.460	1.914.367.125	108,6
Skupni znesek davčne obveznosti, v €	749.053.568	868.206.471	115,9

Primerjava najpomembnejših postavk davka od dohodkov pravnih oseb, po področjih dejavnosti, za leti 2017 in 2018

Preglednica 26: Prikaz prihodkov, ugotovljenih po računovodskih predpisih za leti 2018 in 2017 po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	32.562.800.332	35.345.841.489	108,5
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	29.103.240.325	31.000.157.556	106,5
O	DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	8.155.578.796	8.575.975.587	105,2
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	7.426.162.685	7.080.798.192	95,3
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	6.472.692.481	7.414.608.974	114,6
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	5.519.790.436	6.055.076.153	109,7
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	5.421.428.288	4.921.732.213	90,8
OSTALO		21.174.369.498	23.293.110.837	110,0
Skupaj		115.836.062.843	123.687.301.000	106,8

Prihodke, ugotovljene po računovodskih predpisih, je za leto 2018 izkazalo 92.761 zavezancev, kar je za 0,3 % več kakor za leto 2017. Prihodki za leto 2018 znašajo 123.687.301 tisoč € in so v primerjavi z letom poprej višji za 6,8 % oz. za 7.851.238 tisoč €. Največji delež prihodkov, ugotovljenih po računovodskih predpisih, so za leto 2018 izkazali zavezanci, ki so opravljali dejavnosti G - trgovina; vzdrževanja in popravila motornih vozil (28,58 %) ter zavezanci, ki so opravljali dejavnost C - predelovalne dejavnosti (25,06 %).

Preglednica 27: Prikaz davčne osnove za leti 2017 in 2018 po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	1.893.522.707	1.971.981.964	104,1
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.089.542.126	1.245.840.637	114,3
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	668.180.151	907.989.983	135,9
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	477.125.314	528.248.184	110,7
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	391.430.376	432.963.278	110,6
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	218.450.686	293.372.384	134,3
F	GRADBENIŠTVO	202.707.168	267.599.229	132,0
OSTALO		789.474.779	853.196.461	108,1
Skupaj		5.730.433.307	6.501.192.120	113,5

Davčno osnovo je za leto 2018 izkazalo 55.863 zavezancev (52,38 % zavezancev, ki so predložili obračun DDPO in za 2,4 % več kakor za leto 2017). Davčna osnova je za leto 2018 skupaj znašala 6.501.192 tisoč € in je v primerjavi z letom 2017 višja za 770.759 tisoč € oz. za 13,5 %. Največji delež davčne osnove za leto 2018 so izkazali zavezanci s področja dejavnosti C – predelovalne dejavnosti (30,33 % delež) ter zavezanci s področja dejavnosti G – trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil (19,16 % delež).

Preglednica 28: Prikaz zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav za leti 2017 in 2018 po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	774.965.529	804.787.865	103,8
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	186.425.488	198.161.992	106,3
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	176.428.972	233.156.776	132,2
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	155.949.596	152.921.534	98,1
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	84.445.846	120.821.763	143,1
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	73.926.468	79.711.809	107,8
F	GRADBENIŠTVO	55.131.637	66.417.392	120,5
OSTALO		255.232.923	258.387.991	102,2
Skupaj		1.762.506.460	1.914.367.125	108,6

Za leto 2018 je davčno osnovo zmanjševalo 37.644 zavezancev (oz. 35,7 % vseh davčnih zavezancev, ki so predložili obračune DDPO in so davčno osnovo ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov), kar je za 3,4 % več kakor za leto poprej. Skupni znesek zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav za leto 2018 znaša 1.914.367 tisoč € in je v primerjavi z letom 2017 višji za 8,6 %. Največji delež zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave za leto 2018 ugotovili zavezanci s področja dejavnosti C – predelovalne dejavnosti, in sicer je njihov delež znašal 42,04 %, sledili so jim zavezanci s področja dejavnosti K – finančne in zavarovalniške dejavnosti, z 12,18 % deležem ter zavezanci, ki spadajo v področje G – trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, z 10,35 % skupnim deležem.

Preglednica 29: Prikaz davčne obveznosti za leti 2017 in 2018 po področjih dejavnosti, v €

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	2017	2018	Indeks 2018/2017
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	6.612.226	5.611.496	84,9
B	RUDARSTVO	1.660.138	1.787.133	107,6
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	211.402.314	221.269.431	104,7
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	25.095.381	26.246.949	104,6
E	OSKRBA Z VODO; RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI; SANIRANJE OKOLJA	5.557.216	5.023.209	90,4
F	GRADBENIŠTVO	27.952.494	38.095.430	136,3
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	170.418.598	198.552.421	116,5
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	60.949.293	71.154.506	116,7
I	GOSTINSTVO	10.009.726	12.455.092	124,4
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	25.207.104	32.596.193	129,3
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	92.149.758	126.996.247	137,8
L	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	17.703.142	23.977.651	135,4
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	59.899.213	66.710.464	111,4
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	16.569.096	17.736.629	107,0
O	DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	531.083	406.288	76,5
P	IZOBRAŽEVANJE	2.230.222	2.690.229	120,6
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	7.195.480	8.524.245	118,5
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	5.336.649	5.542.468	103,9
S	DRUGE DEJAVNOSTI	2.573.564	2.830.389	110,0
DRUGO		871	-	-
Skupaj		749.053.568	868.206.471	115,9

Davčna obveznost je znesek davka, zmanjšan za odbitek v tujini plačanega davka in povečan oz. zmanjšan zaradi sprememb odbitka tujega davka. Davčno obveznost je za leto 2018 ugotovilo 48.763 zavezancev (45,73 % vseh zavezancev, ki so predložili obračun DDPO za leto 2018 in za 2,4 % več v primerjavi z letom 2017). Davčna obveznost za leto 2018 je v skupnem znesku znašala 868.206 tisoč € in se je v primerjavi z letom 2017 povečala za 15,9 % oz. 119.153 tisoč €. Največja davčna obveznost za leto 2018 je bila obračunana pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost C – predelovalne dejavnosti (221.269 tisoč EUR), dejavnost G – trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (198.552 tisoč €) ter pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost K – finančne in zavarovalniške dejavnosti (126.996 tisoč €).

Preglednica 30: Efektivna davčna stopnja, po področjih dejavnosti za leti 2018 in 2017

Oznaka dejavnosti	Področje dejavnosti	Efektivna davčna stopnja za leto 2017	Efektivna davčna stopnja za leto 2018
A	KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	15,4	13,7
B	RUDARSTVO	9,3	11,0
C	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	11,2	11,3
D	OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM IN PARO	13,0	12,8
E	OSKRBA Z VODO; RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI; SANIRANJE OKOLJA	11,0	11,2
F	GRADBENIŠTVO	13,8	14,4
G	TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	15,8	16,2
H	PROMET IN SKLADIŠČENJE	12,8	13,6
I	GOSTINSTVO	12,0	12,8
J	INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	12,7	10,8
K	FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	14,1	15,2
L	POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	14,5	15,4
M	STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	15,6	15,8
N	DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	11,8	12,5
O	DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	13,4	10,8
P	IZOBRAŽEVANJE	12,0	11,8
Q	ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	11,7	13,2
R	KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	11,8	14,7
S	DRUGE DEJAVNOSTI	14,2	14,2
T	DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM; PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO	18,5	/
U	DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES	19,0	/
EFEKTIVNA DAVČNA STOPNJA		13,2	13,6

Efektivna davčna stopnja je izračunana kot razmerje med dejansko obračunanim davkom od dohodkov pravnih oseb (zap. št. 17 obr. DDPO) ter razliko med davčno priznanimi prihodki in odhodki (zap. št. 9 obr. DDPO).

Najvišja efektivna davčna stopnja je za leto 2018 izračunana za dejavnost G – trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil (16,2 %), sledijo zavezanci iz dejavnosti M – strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (15,8 %) ter zavezanci iz dejavnosti L – poslovanje z nepremičninami (15,4 %) in zavezanci iz dejavnosti K – finančne in zavarovalniške dejavnosti (15,2 %). Najnižja efektivna davčna stopnja je izračunana pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost J – informacijske in komunikacijske dejavnosti (10,8 %), dejavnost O – dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti (10,8 %) ter zavezanci iz dejavnosti B - rudarstvo (11,0 %).

Preglednica 31: Pregled posameznih zmanjšanj davčne osnove in davčnih olajšav za leti 2017 in 2018, v €

Vrsta zmanjšanja davčne osnove in davčne olajšave	2017	2018	Indeks 2018/2017
Olajšava za investiranje po 55.a členu	821.724.776	886.839.914	107,9
Pokrivanje izgube	454.002.610	531.338.963	117,0
Olajšava za vlaganja v R&R po prvem stavku prvega odstavka 55.člena	241.459.881	238.839.465	98,9
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	98.002.640	103.810.871	105,9
Olajšava za zaposlovanje invalidov	94.565.605	99.050.404	104,7
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialnovarstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke, religiozne in splošno koristne namene	22.960.271	25.526.078	111,2
Olajšava za investiranje po 6. členu ZRPPR1015 oz. petem odstavku 28. člena ZSRR-2	22.605.590	21.523.746	95,2
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	2.611.119	2.831.473	108,4
Ostalo	4.573.967	4.606.210	100,7
Skupaj	1.762.506.460	1.914.367.125	108,6

Zavezanci so za leto 2018 skupaj koristili za 1.914.367 tisoč € zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav, kar je za 8,6 % več kakor za predhodno leto. V skupnem znesku zmanjšanj davčne osnove in davčnih olajšav za leto 2018 pripada največji (46,51 %) delež olajšavi za investiranje po 55.a členu. S 27,86 % deležem sledita pokrivanje izgub, ter s 12,52 % deležem olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj.

Nadzor

V okviru postopkov nadzora davčnih obračunov davka od dohodkov pravnih oseb in obračunov davčnih odtegljajev se je v letu 2019 v primerjavi z letom poprej število predloženih samoprijav znižalo za 56,1 %, pri čemer se je znesek učinka iz tega naslova znižal za 36,6 %. V letu 2019 je bilo zavezancem poslanih 8.269 pozivov za predložitev obračunov, kar je za 23,9 % manj kakor leto poprej. Od tega je bilo 5.354 pozivov vročenih centralno, na podlagi e-obveščanja preko eDavkov. Število obračunov, oddanih po pozivu davčnega organa, se je v letu 2019 znižalo za 25,7 %, znesek učinka na podlagi prejetih obračunov po pozivu pa se je znižal za 56,5 %. Davčni organ je v letu 2019 opravil za 36 % več kontrol, znesek učinka pa se je glede na predhodno leto povečal za 559,1 %.

V kontroli se je nadzor oddanih obračunov zavezancev v letu 2019 opravljal tudi na podlagi centralnih izborov zavezancev, pripravljenih na podlagi analize tveganj v okviru delovne skupine za nadzor obdavčitve DDPO in DohDej. Tako so bili izvedeni nadzori na področju pravnega stanja in uveljavljanja preteklih davčnih izgub in olajšav za investiranje.

V inšpekcijskih nadzorih je bilo v letu 2019 na področju davka od dohodkov pravnih oseb zaključenih skupno 293 nadzorov, v katerih so bile dodatno ugotovljene davčne obveznosti v višini 29.899.247 € ter posredni finančni učinki v višini 106.622.704 €. Nadzori so bili usmerjeni na področje odkupov lastnih poslovnih deležev, nadzore pri prenehanjih družbah po skrajšanem postopku ter na področje olajšav za vlaganja v raziskave in razvoj.

Nadzor na področju transfernih cen obsega izvajanje davčnih inšpekcijskih nadzorov, poleg tega pa tudi ugotavljanje dejstev in okoliščin v zvezi z upravičenostjo do odprave dvojne obdavčitve in sklepanja vnaprejšnjih cenovnih sporazumov. V letu 2019 je bilo opravljenih 65 nadzorov, najpomembnejše ugotovitve so se nanašale na nepravilnosti pri zaračunavanju storitev in proizvodov povezanim osebam ter obračunavanju obresti v nasprotju z neodvisnim tržnim načelom, nepravilnosti pri spremembah poslovnega modela, nepravilnosti pri oblikovanju slabitev sredstev. Dodatno je bilo obračunanih 8.836.699 € davčnih obveznosti - neposrednih finančnih učinkov, ter ugotovljenih za 95.635.792 € posrednih finančnih učinkov (kar preračunano po 19 % davčni stopnji predstavlja

18.170.800 € davka). Posredni finančni učinki so predvsem posledica ugotovljenih nepravilnosti v nadzorih pri družbah, ki izkazujejo davčne izgube.

Postopki ugotavljanja dejstev in okoliščin v zvezi z upravičenostjo do odprave dvojne obdavčitve se vodijo za namene ugotavljanja dejanskega stanja za potrebe postopkov skupnega dogovora. V letu 2019 je z Ministrstvom za finance potekalo sodelovanje v šestih postopkih sklepanja skupnega dogovora v zvezi z odpravo dvojne obdavčitve.

Nadzor na področju transfernih cen za namene sklepanja vnaprejšnjih cenovnih sporazumov obsega predpriprave, preverjanje vloge, sklepanje in spremljanje izvajanja vnaprejšnjega cenovnega sporazuma. V letu 2019 je Finančna uprava RS sodelovala v dveh postopkih za ugotavljanje dejstev in okoliščin v zvezi s sklepanjem sporazuma, sklenjen je bil en sporazum APA.

Preglednica 32: Aktivnosti in rezultati nadzora davka od dohodkov pravnih oseb

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število predloženih samoprijav	503	489	563	247	43,9
Učinek samoprijav, v €	1.928.207	5.725.332	2.919.563	1.850.330	63,4
Število pozivov za predložitev obračunov	10.818	11.926	10.866	8.269	76,1
Število obračunov, oddanih po pozivu davčnega organa	8.371	2.471	2.846	2.115	74,3
Učinek oddanih obračunov po pozivu, v €	1.814.424	2.481.925	4.454.152	1.939.241	43,5
Število opravljenih kontrol	27.251	26.723	25.775	35.054	136,0
Učinek kontrole, v €	1.585.445	2.506.546	2.200.361	14.502.279*	659,1
Skupni učinek kontrole, v €	5.328.076	10.713.803	9.574.076	18.291.850	191,1
Posredni učinek kontrole, v €	1.517.555	120.987.294 ¹	7.298.446	6.167.216	84,5
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	210	198	226	293	129,6
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, (z odločbo), v €	35.510.850	16.260.078	14.956.450	25.574.258	171,0
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	1.653.816	7.323.649	14.105.317	767.196	5,4
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	1.873.066	1.323.018	3.557.794	268,9
Skupni učinek inšpekcije, v €	37.164.666	25.456.793	30.384.784	29.899.247	98,4
Posredni učinek inšpekcije ² , v €	299.053.884	67.029.535	41.798.678	106.622.704	255,1

*Učinek je med drugim posledica nadzora nad ravnanjem enega zavezanca, v zvezi s katerim je bil evidentiran učinek v višini 11.146.609 €.

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

Prispevki za socialno varnost obsegajo obvezne prispevke za vse vrste socialnega zavarovanja. V letu 2019 v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavljajo 42,9 % delež. Pobrani prispevkov za socialno varnost in transfernih prihodkov iz naslova prispevkov je bilo skupaj za 7.526.537.090 €, to je za 7,0 % več od leta poprej in za 14,7 % več kakor v letu 2017. Prispevka za zaposlovanje in za starševsko varstvo sta prihodek državnega proračuna. Prispevek

¹ V navedenem znesku 114 milijonov evrov predstavljajo ugotovitve enega nadzora zavezanca v pristojnosti Posebnega finančnega urada, pri katerem se je ugotovilo napačno oziroma neutemeljeno stanje davčnih izgub v znesku 600 milijonov evrov.

² Posredni učinki inšpekcije so v celoti predstavljeni kot posredni učinki na DDPO.

za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se steka v blagajno ZPIZ, prispevek za zdravstveno varstvo pa je prihodek ZZZS. Del prispevkov za socialno varnost v višini 519.345.886 € je v skladu z ekonomsko klasifikacijo prikazan med transfernimi prihodki. Gre za prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih inštitucij za zdravstveno zavarovanje, za zaposlovanje, za starševsko varstvo ter za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Preglednica 33: Prihodki prispevkov za socialno varnost po vrsti prejemnika, v €

Prejemniki	REALIZACIJA 2017	Struk- tura v %	REALIZACIJA 2018	Struk- tura v %	REALIZACIJA 2019	Struk- tura v %	Indeks 2019/ 2018	Indeks 2019/ 2017
Država	66.683.031	0,4	71.847.246	0,4	77.098.450	0,4	107,3	115,6
Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	3.920.462.506	25,2	4.211.408.124	25,4	4.514.037.677	25,7	107,2	115,1
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije	2.576.291.098	16,6	2.747.978.810	16,5	2.935.400.964	16,7	106,8	113,9
Skupaj Prispevki za socialno varnost	6.563.436.634	42,3	7.031.234.180	42,3	7.526.537.090	42,9	107,0	114,7
Skupaj JFP	15.527.288.034		16.604.720.807		17.563.424.489		105,8	113,1

Preglednica 34: Prispevki za socialno varnost po vrsti prihodka, v €

Zap. št. Sheme JFP	VRSTA PRIHODKA	REALIZACIJA 2017	Struk- tura v %	REALIZACIJA 2018	Struk- tura v %	REALIZACIJA 2019	Struk- tura v %	Indeks 2019/ 2018	Indeks 2019/ 2017
2.	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	6.077.344.181	39,1	6.539.027.050	39,4	7.011.418.667	39,9	107,2	115,4
C	TRANSFERNI PRIHODKI (12)	484.098.402	3,1	495.896.684	3,0	519.345.886	3,0	104,7	107,3
D	Nerazporejeni prihodki (ZPIZ in ZZZS, brez DP)	1.994.051	0,0	-3.689.554	0,0	-4.227.463	0,0	114,6	-212,0
	Skupaj Prispevki za socialno varnost	6.563.436.634	42,3	7.031.234.180	42,3	7.526.537.090	42,9	107,0	114,7
	Skupaj JFP	15.527.288.034		16.604.720.807		17.563.424.489		105,8	113,1

Opomba: v vrstici D nerazporejeni prihodki za prejemnika državni proračun niso vključeni, znesek je zanemarljiv

Prispevke za socialno varnost (v nadaljevanju: prispevki) izplačevalci dohodkov, ki so plačniki davka obračunajo v obračunu davčnega odtegljaja (v nadaljevanju: REK obrazci). Zavezanci, ki so hkrati zavezanci in zavarovanci po predpisih, ki urejajo področje prispevkov za obvezno zavarovanje, pa prispevke obračunajo v obračunu prispevkov (v nadaljevanju: OPSV).

Sistem obveznih prispevkov je kompleksen, kar izhaja iz zakonodaje, ki ureja obvezno socialno zavarovanje in v tem okviru pogosto določa zavarovance, zavezance, osnove, stopnje, oprostitev in izjeme le za posamezno vrsto zavarovanja. Posledično se povečuje tudi kompleksnost obračunov prispevkov.

Preglednica 35: Število REK obrazcev in OPSV ter število zavezancev

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število REK obrazcev	1.641.367	1.734.409	1.790.785	103,3
Število izplačevalcev pravne osebe	62.902	63.677	64.728	101,7
Število izplačevalcev fizične osebe z dejavnostjo	32.592	33.083	33.610	101,6
Število prejemnikov dohodka	1.807.633	1.818.938	1.885.077	103,6
Število obračunov OPSVZ - samozaposlene osebe	867.324	887.378	905.691	102,1
Število zavezancev	80.978	82.364	83.861	101,8
Število obračunov OPSVL - lastniki zasebnih podjetij, ki nimajo plače	50.712	32.355	23.535	72,7
Število zavezancev	3.510	3.073	2.539	82,6
Število obračunov OPSVK – kmetje		123.166	132.122	107,3
Število zavezancev		11.804	11.721	99,3
Število obračunov OPSVP - prostovoljno vključeni v socialna zavarovanja		21.992	21.045	95,7
Število zavezancev		2.478	2.279	92,0
Število obračunov OPSVD - osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic		331.005	397.794	120,2
Število zavezancev		38.384	43.122	112,3
Število obračunov OPSVT - osebe zaposlene pri tujem delodajalcu			4.996	
Število zavezancev			519	

V zvezi s predlaganjem REK obrazcev je treba pojasniti, da se na tem davčnem obračunu prikaže obračun akontacije dohodnine in prispevkov. Poleg tega so k posameznemu REK obrazcu obvezna priloga individualni podatki po posameznem prejemniku dohodka. Dodatno pa na kompleksnost REK obrazcev vplivajo še potrebe po poročanju podatkov o povračilih stroškov in podatkov potrebnih za oblikovanje pokojninske osnove.

Kot je razvidno iz gornje preglednice, se je število predloženih REK obrazcev v letu 2019 v primerjavi s preteklim letom povečalo za malo več kot 3%, pri čemer se je število izplačevalcev (pravnih oseb in fizičnih oseb z dejavnostjo) – plačnikov davka, ki so predlagali REK obrazce povečalo za 1,6%.

V letu 2019 se je povečalo tudi število prejetih individualnih podatkov po prejemnikih dohodka (v nadaljevanju: iREK) za 9,88 %. V letu 2018 so zavezanci prek sistema eDavki FURS-u predložili 43.676.587 iREK obrazcev, v letu 2019 pa kar 47.990.857 iREK obrazcev (kot obvezna priloga k REK obrazcu).

V skladu z določbo 145. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ- je za samozaposlene osebe, družbenike in kmete osnova za plačilo prispevkov določena zavarovalna osnova, to je dobiček zavarovanca, ugotovljen v skladu z zakonom, ki ureja dohodnina. Kot je razvidno iz spodnjih tabel, je večina samozaposlenih, družbenikov in kmetov tudi v letu 2019 plačevalo prispevke od najnižje zavarovalne osnove.

Preglednica 36: Razporeditev zavezancev po zavarovalnih osnovah v letu 2018 in 2019

Zavarovalna osnova (ZO)		Samozaposlene osebe					Družbeniki				
		Leto 2018		Leto 2019		Indeks 2019/2018	Leto 2018		Leto 2019		Indeks 2019/2018
		Št. zav.	Delež v %	Št. zav.	Delež v %		Št. zav.	Delež v %	Št. zav.	Delež v %	
Nad	Do	1	2	3	4	5=4/2	6	7	8	9	10=9/7
	najnižje ZO	73.242	79,6	74.341	79,5	99,9	2.617	92,2	1.897	91,4	99,1
najnižje ZO	povprečne plače	12.289	13,3	13.070	13,9	104,7	86	3,0	67	3,2	106,5
povprečno plačo	najvišje ZO	6.045	6,6	5.602	5,9	91,2	124	4,4	103	5,0	113,5
najvišje ZO		449	0,5	496	0,5	108,7	11	0,4	9	0,4	111,8
Skupaj		92.025	100,0	93.509	100,0	101,6	2.838	100,0	2.076	100,0	73,2

Zavarovalna osnova (ZO)		Kmetje				
		Leto 2018		Leto 2019		Indeks 2019/2018
		Št. zav.	Delež v %	Št. zav.	Delež v %	
Nad	Do	1	2	3	4	5=4/2
	najnižje ZO	11.628	94,1	11.479	94,4	100,3
najnižje ZO	povprečne plače	513	4,1	487	4,0	96,4
povprečno plačo	najvišje ZO	202	1,6	187	1,5	94,0
najvišje ZO		11	0,1	9	0,1	83,1
Skupaj		12.354	100,0	12.162	100,0	98,4

Tudi v letu 2019 je FURS na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga, sestavljal POPSV ter ga odlagal v sistem eDavki najpozneje do 10. v mesecu za pretekli mesec, in sicer za samozaposlene (OPSVZ), družbenike (OPSVL), kmete (OPSVK), osebe, ki so prostovoljno vstopile v socialno zavarovanje (OPSVP) in osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (OPSVD). Kot je razvidno iz spodnje tabele, za večino zavezancev FURS sestavlja POPSV, v letu 2019 se je število zavezancev, ki sami oddajajo OPSV, celo znižalo.

Preglednica 37: Sestava POPSV po posameznih vrstah obračunov prispevkov za socialno varnost v letu 2018 in 2019

OPSV 2018					OPSV 2019				Indeks 2019/2018
Obrazec	Št. POPSV	Št. OPSV	Skupaj	Delež v %	št. POPSV	št. OPSV	skupaj	Delež v %	
	1	2	3=1+2	4=3/1	5	6	7=5+6	8=7/5	9=8/4
OPSVZ	52.965	27.315	80.280	65,9	55.497	19.719	75.216	73,8	111,8
OPSVL	1.454	630	2.084	69,8	1.167	288	1.455	80,2	114,9
OPSVK	11.807	453	12.260	96,3	10.691	718	11.409	93,7	97,3
OPSVP	2.095	150	2.245	93,3	1.686	42	1.728	97,6	104,5
OPSVD	28.053	2.479	30.532	91,9	30.973	2.273	33.246	93,1	101,4

Bolj ugodna davčna obravnava posameznih dohodkov iz delovnega razmerja

Regres za letni dopust

V mesecu maju 2019 je bila uvedena razbremenitev davkov in prispevkov pri izplačilih regresa za letni dopust. Na podlagi novele Zakona o dohodnini – ZDoh-2 se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja ne všteva regres za letni dopust, določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. S spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju – ZPIZ-2 se tudi prispevki plačujejo od zneska regresa za letni dopust, ki presega 100 % zadnje znane povprečne plače v RS (pred spremembo zakona so se prispevki plačevali od zneska, ki je presegel 70 % povprečne mesečne plače v RS).

Glede na to, da je sprememba davčno ugodnejše obravnave regresa pričela veljati za nazaj, torej tudi za izplačila regresa od 1. 1. 2019 do uveljavitve novel ZDoh-2 in ZPIZ-2, je bilo v noveli ZDoh-2 določeno, da Finančna uprava RS zavezancem, katerim je bila ob izplačilu že odtegnjena akontacija dohodnine in prispevki (delodajalci so regres izplačali še pred objavo sprememb zakonodaje), preveč odtegnjena sredstva vrne s posebno odločbo, pri čemer je v primeru, ko je regres izplačal plačnik davka, ki je predložil REK obrazec za izplačan regres, Finančna uprava RS tvorila tudi popravek tega predloženega REK obrazca in tako razbremenila plačnike davka. Število izdanih odločb in znesek vrnjene akontacije dohodnine ter prispevkov je razviden iz spodnje preglednice.

Preglednica 38: Vračilo akontacije dohodnine in prispevkov od regresa za letni dopust po odločbah, ki jih je izdala Finančna uprava RS do 20. 6. 2019

Odločbe	Število odločb	Znesek vračila akontacije dohodnine, v €	Znesek vračila prispevkov za socialno varnost, v €
Odločbe za vračilo celotne akontacije dohodnine	68.163	9.225.116,5	-
Odločbe za vračilo celotne akontacije dohodnine in celotnih prispevkov delojemalcev	4.237	1.268.443,5	175.235,4
Odločbe za vračilo dela akontacije dohodnine in dela prispevkov delojemalcev	760	292.993,5	90.951,7
Odločbe za vračilo prispevkov delodajalcev	83	0,0	193.713,2

Kolikšno razbremenitev regresa za letni dopust z akontacijo dohodnine in prispevki za socialno varnost je prinesla sprememba zakonodaje v letu 2019 je razvidno iz naslednje preglednice.

Preglednica 39: Podatki iz REK obrazcev o regresu za letni dopust, izplačan v letih 2018 in 2019

	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število izplačevalcev	53.621	61.684	115,0
Število prejemnikov	794.037	831.728	104,7
Bruto dohodek - regres, v €	730.843.461,9	873.098.346,9	119,5
Akontacija dohodnine, v €	143.769.493,4	985.028,9	0,7
Prispevki za socialno varnost, v breme delojemalca, v €	2.604.369,5	742.348,6	28,5
Prispevki za socialno varnost, v breme delodajalca, v €	1.898.453,2	541.099,0	28,5

Iz preglednice je tako razvidno, da je v letu 2019 izplačalo regres za 15 % več delodajalcev kakor v letu 2018, pri čemer je število prejemnikov regresa višje za 4,7 %. Prav tako je razvidno, da so delodajalci regres izplačali v višjem znesku kot leto poprej. Ob tem pa obračunana akontacija dohodnine zaradi spremembe zakonodaje v letu 2019 predstavlja 0,7 % obračunane akontacije v letu 2018; prispevki za socialno varnost, obračunani v letu 2019, pa le 28,5 % obračunanih prispevkov v letu 2018.

Del plače za poslovno uspešnost

Od 1. januarja 2017 se uporablja ugodnejša davčna obravnava za izplačila dela plače za poslovno uspešnost, če je izplačana enkrat v koledarskem letu vsem upravičenim delavcem hkrati pod določenimi pogoji. Zakon o dohodnini – ZDoh-2 določa izvzem dela plače za poslovno uspešnost do višine 100 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.

V letu 2019 je tovrstno davčno ugodnost izkoristilo 13.309 delodajalcev za 321.012 zaposlenih. Od navedenega števila delodajalcev je 1.090 delodajalcev izplačalo plačo za poslovno uspešnost, ki je bila višja od povprečne mesečne plače zaposlenih v RS, zaradi česar je bila za 24.464 zaposlenih obračunana tudi akontacija dohodnine (od zneska, ki presega povprečno mesečno plačo v RS).

Preglednica 40: Podatki iz obračunov REK obrazcev o delu plače za poslovno uspešnost, izplačane v letu 2018 in 2019

Leto izplačila	Del plače za poslovno uspešnost, ki se ne všteva v davčno osnovo			Del plače za poslovno uspešnost, ki se všteva v davčno osnovo		
	2018	2019	Indeks 2019/2018	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število izplačevalcev	12.204	13.309	109,1	1.104	1.090	98,7
Število prejemnikov	314.435	321.012	102,1	27.761	24.464	88,1
Bruto dohodek (osnova za prispevke), v €	235.193.234,4	250.188.248,4	106,4	45.609.153,9	45.121.381,7	98,9
Akontacija dohodnine, v €	-	-	-	10.720.628,3	10.454.328,3	97,5
Prispevki za socialno varnost, v breme delojemalca, v €	51.985.033,0	55.297.392,8	106,4	10.079.627,0	9.971.830,9	98,9
Prispevki za socialno varnost, v breme delodajalca, v €	37.917.699,3	40.330.157,7	106,4	7.347.735,6	7.269.416,4	98,9

Nadzor

V letu 2019 je Finančna uprava RS nadaljevala s poostrenimi nadzori na področju obračunavanja prispevkov, saj ti predstavljajo zelo visok delež med javnofinančnimi prihodki, poleg tega obračun in plačilo prispevkov vpliva na obseg pravic zavarovancev iz obveznih socialnih zavarovanj. Ker gre hkrati v primeru neobračuna prispevkov za občutljivo področje kršenja temeljnih pravic delavcev, je stalni nadzor na tem področju izrednega pomena. Nadzorne aktivnosti v zvezi z obračunom prispevkov je Finančna uprava RS izvajala v kontroli in inšpekciji, pomembno pomoč pri ugotavljanju dejanskega stanja na terenu pa so zagotavljali tudi mobilni oddelki.

Številčno se je največ postopkov izvedlo v kontroli, kjer se preverja pravilnost obračunanih obveznosti na predloženih REK obrazcih, pravilnost oddanih popravkov REK obrazcev in pravočasnost oddaje REK obrazca ter tudi ciljno usmerjen nadzor na področju prispevkov.

V letu 2019 je Finančna uprava RS poslala zavezancem 41.114 pozivov za obračun prispevkov, večina se jih je nanašala na REK obrazce (39.897). Število pozivov za predložitev REK obrazcev se je v letu 2019 zmanjšalo, kar kaže na večjo disciplino na področju delovno pravne zakonodaje, ki določa izplačilo plače. Poziv za predložitev REK obrazcev Finančna uprava RS pošlje zavezancem, ki zaposlujejo delavce, pa ne predložijo REK obrazca za izplačilo plače. Na področju REK obrazcev so se delodajalci v 65 % odzvali na poziv Finančne uprave RS.

Še bolj opazno je zmanjšanje števila poslanih pozivov za predložitev OPSV, kar je predvsem posledica uvedbe predizpolnjenih obračunov prispevkov. Po pozivu davčnega organa je bilo oddanih 25.835 obračunov, od tega 24.769 REK obrazcev.

V zvezi s številom opravljenih kontrol je treba pojasniti, da je tako veliko odstopanje v primerjavi s preteklim letom posledica spremenjenega načina poročanja. V preteklih letih (do vključno 2018) je bila namreč kot opravljena kontrola šteta tudi vsaka posamezna kontrola predloženih REK obrazcev, ki niso bili avtomatsko knjiženi (so dobili status). V letu 2019 se kot število kontrol štejejo zgolj nadzori po 129. členu ZDavP-2, brez potrjevanja statusov predloženih REK obrazcev.

Kot pa je razvidno iz gornje preglednice je finančni učinek izvedenih aktivnosti kontrole več kot 74 mio dodatno pobranih davčnih obveznosti, kar je zgolj za 3,2 % manj kot v letu 2018.

V kontroli je stalna naloga nadzor nad zavezanci, ki zaposlujejo delavce in ne oddajo REK-1 obrazca za izplačilo plače. Ti zavezanci - delodajalci so mesečno pozvani, da v primeru izplačila plače predložijo REK-1 obrazce oziroma, da v primeru, če plače dejansko niso izplačali, podajo pisno izjavo o neizplačilu plač, saj po veljavnih predpisih ni določena obveznost mesečnega obračuna prispevkov, če plače dejansko niso izplačane. Hkrati se v nadzoru predloženih REK-1 obrazcev tudi preverja, ali so bile plače izplačane in obračunani prispevki za vse zaposlene delavce pri posameznem delodajalcu. V primeru, da REK-1 obrazca za izplačilo plače delodajalec ne predloži za vse zaposlene delavce, FURS delodajalca - zavezanca pozove k predložitvi manjkajočih REK obrazcev oziroma k obrazložitvi glede neizplačila plač.

Tudi v letu 2019 je bila velika pozornost namenjena nadzoru prejetih izjav delavcev po 134.a členu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2, ki določa, da ZPIZ enkrat mesečno pošlje obvestilo delodajalcu in delavcu v primeru nepredložitve REK-1 obrazca za izplačilo plače. Obvestilo delavca vsebuje seznaničev z obdobjem, na katero se nanaša obvestilo s posledicami, če delodajalec zanj ne odda REK-1 obrazca za izplačano plačo in ne plača prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, o možnostih, ki jih ima za zavarovanje svojih pravic, ter poziv, da se izreče o prejemu plače (vključno z njeno višino). Izjave glede ne/izplačila plač morajo delavci poslati na Finančno upravo RS. V letu 2019 se je 9.505 delavcev odzvalo na poziv ZPIZ in Finančni upravi RS predložilo izjavo glede ne/izplačila plač (v letu 2018 je število prejetih izjav 9.441). Če iz izjave in dokazil izhaja, da delavec plače ni prejel, kontrolor predlaga zavezanca v sankcioniranje. Če iz izjave delavca in ostalih dokazil izhaja, da je delavec plačo prejel, pa se izvede nadaljnji nadzor in se pripadajoče davčne obveznosti (akontacija dohodnine in prispevki) naložijo plačniku davka z odmero odločbo v plačilo. V letu 2019 je bilo v prekrškovnih postopkih zaradi kršitev Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki Finančni upravi RS omogoča neposredno kaznovanje zavezancev zaradi neizplačila plač, delodajalcem, ki niso izplačali plač, izdanih in vročenih 1.127 odločb o prekršku, pri čemer je skupni znesek izrečenih glob znašal 2.827.500 €, v 70 primerih pa je bila izrečena sankcija opomina.

Na podlagi ugotovitev, da enoosebne družbe večkrat kršijo zakonodajo, je bil v kontroli v letu 2019 izveden nadzor nad izplačevanjem dohodkov družbenikov in pravilnostjo davčne obravnave izplačil. V okviru delovne skupine za nadzor nad prispevki so bili v kontrolo dodeljeni zavezanci, pri katerih se je opravil nadzor. V postopku nadzora se je preverjalo predvsem:

- dvigi gotovine iz družbe brez ustreznih listin,
- nakazila na TRR lastnika brez ustreznih listin,
- dana posojila oziroma posojilne pogodbe (pozornost, kadar ni določen rok za vračilo, niso določene obresti, lastnik ni poplačal še nobenega obroka...),
- neposlovna raba sredstev,
- brezplačna raba avtomobila,
- ali družba plačuje prispevke družbenika.

V letu 2019 so se nadaljevali inšpekcijski nadzori pri zavezancih za davek, ki ne oddajajo REK-1 obrazcev oziroma predpisanih prispevkov ne plačujejo v ustrezni višini. Posebna pozornost je bila namenjena nadzoru zavezancev, ki napotujejo svoje delavce na delo v tujino, nadzori pravilne davčne obravnave v primeru uporabe službenih vozil v privatne namene, nadzori pravilne davčne obravnave in ekonomske vsebine dohodka fizičnih oseb (odvisno / neodvisno pogodbeno razmerje) in nadzori pri katerih so bile zaznane druge nepravilnosti v zvezi z obračunavanjem

in plačevanjem prispevkov za socialno varnost. Posebna pozornost je bila namenjena nadzoru pravilne davčne obravnave dohodkov lastnikov družb, obvezno zavarovanih iz naslova lastništva družbe (zavarovalna podlaga 040).

Uslužbenci mobilnih oddelkov Finančne uprave RS v letu 2019 so na podlagi zahtevkov drugih notranjih organizacijskih enot (kontrole oziroma inšpekcije) na terenu pridobivali podatke o izplačanih plačah in opravljali ogled poslovnih prostorov, kjer naj bi zaposleni pri posameznem zavezancu opravljali delo. Opravljenih je bilo 67 nadzorov, pri 45 zavezancih, ki se niso odzivali na pozive (kontrole oziroma inšpekcije) o posredovanju podatkov o izplačanih plačah.

Na podlagi stalnega in poostrenega nadzora na področju prispevkov za socialno varnost se zmanjšuje število delodajalcev, ki za svoje zaposlene ne predložijo REK-1 obrazca za izplačilo plač. Od prve javne objave nepredlagateljev REK-1 obrazcev, to je od 15. 4. 2013 pa do zadnje objave, dne 10. 1. 2020 se je njihovo število zmanjšalo za 62,4 %.

V letu 2019 se je v primerjavi z letom 2018 število opravljenih inšpekcijskih pregledov zmanjšalo za 11 %, posledično nižje so tudi ugotovljene obveznosti v inšpekcijskih pregledih, le te so za 38,4 % nižje od obveznosti, ki so bile ugotovljene leto poprej. Ob primerjavi z letom 2018 velja izpostaviti tudi, da so v letu 2018 bile v inšpekciji izkazane višje obveznosti iz naslova nadzora zavezancev, ki napotujejo svoje delavce na delo v tujino. Pri slednjih je bilo v letu 2018 samo v treh nadzorih dodatno ugotovljenih preko 2,0 mio €, od tega samo v enem nadzoru čez 1,0 mio €.

Na podlagi samoprijave so zavezanci v letu 2019 predložili 944 obračunov, kar je za 42,4 % manj kakor leto poprej. Zmanjšanje števila samoprijav pri obračunih prispevkov zasebnikov in drugih fizičnih oseb, ki ne izplačuje plač, je predvsem posledica uvedbe predizpolnjenih obračunov. Zmanjšanje števila samoprijav pri REK obrazcih, pa ocenjujemo, da je posledica stalnega usmerjenega nadzora in pozivanja, kar je pripomoglo k temu, da zavezanci sami v večji meri prostovoljno izpolnjujejo obveznosti. Finančni učinek dodatno odmerjenih prispevkov je v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 večji za 18 %.

Najhujše kršitve na področju kršitev pravic delavcev izpolnjujejo znake kaznivega dejanja kršitve temeljnih pravic delavcev po 196. členu Kazenskega zakonika, zato Finančna uprava RS na pristojno državno tožilstvo posreduje ovadbe z vsemi ustreznimi dokazili. Najhujše kršitve na področju kršitev pravic delavcev izpolnjujejo znake kaznivega dejanja kršitve temeljnih pravic delavcev po 196. členu Kazenskega zakonika, zato Finančna uprava RS na pristojno državno tožilstvo posreduje ovadbe z vsemi ustreznimi dokazili. Finančna uprava RS je v letu 2019 zaradi omenjenega kaznivega dejanja podala 64 ovadb zaradi kaznivega dejanja. Pri tem so bili sistematično obravnavani predvsem največji dolžniki iz naslova prispevkov za socialno varnost.

Preglednica 41: Aktivnosti in rezultati nadzora obračunavanja prispevkov za socialno varnost

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število predloženih obrazcev na podlagi samoprijave	1.641	1.270	1.639	944	57,6
- REK obrazcev	1.294	1.064	1.449	930	64,2
- obračunov zasebnikov in drugih fizičnih oseb, ki ne izplačujejo plač	347	206	190	14	7,4
Učinek samoprijav, v €	787.007	690.659	1.647.371	1.952.765	118,5
Število pozivov za predložitev obračunov	105.979	82.171	67.148	41.114	61,2
- REK obrazcev	79.704	74.886	63.831	39.897	62,5
- obračunov zasebnikov in drugih fizičnih oseb, ki ne izplačujejo plač	26.275	7.285	3.317	1.217	36,7
Število obračunov, oddanih po pozivu davčnega organa	59.293	51.829	48.266	25.835	53,5
- REK obrazcev	46.265	47.058	45.374	24.769	54,6
- obračunov zasebnikov in drugih fizičnih oseb, ki ne izplačujejo plač	13.028	4.771	2.892	1.066	36,9
Učinek oddanih obračunov po pozivu, v €	105.090.619	55.809.921	68.926.854	61.413.770	89,1
Število opravljenih kontrol	209.245	173.596	148.390	11.546	7,8
- REK obrazcev	96.206	83.140	83.386	4.472	5,4
- obračunov zasebnikov in drugih fizičnih oseb, ki ne izplačujejo plač	113.039	90.456	65.004	7.074	10,9
Učinek kontrole, v €	8.385.409	11.377.907	6.573.026	11.348.365	172,7
Skupni učinek kontrole	114.263.035	67.878.487	77.147.251	74.714.900	96,8
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	1.215	1.726	1.839	1.636	89,0
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, (z odločbo), v €	7.673.347	10.288.177	7.775.534	4.787.180	61,6
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	200.703	392.005	1.902.476	1.388.145	73,0
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	414.998	1.243.004	368.947	29,7
Skupni učinek inšpekcije	7.874.050	11.095.179	10.921.014	6.544.272	59,9

DAVEK NA DODANO VREDNOST

V prihodke iz naslova davka na dodano vrednost so vključeni prihodki davka na dodano vrednost po obračunu in davka na dodano vrednost od uvoženega blaga, ki skupaj v pobranih javnofinančnih prihodkih v letu 2019 predstavljajo 22,0 % delež. Skupaj pobranega davka na dodano vrednost je bilo za 3.871.520.644 €, kar je za 3,1 % več od leta poprej in za 10,5 % več kakor v letu 2017. Prihodki iz naslova uvoznega DDV so v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 nižji za 4,1 %. V prihodkih davka na dodano vrednost je v letu 2019 vključenega tudi za 7.146.950 € iz naslova posebne ureditve DDV za telekomunikacijske storitve, storitve radijskega in televizijskega oddajanja ter elektronske storitve (M1SS), kjer je pobranega za 51,8 % več od leta poprej. DDV je prihodek državnega proračuna.

Na dan 31. decembra 2019 je bilo za namene DDV identificiranih 116.714 davčnih zavezancev, od tega 61.318 mesečnih, 50.673 trimesečnih in 4.729 letnih davčnih zavezancev.

Preglednica 42: Podatki o številu prejetih DDV obrazcev in izhodnih dokumentih na področju DDV

	Prejeti dokumenti			Izdani dokumenti		
	2018	2019	Indeks 2019/2018	2018	2019	Indeks 2019/2018
DDV-O	880.993	945.191	107,3	288	1.727	599,7
DDV - Pavšalno nadomestilo	35.445	35.327	99,7	4.391	3.172	72,2
DDV - Potniški promet	2.679	2.640	98,5	2.688	2.622	97,5
DDV - Vračilo DDV davčnemu zavezancu, ki v Sloveniji nima sedeža	27.032	28.661	106,0	28.358	28.208	99,5
DDV in trošarine - Diplomati in mednarodne organizacije	5.495	5.074	92,5	5.351	5.219	97,5
MOSS	481	445	92,5	0	0	0
Rekapitulacijsko poročilo	222.028	235.704	106,2	0	0	0
Poročilo o dobavah	129.048	136.734	106,0	0	0	0
Vloge – DDV	38.329	27.769	72,4	20.123	20.213	100,4
Skupaj	1.341.530	1.280.948	97,9	61.199	61.161	118,5

V letu 2019 je bilo za namene DDV dodatno identificiranih 11.819 zavezancev (leto pred tem 11.667). Identifikacija je v tem letu prenehala 7.394 zavezancem (leto prej 6.838 zavezancem).

Preglednica 43: Podatki o identifikaciji zavezancev

	2018	2019	Indeks 2019/2018
Obvezna identifikacija	5.394	5.630	104,4
Prostovoljna identifikacija	1.559	1.287	82,5
Obvezna identifikacija kmetov	34	27	79,4
Identifikacija zaradi prometa v EU	3.024	3.490	115,4
Identifikacija tujcev	588	526	89,5
Identifikacija za občasni promet potnikov	1.068	859	80,4
Skupaj	11.667	11.819	101,3

V letu 2019 je bilo za DDV deregistriranih 7.394 davčnih zavezancev, kar predstavlja 8,13% več deregistracij glede na leto 2018. Razlog povečanega števila deregistracij je izvedba nadzorov v kontroli na podlagi različnih strategij

DDV. Deregistracija se je povečala glede na razloge "Ne posluje" in "Prenehanje storitev", zmanjšanje deregistracij pa iz razloga "Ne oddaja obrazca", kar je posledica izvajanja postopkov sankcioniranja.

Preglednica 44: Podatki o prenehanju identifikacije zavezancev

Deregistracija DDV po razlogih	2018	2019	Indeks 2019/2018
Drugo	1.155	1.143	99,0
Mising trader	26	22	84,6
Ne posluje	79	302	382,3
Ne oddaja obrazca	333	97	29,1
Prenehanje poslovanja	3.878	4.251	109,6
Prenehanje storitev	215	450	209,3
Pridobitve pod 10.000 €	11	7	63,6
Promet pod 50.000 €	1.138	1.121	98,5
Sum na MT	3	1	33,3
Skupaj	6.838	7.394	108,1

V letu 2019 se je na področju DDV nadaljevalo s širitvijo elektronskega vročanja izhodnih dokumentov, in sicer preko funkcionalnosti "eVročanje", ki omogoča hitrejšo in preglednejšo postopke vročanja.

Vzpostavljen je bil spletni servis za preverjanje oddanega obrazca DDV-PPS (pridobitev prevoznega sredstva iz druge države članice) oz. plačila DDV, ki registracijskim organom omogoča preverjanje, ali je bil DDV za novo prevozno sredstvo, pridobljeno iz druge države članice, plačan oziroma ali je bil obrazec DDV-PPS za prevozno sredstvo (novo ali rabljeno), ki ob pridobitvi ni namenjeno nadaljnji prodaji in od katerega bo davčni zavezanec, identificiran za namene DDV obračunani DDV izkazal v obračunu DDV, predložen.

Iz predloženih obračunov DDV v letu 2019 v primerjavi s predloženimi obračuni DDV v letu 2018 je razvidno povečanje opravljenih dobav blaga in storitev za 2.597.850.788 €. Med temi dobavami so zajete tako dobave na domačem trgu (obdavčene in oproščene dobave s pravico do odbitka) kot tudi izvoz blaga. Izkazano je tudi povečanje dobav v druge države članice za 1.986.145.248 €, kot tudi povečanje prodaje blaga na daljavo kar za 61 % več glede na leto 2018. Večji promet prodaje blaga na daljavo je posledica povečanja spletnih prodaj.

Znaten je tudi porast vrednosti samoobdavčitve DDV od uvoza blaga, ki se je povečala za 286.569.792 €, kar predstavlja 28% več glede na leto 2018.

Hkrati je zabeleženo tudi povečanje nabav blaga in storitev v primerjavi z letom 2018 in sicer za 4.944.685.704 €, medtem ko se je znižala nabava nepremičnin za 30.415.463 €. Znatno višji je odbitek DDV po nižji stopnji DDV (kar za 25 %).

Preglednica 45: Predloženi obračuni DDV-O v obdobju 01.01.2018 - 31.12.2018 ter v obdobju 01.01.2019 - 31.12.2019, v €

Postavke obračuna DDV-O	Predloženi obračunu v letu 2018(od 01.01.- 31.12.2018) skupaj	Predloženi obračunu v letu 2019 (od 01.01.- 31.12.2019) skupaj	Razlika 2019/2018	Indeks 2019/2018
11 Dobave blaga in storitev	74.402.026.249	76.999.877.037	2.597.850.788	103,5
11a Dobave od katerih obračuna DDV prejemnik	5.083.943.372	5.444.976.087	361.032.715	107,1
12 Dobave blaga v druge države članic EU	30.839.672.810	32.825.818.058	1.986.145.248	106,4
13 Prodaja blaga na daljavo	101.456.005	163.263.309	61.807.304	160,9
14 Montaža in instaliranje blaga v drugi državi članici	116.933.438	134.887.796	17.954.358	115,4
15 Oproščene dobave brez pravice do odbitka DDV	10.270.988.246	11.548.399.190	1.277.410.944	112,4
21 Obračunani DDV po splošni stopnji (SS)	11.213.726.944	11.483.653.837	269.926.893	102,4
22 Obračunani DDV po nižji stopnji (NS)	1.318.333.690	1.393.081.720	74.748.030	105,7
23 od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU- SS	4.668.203.369	4.654.180.637	-14.022.732	99,7
23a od prejetih storitev iz drugih držav članic EU- SS	792.242.749	935.748.989	143.506.240	118,1
24 od pridobitev blaga iz drugih držav članic EU- NS	274.998.930	292.555.191	17.556.261	106,4
24a od prejetih storitev iz drugih držav članic EU- NS	2.053.900	2.430.459	376.559	118,3
25 na podlagi samoobdavčitve kot prejemnik – SS	2.367.790.399	2.596.137.017	228.346.618	109,6
25a na podlagi samoobdavčitve kot prejemnik- NS	12.862.096	15.945.160	3.083.064	124,0
26 na podlagi samoobdavčitve od uvoza	1.037.816.563	1.324.386.355	286.569.792	127,6
31 Nabave blaga in storitev	57.552.124.504	62.496.810.208	4.944.685.704	108,6
31a Nabave v SI., od katerih obračuna DDV prejemnik	5.086.265.080	5.361.006.713	274.741.633	105,4
32 Pridobitve blaga iz drugih držav članic EU	24.117.119.038	24.235.649.144	118.530.106	100,5
32a Prejete storitve iz drugih držav članic EU	3.623.384.659	4.280.130.869	656.746.210	118,1
33 Oproščene nabave ter oproščene pridobitve blaga	10.882.924.551	11.163.251.626	280.327.075	102,6
34 Nabavna vrednost nepremičnin	2.303.542.555	2.273.127.092	-30.415.463	98,7
35 Nabavna vrednost drugih osnovnih sredstev	3.719.530.680	3.778.278.379	58.747.699	101,6
41 Odbitek DDV po splošni stopnji	17.080.179.112	17.696.468.478	616.289.366	103,6
42 Odbitek DDV po nižji stopnji	919.295.374	1.150.616.312	231.320.938	125,2
43 Odbitek DDV od pavšalnega nadomestila	19.461.028	16.829.628	-2.631.400	86,5
51 Obveznost DDV	5.799.356.860	5.997.978.501	198.621.641	103,4
52 Presežek DDV	2.130.263.734	2.163.773.554	33.509.820	101,6

Nadzor

Na podlagi uvedenih različnih poslovnih pravil Finančna uprava RS tekoče nadzoruje predložene obračune DDV in druge dokumente v zvezi z DDV. V okviru kontrolnih postopkov se preverja pravilnost obračunanih obveznosti na predloženih obračunih, pravilnost oddanih popravkov in pravočasnost oddaje obrazca. Skupni učinek tovrstnih nadzorov je v letu 2019 znašal 47.664.665 € in je na ravni leta 2018.

Na področju DDV se obširnejši nadzori v kontroli izvajajo kot oblika naknadnih nadzorov, kjer se izvajajo nadzori na podlagi različnih strategij DDV. Na tem področju je bilo v letu 2019 opravljenih 1.447 naknadnih nadzorov, v višini 6.280.798 €. V letu 2019 se je v okviru že razvitih strategij v letu 2018, nadaljeval nadzor na področju DDV in davčnih blagajn. Nadzori so se izvajali na področju nepredlagateljev obračunov DDV, na postopkih odvzema identifikacijske številke za DDV pri družbah, pri katerih ni bilo zaznati ekonomske dejavnosti, nadzirala so se tudi neskladja pridobitev iz drugih držav članic ter preverjala ustreznost popravka odbitka DDV pri odtujitvi nepremičnin, za katere je bil ob pridobitvi uveljavljen odbitek DDV.

Inšpekcijski nadzori na področju DDV so bili v veliki meri usmerjeni na nadzore t.i. sistemskih utaj DDV, kje so bila zaznana večja tveganja, in sicer na področje zlorabe oprostitve plačila DDV pri dobavah blaga znotraj EU in na prepoznavanje družb, ustanovljenih z namenom izvajanja davčnih goljufij, kot so npr. t. i. »kanalska« podjetja in »neplačujoči gospodarski subjekti«. Nadzor sistemskih utaj DDV se začne že v okviru preventivnih nadzorov pri izdaji identifikacije za DDV, na terenu so se, z vključevanjem uslužbencev mobilnih oddelkov, aktivno izvajali ogledi v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za registracijo za DDV in ogledi, povezani z odvzemom identifikacijske številke za DDV. Prav tako se so nadaljevali postopki odvzema identifikacijske številke za DDV pri družbah, pri katerih ni bilo zaznati ekonomske dejavnosti. Navedene aktivnosti so del t.i. preventivnega nadzora, s katerimi Finančna uprava RS poskuša preprečiti nastanek tovrstnih goljufij oz. utaj DDV. Sam inšpekcijski nadzor sistemskih utaj se je izvajal na podlagi analize tveganja, pri čemer je bil poudarek na t.i. tveganem blagu, t.j. blagu, ki je pogosto uporabljeno v transakcijah za namene davčnih utaj tipa »vrtiljak«. Pri tem so bile ugotovljene nepravilnosti glede neupravičenega uveljavljanja odbitka DDV po fiktivnih računih »neplačujočih gospodarskih subjektov« in posledično neupravičenega zahtevka za vračila DDV, ugotavljanje solidarne odgovornosti v shemah, namenjenih za doseganje neupravičene davčne ugodnosti (trgovanje med povezanimi osebami), neupravičeno uveljavljanje oprostitve plačila DDV iz naslova pridobitev v postopkih tristranskih dobav blaga, zloraba sistema oprostitve plačila DDV pri dobavah blaga znotraj EU (navidezne dobave blaga v druge države članice oziroma dobava »neplačujočim gospodarskim subjektom«), neevidentiranje prometa pri spletni prodaji. Pomemben del nadzora je predstavljal tudi nadzor zahtevkov za vračilo DDV.

V letu 2019 je bilo v inšpekcijskih nadzorih ugotovljeno 69.501.110 € dodatnih davčnih obveznosti iz naslova DDV, kar je za 12,5 % več kakor v letu 2018.

Pomembno področje inšpekcijskega nadzora, kjer ugotavljamo sistematično zlorabo predpisov in izogibanje plačilu DDV, je nadzor prometa s prevoznimi sredstvi. Na tem področju so bili opravljeni 103 nadzori v katerih je bilo skupaj ugotovljenih 7.562.877 € dodatnih obveznosti (od tega iz naslova DDV v višini 5.968.399 €). V nadzoru prometa s prevoznimi sredstvi je bilo ugotovljeno, da so še vedno pogoste davčne utaje na področju pridobitve motornih vozil iz EU (predvsem zloraba posebne sheme obdavčitve z DDV na podlagi ponarejenih računov, ki glasijo na fizične osebe, ki so ali navidezni kupci ali pa samo posojajo svoje ime za namene zlorabe), fiktivne dobave blaga v EU oz. dobave blaga v EU neplačujočim gospodarskim subjektom, uveljavljanje odbitka DDV na podlagi navideznih računov (od neobstoječih oz. navideznih transakcij), prodaja vozil na črno (delo na črno).

V letu 2019 so se v inšpekcijskih nadzorih odkrивale tudi zlorabe povezane s kršitvijo obveznosti registracije vozil v RS (27. člen Zakona o motornih vozilih), z namenom utaje obveznih dajatev (davka na motorna vozila, davka na dodano vrednost in letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu). Zaradi pridobivanja dokazov preko mednarodne izmenjave informacij v drugih državah članicah EN so postopki dolgotrajni, a prvi zaključki nadzorov v letu 2019 že potrjujejo sume, da se vozila dejansko uporabljajo v Republiki Sloveniji in da gre za eno izmed oblik zlorab na način, da slovenski rezidenti (fizične osebe) ustanovijo družbo v EU zgolj z namenom, da se preko družbe izvede nakup in registracija luksuznih vozil, z namenom izogiba plačilu dajatev v RS.

V okviru naknadnih kontrol se je področje DDV nadziralo v zvezi z ugotavljanjem nepravilnosti pri obračunavanju in plačevanju DDV od izvajanja cestnega prevoza potnikov v mednarodnem prometu preko ozemlja Republike Slovenije. V letu 2019 je bilo izvedenih 27 naknadnih kontrol, v okviru katerih je bil ugotovljen znesek dodatne davčne obveznosti v vrednosti 5.884 €.

Nadzor področja DDV se je izvajal tudi pri preverjanju uvoznih carinskih deklaracij v okviru izvajanja inšpekcijskega nadzora in naknadnih kontrol. V primeru ugotovljenih nepravilnosti v zvezi s carinskimi postopki pri uvozu in posledično povečanju obračuna carinskih dajatev, se je povečala tudi davčna osnova in s tem naknadno ugotovljeni znesek uvoznega DDV. Poleg tega je bilo ugotovljeno tudi neupravičeno uveljavljanje znižane stopnje uvoznega DDV za določeno blago iz 49. in 50. člena Pravilnika ZDDV-1, in sicer 9,5 % namesto 22,0 % stopnje DDV. Znesek dodatno ugotovljene davčne obveznosti uvoznega DDV je bil ugotovljen v 17 inšpekcijskih nadzorih v znesku 241.064 € in v 44 naknadnih kontrolah v znesku 89.846 €.

Uslužbenci mobilnih oddelkov so opravili skupno 807 nadzorov na področju ZDDV. Nadzori so obsegali predvsem ogled na terenu z namenom preverjanja poslovanja z izvajanjem informativnih razgovorov z zavezanci in pridobivanjem listin ter sprejemanjem izjav v postopkih:

- pred izdajo identifikacije in preklica veljavnosti identifikacije za DDV po uradni dolžnosti,
- preventivnih nadzorov nad zavezanci, ki se na novo identificirajo za DDV,
- zahtevkov za vračilo DDV po obračunih DDV,
- zahtevkov za vračilo DDV tujcem.

Uslužbenci mobilnih oddelkov so opravili skupno tudi 1.543 nadzorov tujih prevoznikov glede identifikacije, obračunavanja DDV in najav prevozov pri opravljanju mednarodnih prevozov potnikov v cestnem prometu. Odkritih je bilo 501 kršitev.

Preglednica 46: Aktivnosti in rezultati nadzora obračunov davka na dodano vrednost

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število predloženih samoprijav	489	693	366	1.870	510,9
Učinek samoprijav, v €	2.952.898	2.003.850	1.325.260	3.022.208	228,0
Število davčnih obračunov, predloženih po pozivu	21.136	19.538	19.003	12.762	67,2
Učinek po davčnih obračunih, predloženih po pozivu, v €	28.712.502	30.264.657	31.938.483	45.312.279	141,9
Število nepravilnosti naknadnega nadzora	216.086	228.636	186.975	141.462	75,7
Učinek nepravilnosti nadzora	36.292.240	53.070.779	50.570.859	47.664.665	97,0
Skupni učinek kontrole	67.957.640	85.339.286	83.383.062	95.999.153	116,5
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	577	681	702	875	124,6
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih (z odločbo), v €	46.589.238	40.624.532	58.632.990	64.906.154	110,7
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	824.990	517.126	2.081.986	3.827.395	183,8
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	716.712	1.040.899	767.561	73,7
Skupni učinek inšpekcije	47.414.228	41.858.369	61.755.875	69.501.110	112,5

TROŠARINE

Trošarine so prihodek državnega proračuna. V letu 2019 je v strukturi javno finančnih prihodkov njihov delež znašal 8,8 %. V letu 2019 je Finančna uprava RS pobrala neto 1.543.291.624 € trošarin, kar je za 1,1 % manj kakor leto poprej in za 2,7 % manj kakor v letu 2017.

Največ trošarine je bilo pobrane od energentov in električne energije, nato sledi pobrana trošarina od tobačnih izdelkov ter nazadnje od alkohola in alkoholnih pijač. Znesek pobrane trošarine v letu 2019 se je glede na leto 2018 zmanjšal pri vseh treh skupinah trošarinskih izdelkov, najbolj trošarina od tobačnih izdelkov, kar lahko pripisujemo ukrepom zdravstvene politike za zmanjšanje kajenja oziroma uporabe tobačnih izdelkov. Konec maja 2018 se je tudi znižal znesek predpisane trošarine za bencin in plinsko olje za pogonske namene, kar se za celotno leto 2019 odraža v znesku pobrane trošarine za energente.

Preglednica 47: Znesek pobranih trošarin, v €

	2018	2019	Indeks 2019/2018
Trošarine od energentov in električne energije	1.017.134.019	1.009.062.632	99,2
Trošarina od alkohola in alkoholnih pijač	118.480.099	117.695.600	99,3
Trošarina od tobačnih izdelkov	424.153.021	416.533.392	98,2
Skupaj	1.559.767.138	1.543.291.624	98,9

V letu 2019 je bilo 12.067 prejetih obračunov za trošarine, kar je 20,3 % več kakor v letu 2018. Povečanje števila obračunov gre pripisati dejstvu, da je bilo v letu 2019 več predloženih obračunov razlike trošarine za drobno rezani tobak in cigarete zaradi zvišanj trošarine za tobačne izdelke ter zvišanj drobnoprodajne cene cigaret in drobno rezanega tobaka glede na leto poprej. V letu 2019 je bilo 999 prejetih dokumentov prijav/spremembe/prenehanja opravljanja dejavnosti in izbrisa trošarinskih zavezancev po uradni dolžnosti in 3.499 dokumentov napovedi prejema trošarinskih izdelkov iz druge države članice in napovedi odpreme pošiljke v drugo državo članico, ki se uporabljata za spremljanje gibanja trošarinskih izdelkov s plačano trošarino. V letu 2019 je bilo prejetih 866 vlog za začasno pooblaščenega prejemnika, 36 zahtevkov za odobritev lokacije neposredne dobave ter 195 predloženih poročil o nabavi in porabi trošarinskih izdelkov brez plačila trošarine.

Preglednica 48: Število prejetih dokumentov v trošarinskih postopkih, vključenih v IS E-TROD

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Obračuni	15.344	10.027	12.067	120,3
Prijave/spremembe/prenehanja/izbrisi trošarinskih zavezancev	1.236	881	999	113,4
Mali proizvajalci žganja – odločbe ³	13.607	-	-	-
Napovedi prejema in napovedi odpreme pošiljk trošarinskih izdelkov s plačano trošarino iz/v druge države članice ⁴	2.158	3.002	3.499	116,5
Zahtevki za odobritev oz. spremembo količin trošarinskih izdelkov brez plačila trošarine ⁵	-	155	189	121,9
Vloge za začasno pooblaščenega prejemnika ⁶	-	-	866	-
Vloge za lokacije neposredne dobave ⁷	-	-	36	-
Poročila o nabavi in porabi trošarinskih izdelkov brez plačila trošarine ⁸	-	-	195	-

³ V letu 2018 in naprej v skladu z ZTro-1 za male proizvajalce žganja ni več določene odmere trošarine z odločbo.

⁴ Dokumenta sta bila vključena v IS E-TROD 22. februarja 2017.

⁵ Dokument je bil vključen v IS E-TROD v decembru 2018.

⁶ Dokumenti so bili vključeni v IS E-TROD v letu 2019.

⁷ Dokumenti so bili vključeni v IS E-TROD v letu 2019.

⁸ Dokumenti so bili vključeni v IS E-TROD v letu 2019.

V letu 2019 je bil z javnim razpisom izbran in imenovan nacionalni izdajatelj identifikacijskih oznak za tobačne izdelke, s čimer je bilo dejansko omogočeno izvajanje sistema sledljivosti tobačnih izdelkov v Sloveniji. V skladu z Uredbo o izvajanju Izvedbene uredbe (EU) o tehničnih standardih za vzpostavitev in delovanje sistema sledljivosti tobačnih izdelkov je bil FURS imenovan kot nacionalni skrbnik sistema repozitorijev, kjer se hranijo vse informacije, ki jih gospodarski subjekti in izdajatelji identifikacijskih oznak evidentirajo in pošljejo v sistem repozitorijev.

S 1. 7. 2019 se je pristojnost za izdajo dovoljenj za trošarinsko skladišče, oproščenega uporabnika, pooblaščenega prejemnika ter za pooblaščenega uvoznika prenesla s posameznih pristojnih finančnih uradov, pri katerih so trošarinski zavezanci vpisani v davčni register, na en finančni urad in sicer na Oddelek za trošarine Finančnega urada Novo mesto.

Vračila trošarine na podlagi vloženih zahtevkov

Zakon o trošarinah omogoča pod določenimi pogoji vračilo trošarine na podlagi vloženega zahtevka. V letu 2019 je bilo vloženih 61.566 zahtevkov za vračilo trošarine, s skupnim zneskom vrnil 58.730.738 €. Največji delež predstavlja vračilo trošarine za komercialni prevoz in vračilo trošarine za kmetijsko-gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe. V primerjavi z letom 2018 so se vračila na letni ravni znižala za 8.639.395 € oziroma za 13 %. To lahko pripisujemo znižanju zneska predpisane trošarine za bencin in plinsko olje za pogonske namene sredi leta 2018 ter povečanju učinkovitosti sprotne kontrole, kar je tudi posledica nadgradnje informacijskega sistema E-TROD.

Preglednica 49: Število rešenih zahtevkov in znesek vrnjene trošarine

Vračilo	2017		2018		2019	
	Število zahtevkov	Znesek v €	Število zahtevkov	Znesek v €	Število zahtevkov	Znesek v €
Trošarina za komercialni prevoz	21.912	39.268.344	22.684	34.527.629	23.135	28.425.037
Trošarina za industrijsko-komercialni namen	4.268	7.563.241	4.448	7.557.548	4.631	7.008.179
Trošarina za kmetijsko - gozdarsko mehanizacijo za pravne osebe	444	873.016	427	815.133	484	869.235
Trošarina za kmetijsko - gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe (letni zahtevki za 2016 in 2017) ⁹	31.535	19.649.501	31.928	20.097.834	32.297	19.649.954
Zahtevek za vračilo trošarine - ostali zahtevki	973	5.579.567	1.249	4.371.989	1.019	2.778.333
Skupaj	59.132	72.933.669	60.736	67.370.133	61.566	58.730.738

Upravno sodelovanje na področju trošarin na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 389/2012 o upravnem sodelovanju na področju trošarin in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2073/2004

Finančna uprava RS sodeluje s pristojnimi upravami držav članic EU. V sistemu preverjanja prejema pošiljke v namembni državi lahko centralni urad za zvezo države članice zahteva informacije od centralnega urada druge države članice med gibanjem trošarinskih izdelkov ali po njem. Posamezna država članica lahko pošlje drugi državi članici zahtevek za dodatno preverjanje dovoljenj oseb, ki lahko poslujejo v režimu odloga, ko potrebuje dodatne informacije oziroma potrditev podatkov. Države članice si med seboj izmenjujejo zahtevke za informacije potrebne za pravilno uporabo zakonodaje s področja trošarin vključno z vsemi informacijami, ki se nanašajo na konkretni primer ali primere v zvezi z gibanjem trošarinskega blaga v Uniji. Vse informacije se izmenjujejo elektronsko, v letu 2019 pa je bilo 52 prejetih in 27 poslanih zahtev.

⁹ Letni zahtevki se vlagajo za preteklo leto.

Na podlagi prejetih informacij in zahtev s strani drugih držav članic so bila opravljena preverjanja in v določenih primerih ugotovljeno, da prejemniki/pošiljatelji blaga v Sloveniji niso izvedli zakonsko predpisanih postopkov ob prejemu/odpremi trošarinskih izdelkov, zato so bili pozvani k odpravi nepravilnosti v smislu predložitve obračuna, popravka vrste in količine prejetega blaga ali pa primeri posredovani pristojni notranji organizacijski enoti FURS, ki je v skladu s pooblastili izvedla nadaljnji postopek preiskave oziroma inšpekcijskega nadzora. Enako velja za informacije, ki so bile posredovane drugim državam članicam. Na podlagi informacij oziroma zahtev Finančne uprave RS so v primeru odkritih nepravilnosti v drugi državi članici izvedli postopke odmere trošarine oziroma izvedli nadaljnji postopek nadzora.

Nadzor nad gibanjem trošarinskih izdelkov v sistemu EMCS

Trošarinski izdelki se lahko znotraj Evropske unije gibljejo pod režimom odloga plačila trošarine med gospodarskimi subjekti, ki imajo dovoljenje pristojnih organov države članice za poslovanje v režimu odloga plačila trošarine. Za namene spremljanja in nadzora gibanj pod režimom odloga plačila trošarine med državami članicami Unije je od leta 2011 obvezna uporaba informacijskega sistema EMCS. Informacijski sistem SIEMCS se od 1. 9. 2019 neobvezno uporablja tudi za namene spremljanja in nadzora gibanj pod režimom odloga plačila trošarine znotraj Slovenije.

V letu 2019 je bilo v sistemu SIEMCS zabeleženih 140.470 pošiljk trošarinskih izdelkov v režimu odloga plačila trošarine, od tega se 132.457 pošiljk nanaša na gibanje med Slovenijo in drugimi državami članicami, 7.242 pošiljk na gibanje v režimu odloga plačila trošarine za trošarinsko blago, ki je poslano v izvoz preko ozemlja druge države članice ter v obdobju od 1. 9. do 31. 12. 2019 tudi 771 pošiljk za gibanja znotraj Slovenije.

Preglednica 50: Gibanja trošarinskih izdelkov v SIEMCS

SIEMCS	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Odpreme iz Slovenije	82.608	87.318	95.217	109,0
Prejemi v Slovenijo	32.517	37.163	37.240	100,2
Skupaj med državami članicami	115.125	124.481	132.457	106,4
Gibanja znotraj Slovenije ¹⁰	-	-	771	-
Odpreme v izvoz	6.639	7.133	7.242	101,4
Skupaj	121.764	131.614	140.470	106,7

V aplikaciji SIEMCS je bilo v letu 2019 zabeleženih 95.217 odprem iz trošarinskega skladišča v Sloveniji v druge države članice. Iz drugih držav članic je bilo poslanih v Slovenijo 37.240 pošiljk. V primerjavi z letom 2018 se je v letu 2019 število pošiljk trošarinskih izdelkov v režimu odloga plačila trošarine v EMCS povečalo za 6,7 %.

V letu 2019 je Finančna uprava RS zabeležila 7.956 pošiljk trošarinskih izdelkov, ki so se znotraj Slovenije gibale v režimu odloga plačila trošarine z uporabo papirnega trošarinskega dokumenta. V obdobju od 1. 9. do 31. 12. 2019 je delež elektronskih trošarinskih dokumentov pri gibanjih znotraj Slovenije na mesečni ravni znašal v povprečju 30,04 %.

Nadzor

V letu 2019 je Finančna uprava RS na področju nadzora trošarin izvajala sprotne in naknadne kontrole, inšpekcijski nadzor ter nadzor s strani mobilnih oddelkov.

¹⁰ Gibanja znotraj Slovenije so bila v SIEMCS vključena 1. 9. 2019.

V letu 2019 je bilo na področju trošarin izvedenih 233.389 sprotnih kontrol, finančni učinek izvedenih kontrol je znašal 12.048.046 €. Sprotne kontrole so bile usmerjene v nadzorne aktivnosti registracije in poslovanja trošarinskih zavezancev, izdaje dovoljenj, obravnave obračunov in zahtevkov za vračilo trošarine, spremljanje gibanja trošarinskih izdelkov ter preverjanje izpolnjevanja drugih pogojev in meril, ki jih nalagajo predpisi s področja trošarin, na podlagi katerih se priznavajo določene pravice, statusi ter druge ugodnosti. Največ opravljenih sprotnih kontrol je bilo izvedenih na področju nadzora gibanja trošarinskih izdelkov v režimu odloga plačila trošarine ter na področju vračil trošarine. Največ ugotovljenih nepravilnosti se je nanašalo na neupravičene zahtevke za vračilo trošarine v skladu z 19. členom ZTro-1, kot posledica nenamenske uporabe ali neustreznih dokazil, na vračila trošarine za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe, vračila trošarine za energetska intenzivna podjetja, vračila trošarine za komercialni prevoz ter na vračila trošarine za industrijsko-komercialni namen. Finančni učinek sprotnih kontrol na področju vračil predstavlja tudi največji delež finančnih učinkov sprotnih kontrol na vseh področjih trošarin (93 %).

V letu 2019 je bilo v okviru inšpekcijskega nadzora in naknadnih kontrol izvedenih skupno 188 nadzorov, od tega 49 naknadnih kontrol in 139 inšpekcijskih nadzorov. V inšpekcijskih nadzorih je bilo ugotovljeno povečanje davčnih obveznosti v znesku 336.304 €, v okviru naknadnih kontrol pa je znašal finančni učinek ugotovljenih nepravilnosti 23.292 €.

Inšpekcijski nadzori na področju trošarin so bili izvajani pri zavezancih na podlagi splošnih tveganj, ki so bila obravnavana že v prejšnjih letih. Predvsem so bile nadzorne aktivnosti usmerjene v preverjanje tveganja premalo plačane trošarine po obračunih, predvsem za pivo, alkohol in alkoholne pijače ter za električno energijo. Prav tako so bili nadzori izvajani na področju upravičenosti do vračila trošarine za industrijsko – komercialni namen in komercialni prevoz. Glede na specifično področje se je v nadzoru preverilo tudi zavezance, ki uveljavljajo vračila trošarine za metalurške procese ter za energetska intenzivna podjetja. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih predvsem na področju nadzora obračunov, in sicer za alkohol in alkoholne pijače ter za energente in električno energijo.

V naknadnih kontrolah na področju trošarin je bil pretežni del nadzorov izveden nad izpolnjevanjem pogojev iz trošarinskih dovoljenj, v skladu z letnim načrtom, manjši del nadzorov pa je bil izveden nad pravilnim vlaganjem obračunov trošarin (za pivo, alkohol in alkoholne pijače) ter upravičenostjo do vračila trošarine, za industrijsko-komercialni namen in komercialni prevoz. Nepravilnosti so bile ugotovljene predvsem na področju neizpolnjevanja pogojev iz dovoljenj ter obračunov za pivo in alkoholne pijače.

Na področju trošarin so uslužbenci mobilnih oddelkov opravili skupno 8.525 nadzorov. Nadzori so bili usmerjeni na področje odkrivanja nezakonitih pošilk energentov in mazalnih olj, nezakonitega ravnanja in kršitev obveznosti s trošarinskim blagom (tobak, tobakni izdelki in alkohol) in preverjanju namenske uporabe energentov. Odkritih je bilo 264 kršitev.

Preglednica 51: Aktivnosti in rezultati nadzora trošarin

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število opravljenih sprotnih kontrol	200.815	214.453	218.438	233.389	106,8
Znesek ugotovljenih obveznosti v sprotne kontrolah, v €	9.846.405	11.939.577	8.972.050	12.048.046	134,3
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	107	106	138	139	100,7
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, (z odločbo) v €	660.976	198.496	573.692	231.570	40,4
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	32.662	174.425	99.799	57,2
Znesek samoprijav na osnovni inšpekcijskih pregledov, v €	-	-	-	4.934	
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, v €	660.976	231.158	748.117	336.304	45,0
Število opravljenih naknadnih kontrol	141	129	185	49	26,5
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v naknadnih kontrolah, v €	102.966	52.346	52.219	23.291,92	44,6

CARINE

V letu 2019 je Finančna uprava RS pobrala za 98.629.849 € prihodkov iz naslova carin in drugih davkov na mednarodno trgovino, kar je za 9,8 % več kakor v letu 2018 ter za 18,5 % več kakor v letu 2017. V strukturi javno finančnih prihodkov znaša delež carin in drugih davkov na mednarodno trgovino 0,6 %. Carine in drugi davki na mednarodno trgovino (izravnalne in protidampinške dajatve) so izvirni prihodek Evropske unije in se štejejo za tradicionalna lastna sredstva Evropske unije. Od teh davkov država članica zadrži 20 % za stroške pobiranja, 80 % pa se vplača v proračun Evropske unije. Znesek tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih je Slovenija vplačala v proračun Evropske unije, je v letu 2019 znašal 78.863.544 €.

Blagovno carinjenje

V letu 2019 je bilo sprejetih 803.896 carinskih deklaracij oziroma 2.053.980 blagovnih postavk v teh deklaracijah. Število deklaracij je v primerjavi z letom 2018 višje za 2 %, število postavk pa za 4,4 %.

Preglednica 52: Podatki o carinskih deklaracijah in blagovnih postavkah

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število carinskih deklaracij	736.702	787.901	803.896	102,0
Število blagovnih postavk	1.845.444	1.967.515	2.053.980	104,4

Od leta 2011 dalje velja obveznost, da gospodarski subjekti predložijo elektronsko vstopno skupno deklaracijo (VSD) oziroma elektronsko izstopno skupno deklaracijo (ISD). V letu 2019 je bilo vloženih 488.277 VSD in 166 ISD.

Uvoz

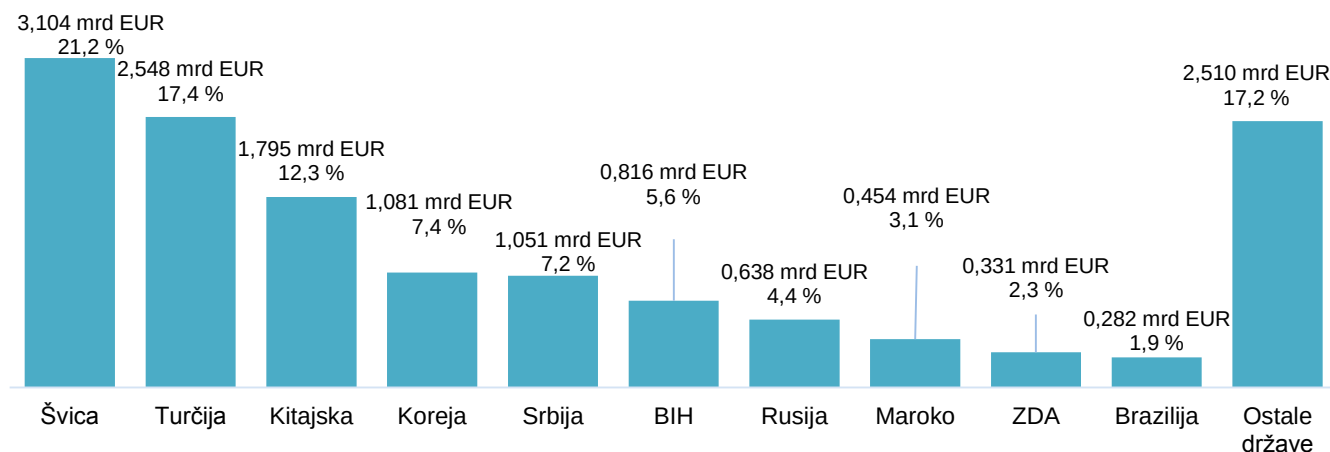
V letu 2019 je bilo ob uvozu¹¹ sprejetih 387.358 deklaracij, kar predstavlja 48,2 % vseh sprejetih (uvoznih in izvoznih) deklaracij v tem obdobju, ki so vsebovale 731.924 blagovnih postavk oziroma 35,6 % vseh blagovnih postavk.

Preglednica 53: Podatki o uvozu

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število vloženih deklaracij	352.888	380.166	387.358	107,7
Število blagovnih postavk	643.651	704.706	731.924	109,5
Statistična vrednost blaga, v €	9.923.096.938	11.894.404.880	14.610.512.882	119,9
Skupna neto masa blaga v tonah	9.309.129	10.438.876	10.619.364	112,1

Največ blaga je bilo uvoženega iz Švice, Turčije, Kitajske, Južne Koreje in Srbije. Vrednost uvoza iz teh držav predstavlja več kot polovico celotnega uvoza (65,6 %).

Slika 7: Statistična vrednost (v milijardah €) in delež uvoženega blaga glede na državo odpreme blaga

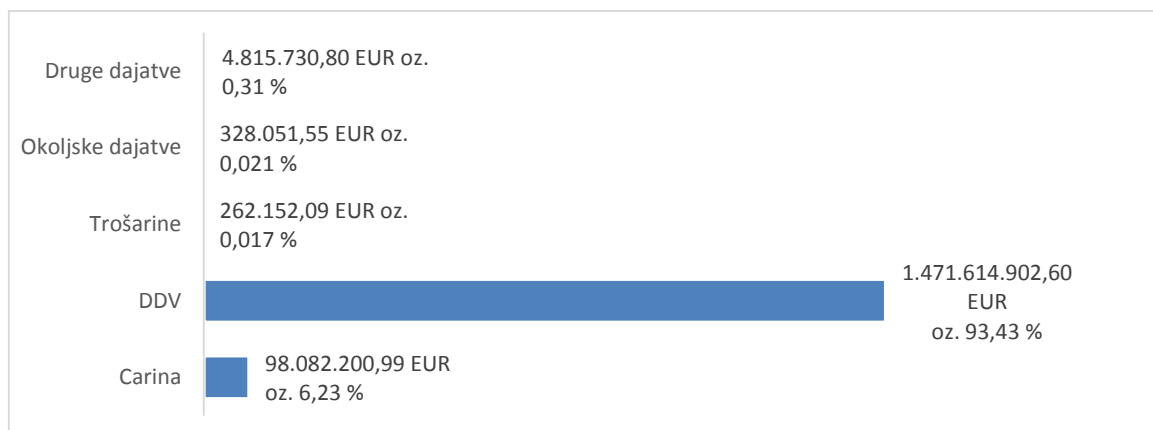

Največ se je uvozilo zdravil (18,6 %), sledi uvoz avtomobilov in drugih motornih vozil (12,9 %), olj (7,6 %), motornih vozil za prevoz blaga (3,4 %) in električne energije (1,8 %).

Ob uvozu blaga je največ obračunanega DDV od uvoza (dobrih 93 %), sledijo carina, druge dajatve (davek na motorna vozila), okoljske dajatve in trošarine.

¹¹ Upoštevani so vsi uvozni postopki.

Slika 8: Obračunane dajatve in delež ob uvozu blaga po vrsti dajatev

Pri uvoznih postopkih je v letu 2019 s Finančno upravo RS poslovalo 11.169 slovenskih podjetij (za 2,9 % več v primerjavi z letom 2018), od teh jih je 81,8 % uporabljalo poenostavitve; dovoljenja za poenostavljene postopke in carinjenje z odobrenega kraja predložitve blaga (za 5,5 % več v primerjavi z letom 2018).

Poenostavljen način plačevanja DDV od uvoza

DDV od uvoza se lahko obračuna in plača s carinsko deklaracijo, kot bi bil uvozna dajatev, lahko pa uvozniki uporabijo poenostavljen način plačevanja, tako da plačilo DDV opravijo preko obračuna DDV. Delež deklaracij, pri katerih je bil v letu 2019 DDV od uvoza izkazan v obračunu DDV znaša 71,4 % celotnega uvoza in predstavlja 88,9 % statistične vrednosti uvoženega blaga. Delež uvoznikov, ki so v letu 2019 uporabljali navedeni način plačevanja DDV, znaša 24,7 %, pri čemer je delež obračunanega uvoznega DDV, izkazanega preko obračuna DDV kar 91,5 %.

Preglednica 54: Podatki o uvozu blaga in o uvozu blaga, ki se izkaže v obračunu DDV (postopek 40 G)

	Postopek 40, 41	Postopek 40 (G)	Delež postopka 40 (G)
Statistična vrednost, v €	8.594.940.453	7.640.485.851	88,9%
Število deklaracij	281.063	200.676	71,4%
Število postavk	506.497	363.547	71,8%
Neto masa (kg)	4.987.690.078	4.237.824.907	85,0%
Obračunane dajatve, v €	1.496.906.441	1.365.803.339	91,2%
Obračunana carina (Axx), v €	58.960.278	51.257.120	86,9%
Obračunan DDV (B00), v €	1.431.982.613	1.310.455.603	91,5%
Število uvoznikov	28.584	7.065	24,7%

Postopek 42

Pri uvozu se pogosto uporabljata tudi t.i. postopka 42 in 63. Ta postopka omogočata, da se blago sprost v prosti promet v Sloveniji, medtem, ko je blago oproščeno plačila DDV, ker uvoznik opravi plačila oproščeno dobavo blaga prejemniku v drugo državo članico EU.

V letu 2019 je bil delež uvoznikov, ki so carinili blago po postopku 42 in 63 8 %, pri čemer sta postopka predstavljala kar 39,5 % vse obračunane carine in 34,3 % statistične vrednosti blaga. Znesek obračunane carine pri postopkih 42 in 63 raste in je v primerjavi z letom 2018 višji za 9,5 %.

Preglednica 55: Podatki o uvozu blaga in postopku 42 in 63

	Skupaj uvoz	Postopek 42, 63	Postopek 42, 63 (delež glede na skupni uvoz)
Statistična vrednost, v €	14.610.512.882	5.010.416.847	34,3%
Število deklaracij	387.358	76.747	19,8%
Število postavk	731.924	172.064	23,5%
Neto masa (kg)	10.619.363.685	3.000.058.625	28,3%
Obračunane dajatve, v €	1.575.103.038	38.689.816	2,5%
Obračunana carina (Axx), v €	98.082.201	38.689.816	39,4%
Število uvoznikov	31.430	2.524	8,0%

Preglednica 56: Podatki o postopku 42 in 63 po letih

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Statistična vrednost, v €	4.341.796.172	4.941.713.995	5.010.416.847	101,4
Število deklaracij	70.404	76.249	76.747	100,7
Število postavk	141.844	166.575	172.064	103,3
Neto masa (kg)	2.562.995	2.924.987	3.000.059	102,6
Obračunane dajatve, v €	29.517.115	35.334.487	38.689.816	109,5
Obračunana carina (Axx), v €	29.513.674	35.325.436	38.689.816	109,5
Število uvoznikov	2.336	2.480	2.524	101,8

Problematika podvrednotenja blaga

Pri uvozu blaga je bilo prioriteto kontrolno področje Finančne uprave RS boj proti uvozu podvrednotenega blaga. Gre za problem, zaznan v vseh državah članicah EU, ki neposredno vpliva na zaščito finančnih interesov EU in Republike Slovenije. V ta namen je bila pripravljena posebna kontrolna strategija, ki je vključevala tako sistemske ukrepe na ravni avtomatske elektronske analize tveganja v smislu avtomatske identifikacije očitno podvrednotenega blaga, kot tudi organizacijske ukrepe v smislu izboljšanja delovnih praks in izvajanj izobraževanj s področja ugotavljanja pravilne carinske vrednosti. Z navedenim pristopom je Finančna uprava RS v letu 2019 povečala finančno učinkovitost kontrol v fazi carinjenja iz dobrih 0,8 mio evrov (leto 2018) na dobrih 2,1 mio evrov (leto 2019).

Izvoz

V letu 2019 je bilo ob izvozu¹² sprejetih 416.538 deklaracij, kar predstavlja 51,8 % vseh sprejetih (uvoznih in izvoznih) deklaracij v tem obdobju, te pa so vsebovale 1.322.056 blagovnih postavk oziroma 64,4 % vseh blagovnih postavk.

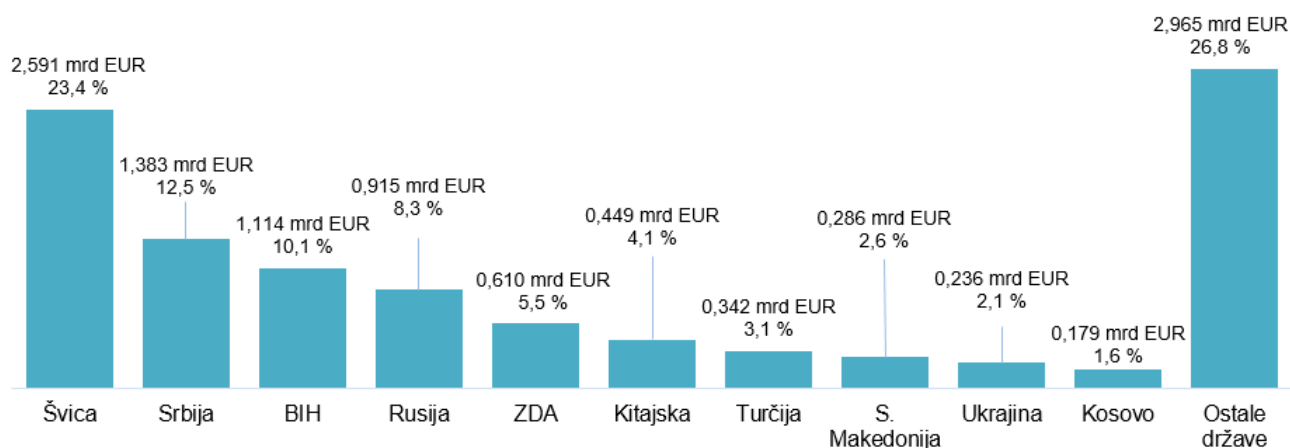
Preglednica 57: Podatki o izvozu

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število vloženih deklaracij	383.814	407.735	416.538	102,2
Število blagovnih postavk	1.201.793	1.262.809	1.322.056	104,7
Statistična vrednost blaga, v €	8.367.264.092	8.986.307.547	11.069.324.727	123,2
Skupna neto masa blaga v tonah	3.616.350	3.803.237	4.071.978	107,1

V letu 2019 je bilo največ blaga izvoženega v Švico (23,4 %), v Srbijo (12,5 %), Bosno in Hercegovino (10,1 %), sledita Rusija (8,3 %) in Združene države Amerike (5,5 %).

¹² Upoštevani so vsi izvozni postopki.

Slika 9: Statistična vrednost (v milijardah EUR) in delež izvoženega blaga glede na namembno državo izvoženega blaga

Podobno kot pri uvozu se je izvozilo največ zdravil (28,6 %), sledi izvoz avtomobilov in drugih motornih vozil (4,4 %), električne energije (3 %), lesa (2,3 %) ter papirja in kartona (1,3 %).

Pri izvoznih postopkih je s Finančno upravo RS poslovalo 7.296 slovenskih podjetij (za 5,1 % več kakor v letu 2018), od teh jih je 90,72 % uporabljalo poenostavitve; dovoljenja za poenostavljene postopke in carinjenje z odobrenega kraja predložitve blaga (za 7,4 % več kakor v letu 2018). Vseh podjetij, ki so bila v letu 2019 udeležena v carinske posle, je bilo 13.614 (približno enako, kot leto prej).

V letu 2019 so slovenski izstopni uradi potrdili izstop 420.294 izvoznim pošiljkam.

Preglednica 57: Število potrjenih izstopov izvoznih pošiljk v Sloveniji

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Potrditve izstopa izvoznih pošiljk	474.570	485.994	420.294	86,5

Tranzit

V letu 2019 je bilo v Sloveniji začeti 198.151 tranzitnih postopkov, vloženih tranzitnih deklaracij po poenostavljenem postopku je bilo 125.726 oz. 63,4 % vseh začeti tranzitnih postopkov. Končanih tranzitnih postopkov je bilo 186.600, od tega tranzitnih deklaracij s poenostavljenimi postopki 164.980 oz. 88,4 % vseh končanih tranzitnih postopkov.

Preglednica 58: Začeti in končani tranzitni postopki v Sloveniji

	Število tranzitnih deklaracij			
	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Začeti NCTS	184.154	204.924	198.144	96,7
- od tega redni postopek	95.884	101.078	69.603	68,9
- od tega poenostavljeni postopek	84.130	100.379	125.726	125,3
- od tega TIR/NCTS	4.140	3.467	2.815	81,2
Začeti OTS (pomožni postopek)	17	6	7	116,7
Skupaj začeti NCTS	184.171	204.930	198.151	96,7
Končani NCTS	159.093	173.829	186.515	107,3
- od tega redni postopek	21.684	21.583	21.142	98,0
- od tega poenostavljeni postopek	136.747	151.760	164.980	108,7

	Število tranzitnih deklaracij			
	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
- od tega TIR/NCTS	662	486	393	80,9
Končani OTS (pomožni postopek)	62	44	85	193,2
Skupaj končani NCTS	159.155	173.873	186.600	107,3

Ponovna ocena carinskih dovoljenj

V skladu s prehodnimi določbami nove zakonodaje je bilo potrebno večino dovoljenj, izdanih v skladu s prejšnjo zakonodajo, ponovno oceniti do 1. 5. 2019. V okviru ponovne ocene je bilo potrebno v postopku kontrole preveriti, ali imetnik dovoljenja izpolnjuje pogoje za dovoljenje v skladu z novo carinsko zakonodajo. Po opravljeni ponovi oceni se je staro dovoljenje razveljavilo ter izdalo novo dovoljenje. Zahvaljujoč intenzivnemu delu je bila ponovna ocena zaključena v roku do 1. 5. 2019.

Število dovoljenj, izdanih v skladu z novo zakonodajo (na dan 1. 5. 2019):

- dovoljenja za poenostavljene postopke (dovoljenje za poenostavljeno deklaracijo in dovoljenje za vpis v evidence deklaranta): 48
- dovoljenja za odobreni kraj predložitve blaga carini: 161
- dovoljenja za poenostavitve v tranzitu: 212
- dovoljenja za splošno zavarovanje: 387
- dovoljenja za pooblaščen gospodarski subjekt (AEO): 121
- dovoljenja za pooblaščen tehtalce banan: 8
- dovoljenja za posebne postopke (dovoljenje za carinsko skladiščenje, dovoljenje za posebno rabo): 65
- dovoljenja za upravljanje prostorov za začasno hrambo: 8

Skupno je bilo v okviru ponovne ocene izdanih 1.010 dovoljenj.

Poenostavljeni carinski postopki

Nova carinska zakonodaja je uvedla določene spremembe pri izdaji dovoljenj za poenostavitve v carinskih postopkih ter uvedla nove možnosti pospeševanja carinskih postopkov. Finančna uprava RS je tako v letu 2018 začela z izdajo dovoljenj za odobren kraj predložitve blaga carini. Do sedaj je bilo tako izdanih 165 teh dovoljenj. Navedeno dovoljenje gospodarskim subjektom omogoča, da predložijo blago carini na svoji lokaciji. Enaka poenostavitev je omogočena tudi pri izvozu, vendar v tem primeru izdaja posebnega dovoljenja ni potrebna, dovolj je samo priglasitev krajev predložitve blaga carinskemu organu.

Konec leta 2019 je bilo veljavnih 414 dovoljenj za poenostavljene postopke.

Preglednica 59: Število in vrsta izdanih in veljavnih dovoljenj za poenostavljene postopke

Vrsta dovoljenja	Skupaj veljavni v 2017	Izdani v 2018	Skupaj veljavni v 2018	Izdani v 2019	Skupaj veljavni v 2019
Dovoljenje za status pooblaščenega pošiljatelja	41	24	47	20	52
Dovoljenje za vpis v evidence deklaranta pri izvozu	163	1	62	3	8
Dovoljenje za vpis v evidence deklaranta pri uvozu	199	16	85	11	33
Dovoljenje za odobren kraj predložitve blaga carini	7	95	110	44	165
Dovoljenje za status pooblaščenega prejemnika	166	87	156	40	151
Dovoljenje za poenostavljeno deklaracijo pri uvozu	7	0	5	2	5
Dovoljenje za poenostavljeno deklaracijo pri izvozu	1	0	1	0	0
Skupaj	584	223	466	120	414

Pooblaščen gospodarski subjekt (AEO)

Status pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO) prinaša gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje in merila, ugodnosti v obliki olajšanja carinskih kontrol glede varstva in varnosti in/ali poenostavitve v skladu s carinskimi predpisi. V letu 2019 so bila izdana 4 nova dovoljenja za pooblaščenega gospodarskega subjekta (AEO), od tega 3 dovoljenja za carinske poenostavitve (AEOC) in 1 dovoljenje pooblaščenega gospodarskega subjekta za carinske poenostavitve in varnost in varstvo (AEOF). Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Sloveniji skupaj 124 imetnikov dovoljenja AEO.

Dovoljenja za centralizirano carinjenje (CC)

V okviru postopka centraliziranega carinjenja lahko carinski organi gospodarskemu subjektu dovolijo, da na carinskem uradu, pristojnem v kraju, kjer ima ta oseba sedež, vloži carinsko deklaracijo za blago, ki se predloži carini v drugem carinskem uradu. Navedeno pomeni, da se carinska deklaracija vloži eni državi članici EU, blago pa predloži v drugi državi članici. Trenutno je veljavnih 15 dovoljenj za centralizirano carinjenje (v devetih primerih je država izdajateljica Slovenija, v ostala pa je vključena kot sodelujoča država).

Dovoljenje za uporabo splošnega zavarovanja

Splošno zavarovanje je zavarovanje za kritje zneska uvoznih in drugih dajatev, ki se pobirajo pri uvozu, v zvezi z dvema ali več operacijami, deklaracijami ali carinskimi postopki.

Pooblaščenemu gospodarskemu subjektu za carinske poenostavitve (AEOC) se znesek splošnega zavarovanja zmanjša na 30 % referenčnega zneska za nastali dolg. Vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, se lahko znesek zavarovanja zmanjša na 50 % ali 30 % referenčnega zneska za morebitni dolg ali celo odobri opustitev zavarovanja.

V letu 2019 je bilo izdanih 21 dovoljenj za uporabo splošnega zavarovanja. Skupaj je bilo na dan 31. 12. 2019 veljavnih 385 dovoljenj za uporabo splošnega zavarovanja.

Dovoljenja za odlog plačila zneska dajatev carinskega dolga

Carinski organ na podlagi zahtevka zadevne osebe odobri odlog plačila dajatev, pod pogojem, da je predloženo zavarovanje. Dovoljenje za odlog plačila zneska dajatev carinskega dolga omogoča odlog plačila z 10 na 30 dni. Konec leta 2019 je bilo veljavnih 378 dovoljenj za odlog plačila. V letu 2019 je bilo izdanih 119 dovoljenj.

Dovoljenja za carinsko skladiščenje in začasno hrambo blaga

Ob koncu leta 2019 je v Sloveniji veljavnih 66 dovoljenj za carinsko skladiščenje in 7 dovoljenj za upravljanje prostorov za začasno hrambo neunijskega blaga.

Intrastat – blagovna menjava med državami članicami

Zunanjetrgovinska statistika je eden pomembnih virov države za ugotavljanje njene gospodarske uspešnosti, nepogrešljiv vir podatkov pri načrtovanju gospodarske in denarne politike ter izhodišče pri zunanjetrgovinskih analizah, načrtovanjih in pogajanjih. Intrastat je sistem zajemanja statističnih podatkov o blagovni menjavi med državami članicami EU.

Poročevalske enote lahko oddajo svoja Intrastat poročila s pomočjo spletne aplikacije ali z računalniško izmenjavo podatkov. Zaradi enostavne in brezplačne uporabe spletne aplikacije je v porastu način poročanja s pomočjo le-te.

V Intrastat poročajo podjetja, registrirana za namene DDV v Sloveniji, ko presežejo določen vrednostni prag poslovanja z drugimi državami članicami EU. Na dan 31. 12. 2019 je bilo takih podjetij 8.464.

Preglednica 60: Število prejetih in kontroliranih postavk

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število Poročevalskih enot na dan 31.12.	8.254	8.461	8.464 ¹³	102,4
Število vseh prejetih postavk	5.312.218	5.371.831	5.599.995	104,2
Število postavk za preverjanje	795.248	733.094	778.652	106,2

Carinski laboratorij

Carinski laboratorij je v letu 2019 pridobil nov instrument – avtomatsko destilacijsko napravo za naftne proizvode, po standardu ASTM D86. Uporablja se za potrebe pravilnega uvrščanja blaga (naftnih derivatov v carinsko nomenklaturu), pa tudi pri izvajanju kontrole nad trošarinskim blagom, saj se s to analizo lahko ugotovi ali gre za čiste energente (bencin, plinsko olje – D2, bazno olje) ali pa za mešanice med baznim in plinskim oljem D2, kar pa ni dovoljeno.

V carinskem laboratoriju je bilo v letu 2019 opravljenih 9.375 preskusov različnih vzorcev blaga, na osnovi katerih je bilo skupno izdelanih 1.650 mnenj. Najvišji delež opravljenih preskusov predstavljajo laboratorijske analize trošarinskega blaga in sicer 39 % analize alkohola in alkoholnih pijač, po 19 % pa predstavljajo analize prehranskih proizvodov ter mineralnih olj. Carinski laboratorij sledi zahtevam standarda SIST EN ISO/IEC 17025 »Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev«, ki vključujejo tudi zahteve za zagotavljanje kakovosti rezultatov preskusov.

Približno 10 % delež vseh opravljenih preskusov predstavljajo analize kontrolnih vzorcev, vzorcev medlaboratorijskih primerjav in analize vzorcev v postopku validacije metode.

Decembra 2019 je bila oddana vloga za akreditacijo laboratorija pri Slovenski akreditaciji, ki bo vsebovala naslednje tri preskusne metode: Določanje alkohola v žganih pijačah, določanje alkohola v pivu in določanje etanola v alkoholnih pripravkih. Akreditacija carinskega laboratorija pomeni povečanje zaupanja v njegovo delovanje, zagotavljanje sledljivih, primerljivih ter splošno priznanih rezultatov in nenehno izboljševanje kakovosti storitev in učinkovitosti vodenja. Z akreditacijo preskusnih metod v carinskem laboratoriju po standardu SIST EN ISO/IEC 17025:2017 bo laboratorij pridobil »potrditev, ki se nanaša na organ za ugotavljanje skladnosti in jo izda tretja stranka ter z njo formalno priznava njegovo usposobljenost za izvajanje specifičnih nalog ugotavljanja skladnosti«.

Zaradi preverjanja pravilne uvrstitve blaga v carinsko nomenklaturu je Finančna uprava RS v letu 2019 izdala 603 mnenj o uvrščanju blaga. Za potrebe izvajanja kontrole nad trošarinskimi izdelki je bilo izdanih 867 mnenj, ter 180 mnenj za ugotavljanje namenske uporabe mineralnih olj.

Od 867 mnenj, vezanih na vzorce trošarinskega blaga, predstavljajo 58 % delež vzorci alkohola, denaturiranega alkohola in alkoholnih pijač, 36 % delež vzorci biodizla in mešanice dizel goriva z biodizlom, drugih naftnih derivatov, vključno z odpadnimi mineralnimi olji in mazalnimi sredstvi, ter 6 % delež vzorci odvzeti zaradi kontrole doziranja markirnega indikatorja Solvent Yellow 124 k plinskem olju.

V okviru trošarinske kontrole nad naftnimi derivati je bilo izvedenih tudi 180 analiz vzorcev mineralnih olj, ki so bili odvzeti s strani mobilnih enot zaradi preverjanja namenske uporabe mineralnih olj. Delež teh vzorcev je bil odvzet v akciji »Rezervoar«, ki je potekala pomladi 2019, drug del pa je bil odvzet v okviru akcije »Cisterna«, ki redno poteka že od leta 2013. Za vsak odvzeti vzorec se je izvedlo šest analiz: vsebnost žvepla, vsebnost markirnega indikatorja

¹³ Število poročevalskih enot (8.464) bi moral biti za 200 večji; zaradi zmanjševanja administrativnih bremen PE smo letos prvič preverili obveznost poročanja na podlagi polletnih podatkov.

Solvent Yellow 124, prisotnost in vsebnost biodizla, gostota, destilacija, ter plinsko kromatografski profil – prisotnost rastlinskih oz. baznih olj in določitev tarifne oznake.

Preglednica 61: Izdana strokovna mnenja po namenu

Izdana mnenja	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Mnenje o uvrščanju blaga v KN	588	743	603	81,2
Mnenje o trošarinskih izdelkih	561	730	867	118,8
Mnenje o vzorcih, vezanih na preiskave	183	138	180	130,4

V letu 2019 je bilo izdanih manj mnenj za blago, ki se uvršča v poglavja od 1- 40 (hrana, kemikalije..), izdanih pa je bilo dvakrat več mnenj za tehnično blago iz poglavij 84, 85 in 90.

Preglednica 62: Izdana mnenja po poglavjih kombinirane nomenklature

Izdana mnenja	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
01 do 24	193	203	137	67,5
25 do 40	178	285	177	62,1
41 do 67	101	78	86	110,3
68 do 81	66	107	68	63,6
82 do 97	50	70	135	192,9
Skupaj	588	743	603	81,2

V letu 2019 je bilo analiziranih 36 vzorcev prepovedanih snovi v športu, ki jih za potrebe Policije izvaja carinski laboratorij. V 30 vzorcih je bila ugotovljena vsebnost anaboličnih steroidov, v 6 vzorcih pa deklarirane vsebnosti anaboličnih steroidov nismo dokazali.

Pri pregledu štirih vzorcev specialnega čistila je bilo ugotovljeno, da so vsebovali gamabutirolakton (GBL), ki se med drugim lahko uporablja kot predhodna sestavina za droge. V treh vzorcih barvil rastlinskega izvora je bilo ugotovljeno, da vsebujejo rastlinski alkaloid harmin, ki je psihoaktivna substanca - stimulant centralnega živčnega sistema.

Pri pregledu vzorca prehranskega dopolnila je bila ugotovljena vsebnost amfetaminila, ki je stimulatивно zdravilo in je derivat amfetamina. V vzorcu, ki je bil deklariran kot specialna maska za obraz sta bili ugotovljeni farmakološki substanci levamisol in tetramisol - zdravili proti zajedavcem, ki se na črnem trgu pojavljata tudi kot adulterant v kokainu.

V letu 2019 je carinski laboratorij za potrebe Tržnega inšpektorata izvedel štiri analize vzorcev tekstilnih izdelkov, ter preveril skladnost surovinske sestave v skladu z Uredbo (EU) št. 1007/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 9. 2011 o imenih tekstilnih vlaken in s tem povezanim etiketiranjem in označevanjem surovinske sestave tekstilnih izdelkov ter razveljavitvi Direktive Sveta 73/44/EGS in direktiv 96/73/ES in 2008/121/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

V dveh analiziranih vzorcih je surovinska sestava izdelka ustrezala navedbam na deklaraciji, medtem ko pri dveh vzorcih sestava ni bila ustrezna.

Mednarodna dejavnost – medlaboratorijske preiskave

Carinski laboratorij se je v letu 2019, z namenom preverjanja usposobljenosti in zagotavljanja kakovosti rezultatov preskusov, uspešno udeležil štirih medlaboratorijskih primerjav:

- medlaboratorijske primerjave za pivo v organizaciji Doemens Academy GmbH iz Nemčije,
- medlaboratorijske primerjave za denaturiran alkohol v organizaciji Mreže evropskih carinskih laboratorijev (CLEN),
- medlaboratorijske primerjave za krmo SIMP 2019 v organizaciji Euroinspekt Croatiakontrola d.o.o. iz Zagreba,

- medlaboratorijske primerjave na področju analitike ter uvrščanja žganj in drugih alkoholnih pijač, v organizaciji Mreže evropskih carinskih laboratorijev (CLEN).

Zaključna poročila medlaboratorijskih primerjav so pokazala, da carinski laboratorij usposobljen za izvajanje teh analiz.

TARIC

TARIC ali integrirana tarifa Evropskih skupnosti (Tarif Intégrée de la Communauté) je podatkovna zbirka, v katero so vključeni vsi ukrepi, ki se nanašajo na skupno carinsko tarifo kakor tudi na trgovinsko in kmetijsko zakonodajo. Z integracijo in kodiranjem teh ukrepov TARIC zagotavlja njihovo enotno uporabo v vseh državah članicah EU. Poleg ukrepov, ki so integrirani v TARIC, je v TARIC integrirana tudi nomenklatura TARIC, ki ima za osnovo kombinirano nomenklaturu in predstavlja nadaljnjo delitev blaga. Uporaba desetmestne številčne oznake TARIC in po potrebi dodatne oznake TARIC je obvezna v carinskih deklaracijah pri uvozu iz tretjih držav.

Na področju TARIC se je v letu 2019, opravljal širok nabor strokovno carinskih in informacijsko tehničnih nalog. V letu 2019 je bilo v FU KR – oddelek za TARIC prejetih 1.964 telefonskih klicev (v letu 2018 je bilo 2.398 klicev), 927 elektronskih sporočil, v okviru katerih je bilo postavljenih 4.230 različnih vprašanj strank (v letu 2018 je bilo 793 elektronskih sporočil, v okviru katerih je bilo 4.472 različnih vprašanj). Najpogostejše zastavljena vprašanja v letu 2019 so bila vprašanja o uvrščanju blaga v carinsko nomenklaturu, sledila so vprašanja o EORI registraciji in identifikaciji oseb, uvoznih dajatvah in njihovem izračunu, listinah o nadzoru, ki so potrebne pri uvozu določenih izdelkov iz aluminija in jekla, tarifnih kvotah, ukrepih v TARIC-u, protidampingu in carinskih postopkih.

V podatkovno zbirko TARIC je bil vneseno 327 zapisov, ki so temeljili na nacionalnih predpisih in preverjenih 7.764 zapisov, ki so vsebovali EU ukrepe.

Protidamping

Protidampinška in protisubvencijska dajatev sta instrumenta zunanjetrgovinske zaščite, ki se uvedeta zaradi odpravljanja posledic dampinga in subvencioniranja, ki sta najpogostejši obliki nelojalne konkurence. V letu 2019 je bilo v Uradnem listu EU objavljenih 106 uredb vezanih na izvajanje protidampinških in protisubvencijskih ukrepov (89 v letu 2018). Glede na dogovor o izmenjavi podatkov med organi javne uprave je bilo v preteklem letu posredovanih 36 mnenj na osnutke novih protidampinških in protisubvencijskih uredb (31 v letu 2018).

V letu 2019 se je nadaljevalo tudi mesečno zajemanje in poročanje podatkov o uvozu blaga, ki je bilo predmet protidampinških in protisubvencijskih dajatev. Evropski komisiji je bilo posredovanih 11.966 zapisov (v letu 2018 je bilo posredovanih 10.690).

Nadzorstvo

Pošiljanje podatkov Evropski komisiji preko sistema Nadzorstvo, ki jih uporablja za kreiranje različnih ekonomskih politik, je imelo poseben pomen tudi v letu 2019. V tem obdobju je bilo posredovanih 1.317.019 nadzorstvenih zapisov (v letu 2018 je bilo posredovanih 1.243.652 nadzorstvenih zapisov). V okviru področja nadzorstva, ki je namenjeno posredovanju določenih deklaracijskih podatkov Komisiji, tako iz izvoznega kot uvoznega deklaracijskega sistema, se je v letu 2019 izvedla dopolnitev obstoječega modula za poročanje davčnih podatkov (davčna osnova) pri carinskih postopkih 42 in 63. To je obveza držav članic unije, da, s 1. 1. 2020, za potrebe davčnega nadzora pri omenjenih postopkih, poročamo v sistem SURV-RECAPP davčno osnovo iz uvoznih deklaracij s postopki 42 in 63.

Tarifne kvote

V letu 2019 je bilo poslanih 7.283 zahtevkov za črpanje tarifnih kvot v Bruselj (v letu 2018 je bilo poslanih 4.456 zahtevkov). Pri 7.220 zahtevkih je bila tarifna kvota dodeljena 100 %, pri 33 zahtevkih je šlo za delno dodelitev in pri 27 zahtevkih tarifna kvota ni bila dodeljena, ker se je razpoložljiva količina med carinjenjem že izčrpala. V 8 primerih je bil vrnjena delna ali vsa količina dodeljene tarifne kvote, v 3 primerih pa je bil preklican zahtevek za kvoto še pred dodelitvijo. Pri črpanju tarifnih kvot je šlo v 61,4 % primerih za uvoz blaga na slovenski trg, v 38,6 % pa za uvoz v drugo državo članico EU.

Uvozna dovoljenja in listine o nadzoru

V četrtem letu izvajanja predhodnega nadzora kot posledice trgovinskih vojn je Evropska komisija zaradi uvedbe tarifnih kvot za nekatere izdelke iz železa in jekla pri uvozu v EU, začasno ukinila sistem predhodnega nadzora za to blago. Posledično se je število izdanih listin o nadzoru občutno zmanjšalo. Finančna uprava RS je v 2019 izdala 1.482 listin o nadzoru (leta 2018 je bilo izdanih 4.282) in zavrnila ali zavrgla 77 zahtevkov. Veljavnost izdanih listin je bila v 50 primerih podaljšana še za dodatne štiri mesece, v 4 primerih pa je bila odobrena količina vrnjena v Bruselj. Večina uvoženega blaga je bila po poreklu iz Srbije.

EORI

Za sistem registracije in identifikacije gospodarskih subjektov vključenih v carinsko poslovanje na področju EU se od 1. 7. 2009 uporablja sistem EORI. V letu 2019 je bilo vloženih 34 zahtevkov pravnih oseb iz tretjih držav za dodelitev številke EORI (21 v letu 2018). Od tega je bilo 31 zahtevkov pozitivno rešenih, eden je bil zavrnjen, ker je pravna oseba že imela našo dodeljeno EORI številko, v dveh primerih pa stranka ni v roku odpravila pomanjkljivosti. Pravnim in fizičnim osebam iz Slovenije je bilo aktiviranih 276 EORI števil (273 v letu 2018). Vlogo za spremembo podatkov je vložilo 24 pravnih oseb.

Mnenje o uvrstitvi motornih vozil v carinsko nomenklaturo in DMV

V letu 2019 je oddelek za TARIC podal 114 mnenj (v letu 2018 je bilo 176 mnenj) o uvrstitvi večnamenskih motornih vozil v carinsko nomenklaturo, ki so bila potrebna za pravičen obračun DMV.

Poreklo blaga

V letu 2019 je je Finančna uprava RS v naknadno preverjanje prejela 1.359 dokazil o poreklu blaga. Tujim carinskim upravam je Finančna uprava RS posredovala odgovore za 1.420 dokazil o poreklu (za zahtevke, prejete v letih 2019, 2018, 2017 in 2016). V postopku naknadnega preverjanja je bilo ugotovljeno, da je bilo 226 dokazil izdanih upravičeno, 750 dokazil pa neupravičeno ali delno neupravičeno (od tega je v 444 primerih šlo za izbris podjetij iz sodnega registra in naknadno preverjanje ni bilo mogoče). Še vedno glavni delež prejetih zahtevkov za naknadno preverjanje dokazil o poreklu odpade na rabljena osebna motorna vozila. Generalno gledano se je v letih od 2017 do 2019 količina prejetih zahtevkov zmanjšala, kar je tudi dolgoročni cilj Finančne Uprave RS.

Preglednica 63: Naknadno preverjanje dokazil o poreklu, izdanih v Sloveniji, prejetih v naknadno preverjanje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019, po državah

Država uvoza	Število dokazil v 2017	Število dokazil v 2018	Število dokazil v 2019
Albanija	9	0	1
Bosna in Hercegovina	855	143	54
Švica	53	5	2
Egipt	1	1	16
Gruzija	1	0	
Izrael	4	0	2
Maroko	2	0	
Moldavija	0	1	8
Črna Gora	4	2	2
Makedonija	5	7	9
Srbija	1042	860	1.188
Tunizija	0	10	0
Turčija*	9	1	1
Ukrajina	1	4	75
Kosovo	0	0	1
Skupaj	1.989	1.034	1.359

* A.TR.

Finančna uprava RS je v letu 2019 poslala v naknadno preverjanje tujim carinskim upravam 240 dokazil o poreklu blaga, izdanih v tujini (vklj. potrdila A.TR.). Razlogi za preverjanje so bili: spontano obvestilo tujih carinskih organov, razni utemeljeni razlogi, naključno preverjanje in verodostojnost dokazil. Finančna uprava RS je prejela rezultate preverjanj za 153 v tujini izdanih dokazil (za zahtevke, poslane v letih 2019, 2018 in 2017). Od teh je bilo neupravičeno izdanih 115 dokazil, za katera je bil finančnim uradom podan predlog za naknadni obračun dajatev.

V države članice EU je bilo poslanih tudi 92 izjav dobaviteljev na notranjem trgu EU. Finančna uprava RS je prejela rezultate preverjanj za 214 izjav dobaviteljev (za zahtevke, poslane v letih 2019 in 2018), od katerih je bilo neupravičeno ali delno neupravičeno izdanih 133 dokazil. Dokazila o poreklu, ki so bila izdana na osnovi teh izjav za namene izvoza v tretje države, so bila (delno) preklicana.

Preglednica 64: Naknadno preverjanje dokazil o poreklu blaga, izdanih v s strani tujih carinskih organov, v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019, po državah

Država izvoza	Število dokazil
Albanija	1
Bosna in Hercegovina	106
Bangladeš	1
Švica	5
Indonezija	2
Izrael	4
Kambodža	3
Južna Koreja	1
Maroko	5
Črna gora	1
Papua Nova Gvineja	1
Srbija	87
Turčija*	15
Ukrajina	5
Vietnam	2
Južna Afrika	1
Skupaj	240

* A.TR.

Pooblašчени izvozniki (poreklo)

V letu 2019 je Finančna uprava RS izdala 12 novih dovoljenj pooblaščenim izvoznikom. Zaradi prenehanja poslovanja družb je bilo v letu 2019 razveljavljenih 9 dovoljenj. Na dan 31. 12. 2019 je bilo Sloveniji 254 pooblaščenih izvoznikov. Status pooblaščenega izvoznika – poreklo omogoča podjetju poenostavitev pri potrjevanju porekla blaga, status pooblaščenega izvoznika – A.TR. pa omogoča podjetju poenostavitev pri potrjevanju statusa unijskega blaga ob izvozu v Turčijo.

Sistem registriranih izvoznikov (sistem REX)

Sistem REX je sistem samopotrjevanja porekla blaga, kar pomeni, da izvozniki sami (in ne carinski organ) sestavljajo dokazila o poreklu. Če vrednost izdelkov v pošiljki ne presega 6.000 evrov, lahko dokazilo o poreklu sestavi izvoznik, ne glede na to, ali je registriran ali ne. Če pa vrednost izdelkov v pošiljki presega 6.000 evrov, lahko dokazilo o poreklu sestavi samo registrirani izvoznik.

V letu 2019 je bilo registriranih 43 izvoznikov, 2 registraciji sta bili razveljavljeni. Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Sloveniji 141 registriranih izvoznikov.

Skupna kmetijska politika

Skupna kmetijska politika je eden izmed ukrepov trgovinske politike, kjer carinska služba predvsem na področju izvoznih nadomestil, ki jih izvoznik pridobi pri izvozu določenih kmetijskih proizvodov v tretje države, opravlja predhodne fizične preglede in preglede zamenjave blaga. Namen izvoznih nadomestil je finančna podpora domačim proizvajalcem kmetijskih proizvodov, ki izvažajo na trge tretjih držav.

Višina za izvoznih nadomestil ostaja 0 €/100kg.

Nadzor v Luki Koper

V Oddelku za analize in kontrole v Kopru je bila v letu 2019 opravljena ročna analiza tveganja za 269.080 vstopnih kontejnerskih pošiljk, kar je za 8,1 % manj kakor v letu 2018. Zmanjšanje gre pripisati predvsem dejstvu manjšega

skupnega števila vstopnih kontejnerskih pošilk v primerjavi z letom 2018. Prav tako je bila, na podlagi elektronske selekcije, izvedena analiza tveganja nad 13.171 vstopnimi skupnimi deklaracijami, kjer je bil Koper deklariran kot urad prvega vstopa pošilke v EU. Glede na leto 2018 to predstavlja 33 % povečanje izvedenih analiz tveganja. Na podlagi ročne in sistemske analize tveganja je bilo v Luki Koper s skenerjem pregledanih 4.316 kontejnerjev, pri izvajanju kontrol s skenerjem pa se beleži 2 % učinkovitost. V letu 2019 se je tako uspešno preprečil vnos 730,00 kg heroína, 41.928,00 kg ostalih prepovedanih drog, 2.000,00 kg predhodnih sestavin za izdelavo prepovedanih drog, 10.400 kosov hladnega orožja, 86.998,00 kg neprijavljenega (tihotapljenega) komercialnega blaga. Odkritih je bilo 200.717 ponarejenih izdelkov, katerih tržno vrednost se ocenjuje na 4.205.584 €.

Naknadne kontrole na področju carin so se v največji meri izvajale v zvezi s kontrolo izpolnjevanja pogojev iz carinskih dovoljenj, pravilnostjo carinskih deklaracij in izvajanjem ostalih carinskih postopkov. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih v zvezi z napačnim uvrščanjem blaga v kombinirano nomenklaturu carinske tarife, napačnim izkazovanjem porekla blaga ob uvozi, neupravičeno izdanih dokazil o poreklu blaga ter napačne uporabe dovoljenj za poenostavljene carinske postopke. V okviru izvedenih 412 naknadnih kontrol na carinskem področju je bilo ugotovljenih za 498.415 € dodatnih dajatev (tradicionalnih lastnih sredstev).

Na področju carin je bil inšpekcijski nadzor pretežno osredotočen na preverjanje skladnosti uvoznih postopkov z EU zakonodajo. Posebna pozornost je bila namenjena preverjanju ustreznosti carinske vrednosti blaga (podvrednotenja), kot so tekstil, obutev, torbice in kovčki, uvoženega iz Kitajske. Uvozniki so bili za inšpekcijski nadzor izbrani po posebni strategiji za podvrednotenje, poslana pa so bila tudi zaprosila za preverjanje ustreznosti uvozne dokumentacije na Kitajsko. V inšpekcijskih nadzorih so bili ugotovljeni primeri ponarejanja celotne uvozne dokumentacije in prijave nižje vrednosti blaga od dejanske, z namenom izogibanja plačila carinskih dajatev in DDV. Poleg neustrezno prijavljene carinske vrednosti, je bilo največ nepravilnosti ugotovljenih glede napačnega uvrščanja blaga v kombinirano nomenklaturu carinske tarife in pri nadzoru carinskega postopka 42, kot posledica neizpolnjevanja pogojev za ta postopek. V letu 2019 je bilo s področja carin izvedenih 113 inšpekcijskih nadzorov in naknadno obračunanih 273.004 € dajatev (tradicionalnih lastnih sredstev).

Uslužbenci mobilnih oddelkov so opravili 5.577 nadzorov po Zakonu o izvajanju carinske zakonodaje Evropske unije, pri čemer je bil nadzor usmerjen v preprečevanje in odkrivanje tihotapljenja blaga, ugotavljanje skladnosti spremljajoče dokumentacije z dejanskim statusom blaga, preverjanje verodostojnosti carinskih oznak in ugotavljanje drugih kršitev carinske zakonodaje. Odkritih je bilo 415 kršitev. Največ odkritih kršitev se je nanašalo na nezakonit vnos blaga, namenjenega trgu EU, ki se zaradi razlik v obdavčitvi vnaša iz držav zahodnega Balkana ter omogočanje možnosti dostopa do blaga v prevoznih sredstvih, brez poškodovanja carinskih oznak.

Preglednica 65: Aktivnosti in rezultati nadzora carin

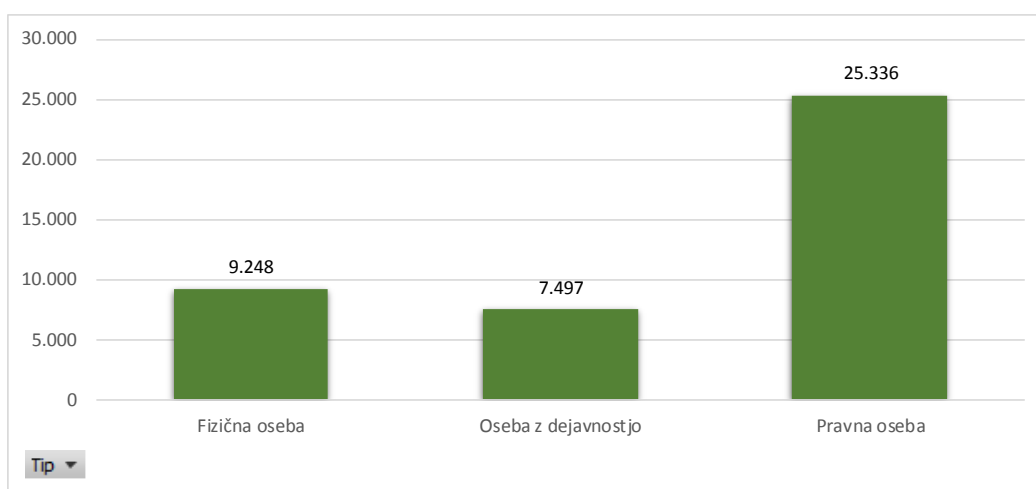
	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	101	85	66	113	171,2
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih (z odločbo), v €	43.125	57.852	15.005	231.636	1.543,7
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP-2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	-	-	41.368	-
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, v €	43.125	57.852	15.005	273.004	1.819,4
Število opravljenih naknadnih kontrol		449	527	412	78,2
Znesek ugotovljenih obveznosti v naknadnih kontrolah, v €		316.810	903.167	498.415	55,2

DAVEK NA MOTORNA VOZILA

Davek na motorna vozila (v nadaljevanju: DMV) v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 0,3 % delež. V letu 2019 je bilo pobranega 45.194.687 €, to je za 7,3 % več kakor leto poprej in za 27,2 % več kakor v letu 2017. DMV je prihodek državnega proračuna.

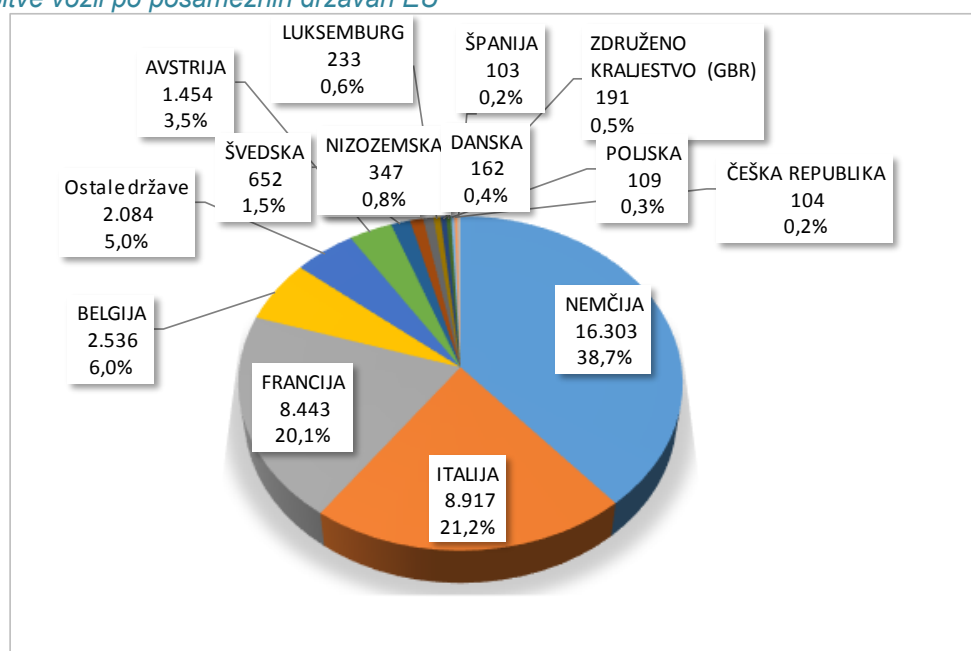
V letu 2019 je bilo prejetih 42.081 napovedi DMV (v letu 2018 40.565). Število opravljenih odmer v letu 2019 je znašalo 41.984 (v letu 2018 39.751), število prejetih zahtevkov za vračilo DMV je bilo 3.830 (v letu 2018 3.844) in število oddanih obračunov DMV je znašalo 1.172 (v letu 2018 1.144).

Slika 11: Število vloženih napovedi DMV

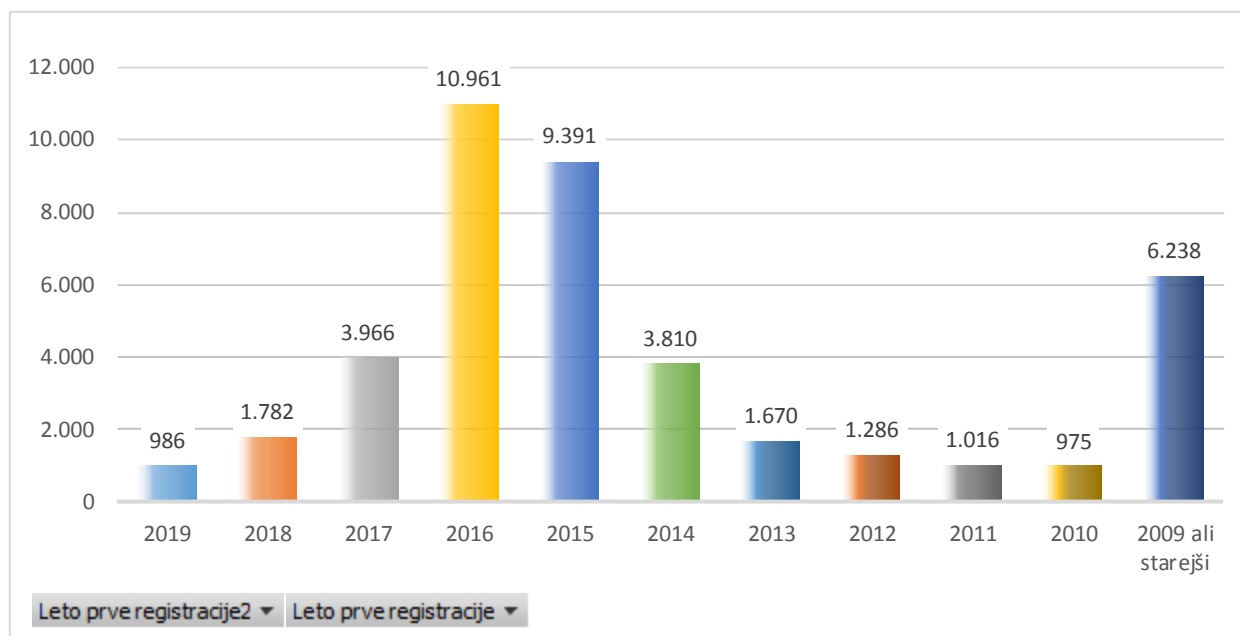
Skoraj 40 % rabljenih vozil je bilo v Slovenijo pridobljenih iz Nemčije, sledita Italija in Francija s približno 20 %. Bolj podrobni podatki so razvidni iz spodnje slike.

Slika 12: Pridobitve vozil po posameznih državah EU

Največ pridobljenih vozil je bilo letnik 2016 (skoraj četrtina), nato letnik 2015. Več kot 6.000 vozil je bilo ob pridobitvi letnik 2009 ali starejši.

Slika 13: Vložene napovedi DMV po letnikih vozil

Iz spodnje preglednice je razvidno, da se je v letu 2019 število opravljenih kontrol glede na predhodno leto zmanjšalo za 22,1 % (kar je posledica drugačnega zajema podatkov o opravljenih kontrolah). Davčni organ mora za vse predložene napovedi in zahtevke za vračilo opraviti formalno (ali je vloga popolna in ali vsebuje vse predpisane podatke in priloge, ki so potrebni za odločitev) in vsebinsko kontrolo (pravilna napoved, upravičenost do vračila). Na podlagi opravljenih kontrol je bilo ugotovljenih za 1.622.280 € učinka, kar predstavlja povečanje za 18,3 % glede na predhodno leto. Ta učinek se nanaša na dodatno ugotovljene obveznosti oziroma zavrnjene zahtevke za vračilo (delno ali v celoti).

Preglednica 66: Podatki na področju nadzora DMV

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število predloženih samoprijav	374	394	655	89	13,6
Učinek samoprijav, v €	169.594	149.025	166.805	75.439	45,2
Število opravljenih kontrol	49.193	55.229	60.615	47.222	77,9
Učinek opravljenih kontrol, v €	801.602	657.167	1.370.936	1.622.280	118,3
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)		4	5	11	220,0
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih (z odločbo), v €		3.224	842.148	250.968	29,8
Znesek samoprijav na osnovni inšpekcijskih pregledov, v €		-	7.232	-	-
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €		-	-	137.086	-
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, v €		3.224	849.380	388.054	45,7

Finančna uprava RS je v letu 2019 v postopkih odmer DMV nadaljevala strožimi nadzori nad morebitnimi utajami DDV in odkrivanjem primerov, v katerih se želijo preprodajalci ob dejanski nadaljnji prodaji vozila fizični osebi, z uporabo različnih shem, pogosto tudi s pomočjo ponarejene dokumentacije in slamnatih prodajalcev, izogniti plačilu DDV v Sloveniji. S takšnim poslovanjem na račun neplačanega DDV lahko dosežejo nižje prodajne vrednosti rabljenih vozil, s tem pa pridobijo nepošteno konkurenčno prednost v primerjavi z davčnimi zavezanci, ki poslujejo zakonito. Postopki učinkovitega nadzora so lahko dolgotrajni, saj pogosto pravilnosti obdavčitve izvedenih transakcij ni mogoče preveriti brez mednarodne izmenjave podatkov. To pa lahko zelo podaljša postopek odmere DMV. Če ta ni plačan, pa ni mogoče registrirati iz tujine pridobljenega vozila. Da bi omogočili odmero DMV in hkrati omogočili učinkovit nadzor nad morebitnimi utajami DDV, Finančna uprava RS v primerih, ko se na podlagi predložene dokumentacije pojavi sum glede pravilne izpolnitve DDV obveznosti, pred odmero DMV zahteva zavarovanje izpolnitve DDV obveznosti iz naslova pridobitve rabljenega vozila. Ob predložitvi zavarovanja (gotovinski polog), je DMV odmerjen, s tem pa je omogočena registracija vozila, kljub temu, da vzporedno tečejo še postopki preverjanja morebitne utaje. Kadar na podlagi predložene dokumentacije ni suma na nepravilnosti glede izpolnitve DDV obveznosti, se odmera DMV izvede hitro in brez zahteve za zavarovanje izpolnitve DDV obveznosti.

Inšpekcijski nadzor področja DMV se je izvajal tudi pri preverjanju uvoznih carinskih deklaracij. V enem inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno nepravilno izpolnjevanje pogojev postopka 42 pri uvozu osebnih vozil, kar je imelo za posledico neplačilo uvoznega DMV, v znesku 27.719 €.

Skupaj je bilo v letu 2019 je bilo na področju DMV opravljenih 11 inšpekcijskih nadzorov, v katerih je bilo ugotovljeno 388.044 € dodatnih davčnih obveznosti iz naslova DMV.

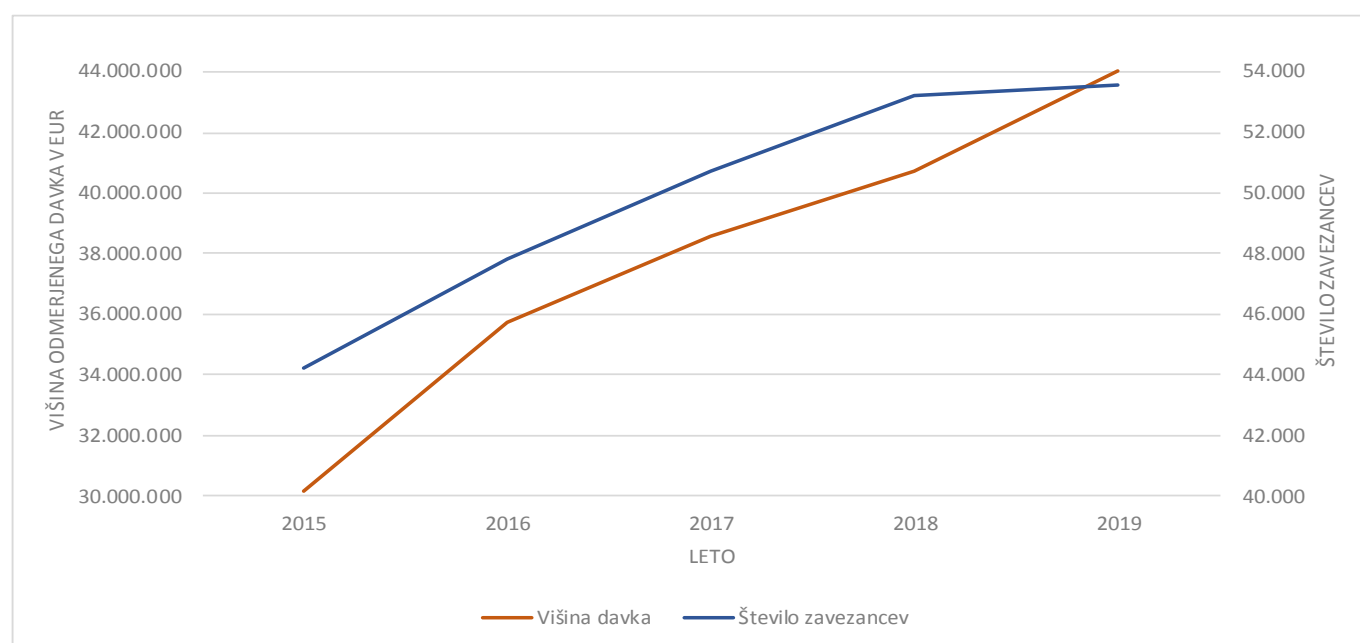
Uslužbenci mobilnih oddelkov so opravili 408 nadzorov pri pravnih in fizičnih osebah, ki so podale napoved za odmero DMV, v okviru katerih so predvsem opravljali ogled stanja vozil in usklajenosti dokumentacije z napovedjo, opravljali informativne razgovore z zavezanci, istočasno pa so ugotavljali morebitno opravljanje dela na črno, vezano na preprodaje vozil.

DAVEK NA PROMET NEPREMIČNIN

Davek na promet nepremičnin v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 0,3 % delež. V letu 2019 je bilo pobranega 44.383.339 €, to je za 10,5 % več od leta poprej in za 7,8 % več kakor v letu 2017. Davek na promet nepremičnin je prihodek občinskega proračuna.

V tabeli je prikazana višina odmerjenega davka na promet nepremičnin in število izdanih odločb o odmeri davka za obdobje od leta 2015 do 2019.

Slika 14: Odmera davka na promet nepremičnin po letih

V letu 2019 je Finančna uprava RS obravnavala 51.679 zadev, kar v primerjavi z letom 2018 (49.095) pomeni porast za 5,2 %.

Povprečna starost prodajalcev, ki so zavezanci za odmero davka na promet nepremičnin, je 58 let, od tega je najvišja povprečna starost na območju Finančnega urada Koper z 61 leti in najnižja na območju Finančnega urada Dravograd s 55 leti. Povprečna starost kupcev pa je 47 let, od tega je najvišja povprečna starost na območju Finančnega urada Postojna s 50 leti in najnižja na območju Finančnega urada Maribor s 45 leti.

OKOLJSKE DAJATVE

Okoljske dajatve so prihodek državnega proračuna, razen okoljske dajatve zaradi odvajanja odpadnih voda in odlaganja odpadkov na odlagališčih, ki so javna infrastruktura. Omenjeni okoljski dajatvi sta prihodka občin, kjer se odpadna voda odvaja oziroma odpadki odlagajo.

Preglednica 67: Podatki o številu zavezancev in obračunov in znesek pobrane okoljske dajatve

VRSTA OKOLJSKE DAJATVE	2017			2018			2019			Indeks 2019/2018
	Št. zav.	Št. obr.	Znesek v €	Št. zav.	Št. obr.	Znesek v €	Št. zav.	Št. obr.	Znesek v €	
PRIHODEK DRŽAVNEGA PRORAČUNA			143.373.208			142.250.904			143.290.188	100,7
za emisije ogljikovega dioksida	102	1.335	138.802.087	114	1.235	138.018.520	139	1.743	139.090.842	100,8
za uporabo mazalnih olj in tekočin	500	5.767	2.921.186	495	5.533	2.805.192	480	5.636	2.778.929	99,1
za izrabljena motorna vozila	590	6.179	- 612	593	1.828	17			2.177	
za izrabljene gume	386	1.446	143.467	366	1.376	143.873	369	2.019	150.546	104,6
za odpadno EE-opremo	1.500	2.938	362.502	1.503	2.818	374.843	1.561	3.477	403.715	107,7
za odpadno embalažo	1.168	4.612	816.505	1.184	4.599	627.311	1.302	7.052	594.489	94,8
za hlapne organske spojine	138	272	80.029	136	262	81.726	141	303	88.734	108,6
za odlaganje odpadkov na ind. odlagališčih	8	88	248.044	6	72	199.421	6	167	180.757	90,6
PRIHODKI OBČINSKIH PRORAČUNOV			25.317.867			25.364.465			24.115.628	95,1
za komunalno odpadno vodo	111 (212 občin)	2.569	23.694.250	110 (212 občin)	2.568	23.385.493	111 (212 občin)	2.681	22.211.684	95,0
za industrijsko odpadno vodo	574 (742 naprav)	3.067		573 (758 naprav)	3.038		598 (784 naprav)	3.285		
za odlaganje odpadkov na kom. odlagališčih	13	167	1.623.618	12	159	1.978.972	13	167	1.903.944	96,2
Skupaj	5.090	28.440	168.691.076	5.092	23.488	167.615.369	4.707	26.435	167.405.816	99,9

Okoljska dajatev za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida je prihodek državnega proračuna. V strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 0,8 % delež. V letu 2019 so prihodki iz naslova te okoljske dajatve znašali 139.090.842 € in so bili za 0,8 % višji kakor leta 2018 in za 0,2 % višji kakor leta 2017.

Za leto 2019 je 4.730 plačnikov (7 % manj plačnikov kot leta 2018) okoljskih dajatev predložilo 26.435 obračunov okoljskih dajatev, kar je skoraj 13 % predloženih obračunov več kakor leto prej. Glavni vzrok za zmanjšanje števila plačnikov okoljskih dajatev je ukinitvev plačevanja okoljske dajatve za izrabljena motorna vozila maja 2018.

Neto prihodki okoljskih dajatev v letu 2019 znašajo 167.405.816 €, od tega so največji prihodki iz naslova okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida, ki znašajo 139.090.842 €. Neto prihodki okoljskih dajatev, ki so prihodki proračunov občin, znašajo 24.115.628 €.

Januarja 2019 je stopila v veljavo sprememba uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže. Sprememba uredbe je na novo uredila vodenje evidence o dajanju nagrobnih sveč na trg. Proizvajalci in pridobitelji nagrobnih sveč morajo od začetka leta 2019 voditi evidence ločeno o dajanju na trg elektronskih nagrobnih sveč in ostalih nagrobnih sveč.

Januarja 2019 je začela veljati nova uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne in elektronske opreme. Bistvena sprememba se nanaša na vodenje evidence o dajanju električne in elektronske opreme na trg v RS. Proizvajalci (vključno s pridobitelji in uvozniki) in pooblaščenici zastopniki morajo voditi evidence o dajanju na trg šestih razredov električne in elektronske opreme (prej 10 razredov) in prenosnih baterij in akumulatorjev.

Nadzor

Finančna uprava RS je pristojna za nadzor nad izvajanjem osmih uredb o okoljskih dajatvah.

Inšpekcijski nadzor na področju okoljskih dajatev je bil pretežno usmerjen na preverjanje pravilnosti obračunov okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja komunalnih odpadnih voda in onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih na področju komunalnih odpadnih voda. Skupno je bilo v letu 2019 izvedenih 43 inšpekcijskih nadzorov, v katerih so bile dodatno ugotovljene obveznosti v višini 407.615 €.

Naknadne kontrole na področju okoljskih dajatev so bile pretežno usmerjene na preverjanje pravilnosti obračunov okoljskih dajatev in ustreznosti registracije zavezancev za plačilo okoljskih dajatev za obremenjevanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, nastajanja odpadne embalaže, nastajanja odpadne električne in elektronske opreme, nastajanja izrabljenih gum, uporabe hlapnih organskih spojin, komunalnih odpadkov, odvajanja industrijskih odpadnih voda in onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida. Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih v nadzoru okoljske dajatve zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne in elektronske opreme in zaradi nastajanja izrabljene gum. V izvedenih 32 naknadnih kontrolah so bile dodatno ugotovljene obveznosti v višini 21.842 €.

Preglednica 68: Aktivnosti in rezultati nadzora okoljskih dajatev

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	34	30	25	43	172,0
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih (z odločbo), v €	690.219	72.614	110.430	48.448	43,9
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	-	-	13.175	-
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	-	87.031	302.991	345.991	114,2
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, v €	690.219	159.645	413.421	407.615	98,6
Število opravljenih naknadnih kontrol		40	33	32	97
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v naknadnih kontrolah, v €		17.734	17.688	21.842	123,5

PRIBITEK K CESTNINI IN TAKSA NA PRETOVOR

Finančna uprava Republike Slovenije je na podlagi Zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper pristojna za pobiranje pribitka k cestnini in takse na pretovor.

Na podlagi Sklepa o uvedbi pribitka k cestnini na določenih odsekih cestninskih cest se je pribitek k cestnini začel obračunavati 1. januarja 2019. Za leto 2019 je bilo obračunanega 13.259.587 € pribitka k cestnini. Za pobiranje pribitka k cestnini je pristojen Finančni urad Novo mesto.

V skladu z obvestilom o začetku izvajanja pripravljalnih del projekta drugi tir železniške proge Divača–Koper se je taksa na pretovor v koprskem tovornem pristanišču začela obračunavati 1. marca 2019. Za leto 2019 je bilo obračunane 6.037.617 € takse na pretovor. Za pobiranje takse na pretovor je pristojen Finančni urad Koper.

DAVEK OD PROMETA ZAVAROVALNIH POSLOV

Davek od prometa zavarovalnih poslov v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 0,6 % delež, uvršča se v skupino davki na posebne storitve. V letu 2019 je bilo oddanih 2.863 obračunov davka od prometa zavarovalnih poslov, na podlagi katerih je bilo pobranega 101.146.092 € davka, to je za 7,6 % več kakor leto poprej in za 12,6 % več kakor v letu 2017. Davek od prometa zavarovalnih poslov je prihodek državnega proračuna.

DAVEK NA FINANČNE STORITVE

Davek na finančne storitve v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 0,4 % delež, spada v skupino davki na posebne storitve. V letu 2019 je bilo pobranega 71.111.322 €, to je za 6,5 % manj kakor leto poprej in za 21,2 % več kakor v letu 2017. Davek na finančne storitve je prihodek državnega proračuna.

V letu 2019 je bilo oddanih 24.059 obračunov davka na finančne storitve, kar je za 32 % več kot v letu 2018. Na podlagi večjega pozivanja davčnih zavezancev je bil v tem letu zabeležen tudi večji učinek kontrole obračunov pri davku na finančne storitve. V inšpekciji je bilo letu 2019 na področju davka na finančne storitve opravljenih 6 nadzorov, v katerih je bilo ugotovljeno 2.235.669 € dodatnih davčnih obveznosti

Preglednica 69: Podatki na področju nadzora davka na finančne storitve

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število predloženih samoprijav	140	144	42	3927	9.350,0
Učinek samoprijav, v €	30.491	51.381	9.783	825.045	8.433,5
Število davčnih obračunov, predloženih po pozivu	87	75	105	0	0
Učinek po davčnih obračunih, predloženih po pozivu, v €	16.021	31.146	4.920	0	0
Število nepravilnosti naknadnega nadzora	761	494	1.178	5.194	440,9
Skupni učinek kontrole, v €	5.285	0	18.182	288.050	1.584,3
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov			2	6	300,0
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijski pregledih, v €			144	24,88	17,3
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €			11.431.889	2.225.139	19,5
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP-2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €			0	10.505	-
Skupni učinek inšpekcije, v €			11.432.033	2.235.669	19,6

DAVEK NA DEDIŠČINE IN DARILA

V letu 2019 je bilo 85 % zavezancev oproščenih plačila davka na dediščine in darila, kot dediči prvega dednega reda oziroma kot obdarjenci, ki so izenačeni z dediči prvega dednega reda.

Davek na dediščine in darila v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 0,1 % delež, pobranega je bilo 15.973.551 €, to je za 64,9 % več od leta poprej in za 51,3 % več kakor v letu 2017. Davek na dediščine in darila je prihodek občinskega proračuna.

V letu 2019 je Finančna uprava RS prejela 40.477 napovedi za odmero davka od prejetih daril in sklepov o dedovanju. Izdanih je bilo 50.802 dokumentov, v primerjavi z letom 2018 (47.075) je bilo izdanih za 7,9 % več odločb.

DAVEK NA VODNA PLOVILA IN DODATNI DAVEK OD PLOVIL

V letu 2019 je bil davek na vodna plovila in dodatni davek od plovil odmerjen v 71 % za plovila z dolžino od 5 m do 8 m, v 23 % za plovila od 8 m do 12 m ter v 6 % za plovila nad 12 m.

Davek na vodna plovila in dodatni davek od plovil se uvrščata v skupino davki na premičnine, po obsegu vplačil se uvrščata med manjše prihodke. Skupaj pobranega v letu 2019 je bilo za 645.813 €, kar je za 3,8 % manj od leta poprej in za 23,4 % več kakor v letu 2017. Davek na vodna plovila je prihodek občinskega proračuna, dodatni davek od plovil pa je prihodek državnega proračuna.

letu 2019 je bilo izdanih 7.145 odmernih odločb, v primerjavi z letom 2018 (6.968) je bilo izdanih za 2,5 % več odločb.

DAVKI OD PREMOŽENJA

Davki od premoženja (od stavb, od prostorov za počitek in rekreacijo) so manjši davki, ki spadajo v skupino davki na nepremičnine. Pobranega je bilo 9.925.247 evrov, to je za 157,2 % več od leta poprej in za 67,4 % več kakor v letu 2017. Naveden davek je prihodek občinskega proračuna.

V letu 2019 je bilo zavezancem izdanih 114.449 odločb. V primerjavi z letom 2018 (110.821) je bilo izdanih za 3,2 % več odločb, kar je posledica povečanega nadzora na področju plačevanja davka od premoženja.

NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ) spada v skupino davki na nepremičnine, v strukturi javnofinančnih prihodkov predstavlja 1,3 % delež. Pobranega je bilo 225.307.124 €, to je za 0,9 % več od leta poprej in za 4,3 % več kakor v letu 2017. Navedeni davek je največji prihodek občinskega proračuna.

V letu 2019 je Finančna uprava RS izdala fizičnim osebam 826.541 odmernih odločb z navadnim vročanjem. Od tega je bilo ponovno osebno vročenih 6,8 %. Pravnim osebam je bilo izdanih 35.065 odločb. Odločbe so bile pravnim osebam vročene elektronsko.

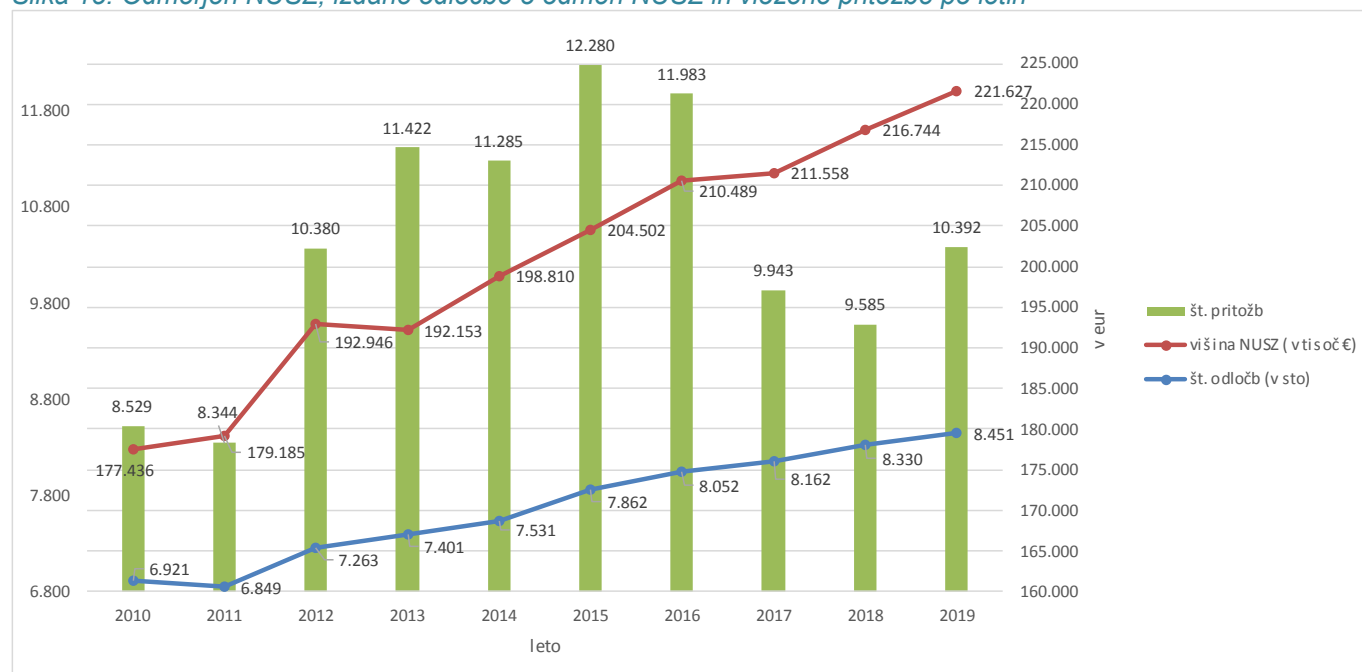
V letu 2016 so Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za javno upravo pripravili skupna sistemska priporočila za izboljšanje sistema za odmero NUSZ za občine. V tem sklopu je tudi Finančna uprava RS pripravila priporočila oziroma pojasnila glede postopkov priprave podatkov za odmero NUSZ in vodenja pritožbenih

postopkov, s čimer bi še dodatno izboljšala sodelovanje z občinami in Finančno upravo RS. Tako se je zagotovil kvalitetnejši in hitrejši proces izvedbe odmere NUSZ. Dodatno se FURS udeležuje letnih posvetov za občine.

Ocenjuje se, da se pozitivne posledice sistemskih priporočil odražajo tudi v trendu zniževanja števila pritožb, ki so v letu 2018 dosegle do zdaj najnižji odstotek, in sicer 1,15 %. V letu 2019 se je odstotek pritožb sicer rahlo zvišal na 1,22 %, kar je predvsem posledica obdavčitve nezazidanih stavbnih zemljišč za območja tistih občin, ki so prvič pripravile podatke za odmero nadomestila za uporabo nezazidanih stavbnih zemljišč.

Na sliki je prikazana višina odmerjenega NUSZ, število izdanih odločb o odmeri NUSZ in število vloženih pritožb za obdobje od leta 2010 do 2019.

Slika 15: Odmerjen NUSZ, izdane odločbe o odmeri NUSZ in vlozene pritožbe po letih

PRIREJANJE IGER NA SREČO

Igre na srečo se v Sloveniji prirejajo na podlagi koncesije Vlade RS oziroma dovoljenja pristojnega organa. Na dan 31. 12. 2019 sta imela dva prireditelja klasičnih iger na srečo skupaj 17 koncesij za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo, 3 koncesionarji so prirejali posebne igre na srečo v 10 igralnicah, 25 koncesionarjev je prirejalo posebne igre na srečo v 26 igralnih salonih in dva prireditelja preko spleta.

Preglednica 70: Bruto prihodek od iger na srečo, zneski, v mio evrih

Leto	Loterije	Igralnice	Igralni saloni	Skupaj
2016	58,6	152,5	94,9	306,0
2017	53,5	160,1	93,5	307,0
2018	62,7	152,2	93,7	308,6
2019	67,2	158,8	95,3	321,3

Skupni bruto prihodek od iger na srečo (v nadaljevanju: BPI) se je leta 2019 primerjalno na leto 2018 povečal za 12,7 mio €.

Na podlagi 9. člena Zakona o igrah na srečo Finančna uprava RS zaradi preprečevanja zasvojenosti z igrami na srečo vodi zbirko podatkov o igralcih, ki so dali izjavo o samoprepovedi. Leta 2019 je izjavo o samoprepovedi dalo 2.291 igralcev. Na dan 31. 12. 2019 je bilo v evidenci z veljavno samoprepovedjo (na podlagi dane izjave jim je prepovedan vstop v igralnico ali igralni salon) vpisanih 5.637 igralcev.

DAVEK OD IGER NA SREČO, KONCESIJSKA DAJATEV, DAVEK NA SREČKE IN DAVEK NA DOBITKE OD IGER NA SREČO

Davek od iger na srečo - DIS se uvršča v skupino davki na posebne storitve, in zajema davek od posebnih iger na srečo, davek od klasičnih iger in davek na srečke. Navedeni davki so prihodki državnega proračuna. Koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo - KDIS se uvrščajo v skupino Udeležba na dobičku in dohodku od premoženja ter so prihodek Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (v nadaljevanju: FIHO) v višini 2,2 %, Fundacije za financiranje športnih organizacij (v nadaljevanju: FŠO) v višini 2,2 %, preostali 95,6 % pa je prihodek občinskega proračuna (50 %) in državnega proračuna (50 %). V strukturi javnofinančnih prihodkov predstavljajo skupaj 0,6 % delež, kar je v letu 2019 pomenilo 108.158.802 € pobranih dajatev. To je za 3,5 % več od leta poprej.

Koncesionarji za prirejanje posebnih iger na srečo in prireditelji klasičnih iger na srečo morajo, poleg koncesijske dajatve za prirejanje iger na srečo, obračunavati in plačevati tudi davek od iger na srečo, prireditelja klasičnih iger na srečo pa tudi davek od srečk in davek na dobitke pri klasičnih igrah na srečo. V letu 2019 je bilo iz naslova vseh štirih dajatev oziroma davkov, ki se obračunavajo in plačujejo iz naslova prirejanja iger na srečo, pobrano skupaj 138,8 mio € oziroma za 4,4 % več kakor leto poprej.

Preglednica 71: Podatki o dajatah po vrsti dajatve, zneski v mio €

Leto	DIS	KDIS	DavS	DavDobitki
2017	48,5	59,9	16,1	2,6
2018	47,7	63,9	18,3	3,1
2019	49,1	66,8	19,7	3,2

Koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo - KDIS se uvrščajo v skupino Udeležba na dobičku in dohodku od premoženja. Dajatve iz naslova plačila koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo so v višini po 2,2 % prihodek FIHO in FŠO, od preostalih 95,6 % dajatve pa je polovica prihodek občinskih proračunov občin in polovica prihodek državnega proračuna. Koncesijska dajatev od posebnih iger na srečo je bila v letu 2019 obračunana v višini 40,9 mio € in je bila za 2,8 % višja kakor v letu 2018.

Koncesijska dajatev od trajnega prirejanja klasičnih iger na srečo je v celoti prihodek FIHO in FŠO. Koncesijska dajatev za trajno prirejanje tistih iger na srečo, ki so opredeljene kot številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom in loto, je v višini 80 % prihodek FIHO in v višini 20 % prihodek FŠO. V primeru trajnega prirejanja klasičnih iger na srečo, ki so opredeljene kot športne napovedi, druge športne stave in kviz loterije, pa je 20 % koncesijske dajatve prihodek FIHO in 80 % prihodek FŠO. Koncesijska dajatev od klasičnih iger na srečo je bila v letu 2019 obračunana v višini 25,9 mio € in je bila za 7,0 % višja kakor v letu 2018.

DIS, ki se obračunava tako od klasičnih kot od posebnih iger na srečo, se uvršča v skupino davki na posebne storitve, enako kot davek od srečk (v nadaljevanju: DavS), in je prihodek državnega proračuna. V letu 2019 je bilo obračunanega za 2,9 % več davka od iger na srečo kakor v letu 2018, kar je posledica višjega BPI v letu 2019 glede na leto 2018 v igralnicah in igralnih salonih. Tako je bilo obračunanega DIS od klasičnih iger na srečo v letu 2019 za 3,2 mio € oziroma za 1,3 % več kakor leta 2018, od posebnih iger na srečo pa za 45,9 mio € oziroma za 3,0 % več kakor leta 2018.

V letu 2019 je bilo iz naslova DavS, ki ga obračunavata in plačujeta oba trajna prireditelja klasičnih iger na srečo, obračunanega za 7,8 % več davka kakor leta 2018. Davek se obračuna od prodajne cene srečk, ki ne vključuje tega

davka, in je prihodek proračuna države. Povečanje BPI pri obeh prirediteljih klasičnih iger na srečo in tudi povečanje prihodkov iz naslova davka od srečk nakazujeta, da je bilo igranje klasičnih iger na srečo v letu 2019 v porastu.

Iz naslova davka na dobitke pri klasičnih igrah na srečo - DavDobitki, ki spada v skupino davki na posebne storitve, je bilo v letu 2019 pobranega 3.171.499 € davka, kar pomeni za 1,7 % več od leta poprej. DavDobitki se obračuna ob izplačilu dobitkov pri klasičnih igrah na srečo, katerih vrednost je enaka ali večja od 300 €. Navedeni davek je prihodek proračuna občine, v kateri ima prejemnik dobitka stalno prebivališče.

Nadzor

Finančna uprava RS je izvajala neposredni in posredni nadzor iger na srečo. Neposredni nadzor se je izvajal z inšpekcijskim pregledom pri zavezancih, ki jim je Vlada RS podelila koncesijo, in pri vseh ostalih zavezancih, ki nedovoljeno prirejajo igre na srečo. Posredni nadzor pa se izvaja preko nadzornega informacijskega sistema, v katerega so on-line povezani informacijski sistemi vseh koncesionarjev in prirediteljev. Navedeni način nadzora zagotavlja pravilnost in pravočasnost obračunavanja dajatev, ki so vezane na dejavnost prirejanja iger na srečo.

V letu 2019 je bilo opravljenih 373 postopkov nadzora in ugotovljenih 127 primerov nepravilnosti, na podlagi katerih je bilo izdanih 39 odločb o odpravi nepravilnosti in 10 odločb o prepovedi prirejanja iger na srečo. V okviru nadzornih postopkov je bilo tudi podano 19 predlogov za izdajo odločbe o prekršku, in sicer 17 s predlogom za globo ter 2 s predlogom za opomin, izdanih 0 plačilnih nalogov ter izrečenih 48 opozoril po 33. členu Zakona o inšpekcijskem nadzoru - ZIN in 11 opozoril po 53. členu Zakona o prekrških – ZP-1.

Finančna uprava RS je v skladu z določili Zakona o igrah na srečo v letu 2019, na podlagi medresorskega sodelovanja, izvedla tudi 4 skupne nadzore s predstavniki Urada RS za preprečevanje pranja denarja.

Finančna uprava RS je na področju izvajanja prepovedi nedovoljenega prirejanja iger na srečo preko interneta in drugih medijev opravila 51 nadzorov. V 28 primerih je bilo ugotovljeno, da igre ni mogoče igrati ali izvršiti vplačila v igro, v 12 primerih je prireditelj spoštoval opozorilo ali odločbo, ki mu jo je posredoval FURS. V 11 primerih je Finančna uprava RS Upravnemu sodišču predlagala, da odredi omejitev dostopa do spletnih strani, prek katerih se prirejajo spletne igre na srečo brez koncesije vlade.

V letu 2019 je Finančna uprava RS izvedla 909 upravnih postopkov, v katerih je bilo izdanih 1.891 upravnih aktov (dovoljenj oz. soglasij) in 39 ureditvenih in 10 prepovednih odločb.

Na podlagi določil Zakona o igrah na srečo je Finančna uprava RS opravljala tudi strokovna, administrativna in tehnična opravila, povezana z delom komisije za izdajo licenc za delo v dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo. Na tej podlagi je bilo do 31. 12. 2019 izdanih tudi 385 odločb.

7 MEDNARODNA IZMENJAVA INFORMACIJ IN MEDNARODNO SODELOVANJE

Vedno večja globalizacija, mobilnost davčnih zavezancev, povečevanje čezmejnih transakcij in internacionalizacija finančnih instrumentov vplivajo na delovanje nacionalnih sistemov obdavčevanja ter spodbujajo davčne goljufije in davčne utaje. Te postajajo resen problem za države po vsem svetu, zato posamezna država brez informacij iz drugih držav ne more uveljavljati svojega notranjega sistema obdavčevanja. Države imajo skupen interes pri ohranjanju celovitosti svojih davčnih sistemov, v boju proti davčnim utajam in goljufijam pa je zelo pomembno sodelovanje med pristojnimi organi drugih držav. Podobne goljufije in utaje se dogajajo tudi na carinskem področju, še posebej pri zniževanju carinske vrednosti uvoznega blaga ali na področju izogibanja plačevanju protidampinskih dajatev. Uspešen boj proti goljufijam na podlagi carinskega mednarodnega sodelovanja pomeni večjo blaginjo prebivalcev EU, zaščito gospodarstva in delovnih mest.

V letu 2019 je bil poseben poudarek namenjen uporabi prejetih podatkov iz tujine, med drugim v postopkih kontrole pravilne in pravočasne napovedi tujih dohodkov, v davčnih nadzorih, davčnih preiskavah in izvedbi medsebojne upravne pomoči med državami članicami EU pri izterjavi davčnih obveznosti.

V letu 2019 so bile aktivnosti Finančne uprave RS usmerjene v reorganizacijo dela na področju mednarodne izmenjave podatkov na zaprosila s področja neposrednih davkov. Z namenom racionalne izrabe človeških virov in odprave administrativnih ovir je bila vzpostavljena nova aplikacija za izmenjavo zaprosil na nacionalnem nivoju. Pričela se je tudi uporaba novih obrazcev eFCA (e-Forms Central Application) za izmenjavo zaprosil med državami članicami EU.

Aktivnosti Finančne uprave RS so bile usmerjene tudi v vzpostavitev dostopov do novih orodij za izmenjavo in analizo podatkov in sicer Transaction Network Analysing (TNA), izmenjavo podatkov o registraciji vozil (Eucaris) in izmenjavo carinskih informacij za postopek 42, ki so uvedena na nivoju EU na podlagi sprememb Uredbe Sveta (EU) 904/2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju DDV in se pričnejo uporabljati v letu 2020.

Mednarodna izmenjava informacij s carinskega področja in trošarinskega področja

Izmenjava informacij s carinskega področja poteka znotraj držav članic EU na podlagi Uredbe Sveta št. 515/97, z dne 13. 3. 1997, o medsebojni pomoči med upravnimi organi držav članic in o sodelovanju med njimi in Komisijo zaradi zagotavljanja pravilnega izvajanja carinske in kmetijske zakonodaje, Konvencije o medsebojni pomoči in sodelovanju med carinskimi upravami, sestavljene na podlagi člena K. 3 Pogodbe o EU (konvencija Neapelj II) ter Uredbe Sveta (EU) št. 389/2012 z dne 2. maja 2012, o upravnem sodelovanju na področju trošarin. Upravno sodelovanje na carinskem področju s tretjimi državami temelji na dvostranskih sporazumih in protokolih, sklenjenih med EU in tretjo državo ali Slovenijo in tretjo državo.

Preglednica 72: Izmenjava carinskih informacij

	Število prejetih zaprosil			Število poslanih zaprosil			Skupaj		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Uredba Sveta št. 515/97	19	27	18	9	4	11	28	31	29
Konvencija Neapelj II	19	22	37	-	2	2	19	24	39
Uredba Sveta št. 389/2012	1	3	3	-	-	-	1	3	3
Tretje države	92	68	55	5	8	29	97	76	84
Skupaj	131	120	113	14	14	42	145	134	155

V letu 2019 je bilo skupno izmenjanih 155 carinskih zaprosil, kar je za 7 % več kakor v letu 2017 in za 16 % več kakor v letu 2018 (največ v zadnjih treh letih), število prejetih zaprosil je v upadu, število poslanih pa je povečano za 200 % glede na leti 2017 in 2018.

Carinski sistem EU za obvladovanje tveganj

Izmenjava informacij o ugotovljenih ali možnih tveganjih pri carinskih postopkih znotraj držav članic EU poteka na podlagi Uredbe (EU) št. 952/2013 preko carinskega sistema EU za obvladovanje tveganj (CRMS). Države članice EU lahko Finančna uprava RS zaprosi za dodatne podatke v pomoč pri odločitvi o carinski kontroli. Države članice EU so dolžne na zaprosilo odgovoriti, če imajo na voljo želene podatke. Preko sistema se izmenjujejo tudi odgovori držav članic EU o izvedenih ukrepih na podlagi posameznih prejetih sporočil. Vse informacije se izmenjujejo elektronsko. Hitra izmenjava informacij omogoča enotnejšo in selektivnejšo obravnavo blaga znotraj EU, ki je predmet posameznih kontrol, in s tem hitrejši pretok zakonitega blaga v EU.

Preglednica 73: Število in vrsta obdelanih sporočil, izmenjanih preko sistema CRMS

Področje informacije	Število prejetih sporočil				Število odposlanih odgovorov			
	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Nacionalno	632	873	955	109,4	562	782	829	106,0
Kopenski promet	401	396	243	61,4	390	387	227	58,7
Pomorski promet	366	334	293	87,7	350	310	276	89,0
Zračni promet	448	422	268	63,5	424	401	255	63,6
Skupaj	1.847	2.025	1.759	86,9	1.726	1.880	1.587	84,4

Skupaj je bilo preko sistema CRMS v letu 2019 prejetih 1.759 sporočil, na podlagi katerih je bilo pri 1.587 primerih posredovan odgovor o izvedenih ukrepih. Največ sporočil se je nanašalo na kršitve zakonodaje s področja zdravja in varnosti s 388 izmenjanimi sporočili, sledi finančno področje brez trošarin z 352 izmenjanimi sporočili ter trošarinsko blago z 349 izmenjanimi sporočili. Navedena 3 področja predstavljajo 62 % delež vseh izmenjanih sporočil znotraj EU. Največ izmenjanih informacij se nanaša na tveganja v cestnem prometu (663) in letalskem prometu (558).

Preglednica 74: Število izmenjanih sporočil s posameznega področja tveganja po vrsti transporta v letu 2019

Področje tveganja	Zdravje in varnost	CITES	Kontrola gotovine	Droga in prekurzorji	IPR	Varstvo	Finančno Brez trošarin	Trošarine	Drugo
Zrak	108	11	43	99	87	44	31	72	11
Železnica	4	0	0	0	3	0	5	13	2
Cesta	187	1	3	25	36	38	111	199	33
Pošta	9	0	0	6	11	2	6	1	0
Morje	80	5	0	36	127	33	199	64	14
Skupaj	388	17	46	166	264	117	352	349	60

Mednarodni nadzori na področju trošarin

Finančna uprava RS je nacionalni nosilec izvajanja operativnih aktivnosti v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu na področju trošarin, ki se opredelijo v vsakoletnem operativnem planu EMPACT (European multidisciplinary platform against criminal threats). Aktivnosti se nanašajo na izmenjavo podatkov in informacij ter na izvedbo mednarodno usklajenih operativnih aktivnosti. Vse aktivnosti se izvajajo ob podpori in v sodelovanju z EUROPOL – om.

V letu 2019 je Finančna uprava RS sodelovala v operativnih aktivnostih EMPACT v zvezi z dizajnerskimi gorivi, tobakom za vodne pipe, nezakonito proizvodnjo tobačnih izdelkov in tihotapstvom tobaka in tobačnih izdelkov.

Mednarodna izmenjava informacij z davčnega področja

Izmenjava informacij na področju DDV

Izmenjava informacij na področju DDV se izvaja na podlagi Uredbe Sveta 904/2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju DDV ter Izvedbene uredbe Komisije 79/2012 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Uredbe Sveta (EU) št. 904/2010.

Preglednica 75: Izmenjava informacij na področju DDV v letih 2017-2019

	Število prejetih informacij			Število poslanih informacij			Skupaj		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Izmenjava na zahtevo	432	385	420	393	477	617	825	871	1.037
Spontane informacije	62	28	64	50	34	47	112	63	111

V letu 2019 je bilo skupno izmenjanih 1.037 informacij na zahtevo (SCAC zahtevkov), kar je za 19 % več kakor v letu 2018. Skupno število spontano izmenjanih informacij v letu 2019 je 111, kar je za 76 % več kakor v letu 2018.

Udeležba v sočasnih nadzorih

Na podlagi posebnega dogovora z organi ene ali več držav prosilk lahko Finančna uprava RS sodeluje v sočasnem davčnem nadzoru zavezancev za davek, ki hkrati poteka v več državah članicah EU. Na ta način organi držav članic EU povečajo učinkovitost nadzora. V letu 2019 je Finančna uprava RS sodelovala v dveh mednarodnih sočasnih nadzorih (en sočasni nadzor iz leta 2017, ki naj bi bil zaključen v začetku leta 2020 in en iz leta 2018, ki je še v teku).

Zaradi obravnave konkretnega inšpekcijskega nadzora z namenom hitrejšega pridobivanja informacij in vzpostavitev neposrednega stika tako s tujo davčno upravo kot tudi s tujim davčnim zavezancem, je davčni organ Avstrije leta 2019 posredoval predlog za prisotnost njihovega uradnika v prostorih Finančne uprave RS.

Eurofisc

V letu 2019 je v okviru Eurofisc mreže za hitro izmenjavo ciljnih informacij na področju DDV, Finančna uprava RS na delovnih področjih utaj neplačujočih gospodarskih subjektov znotraj EU, prevoznih sredstev in carinskega postopka 42 prejela od sodelujočih držav EU v preveritev 274 tveganih transakcij v skupni vrednosti 14.433.806 € in poslali v preveritev 437 tveganih transakcij v skupni vrednosti 70.801.436 €. Zaradi učinkovitega dogovarjanja o obdelavi Eurofisc podatkov na nivoju EU, se ugotavlja zmanjševanje števila izmenjanih transakcij. V sodelujočih državah se izboljšujeta tako kvaliteta kot ažurnost izmenjanih informacij.

Prejete transakcije so bile primarno analizirane na Generalnem finančnem uradu in po pregledu različnih podatkovnih baz je bila določena povratna informacija za 379 zavezancev. Za 6,6 % rizičnih zavezancev je bilo potrebno ugotoviti dodatna dejstva, zato je bila finančnim uradom predlagana uvedba nadzora. V nadzoru je bilo zaključenih 93,04 % vseh predlaganih nadzorov, od katerih je bilo pri 13 % zavezancev ugotovljeno tveganje sodelovanja v davčnih goljufijah in dodeljena rizična kvalifikacija »Missing trader«, »Defaulter«, »Margin scheme fraud«, »Conduit Company« in »Dubious«. Na osnovi analize Eurofisc povratnih informacij je bilo uradom posredovano 6 predlogov za nadzor zavezancev, pri katerih je bilo zaznano visoko tveganje čezmejnega poslovanja.

Izmenjava informacij na področju neposrednih davkov

S pristojnimi organi drugih držav si je Finančna uprava RS izmenjevala informacije v zvezi z neposrednimi davki na podlagi:

- Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja in razveljavitvi Direktive 77/799/EGS ter Izvedbene Uredbe Komisije 1156/2012,
- konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja,
- Memoranduma o soglasju med Finančno upravo RS in Generalnim direktoratom davčne in carinske uprave Nizozemske o izmenjavi informacij v zvezi z neposrednih obdavčevanjem,
- Konvencije o medsebojni upravni pomoči pri davčnih zadevah s protokolom,
- Sporazuma o izboljšanju spoštovanja davčnih predpisov na mednarodni ravni in izvajanju FATCA, podpisanega med Republiko Slovenijo in ZDA.

Preglednica 76: Izmenjava informacij s področja neposrednega obdavčenja v letih 2017-2019

	EU			Tretje države			Skupaj		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Poslana zaprosila	120	255	208	8	11	18	128	266	226
Prejeta zaprosila	47	76	58	11	16	6	58	92	65
Skupaj	167	331	266	19	27	24	186	358	291
Poslane spontane informacije	14	37	51	0	4	6	14	41	57
Prejete spontane informacije	51	2293	77	0	5	2	51	112	78
Skupaj	65	2330	128	0	9	8	65	153	135
Poslana zaprosila za vročitev	9	7	14	0	1	0	9	8	14
Prejeta zaprosila za vročitev	5	0	2	0	0	0	2	0	2
Skupaj	14	7	15	0	1	0	14	8	16

V letu 2019 je bilo na področju neposrednih davkov skupno izmenjanih 291 zaprosil, kar je za 18,7 % manj kakor v letu 2018. V letu 2019 je bilo skupno izmenjanih 135 spontanah informacij. V tujino je bilo poslanih 14 zaprosil za vročitev, s strani tujine pa sta bili prejeti 2 zaprosila za vročitev.

V okviru zgoraj navedenih pravnih podlag je Finančna uprava RS že v letu 2016 pričela s spontano izmenjavo podatkov o vnaprejšnjih davčnih stališčih in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih s čezmejnimi učinkom. V letu 2019 je bilo spontano izmenjanih 13 informacij o izdanih vnaprejšnjih davčnih stališčih in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih, 10 smo jih prejeli iz držav članic EU in 2 iz tretjih držav. Po spontani izmenjavi smo v tujino poslali 1 davčno stališče. Poleg tega je bilo z državami članicami EU v letu 2019 prek centralnega direktorija izmenjanih 15 informacij o izdanih vnaprejšnjih davčnih stališčih in vnaprejšnjih cenovnih sporazumih s čezmejnimi učinkom.

Avtomatična izmenjava informacij

V obdobju zadnjih 5 let je bil narejen pomemben korak na področju razvoja avtomatične izmenjave podatkov, saj se širijo kategorije podatkov, ki so predmet avtomatične izmenjave, povečuje se obseg izmenjanih podatkov ter število držav, ki so se zavezale k izmenjavi. Največji obseg tovrstne izmenjave podatkov predstavlja izmenjava informacij o finančnih računih na podlagi OECD Skupnega standarda poročanja (CRS) in Direktive 2014/107/EU (DAC2). Na globalnem nivoju je bilo v začetku izmenjave v letu 2017 vključenih 49 jurisdikcij, v letu 2019 pa že 97 jurisdikcij.

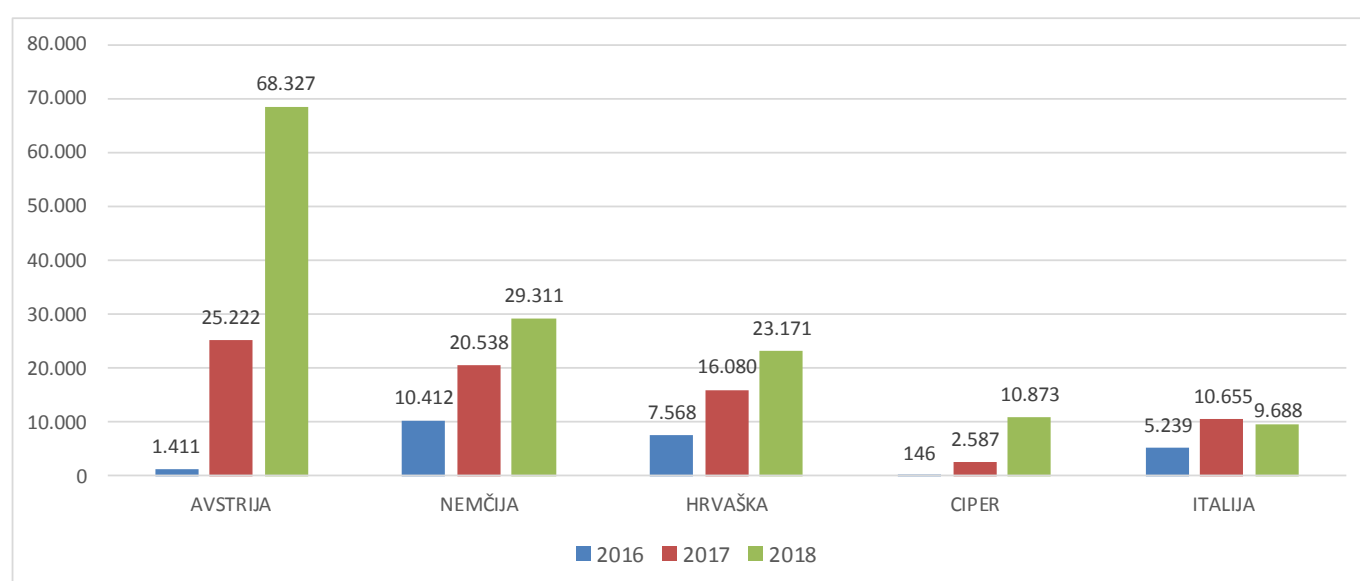
Preglednica 77: Avtomatična izmenjava informacij s področja neposrednega obdavčenja

Vrsta izmenjave	EU		Tretje države		Skupaj	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Poslane informacije OECD (ostali tuji dohodki)	-	-	-	-	-	-
Prejete informacije OECD (ostali tuji dohodki)	11.491	4.871	663	2.386	12.154	7.257
Skupaj	11.491	4.871	663	2.386	12.154	7.257
Poslane informacije – AEOI DAC1	78.135	66.775	-	-	78.135	66.775
Prejete informacije – AEOI DAC 1	69.859	74.653	-	-	69.859	74.653
Skupaj	147.994	141.428			147.994	141.428
Poslane informacije – AEOI CRS/DAC2	71.888	62.837	9.662	10.139	81.550	72.976
Prejete informacije – AEOI CRS/DAC2	99.928	182.955	2.110	6.075	102.038	189.030
Skupaj	171.816	245.792	11.772	16.214	183.588	262.006
Poslane informacije – AEOI DAC4	54	63	7	13	61	76
Prejete informacije – AEOI DAC4	236	468	173	156	409	624
Skupaj	290	531	180	169	470	700
Poslane informacije – FATCA (v ZDA)	-	-	985	1.097	985	1.097
Prejete informacije – FATCA (s strani ZDA)	-	-	1.568	1.720	1.568	1.720
Skupaj	-	-	2.553	2.817	2.553	2.817

AEOI DAC2

Finančna uprava RS je v letu 2019 v okviru avtomatične izmenjave informacij o finančnih računih v tujino poročala 72.976 podatkov o finančnih računih nerezidentov, ki imajo račune odprte pri finančnih institucijah v Sloveniji, iz tujine pa je prejela 189.030 podatkov o finančnih računih slovenskih rezidentov. V letu 2019 se je v primerjavi z letom 2018 število prejetih podatkov o finančnih računih povečalo za dobrih 85 %, pri čemer velja upoštevati, da se cca 10 % prejetih podatkov nanaša tudi na pretekla poročevalska leta (leto 2016 in 2017). V letu 2019 je bilo za poročevalsko leto 2018 največ podatkov o finančnih računih je bilo prejetih s strani Avstrije (za 170,9 % več kot leto prej), Nemčije (za 42,7 % več kot leto prej), Hrvaške (za 44,1 % več kot leto prej), Cipra (za 320,3 % več kot leto prej) in Italije (za 9,1 % manj kot leto prej).

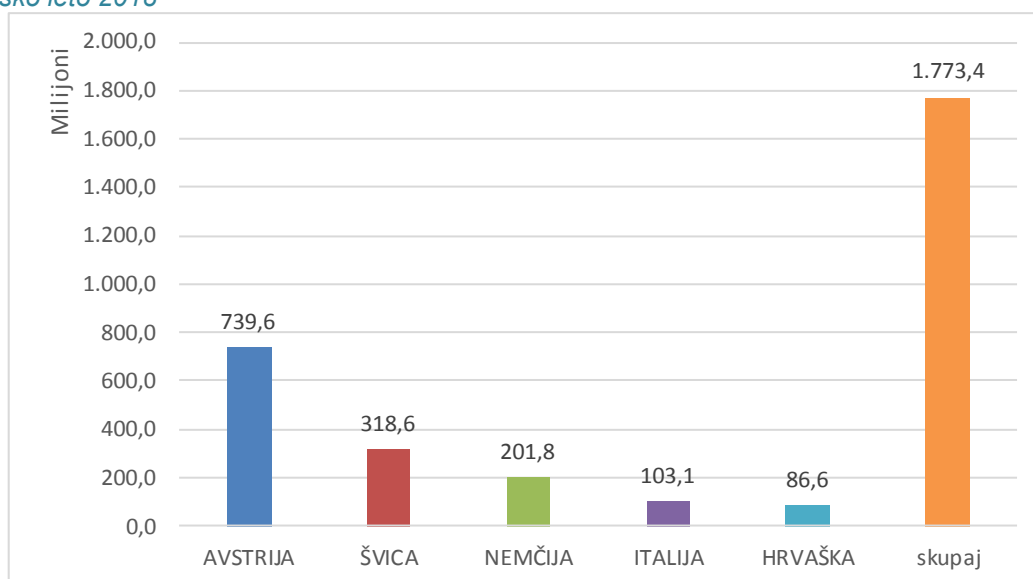
Slika 16: Prejete informacije o finančnih računih po letih

Velik porast prejetih podatkov glede na pretekla poročevalska leta velja v glavnem pripisati dejstvu, da so tuje države v večjem obsegu poročale obstoječe račune fizičnih in pravnih oseb, ki so bili pod določenimi pogoji izveti iz prvih let izmenjave.

Finančna uprava RS je od vseh prejetih podatkov za poročevalsko leto 2018 uspela skupno identificirati več kot 96.000 imetnikov računov, od tega 98 % fizičnih ter 2 % pravnih oseb. Fizične osebe, za katere so države poročale, da imajo finančne račune odprte v tujini, so imele po stanju na dan 31. 12. 2018 na računih 1,7 milijarde € denarnih sredstev in 872 enot zlata. Za leto prej je podatek nekoliko drugačen: fizične osebe so imele po stanju na dan 31.12.2017 na računih 1,4 milijarde € denarnih sredstev in 1.114 enot zlata. O največji skupni vrednosti računov je poročala Avstrija, kjer je naloženega 41,7 % vsega denarja, sledi Švica (18 %), Nemčija (11,4 %), Italija (5,8 %) in Hrvaška (4,9 %).

Slika 17: Vrednost poročenih računov (stanje 31.12.2018) za FO po državah z najvišjimi zneski poročenih podatkov za poročevalsko leto 2018

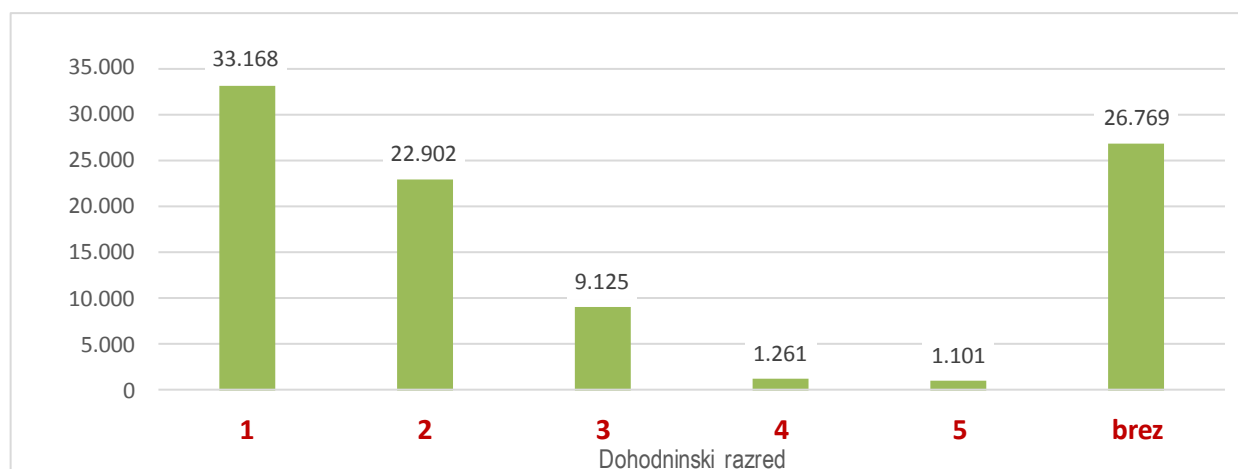
Države pošiljateljice podatkov so v zvezi s posameznimi računi poročale tudi podatke o plačilih oziroma dohodkih, ki so bili pripisani na račun med koledarskim letom (dividende, obresti, bruto iztržke od prodaje ali odkupa finančnih sredstev, ter druge dohodke, ki so bili vplačani na račune). Za poročevalsko leto 2018 je bilo tako v zvezi z računi fizičnih oseb poročenih 9,9 mio € dividend, 5,4 mio € obresti, 2.072,5 mio € bruto iztržkov ter 27,8 mio € drugih dohodkov, vplačanih na račun.

Preglednica 78: Države z največjimi zneski poročenih zneskov po posamezni vrsti dohodka

Vrsta dohodka	Vrednost v €	Države z največjimi zneski poročenih podatkov	% poročane vrednosti
Skupni bruto znesek dividend	9,9 mio	AVSTRIJA	64,6
		ŠVICA	10,8
		NEMČIJA	7,6
Skupni bruto znesek obresti	5,4 mio	AVSTRIJA	33,5
		ŠVICA	14,2
		HRVAŠKA	10,0
Skupni bruto iztržek od prodaje / odkupa finančnih sredstev	2.072,5 mio	VELIKA BRITANIJA	89,5
		ŠVICA	3,7
		AVSTRIJA	2,6
Skupni bruto znesek drugih dohodkov, vplačanih na račun	27,8 mio	ITALIJA	34,7
		AVSTRIJA	16,4
		CIPER	15,4

Fizične osebe, za katere smo prejeli podatek, da razpolagajo z računom, odprtim v tujini, se nahajajo v različnih dohodninskih razredih. V prvem razredu se nahaja 35 % zavezancev, v drugem 24 %, v tretjem 10 %, v četrtem in petem dohodninskem razredu pa skupaj 3 % zavezancev. V letu 2018 ni bilo v noben dohodninski razred uvrščenih 30 % zavezancev iz razloga, ker v letu 2018 niso imeli dohodkov, ki se vključujejo v letno odmero dohodnine. Pri tem velja izpostaviti, da se med temi zavezanci nahajajo tudi takšni, ki dejansko niso rezidenti Slovenije, jih je pa tujina vseeno poročala zaradi določenih povezav, ki jih imajo poročane fizične osebe s Slovenijo.

Slika 18: Število fizičnih oseb (imetalnikov računov) glede na dohodninski razred

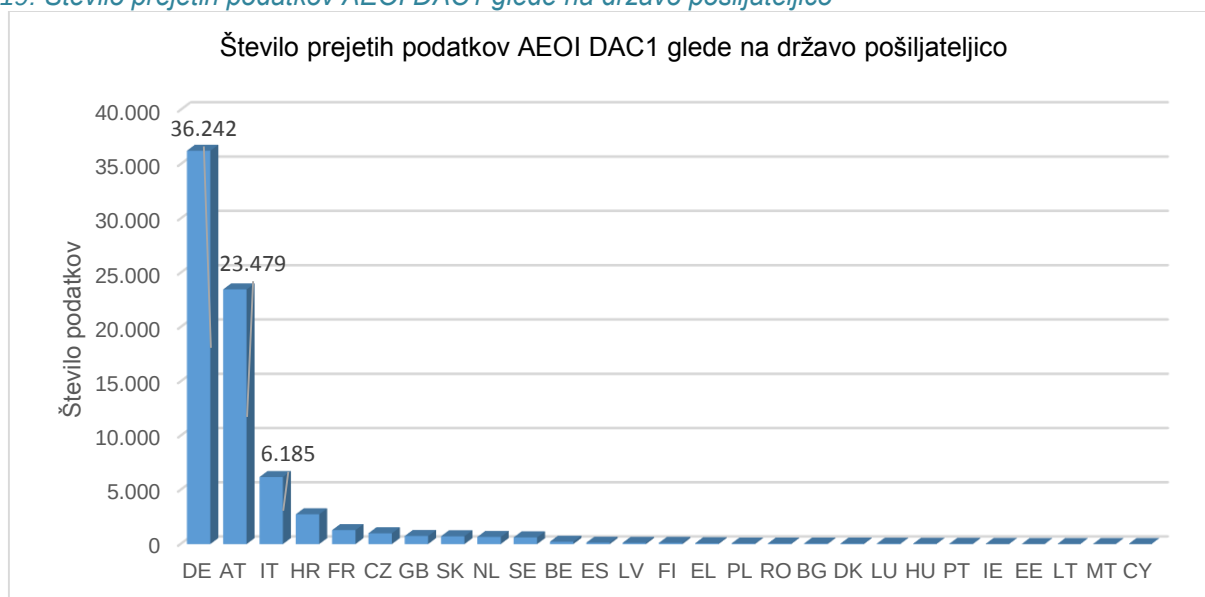
Preko mednarodne izmenjave je bilo za poročevalsko leto 2018 poročenih preko 150.000 finančnih računov, od tega so zavezanec 21 % računov že prijavili davčnemu organu. Pri tem velja izpostaviti, da je nabor računov, ki jih Finančna uprava RS pridobila preko mednarodne izmenjave, zelo širok, obveznost prijave računov pa velja le za plačilne račune.

AEOI DAC1

Z izmenjavo podatkov o dohodkih nerezidentov iz naslova zaposlitve, plačil direktorjem, produktov življenjskega zavarovanja, pokojnin ter informacij o lastništvu nepremičnin in iz njih izhajajočih dohodkov (AEOI DAC1 izmenjava) je Finančna uprava RS uspešno izvedla prejem in poročanje podatkov drugim državam članicam EU. V skladu z določbami Direktive 2011/16/EU je v letu 2019 v načrtovanem roku državam članicam poslala 66.775 podatkov o dohodkih zavezancev, prejela pa je 74.653 podatkov za zavezance, rezidente Slovenije, kar je za 7 % več kot leto prej.

V letu 2019 je Finančna uprava RS prejela največ podatkov AEOI DAC1 iz Nemčije, sledita ji Avstrija in Italija. Skupno število prejetih podatkov iz Nemčije, Avstrije in Italije znaša 65.906, kar predstavlja 88 % vseh prejetih AEOI DAC1 podatkov.

Slika 19: Število prejetih podatkov AEOI DAC1 glede na državo pošiljateljico

Finančna uprava RS je v letu 2019 prejela največ AEOI DAC1 podatkov za kategorijo dohodka Pokojnine in Dohodki iz zaposlitve. Skupno število prejetih podatkov za omenjeni kategoriji znaša 71.730, kar predstavlja 96 % vseh prejetih podatkov.

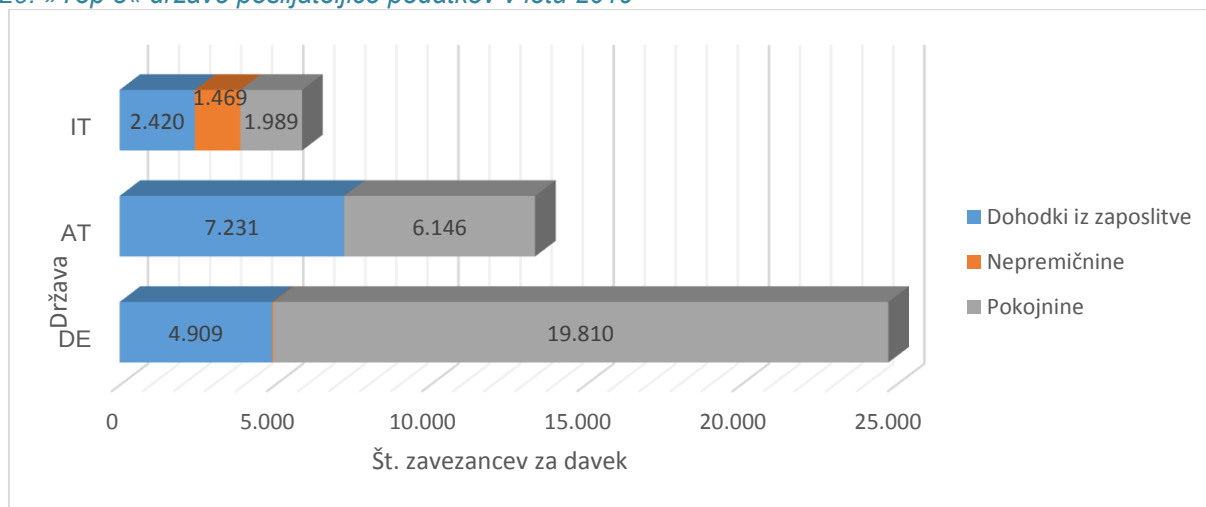
Preglednica 79: Število prejetih podatkov AEOI DAC1 glede na kategorijo dohodka

Kategorija dohodka	Število podatkov
Pokojnine	36.325
Dohodki iz zaposlitve	35.405
Nepremičnine	2.841
Izplačila direktorjem	66
Produkti življenjskih zavarovanj	16
Skupaj	74.653

Od skupno prejetih 74.653 AEOI DAC1 podatkov je bilo identificiranih 50.817 zavezancev za davek, od tega 50.719 fizičnih oseb ter 98 pravnih oseb.

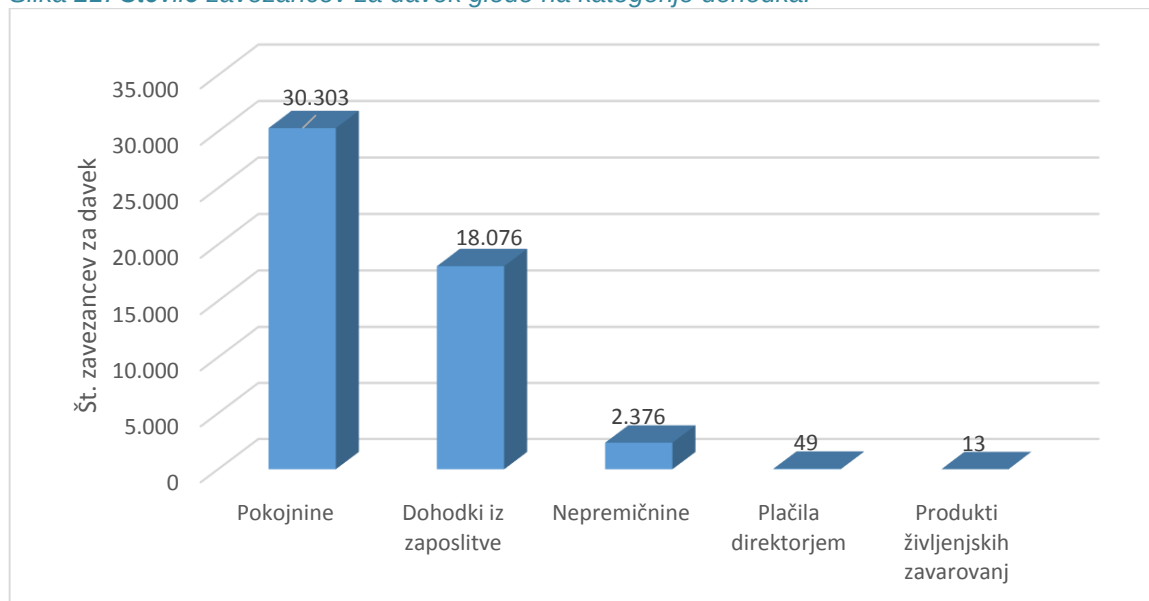
Spodnja slika prikazuje »top 3« države iz katerih smo v letu 2019 prejeli največ AEOI DAC1 podatkov. Razvidno je, da smo za največ zavezancev za davek podatke prejeli iz Nemčije, Avstrije in Italije. Skupno število prejetih zavezancev za davek, prejetih iz omenjenih treh držav, znaša kar 44.016, kar predstavlja kar 87 % vseh prejetih zavezancev za davek.

Slika 20: »Top 3« države pošiljateljice podatkov v letu 2019

Iz primerjave zavezancev za davek glede na kategorijo dohodka je razvidno je, da je bilo največ prejetih podatkov za zavezance za davek, ki v tujini prejemajo pokojnine. Skupno število zavezancev za davek, ki v tujini prejemajo pokojnine, znaša 30.303, kar predstavlja 60 % vseh prejetih zavezancev za davek. Skupno število zavezancev za davek, ki prejemajo dohodke iz zaposlitve, znaša 18.076, kar predstavlja 36 % vseh zavezancev za davek. Ostali 4 % zavezancev za davek v tujini prejemajo dohodke iz naslova nepremičnin, plačila direktorjem in produkte življenjskih zavarovanj.

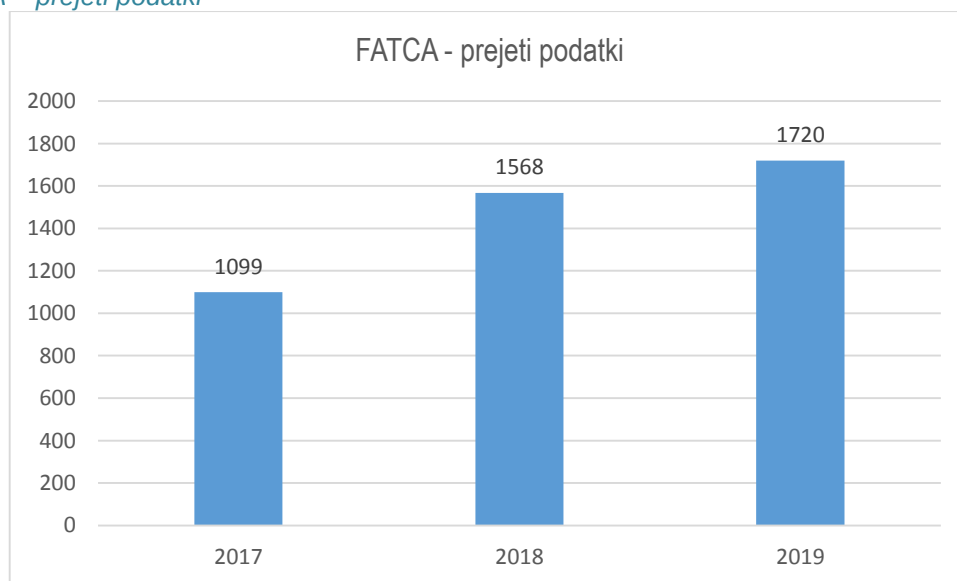
Slika 21: Število zavezancev za davek glede na kategorijo dohodka.

FATCA

V letu 2019 so bile že petič zapored avtomatično izmenjane tudi informacije med Finančno upravo RS in Uradom za notranje prihodke ZDA na podlagi Sporazuma o izboljšanju spoštovanja davčnih predpisov na mednarodni ravni in izvajanju FATCA. Po tem Sporazumu so poročevalske finančne institucije Slovenije dolžne poročati informacije o finančnih računih državljanov ali rezidentov ZDA Finančni upravi RS, ki te informacije posreduje naprej ameriški davčni upravi. Prav tako po Sporazumu tudi Slovenija od ameriške davčne uprave prejme podatke v zvezi s finančnimi računi slovenskih davčnih zavezancev v ZDA. Finančna uprava RS je tako v letu 2019 v ZDA poslala 1.097 podatkov, iz ZDA pa je prejela 1.720 podatkov. Število poslanih podatkov v ZDA zadnja tri leta ostaja približno enako, število prejetih podatkov iz ZDA pa skozi leta rahlo narašča. Trend naraščanja prejetih podatkov za zadnja tri leta je prikazan na spodnji sliki.

Slika 22: FATCA – prejeti podatki

AEOI DAC4

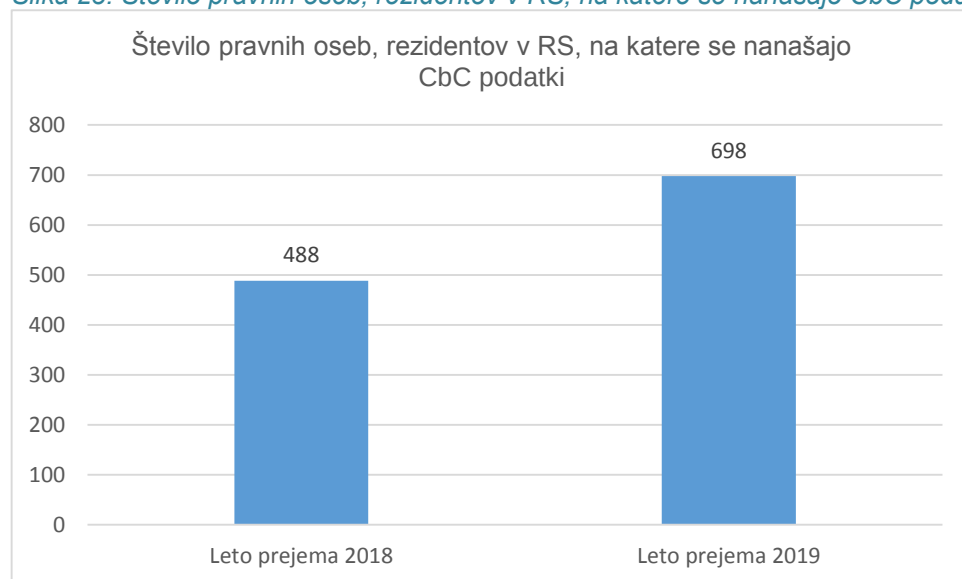
V letu 2019 so bili med Finančno upravo RS in pristojnim organi tujih jurisdikcij drugič avtomatično izmenjani podatki iz poročil po državah (CbC poročil). Gre za podatke velikih mednarodnih skupin podjetij (z več kakor 750 mio € skupnih konsolidiranih prihodkov v letu pred poročanjem), ki vsebujejo informacije, ki se nanašajo na svetovno razporeditev prihodkov in davkov skupine, skupaj s kazalniki lokacije gospodarske dejavnosti v skupini. Podatki so bili z državami članicami EU izmenjani na podlagi Direktive 2016/881/EU ter z drugimi jurisdikcijami na podlagi Večstranskega sporazuma med pristojnimi organi o izmenjavi poročil po državah. Skupno je bilo izmenjanih 35.722 podatkov (33.530 prejetih ter 2.192 poslanih), ki so vsebovani v 700 CbC poročilih (624 prejetih ter 76 poslanih), pri čemer se eno CbC poročilo nanaša na eno mednarodno skupino podjetij.

V letu 2019 je bilo največ CbC poročil prejetih iz držav članic EU Nemčije, Avstrije in Nizozemske. Iz NE-EU držav je bilo največ CbC poročil prejetih iz ZDA, Japonske in Švice.

V primerjavi z letom 2018 je bilo v letu 2019, skupno prejetih približno za 25 % več CbC podatkov mednarodnih skupin podjetij, katerih osebe v sestavi so davčni zavezanci, rezidenti za davčne namene v Sloveniji.

V letu 2018 so se prejeti CbC podatki nanašali na 488 pravnih oseb; v letu 2019 pa na 698 pravnih oseb, davčnih rezidentov v Sloveniji, kar je za 30 % več (razvidno na spodnji sliki):

Slika 23: Število pravnih oseb, rezidentov v RS, na katere se nanašajo CbC podatki

Glede na prejete CbC podatke, so po podatkih kazalca »dobiček« za poslovno leto 2016 (leto prejema 2018), med tujimi mednarodnimi skupinami največ dobička v Sloveniji dosegle mednarodne skupine podjetij s krovnimi matičnimi družbami v Švici, Mehiki in Nemčiji. Za poslovno leto 2017 (leto prejema 2019) pa mednarodne skupine podjetij s krovnimi matičnimi družbami v Švici, Franciji in Belgiji.

Mednarodne carinske operacije

Finančna uprava RS je v letu 2019 sodelovala v 10 mednarodnih operacijah, ki so jih organizirale Svetovna carinska organizacija (WCO), Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), Delovna skupina za carinsko sodelovanje pri Svetu Evropske Unije, Europol, Interpol ter posamezne države članice EU. Operacije so bile po vsebini, dolžini trajanja ter številu sodelujočih različne, usmerjene so bile na področje zaščite človekovega zdravja (prepovedane droge, nedovoljene snovi v športu, ponarejena zdravila, hrana in pijača, idr.), zaščite javnega reda in varnosti (orožje, blago

z dvojno rabo, omejevalni ukrepi itd.), zaščite okolja (odpadki, pesticidi, ozonu škodljive snovi, idr.), zaščite gospodarstva (varstvo pravic intelektualne lastnine - ponarejeno blago), preprečevanju tihotapljenja z vidika izkrivljanja konkurence in zagotavljanju stabilnosti virov financiranja nacionalnih javnofinančnih blagajn in proračuna Evropske unije (tihotapljenje trošarinskih izdelkov) ter identifikaciji žrtev trgovine z ljudmi, primeri prisilnega dela in drugih oblik izkoriščanja. Operacije so potekale v različnih oblikah transporta (cestni, letalski, pomorski, poštni promet).

Mednarodna dejavnost

Mednarodna dejavnost Finančne uprave RS obsega sodelovanje in izmenjavo podatkov z organi EU, pristojnimi organi držav članic EU in pristojnimi organi drugih držav ter sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in strokovnimi združenji z delovnega področja Finančne uprave RS. Finančna uprava RS je članica mednarodnih organizacij OECD, IOTA, WCO in kot članica EU sodeluje v delovnih skupinah Sveta EU (skupina za carinsko unijo in skupina za carinsko sodelovanje) ter v EU programih in delovnih skupinah Evropske komisije.

OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development)

Članica organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj je Slovenija od leta 2010. Skupaj z Ministrstvom za finance sodeluje v delovnih skupinah za vzpostavitev pravnih podlag in izmenjavo podatkov z namenom preglednega in učinkovitega pobiranja davkov ter pri izgradnji sistemov za preprečevanje utaj in davčnih zlorab.

IOTA (Intra-European Organisation of Tax Administrations)

Slovenija je že od leta 1997 članica mednarodne organizacije davčnih uprav, katere cilj je zagotavljanje pomoči pri razvoju in delovanju davčnih organov, in sicer izboljšanju izvajanja davčnih predpisov in povečanju pobiranja obveznih dajatev z izmenjavo medsebojnih izkušenj in metod. V okviru dela navedene organizacije so bila v letu 2019 posebej izpostavljena naslednja področja: elektronsko poslovanje (napredek in kvaliteta e-storitev za davčne zavezanke), razvoj informacijske tehnologije in izvajanje novih tehnoloških rešitev, izpolnjevanje davčnih obveznosti, upravna zmogljivost davčnih uprav. Predstavniki Finančne uprave RS so se v letu 2019 udeležili 12 aktivnosti (delavnic, seminarjev in drugih aktivnosti) in spoznavali trende ter sodobne metode dela davčnih uprav.

WCO (World Customs Organisation)

Članica Svetovne carinske organizacije je Slovenija od leta 1991. Ta postavlja mednarodne standarde na področju klasifikacije blaga, porekla, carinskih postopkov, izmenjave informacij in carinskih poenostavitev v mednarodnem prometu. Predstavniki Finančne uprave RS so sodelovali na sestanku držav članic WCO Evropske regije v Saint Petersburgu v Rusiji in na Generalni skupščini WCO v Bruslju. Na sestanku držav članic WCO Evropske regije je potekala razprava o možni kompatibilnosti različnih tranzitnih sistemov držav evropske regije, usklajenem merjenju zmogljivosti carinskih služb in spremembah potrebnih zaradi naraščanja svetovne spletne trgovine. Na generalni skupščini WCO pa so bile glavne teme: tehnične novosti sprejete v posameznih delovnih telesih WCO (tarifa, poreklo, podvrednotenje) in nove smernice WCO za področje nadaljnjega razvoja carinjenja malih spletnih pošilk.

Svet EU

Svet Evropske unije je zakonodajna institucija Unije, v kateri so zastopane vlade držav članic EU. Je najpomembnejša ustanova v procesu sprejemanja odločitev Evropske unije. V pripravi zakonodajnih predlogov, stališč, usmeritev in operativnega sodelovanja delujejo razne delovne skupine Sveta EU.

Finančna uprava RS je aktivno sodelovala v Skupini za carinsko sodelovanje, ki je namenjena carinskim predstavnikom držav EU, ki si prizadevajo izboljšati operativno sodelovanje administracij, se borijo zoper zlorabe carinskih postopkov in s temi povezanimi kaznivimi dejanji. Cilji skupine so izmenjava dobre prakse, priprava ocene groženj na področjih, ki so predmet tesnejšega sodelovanja in skupnih operacij ter uporaba pravnih podlag za izmenjavo operativnih in preiskovalnih podatkov v administrativnih in kazenskih postopkih. V Skupini za carinsko unijo pa se obravnavo zakonodajni predlogi, ki urejajo in dopolnjujejo usklajeno izvajanje evropske carinske zakonodaje. Finančna uprava RS je k delu skupine, v kateri Slovenijo zastopa Ministrstvo za finance, prispevala mnenja in svoja stališča.

Carina 2020

Carina 2020 je akcijski program EU za carinsko unijo, ki je bil ustanovljen z Uredbo EU št.1294/2013 za obdobje 7 let (2014 – 2020). Delovni načrt za leto 2019 je obsegal štiri prednostna področja: podpora delovanju in posodobitvi carinske unije, zaščita finančnih in gospodarskih interesov Unije in držav članic, zaščita državljanov in okolja za povečanje varnosti in varstva ter krepitev konkurenčnosti podjetij Unije in izboljšanje upravne zmogljivosti carinskih organov.

V letu 2019 so uslužbenci Finančne uprave RS sodelovali v več kot 30 delovnih skupinah programa s področja zakonodaje, postopkov, informatike, tarife, porekla idr. Večina skupin deluje že več let, na novo pa se je Finančna uprava RS vključila v 2 skupini, in sicer: v skupino, ki bo pripravila smernice EU za kontrolo carinske vrednosti in v skupino za izgradnjo informacijskega sistema za merjenje učinkovitosti carinske unije. Uslužbenci Finančne uprave RS so se udeležili tudi 4 tehničnih seminarjev na temo izstopa Združenega kraljestva iz EU in 20 drugih usposabljanj ter 3 delovnih obiskov v tujini, v Sloveniji pa so gostili 5 delovnih obiskov za države kandidatke, ki tudi sodelujejo v programu. V oktobru 2019 je Finančna uprava RS v Ljubljani gostila tridnevni sestanek projektne skupine ILIADe (analitske metode), ki so se ga udeležili člani skupine iz 11 carinskih laboratorijev držav članic.

- **ILIADe**

Med 9. in 11. oktobrom 2019 je Finančna uprava RS, v okviru programa Customs 2020 gostila srečanje projektne skupine ILIADe ki je zadolžena za vzpostavitev in vzdrževanje skupne baze analitskih metod, ki jih uporabljajo evropski carinski laboratoriji. ILIADe (Inter Laboratory Inventory of Analytical Determinations) je baza podatkov analitskih metod, ki se uporabljajo v laboratorijih EU za potrebe carinskega in trošarinskega nadzora, kot tudi za potrditev pristnosti, nadzor kakovosti, varovanje okolja in zdravja potrošnikov.

Projektna skupina deluje v okviru Mreže evropskih carinskih laboratorijev (CLEN) in v njej stalno sodeluje 14 držav članic, Slovenija že od leta 2004. Skupina se sestane enkrat letno pri enem od članov projektne skupine. Naloga članov je predvsem čim širše poznavanje analitskih tehnik, postopkov in metod, ko se predlagajo spremembe in popravki že obstoječih metod v bazi.

- **Poreklo blaga**

Med 12. in 13. februarjem je Finančna uprava RS v okviru programa Customs 2020 gostila predstavnike carinske administracije Bosne in Hercegovine, ki delajo na področju porekla blaga. Namen obiska je bilo spoznavanje z našo dobro prakso na področju porekla blaga.

Fiscalis 2020

Program Fiscalis 2020 je akcijski program EU, ki je bil ustanovljen z Uredbo EU št. 1286/2013 za obdobje 7 let (2014 – 2020). Namen programa je izboljšati delovanje sistemov obdavčitve na notranjem trgu s poglobitvijo sodelovanja med sodelujočimi državami in njihovimi davčnimi organi. V letu 2019 je bil poudarek na dejavnostih, ki so usmerjene boju proti davčnim goljufijam in utaji davkov, izvajanju zakonodaje EU s področja obdavčitve, izmenjavi informacij na davčnem področju preko evropskih informacijskih sistemov, mednarodnemu upravnemu sodelovanju na področju davkov ter izvajanju zakonodaje z izboljšanjem upravnih zmogljivosti davčnih uprav.

V letu 2019 se je 85 uslužbencev (od tega 78 iz Finančne uprave RS, 6 iz Ministrstva za finance RS in 1 iz Ministrstva za javno upravo RS) udeležilo 44 sestankov projektnih skupin, 14 delavnic in 2 delovnih obiskov. Skupno so se udeležili 60 dogodkov programa Fiscalis s področja informacijske tehnologije, DDV, izvajanja zakonodaje EU, upravljanja s tveganji, mednarodne izmenjave podatkov, itd.

Uslužbenci Finančne uprave RS so se udeležili 4 tehničnih seminarjev na temo izstopa Združenega kraljestva iz EU. V letu 2019 je Finančna uprava RS v Sloveniji organizirala 3 delovne obiske programa Fiscalis iz področja upravljanja s transfernimi cenami in upravljanja z davčnim dolgom.

Mednarodni sestanki vodstev uprav v 2019

TADEUS (Tax Administration EU Summit)

Je združenje davčnih administracij držav EU, ki nadomešča prej znano obliko pod imenom G28. 17. in 18. septembra 2019 je bilo prvo srečanje v Helsinkih na Finskem. Udeleženci so potrdili projekt na področju delitvene ekonomije »Digital and Data«, projekt graditve zaupanja in spoštovanja predpisov. Podprli so krepitev sistema Eurofisc, ki je sistem namenjen preprečevanju zlorab DDV ter sklenili podpreti projekt spremljanja učinkovitosti in sodelovanja davčnih uprav v EU.

Klub

Sestanki Kluba so neformalni sestanki carinskih generalnih direktorjev EU in Turčije. Sestanek v letu 2019 je gostila Bolgarija. Udeleženci so razpravljali o delovanju enotnega trga, o upravljanju carinskih podatkov in o prihodnosti carine na podlagi posebne študije Evropske komisije (Foresight Study).

V6

Je združenje Poljske, Češke, Slovaške, Madžarske, Avstrije in Slovenije na davčnem področju, kjer visoki predstavniki krepijo regionalno operativno sodelovanje in usklajujejo poglede in stališča ob pomembnih davčnih zadevah. V letu 2019 je Finančna uprava RS od 9. do 11. oktobra gostila sestanek generalnih direktorjev davčnih uprav V6 v Rogaški Slatini. Tema sestanka so bili novi pristopi k uspešnemu pobiranju davkov, komuniciranju z zavezanci in učinkovitemu nadzoru. Strokovni sestanek na temo avtomatske izmenjave podatkov je bil v Ljubljani 3. in 4. oktobra. Predstavniki držav so izmenjali svoje izkušnje pri pridobivanju in uporabi avtomatsko izmenjanih davčnih podatkov.

Kvadrilateral

Sestanki kvadrilaterale so letna srečanja najvišjih carinskih predstavnikov Italije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Zaradi imenovanja novega generalnega direktorja italijanske carine v letu 2018 sestanka ni bilo in je bil ta prestavljen v februar 2019, ko je bilo srečanje generalnih direktorjev v Trstu. Na dnevnem redu je bilo podvrednotenje blaga, trgovina z azijskimi državami, zaščita tradicionalnih lastnih virov in s tem povezane težave in nadzor trgovine z mazalnimi olji in zlorabe na tem področju.

Tehnična pomoč

V okviru nudenja tehnične pomoči je Finančna uprava RS v letu 2019 gostila 3 študijske obiske za predstavnike držav Zahodnega Balkana, in sicer s področja nepremičninskega davka, izdaje sklepov za zavarovanje DDV pri pridobitvi motornih vozil in s področja carinjenja poštnih pošilk. Sodelovala je tudi pri izvedbi obiska v okviru twinning projekta, ki ga izvaja slovensko-avstrijski konzorcij v Bosni in Hercegovini na temo boja proti pranju denarja in financiranja terorizma.

8 ZAŠČITA IN VAROVANJE ŽIVLJENJA, ZDRAVJA IN PREMOŽENJA

Ena od strateških nalog Finančne uprave RS je tudi zagotavljanje varnosti ljudi, zdravja, gospodarstva in okolja. Finančna uprava RS k varnosti prispeva z nadzorom blaga, zavezanega prepovedim in omejitvam: orožja, eksplozivov, radioaktivnih snovi, nevarnih kemikalij, blaga z dvojno rabo, jedrskih snovi idr. Prav tako preprečuje trgovino s prepovedanimi drogami in predhodnimi sestavinami, ki predstavljajo veliko tveganje za zdravje državljanov. Gospodarstvo in družbo varuje z zaščito pravic intelektualne lastnine, z odkrivanjem kaznivih ravnanj na področju trošarin, odkrivanjem nedovoljenega trgovanja in tesnim sodelovanjem z gospodarskimi subjekti. Zaščita okolja zahteva pozornost na področju mednarodne trgovine z odpadki, škodljivimi snovmi ter trgovanja z ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami.

Prepovedi in omejitve ter tihotapsko blago

Zaščita javnega reda in varnosti

Orožje, strelivo, eksplozivi in pirotehnični izdelki

Finančna uprava RS opravlja nadzor orožja, streliva, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov pri uvozu, izvozu, tranzitu in prenosu znotraj EU. V letu 2019 je bilo odkritih 25 primerov tihotapljenja in zadržanih skupno 10.423 kosov hladnega orožja (boksarji, teleskopske palice, gumijevke, bodala, ipd.). Posebej velja izpostaviti zasega 9.800 kosov boksarjev in 600 kosov bodal, ki so v koprsko pristanišče prispeli v dveh zabojnikih iz Kitajske. V obeh primerih je bilo blago namenjeno prejemnikom v drugih državah članicah EU.

Preglednica 80 : Podatki o številu zasegov orožja

	2017	2018	2019	Indeks 2019/ 2018
Skupno število zasegov	42	19	25	131,6

Finančna uprava RS je v letu 2019 sodelovala v mednarodni skupni operaciji JAD (Joint Action Days) Western Balkan, katere cilj oziroma eden izmed ciljev je bil tudi odkrivanje in preprečevanje tihotapljenja orožja in eksploziva na Balkanski poti v cestnem prometu.

Zaščita človekovega zdravja

Slovenija leži na južni veji Balkanske tihotapske poti, po kateri, glede na ugotovitve domačih in tujih organizacij, ki se ukvarjajo z odkrivanjem tihotapljenja prepovedanih drog, redno poteka promet prepovedanih drog v države zahodne Evrope. V letu 2019 so uslužbenci mobilnih oddelkov odkrili primer tihotapljenja heroína in več primerov tihotapljenja marihuane. Odkrite količine nakazujejo, da so tihotapljene prepovedane droge namenjene za lastno uporabo, kot tudi za nadaljnjo prodajo. V mesecu oktobru 2019 so uslužbenci finančne uprave v Luki Koper odkrili pošiljko heroína, v skupni teži 730 kg, kar predstavlja največje odkritje heroína v samostojni Sloveniji.

Preglednica 81: Zasežene prepovedane droge in prepovedane snovi v športu

	2017	2018	2019
Heroin	-	309,91 kg ¹⁴	735,5 kg
Kokain	-	-	-
Marihuana	100,22 kg	51,51 kg	73,07
Amfetamin	-	2,96 kg	-
Khat	-	24,31 kg	-
Prepovedane snovi v športu	665 ampul in 83.960 tablet	1.560 tablet in 300 ampul	-

Finančna uprava RS je sodelovala v dveh mednarodnih skupnih operacijah, katerih cilj oziroma eden izmed ciljev je bil odkrivanje in preprečevanje tihotapljenja prepovedanih drog in prepovedanih snovi v športu na Balkanski poti: JAD (Joint Action Days) WESTERN BALKAN (v cestnem prometu) in LYNX (v cestnem in pomorskem prometu).

Zdravila

V letu 2016 je bila sprejeta zakonodaja, ki prepoveduje prejemanje in pošiljanje zdravil s strani posameznikov preko pošte, s čemer se zagotavlja zdravje ljudi in živali. Naročanje zdravil preko spleta namreč pomeni potencialno nevarnost tako glede narave oziroma neustreznosti zdravil samih, kot uporaba zdravil, ki bi sicer lahko bila ustrezna, vendar je odločitev o jemanju prepuščena posameznikom, ki se za nakup zdravil odločajo zaradi pogosto zavajajočih trditev glede učinkovitosti zdravil. V letu 2019 so carinski organi v okviru nadzora nad vnosom zdravil v poštnem prometu odkrili 173 nezakonitih pošiljk.

Preglednica 82: Število zadržanih pošiljk zdravil

	2017	2018	2019
Število zadržanj	206	224	173
Število kosov	15.741	13.020	20.611

Živila živalskega izvora v osebnih pošiljkah

Vnos živil živalskega izvora iz tretjih držav v EU predstavlja tveganje za prenos nevarnih živalskih bolezni, zato morajo biti ti proizvodi ob vnosu v EU veterinarsko pregledani. Za majhne količine nekaterih živil živalskega izvora za osebno porabo, ki predstavljajo minimalno tveganje za prenos bolezni, pa je vnos v EU dovoljen tudi brez veterinarskega pregleda. V letu 2019 so carinski organi v okviru nadzora nad vnosom živil živalskega izvora v potniškem in poštnem prometu odkrili 78 nezakonitih pošiljk, v skupni teži 159,1 kg, od tega največ mlečnih proizvodov. Vse nezakonite pošiljke so bile odkrite v osebni prtljagi potnikov.

Preglednica 83: Zasežene osebne pošiljke živil živalskega izvora

	2017	2018	2019
Število nezakonitih pošiljk	49	58	78
Skupna količina zaseženih živil živalskega izvora (v kg)	139,9	187,5	159,1

Varnost proizvodov

Carinski organi pri izvajanju nadzora nad varnostjo proizvodov preverjajo, ali ima proizvod oziroma serija proizvodov lastnosti, ki vzbujajo utemeljen sum o obstoju resne nevarnosti za zdravje in varnost potrošnikov. Poleg tega preverjajo, ali proizvod spremljajo predpisani dokumenti in nameščenost oznake CE oziroma PI, ter upravičenost do teh dokumentov in oznake. V letu 2019 je bilo pregledanih 1.307 pošiljk, od tega je bilo začasno zadržanih 76 pošiljk, ki jih je preveril pristojni inšpektorat za nadzor trga. V 61 primerih je bila s strani pristojnega inšpektorata odrejena prepoved uvoza zaradi neustreznosti oziroma nevarnosti proizvodov.

¹⁴ Pri pripravi letnega poročila za leto 2018, zaradi interesa preiskave, nismo vključili podatke o zasegu 305,95 kg heroína v Luki Koper. Zaseg je bil uradno objavljen šele v letu 2019.

Preglednica 84: Število prepovedanih uvozov neustreznih/nevarnih proizvodov

	2017	2018	2019
Število pregledanih pošilk	716	1.049	1.307
Število začasno zadržanih pošilk	46	80	76
Število prepovedanih uvozov neustreznih/nevarnih proizvodov	32	42	61

Zaščita okolja

Finančna uprava RS izvaja nadzor nad čezmejnimi pošilkami odpadkov ob vstopu in izstopu s carinskega območja EU in na območju Slovenije. Pri izvajanju nadzora preverja predpisane spremljajoče dokumente in usklajenost odpadkov s podatki, navedenimi v dokumentih. V letu 2019 je bilo opravljenih 1.171 pregledov glede ustreznosti pošilk odpadkov, pri tem je bilo začasno zadržano 19 pošilk, ki jih je zaradi suma o nezakonnosti pošilke preveril še pristojni inšpektorat za okolje. Pri 15 pošilkah je bil potrjen sum o nelegalni pošilki. S Policijo in Inšpektoratom RS za okolje in prostor je Finančna uprava RS sodelovala v 45 skupnih akcijah nadzora.

Preglednica 85: Število nelegalnih pošilk odpadkov

	2017	2018	2019
Število pregledanih pošilk	827	842	1.171
Število začasno zadržanih pošilk	11	27	19
Število nelegalnih pošilk odpadkov	3	11	15

Pri izvajanju nadzora je Finančna uprava RS skupaj odkrila 77 kršitev zakonodaje s področja čezmejnega pošiljanja odpadkov, za katere je izdala 70 plačilnih nalogov. Skupni znesek izrečenih glob znaša 79.500 €.

Zaščita živalskega in rastlinskega sveta

Ribištvo

Nezakonit, neprijavljen in nereguliran (IUU) ribolov pomeni veliko grožnjo trajnemu gospodarjenju z morskimi viri saj izčrpa staleže rib, uničuje morske habitate, izkrivlja konkurenco, postavlja poštene ribiče v slabši položaj in zlasti v državah v razvoju ogroža prebivalstvo ob obali. Pojavlja se na odprtem morju in na drugih območjih v pristojnosti države, zlasti pri obalnem podeželskem prebivalstvu na ranljivih območjih v državah v razvoju, ki nimajo zmogljivosti in virov za učinkovito spremljanje in nadzor nad ribištvo. Po podatkih FAO organizacije IUU ribolov predstavlja do 26 milijonov ton ulovljenih rib na leto, v vrednosti 10 milijard € in kar 15 % svetovnega ulova. Prav tako je IUU ribolov povezan tudi z drugimi kaznivimi dejanji, kot so ponarejanje dovoljenj za ribolov, davčne utaje, pranje denarja, neprimerni delovni pogoji, kot tudi trgovina z ljudmi. Evropska unija ima posebno odgovornost v boju proti IUU ribolovu, saj predstavlja največji svetovni trg z ribami in je ena od glavnih ribolovnih sil. Z uvedbo uredbe št. 1005/2008/EU je vzpostavila sistem boja proti IUU ribolovu ter vzpostavila sistem potrdil o ulovu pri uvozu in izvozu v EU. Potrdilo o ulovu zagotavlja, da proizvodi, uvoženi v EU, ne izvirajo iz IUU ribolova in spremlja ribiške proizvode skozi celotno dobavno verigo in s tem omogoča stalno preverjanje.

Finančna uprava RS ob vnosu ribiških proizvodov v EU preverja, ali je predloženo ustrezno potrdilo o ulovu. V letu 2019 je bilo skupno predloženo 312 potrdil o ulovu in 143 izjav predelovalnih obratov. Od tega je bilo pri sprostitvi v prost promet predloženih 133 potrdil o ulovu in 20 izjav predelovalnih obratov. Finančna uprava RS je zvrnila eno pošilko ribiških proizvodov, ker pošilko ribiških proizvodov ni spremljalo potrdilo o ulovu. Na preverjanje je bilo posredovano 5 potrdil o ulovu, vendar v nobenem primeru niso bile ugotovljene kršitve, ki bi dokazovale, da gre za nezakonit ribolov.

Varstvo živalskih in rastlinskih vrst

Nezakonita trgovina s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami je v zadnjem času tako na svetovni ravni kot tudi na ravni EU postala deležna resne obravnave, saj je bila prepoznana kot oblika organiziranega kriminala, ki poleg biotske raznovrstnosti in okolja vse bolj ogroža tudi svetovno varnost, pravno državo, človekove pravice in trajnostni razvoj. V boju proti njej imajo pomembno vlogo tudi carinski organi, ki opravljajo nadzor nad vnosom in

iznosom osebkov živalskih in rastlinskih vrst, zavarovanih s Konvencijo o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (konvencija CITES) oziroma Uredbo Sveta (ES) št. 338/97. V letu 2019 je bilo pri nadzoru vnosa in iznosa blaga v in iz EU v sedmih primerih skupaj zaseženih 21 osebkov CITES.

Uslužbenci mobilnih oddelkov so pri nadzoru v cestnem prometu odkrili primera tihotapljenja kaviarja iz Ukrajine (0,615 kg) in 250 ptic iz Romunije, zavarovanih po Konvenciji o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov ter 68 primerkov tujerodne vrste rakov iz Ukrajine.

Preglednica 86: Število zaseženih osebkov zavarovanih vrst

	2017	2018	2019
Število zasegov	14	9	7
Število zaseženih osebkov CITES	114	52	21
Število zaseženih osebkov drugih zavarovanih vrst	-	2.148	250

Zaščita gospodarstva

Varstvo pravic intelektualne lastnine

Finančna uprava RS opravlja nadzor nad blagom, ki prihaja iz tretjih držav. V primeru suma, da se v pošiljki nahaja blago, ki utegne kršiti pravice intelektualne lastnine (kot npr. blagovno znamko, model, patent, geografsko označbo porekla, avtorsko in njej sorodno pravico, zaščiteno rastlinsko vrsto), lahko carinski organi blago začasno zadržijo.

V letu 2019 je bilo v 469 primerih odkritih in zadržanih 324.401 kosov blaga, v ocenjeni vrednosti 6.116.060 evrov. V navedenem obdobju je bilo zadržanih največ oblačil in obutve, modnih dodatkov, avto delov, igrač in audio/video naprav. Ponaredki v Slovenijo prispejo v zabojnikih z ladjami ter preko pošte iz Kitajske, Hongkonga in Turčije, nekaj tudi iz Singapurja in Indije. Blago, ki prispe v koprsko pristanišče, je večinoma namenjeno prejemnikom v drugih državah članicah EU (Češka, Madžarska, Hrvaška, Avstrija), zadržane poštna pošiljke pa so praviloma namenjene prejemnikom v Sloveniji in so rezultat internetnih nakupov. Večina zadržanega blaga se uniči pod carinski nadzorom.

Preglednica 87: Podatki o zadržanem blagu

	2017	2018	2019
Ponarejeni izdelki (v kosih)	194.050	701.048	324.401
Število zadržanj	746	435	469
Ocenjena vrednost, v mio €	4,0	51,7	6,1

Finančna uprava RS je na področju ponaredkov v letu 2019 sodelovala v mednarodnih carinskih operacijah, pri čemer je bilo v okviru operacije ASEAM JCO HYGEA odkritih 11 primerov kršitev intelektualne lastnine, v katerih je skupno zadržala 18.314 ponarejenih izdelkov.

Preprečevanje tihotapstva z vidika izkrivljanja konkurence

Finančna uprava RS je v letu 2019 odkrila skupno 95 primerov tihotapljenja tobaka in tobaknih izdelkov in pri tem zasegla skupno 1.318.550 kosov cigaret in 530 kg tobaka, primerne za kajenje, za izdelavo cigaret ali kajenje v vodni pipi. V Slovenijo in v države zahodne Evrope se najpogosteje tihotapi tobak in cigarete iz balkanskih držav ter cigarete iz držav vzhodne Evrope, predvsem v vozilih v cestnem prometu, med blagom, med prtljago in skrito v različnih konstrukcijskih delih vozil ter posebej prirejenih prostorih za skrivanje blaga.

Preglednica 88: Zasežene cigarete in tobak

	2017	2018	2019
Cigarete (kosi)	1.562.937	1.566.110	1.318.550
Tobak (kg)	584	447	530

Finančna uprava RS je v letu 2019 sodelovala v mednarodni operaciji HANSA, namenjeni odkrivanju in preprečevanju goljufij s tobakom in tobaknimi izdelki v okviru carinskih tranzitnih postopkov.

V letu 2019 so uslužbenci mobilnih oddelkov odkrili 24 primerov tihotapljenja alkoholnih pijač in pri tem zasegli 9.636 litrov piva, 1.042 litrov žganih alkoholnih pijač in 1.334 litrov vina. Alkohol in alkoholne pijače se za potrebe črnega trga v Sloveniji in drugih držav EU nezakonito vnaša predvsem iz balkanskih držav in držav vzhodne Evrope.

Uslužbenci mobilnih oddelkov so v letu 2019 opravili 2.997 nadzorov namenske uporabe energentov v prevoznih sredstvih in delovnih strojih ter pri tem odkrili 154 kršitev, največ v osebnih vozilih (84 kršitev).

Na področju preprečevanja zlorab energentov in odkrivanja goljufij z mazalnimi olji je Finančna uprava RS sodelovala v mednarodni operaciji »Chain Bridge«, ki jo je organiziral Europol.

Varnost v prometu in druge aktivnosti na področju prometne varnosti

Finančna uprava RS izvaja tudi nadzore nad prevozi v cestnem prometu po Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev, ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi, Zakonu o prevozu nevarnega blaga in Zakonu o prevozi v cestnem prometu.

Nadzor po Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (ZDCOPMD)

Neposredni nadzor na cesti opravljajo uslužbenci mobilnih oddelkov. V letu 2019 je bilo na cesti izvedeno 3.653 nadzorov prevoznikov, oziroma so uslužbenci mobilnih oddelkov preverili spoštovanje delovnih časov, odmorov in obveznih počitkov voznikov avtobusov oziroma tovornjakov za 112.184 delovnih dni.

Ob ugotovljenih kršitvah, ko je to predpisano v ZDCOPMD, so uslužbenci mobilnih oddelkov izvedli tudi upravne ukrepe, kot so odreditev izrednega pregleda zapisovalne naprave (tahografa), začasni odvzem voznškega dovoljenja in registrskih oznak vozila, zaseg voznikove kartice ter izrek prepovedi vožnje do izpolnitve dnevnega oziroma tedenskega počitka. V primerih prekoračitve dovoljenih časov vožnje oziroma nezadostnih počitkov je bil voznikom avtobusa ali tovornjaka odrejen obvezen počitek ter začasno odvzeto voznško dovoljenje.

Zaradi ugotovljenih kršitev je bil voznikom v letu 2019 odrejen obvezen počitek v 197 primerih, zaradi zlorabe je bilo zaseženih 69 voznikovih kartic, v 311 primerih pa so uslužbenci mobilnih oddelkov začasno zasegli tudi prometno dovoljenje in registrske tablice vozil do odprave nepravilnosti.

Pri opravljanju nadzorov se je ugotavljala povečana uporaba nedovoljenih sofisticiranih elektronskih naprav, ki omogočajo nepravilno delovanje zapisovalnih naprav (manipulacije s tahografom). S pomočjo teh vgrajenih manipulacijskih naprav se med tem, ko se vozilo premika (vožnja) aktivnost vozila v zapisovalno napravo beleži kot počitek namesto vožnje, kar posledično vodi k prekoračitvi dovoljenih dnevnih časov vožnje. Ob odkritju, oziroma sumu na vgrajeno napravo za manipuliranje, se odredi izredni pregled zapisovalne opreme v pooblaščenih tahografskih delavnicah, najdeno napravo pa se izgradi iz vozila, vozilo se do odprave nepravilnosti izloči iz prometa ter začasno se odvzamejo registrske tablice, vozniku pa se odredi obvezni počitek ter začasno odvzame voznško dovoljenje.

V 3.653 izvedenih nadzorih v letu 2019 je bilo odkritih 359 primerov goljufij, kjer je šlo za zatajitev, uničenje ali prikrivanje podatkov oziroma manipulacije s tahografom, kar se šteje kot najhujše kršitve. Zaradi suma, da tahograf, oziroma zapisovalna naprava v vozilu ne deluje pravilno, oziroma suma, da je tahograf zmanipuliran, je bilo v letu 2019 odrejenih 177 izrednih pregledov zapisovalnih naprav – tahografov v pooblaščenih delavnicah za tahografe. Uslužbenci mobilnih oddelkov so odkrili in zasegli 57 manipulacijskih naprav, ki so bile nelegalno vgrajene v vozilih. Skupno je bilo ugotovljenih 4.501 kršitev, za katere je bilo izrečenih 4.209 glob v skupnem znesku 5.251.610 €.

Analiza izvedenih nadzorov v obravnavanem obdobju kaže, da je bilo le 32,9 % kontroliranih prevozov brezhibnih. Podatki in analize odkritih primerov manipulacij tahografov kažejo, da se pojavljajo vedno nove oblike ter skrita

mesta, kjer so manipulacijske naprave nameščene, odkrivanje le teh pa je zelo kompleksno in zahteva specifično znanje in poglobljen pristop.

Spoštovanje pravil s področja socialne zakonodaje ima neposreden vpliv na varnost cestnega prometa, usklajene pogoje konkurence ter izboljšanje pogojev dela voznikov.

Nadzor po Zakonu o prevozu nevarnega blaga (ZPNB)

Finančna uprava RS izvaja nadzore nad prevozi nevarnega blaga pri vnosu nevarnega blaga na carinsko območje EU ali iznosu z njega, pri postopkih za odobritev carinsko dovoljene rabe ali uporabe nevarnega blaga ter v okviru finančnega nadzora na cesti.

V letu 2019 je Finančna uprava RS izvedla 1.102 nadzorov nad prevozi nevarnega blaga, pri katerih je bilo ugotovljeno skupno 213 kršitev. Pri 149 vozilih je bilo ugotovljeno, da ne ustrezajo določbam evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR). V 55 primerih je šlo za kršitve kategorije tveganja I, v 67 primerih je šlo za kršitve kategorije tveganja II in v 27 primerih za kršitve kategorije tveganja III. Pri kršitvah kategorije tveganja I so bile izvedene imobilizacije vozil (izločitev vozil iz prometa). Za ugotovljene kršitve je bilo izrečenih 261 glob, od tega pravnim osebam 99 glob, odgovornim osebam pravne osebe 99 glob ter 63 glob voznikom, v skupnem znesku 394.000 €.

Nadzor po Zakonu o prevozi v cestnem prometu (ZPCP-2)

Finančna uprava RS opravlja nadzor nad spoštovanjem določb o dostopu na trg EU s področja prevozov v cestnem prometu po določbah ZPCP-2. Finančna uprava RS na celotnem ozemlju Slovenije preverja, ali imajo domači prevozniki, prevozniki EU in tuji prevozniki pri opravljanju prevozov v cestnem prometu dovolilnice, dovoljenja, druge dokumente in listine, predpisane v ZPCP-2, predpisih EU in mednarodnih sporazumih. Finančna uprava RS opravlja nadzorstvo nad izvajanjem določenih pravil tega zakona tudi na sedežu in v drugih poslovnih prostorih poslovnih subjektov.

V letu 2019 je bilo na področju ZPCP-2 in ZPCP-DDV skupno izvedeno 5.504 nadzorov.

S področja ZPCP-2 je bilo izvedeno 3.800 nadzorov na cesti in 161 nadzorov v okviru naknadnih kontrol. Ugotovljeno je bilo 932 kršitev. Za ugotovljene kršitve je bilo izrečeno 1.450 glob v skupnem znesku 739.860 €. Najpogostejše kršitve v letu 2019 so bili prevozi brez izvoda licence v vozilu, neposredovanja vozniške kvalifikacije (koda 95), zloraba licence prevoznika, prevoz tujega prevoznika brez dovolilnice in nepravilna uporaba dovolilnice.

S področja ZPCP-DDV (splošna in posebna ureditev) je bilo izvedenih 1.543 nadzorov. Ugotovljeno je bilo 418 kršitev. Za ugotovljene kršitve je bilo izrečeno 846 glob v skupnem znesku 613.000 €.

Nadzor po zakonu o cestninjenju

Uslužbenci mobilnih oddelkov so večino nadzorov vinjet po Zakonu o cestninjenju opravili vzporedno z opravljanjem drugih prioriteten nadzorov iz svoje pristojnosti. Pri tem so odkrili skupno 2.118 kršitev.

9 SPODBUJANJE PROSTOVOLJNEGA PLAČEVANJA DAJATEV

Krepitev kulture prostovoljnega izpolnjevanja zakonskih obveznosti je prednostni dolgoročni cilj Finančne uprave RS. V ta namen se kontinuirano izvaja vrsta medsebojno povezanih ukrepov na različnih področjih njenega delovanja od preventivnih do zelo ciljno usmerjenih aktivnosti.

Rezultati zadnjih let kažejo, da narašča delež davkov in prispevkov plačanih prostovoljno, kar pomeni še pred začetkom davčne izvršbe. Delež je tako leta 2019 porasel in znaša 95,4 %.

Informiranje in ozaveščanje zavezancev

Ustno in pisno informiranje

V letu 2019 je Finančna uprava RS odgovorila na 430.225 vprašanj zavezancev (423.727 ustnih in 6.498 pisnih). Na pisna vprašanja zavezancev je Finančna uprava RS v 53,81 % odgovorila v sedmih dneh, v 23,66 % v osem do petnajst dneh, v 16,31 % v šestnajst od tridesetih dneh in v 6,22% v več kot 30 dneh.

Spletne strani

1.7.2019 je začelo delovati novo osrednje spletno mesto državne uprave GOV.SI (<https://www.gov.si/>), ki na enem mestu združuje predstavitvene vsebine ministrstev, vladnih služb, organov v sestavi in upravnih enot. Finančna uprava RS na novem portalu objavlja predstavitvene vsebine, kot so npr. osnovne informacije o organu, novice, javne dražbe in druge javne objave. Že uveljavljeni storitveni spletni portali (fu.gov.si, eDavki in eCarina) ostajajo v uporabi tudi po 1.7.2019.

Spletna stran www.fu.gov.si je bila v letu 2019 reorganizirana, saj je prišlo do ukinitve oz. združevanja določenih rubrik, poleg tega pa je bila izvedena migracija vseh obrazcev na storitveni portal eDavki. Večji del reorganizacije in prenosa obrazcev je bil zaključen. Zaključena je bila tudi postavitev življenjskih in poslovnih dogodkov na slovenskih straneh, pričelo pa se je tudi s prevajanjem vsebin v angleški jezik. Sredi leta je spletišče dobilo tudi varno povezavo HTTPS. Izgled spletišča je bil spremenjen v skladu z zahtevami vladnega projekta P11.

Klicni centri

V letu 2019 je Finančna uprava RS nadaljevala s prenovo sistema informiranja zavezancev. S 1.1.2019 je bil vzpostavljen enotni klicni center za davke fizičnih oseb za celotno Slovenijo. Od maja 2019 do konca decembra 2019 je potekal Pilot Klicnega centra za davke poslovnih subjektov, v katerega so bili vključeni trije uradi. Na podlagi pilota je bil s 6.1.2020 uspešno vzpostavljen Klicni center za davke poslovnih subjektov za območje celotne Slovenije. Poleg omenjenih klicnih centrov je vzpostavljen tudi klicni center za DDV. S tem je Finančna uprava RS na davčnem področju telefonsko in pisno informiranje v celoti organiziral v obliki klicnih centrov in s tem začel zagotavljati enoten standard informiranja za celotno Slovenijo, večjo specializacijo zaposlenih in lažje obvladovanje potrebnega števila uslužbencev.

Komuniciranje z mediji

V letu 2019 je Finančna uprava RS nadaljevala s proaktivnim medijskim komuniciranjem. Posredovane vsebine za medije so se vsebinsko večinoma nanašale na nadzorne aktivnosti Finančne uprave RS, razvoj informatizacije poslovanja (prenova eDavkov) ter na spodbujanje zavezancev k prostovoljnemu izpolnjevanju svojih obveznosti.

Davčni zavezanci so bili preko medijev obveščeni o vseh pravicah in obveznostih ter o novostih. Poseben poudarek je na načinu podajanja informacij. Kljub kompleksnosti davčne in carinske tematike se skuša z javnostjo in mediji komunicirati na poljuden, razumljiv, vendar še vedno strokoven način. Finančna uprava RS je leta 2019 odgovorila na 584 novinarskih vprašanj, kar je 9,8 % več kakor leto poprej. S stalnim pojavljanjem v medijih, tudi družbenih in elektronskih, želi namreč Finančna uprava RS učinkovito informirati kar največji delež javnosti.

Mobilna aplikacija eDavki

3.1.2019 je bila uvedena mobilna aplikacija eDavki, ki je namenjena boljšemu informiranju in lažjemu poslovanju fizičnih oseb s Finančno upravo RS. Zavezanci so novost odlično sprejeli, saj si jo je že v prvih mesecih na svoje telefone naložilo več kot 50.000 uporabnikov, do konca leta pa jih je bilo registriranih že 60.000 uporabnikov.

Ponuja več kot 30 funkcionalnosti poslovanja s Finančno upravo RS. Poleg obrazcev, kontaktov in splošnih informacij, med drugim ponuja tudi personalizirani koledarček, preko katerega zavezanci prejema obvestila o svojih konkretnih obveznostih in pravicah (npr. obvestilo o izteku roka plačila določenega davka). Če delodajalec delavcu ne obračuna in/ali plača prispevkov za socialno varnost, je delavec o tem preko aplikacije samoiniciativno in sproti obveščen. Obvestilo o izteku roka plačil obveznosti in neplačanih prispevkih za socialno varnost zavezanci prejmejo tudi, če je aplikacija eDavki zaprta. Posledično so lahko zavezanci brez skrbi glede neobračunanih in/ali neplačanih prispevkov s strani njihovega delodajalca. V letu 2019 je bilo v osmih tranšah poslanih 11.012 obvestil o

neobračunanih in/ali neplačanih prispevkov za socialno varnost (povprečno 1.376 na tranšo). Takšna obvestila je povprečno prejelo 2,5 % zavezancev, ki so uporabljali mobilno aplikacijo eDavki.

Preventivno ozaveščanje in dogodki

Velik poudarek je bil tudi v letu 2019 namenjen boju proti sivi ekonomiji, pri tem se je nadaljevala **nagradna igra »Vklopi razum, zahtevaj račun!«**. Že četrto leto je potekala preventivna ozaveščevalna akcija, katere namen je spodbujanje potrošnikov, da račun zahtevajo, vzamejo, ga preverijo in pošljejo na Finančno upravo RS. Na ta način potrošniki pripomorejo k dvigu davčne kulture in zmanjševanju sive ekonomije, saj Finančna uprava RS dobi povratno informacijo o tem, kdo izdaja napačne račune in kakšne so nepravilnosti. S tem lahko z manjšimi delovnimi resursi poveča učinkovitost nadzora. S posebno nagrado je Finančna uprava RS potrošnike posebej spodbujala k jemanju računov od podjetij in podjetnikov, ki opravljajo storitve na domu (npr. pleskarji, vodovodarji, električarji, gradbinci, parketarji itd.). Slednji namreč glede izdajanja računov sodijo med najbolj rizične davčne zavezance, pri katerih je nadzor zelo težaven, saj storitve potekajo na domu za zaprtimi vrati. Nagrajeni pa so bili tudi davčni zavezanci (fizične osebe), ki so s Finančno upravo RS poslovali elektronsko preko sistema eDavki.

V letu 2019:

- so potrošniki preverili in na Finančno upravo RS poslali več kot 3 milijone računov;
- so potrošniki vsaj enkrat preverili 28 504 (51 %) izdajateljev računov;
- so potrošniki preverili 46.827 računov podjetij in podjetnikov, ki opravljajo storitve na domu (npr. pleskarji, vodovodarji, električarji, gradbinci, parketarji itd.), frizerk, kozmetičark, taksistov itd. Navedene »kategorije« izdajateljev je Finančna uprava RS vključila v nagradno igro zato, ker so do sedaj potrošniki zelo redko preverjali njihove račune in jih pošiljali na Finančno upravo RS.

Vsako leto se z namenom ozaveščanja javnosti o delovanju Finančne uprave po vseh uradih po Sloveniji organizira **Dan odprtih vrat**.

Ta dan Finančna uprava RS obiskovalcem posebej predstavi svoje delo, delo mobilnih enot, službenih psov, postavi na ogled zasežene ponaredke in primerke CITES ter pripravi številna predavanja o davčnih tematikah tako za mlade kot strokovne kroge. Po odzivih obiskovalcev je ta dan dobrodošla novost za zavezance, zato bo program v prihodnosti še razširjen. Dogodki za javnost se bodo tako vrstili cel teden.

Družbena omrežja

Skladno s svetovnimi trendi spreminjanja medijskega prostora, je Finančna uprava z mesecem januarjem 2019 pričela z novo strategijo komuniciranja prek družbenih omrežij. Objave zanje pripravlja vsak dan, od ponedeljka do petka, pri čemer so objave do četrтка informativne narave, v petek pa skuša pozornost pritegniti z zabavnimi vsebinami. Namen se je približati čim širši javnosti ter zavezancem davčne vsebine predstaviti na drugačen način, predvsem pa pridobiti čim širši krog sledilcev, ki jim lahko posreduje relevantne informacije. Statistika kaže, da je v enem letu na družbenem omrežju Facebook pridobila 2.246 novih sledilcev, na družbenem omrežju Twitter pa 709 novih sledilcev. Konec leta 2019 je bilo vzpostavljeno tudi družbeno omrežje Instagram.

Sodelovanje na javnih natečajih

Vpeljane izboljšave in novosti javnosti Finančna uprava RS predstavlja tudi skozi prijave na javne natečaje. Fakulteta za upravo Univerze v Ljubljani je z nagrado »Premik naprej 2019« leta 2019 nagradila tri inovacije Finančne uprave RS, in sicer:

- mobilno aplikacijo eDavki,
- plačevanje dajatev z e-računom za več blagajn javnega financiranja,
- poenostavljen način podpisovanja dokumentov v portalu eDavki.

Natečaj »Premik naprej« je namenjen prepoznavanju in promociji dobrih ter inovativnih praks, spodbujanju ustvarjanja ter razvoju inovativnih premikov za bolj učinkovito in uspešno javno upravo kot gibalno družbenega razvoja.

Podporne komunikacijske aktivnosti

V letu 2019 je bila na intranetnih straneh Finančne uprave RS redno dopolnjevana zbirka stališč, pojasnil in odgovorov, ki je dostopna vsem zaposlenim Finančne uprave RS. S tem je omogočena večja standardizacija in enotnejši način dela s ciljem boljšega sodelovanja in usklajenega komuniciranja med zaposlenimi in navzven, predvsem pri posredovanju odgovorov zavezancem.

Dobrodelni projekti

V mesecu septembru 2019 je Finančna uprava RS pričela z dobrodelnim projektom »FURS smo ljudje«. Projekt je namenjen zbiranju pomoči za družine v stiski, pri čemer pomagata Zveza prijateljev mladine Moste-Polje ter Zveza prijateljev mladine Slovenije. Projekt vključuje vseh 17 uradov po Sloveniji. Vsak mesec se na posameznem uradu določi teden zbiranja sredstev, po končani akciji pa sredstva prevzame Zveza prijateljev mladine ter jih razdeli tistim, ki jih najbolj potrebujejo. Izjema je mesec november, ko se združi vse urade in v istem tednu zbira igrače v okviru podprojekta Čarobna zima. Projekt bo trajal do marca 2021.

Ukrepi povezani s plačevanjem obveznosti

Javna objava neplačnikov davka

Finančna uprava RS mesečno javno objavlja seznam davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi, ki na 25. dan v mesecu pred mesecem objave presegajo 5.000 € in so starejše od 90 dni. Od prve objave enotnega seznama neplačnikov davkov v avgustu 2014 do objave v januarju 2020 (po stanju na dan 25.12.2019) se je število dolžnikov zmanjšalo za 2.406 oseb oz. za 13,8 %, skupni davčni dolg objavljenih dolžnikov pa se je zmanjšal za 20.637.473 € oz. za 2,1 % ob tem, da je v letu 2019 glede na leto 2014 zabeležena 29,1 % rast prihodkov.

Enostaven dostop zavezanca do stanja dolga in potrdila o poravnanih obveznostih

Zavezanci lahko preko portala eDavki redno preverjajo stanje in zapadlost terjatev in obveznostih na svoji knjigovodski kartici. V letu 2019 je bilo opravljenih 5.755.249 vpogledov v eKartico. Druga pomembna storitev v zvezi z vpogledom v evidence je razkritje podatkov fizičnim osebam o tem, ali in kako delodajalec zanje plačuje obvezne prispevke za socialno varnost iz delovnega razmerja. Zavezanci so preko portala e-Davki opravili 4.030 tovrstnih vpogledov.

V letu 2019 je Finančna uprava RS zavezancem iz knjigovodske evidence izdala 93.657 potrdil o poravnanih obveznostih, kar je 26,02 % več kakor v letu 2018. Delež izdanih potrdil zavezancem preko portala eDavki se je v letu 2019 povečal za 14,6 odstotnih točk na 71,06 % vseh izdanih potrdil. V primeru vložitve vloge preko eDavkov je potrdilo izdano praviloma isti delovni dan. V letu 2019 je za 36 % poraslo tudi število prek eDavkov izdanih obvestil o dolgu. V letu 2018 je bilo teh izdanih obvestil 2.434, v letu 2019 3.319. Obvestilo o dolgu zavezancu prikaže dolg na dan skupaj z zamudnimi obrestmi in vplačilnimi računi za poplačilo dolga.

Izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravic in javnih sredstev

Več zakonov, ki omogočajo ugodnosti ali izplačila javnih sredstev subjektom, za njihovo pridobitev postavlja pogoj o izpolnjenih obveznostih do Finančne uprave RS. Upravičenec do razkritja lahko iz evidenc, ki se vodijo pri Finančni upravi RS, pridobi podatke o izpolnjenih obveznostih v času postopka odobritve ugodnosti ali pravice. V primeru, če obveznosti niso izpolnjene ni mogoče pridobiti ugodnosti kot npr. postati izvajalec javnega naročila, podaljšati pogodbe za izvajanje javnih naročil, pridobiti subvencije iz javnih sredstev, začeti opravljati dejavnost kot samostojni podjetnik oziroma ustanoviti novo gospodarsko družbo, opravljati čezmejne storitve, itd. Ta preverjanja posredno vplivajo na pravočasno plačevanje obveznosti iz naslova davkov in prispevkov. Finančna uprava RS je v letu 2019 upravičencem posredovala 284.924 razkritij o poravnanih obveznostih od tega je bilo 253.221 razkritij oziroma 88,9 % izvedenih preko avtomatične izmenjave podatkov med organi. Avtomatična izmenjava razkritij je nujna glede na velik obseg vlog, zato je bilo v letu 2019 podpisanih več novih sporazumov z drugimi organi z namenom, da se obseg avtomatične izmenjave še poveča.

Preglednica 89: Število razkritij iz knjigovodske evidence in evidence o davkih v povezavi s pridobitvami ugodnosti/pravic

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Razkritja iz knjigovodske evidence (ne obstoj dolga) in evidence o davkih (predloženi REK obračuni za prispevke za socialno varnost)*	179.530	324.819	284.924	87,7

*Nekateri zakoni določajo kot kriterij samo prvi pogoj v zvezi z razkritjem iz knjigovodske evidence.

Poenostavitev plačevanja obveznosti – nove plačilne metode

Finančna uprava RS je v letu 2019 zavezancem za davek s ciljem spodbujanja prostovoljnega plačevanja obveznih dajatev zagotovila storitev za poenostavitev plačevanja obveznih dajatev. S to poenostavitvijo lahko zavezanci plačajo vse prispevke za socialno varnost, ki zapadejo v plačilo isti dan in so obračunani z istim izvršilnim naslovom, z enim plačilnim nalogom oziroma samo z enim klikom. Plačilni nalog je pripravljen na podlagi e-računa, ki je v spletno banko zavezanca posredovan v standardizirani obliki eSlog. Od uvedbe storitve v maju 2019 do konca decembra 2019 je preko spletne banke oddalo prijavo na prejem e-računa 2.146 zavezancev, ki plačujejo prispevke za socialno varnost na podlagi obračuna prispevkov za socialno varnost¹⁵. Od junija do decembra 2019 je bilo zavezancem, ki so oddali prijavo na prejem e-računa, izdanih 9.067 e-računov za plačilo prispevkov za socialno varnost v višini 3.029.739 €. Zaradi prijave na poenostavljen način plačevanja obveznih dajatev, so ti zavezanci svoje obveznosti poravnali s kar 24.788 manj plačilnimi nalogi. Poleg zmanjšanja administrativnih bremen za zavezance pri plačevanju obveznih dajatev, je ključna prednost pri tej rešitvi, da prejemniki (blagajne javnega financiranja) v primeru skupnega plačila na podlagi e-računa, prejmejo sredstva še isti dan – enako kot bi v primeru posamičnega plačila, neglede na to, da zavezanec plača z enim plačilom obveznosti do treh blagajn. Plačilo je namreč na podlagi podatkov iz e-računa še isti dan razporejeno na prehodne davčne podračune po posameznih blagajnah. Če plačila ne bi bila razporejena na podlagi e-računa, bi prejemniki prejeli plačila šele potem, ko bi bilo prejeto plačilo uparjeno s terjatvijo evidentirano v davčnem knjigovodstvu.

Izobraževanje zavezancev

Na izobraževalnih dogodkih, ki jih je organizirala in izvajala FURS, so bili udeleženi tudi predstavniki podjetij, različnih organov in organizacij znotraj državne uprave in drugi. Skupno se je teh dogodkov udeležilo 267 oseb, in sicer:

- 51 iz Ministrstva za finance oz. drugih organov;
- 216 iz podjetij.

Večina udeležb predstavnikov podjetij in drugih organizacij se nanaša na seminarje, ki so bili organizirani ciljno z namenom obveščanja o novostih pri:

- Usposabljanje s področja carinske zakonodaje – 68 udeležencev
- Aktualne zadeve v carinskih postopkih – 78 udeležencev
- Posvet za člane kontaktne skupine predstavnikov za gospodarstvo za področje carine – 47 udeležencev
- Delavnica o uvrščanju blaga v kombinirano nomenklaturo za člane kontaktne skupine predstavnikov za gospodarstvo za področje carine – 23 udeležencev.

Finančna uprava RS je v letu 2019 izvedla brezplačno strokovno usposabljanje s področja carinske zakonodaje, za pridobitev potrdila o poklicni kvalifikaciji. Usposabljanje s področja carinske zakonodaje je v prvi vrsti namenjeno tistim, ki morajo v skladu z zakonodajo dokazati izpolnjevanje merila poklicne kvalifikacije. Ker so bile z novo carinsko zakonodajo ukinjene licence za carinske zastopnike in s tem tudi posebna usposabljanja za zastopnike, Finančna uprava RS pa si pri svojem poslovanju želi usposobljene partnerje, so bili na seminar vabljeni tudi predstavniki ostalih gospodarskih subjektov, ki so vključeni v aktivnosti, ki jih ureja carinska zakonodaja. V letu 2019 je Finančna uprava RS udeležencem podelila 68 potrdil o uspešno zaključenem usposabljanju.

Aktivnosti skupine za posvetovanje z gospodarstvom

Finančna uprava RS si prizadeva zagotavljati odprt dialog z gospodarstvom ter dosegati najboljše delovanje. Zaradi navedenega je bila v letu 2018 ustanovljena kontaktna skupina za gospodarstvo za področje carin.

¹⁵ Samozaposleni, družbeniki, ustanovitelji zavodov in zadrug, kmetje, osebe, prostovoljno vključene v socialno zavarovanje, osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, zaposlene pri tujih delodajalcih.

Kontaktna skupina za gospodarstvo predstavlja prostor za medsebojno izmenjavo mnenj med gospodarskimi subjekti in Finančno upravo RS, zlasti v zvezi s pripravo navodil in pojasnil za področje carin, pripravo novih informacijskih rešitev, zakonodajnimi novostmi s področij carin in izvajanjem carinske zakonodaje.

V skupino je vključenih 135 subjektov, med njimi večina velikih gospodarskih subjektov. V okviru delovanja skupine, je bil v mesecu januarju 2019 organiziran posvet na temo porekla blaga. V mesecu februarju 2019 je bila za člane kontaktne skupine organizirana tudi delavnica o uvrščanju blaga v kombinirano nomenklaturu. Z vidika informiranja je bilo v letu 2019 poslano 35 obvestil članom kontaktne skupine predstavnikov za gospodarstvo.

Projekt davčnega opismenjevanja mladih

V šolskem letu 2019/2020 se je do 31. 12. 2019 na povabilo Finančne uprave za sodelovanje v projektu Davčno opismenjevanje mladih odzvalo 70 šol in za udeležbo na predavanjih prijavilo okoli 4.000 učencev in dijakov. Do konca leta 2019 je 27 predavateljev izvedlo 88 od načrtovanih 131 predavanj (cca. 60 %). Ker so prijave možne skozi celotno šolsko leto, na osnovi izkušenj iz preteklih let pričakujemo, da bodo te številke ob koncu šolskega leta višje. Skupno število mladih, ki so se doslej udeležili predavanj Finančne uprave RS o davkih, se tako že približuje številki 30.000, starostni razpon udeležencev pa se giblje med 8 in 23 let. Temu primerno so prilagojene tudi vsebine ter trajanje predstavitev.

Evalvacija se skozi vse šolsko leto izvaja na spletni način, in sicer tako med mladimi, ki so poslušali predavanja kot v manjšem delu tudi med njihovimi vrstniki, ki se predavanj niso udeležili. Iz pregleda podatkov evalvacij in opravljene primerjave ter interpretacije rezultatov izhaja, da ima predavanje pozitiven učinek na mladostnike, saj je razvidno, da je predavateljem uspelo vplivati na odnos mladih do davkov. Pri vseh zastavljenih vprašanjih se je namreč v skupini, ki je poslušala predavanja, povečal pozitiven odnos in razumevanje pomena davkov za družbo in zavedanje o tem, kako davki vplivajo na naše vsakodnevno življenje.

Podelitev posebnega statusa

Tudi v letu 2019 so se nadaljevale aktivnosti pri zavezancih s posebnim statusom, katerega osnovni namen podelitve posebnega statusa je vzpostavljanje sodelovanja z davčnimi zavezanci, s ciljem spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora. V program je bilo do 31. 12. 2019 vključenih enajst velikih davčnih zavezancev. V letu 2019 je Finančna uprava RS šestim zavezancem podaljšala posebni status še za nadaljnja tri leta. Izvajal se je program spodbujanja prostovoljnega izpolnjevanja obveznosti in zmanjšanja administrativnih bremen finančnega nadzora (obravnavanje razkritih davčnih tveganj, hitro in odzivno sodelovanje, sprotno spremljanje zavezancev s posebnim statusom). Aktivnosti so se izvajale na področju preveritve delovanja notranjih davčnih kontrol in davčne obravnave tistih področij, ki so bila prepoznana kot tvegana.

Organizirani so bili tudi letni razgovori med vodstvom Finančne uprave RS in vodstvom zavezancev s posebnim statusom ter preverjalo se je uresničevanje zavez iz posebnega statusa. Izkušnje s podelitvijo posebnega statusa so bile predstavljene posameznim zainteresiranim družbam ter širši javnosti na posvetih in predavanjih.

Ukrepi za krepitev predvidljivosti odločanja Finančne uprave RS

Izdajanje zavezujočih informacij

Z izdajanjem zavezujočih informacij Finančna uprava RS omogoča zavezancem, da si vnaprej pridobijo informacije o davčni obravnavi nameravanih aktivnosti, kar predstavlja prispevek k davčni gotovosti in predvidljivosti poslovanja. Vsebina zavezujoče informacije je med drugim podlaga, na kateri temeljijo odločitve zavezancev za davek, ali bodo dejansko izvedli nameravane poslovne aktivnosti. V letu 2019 je bilo prejetih 9 vlog za izdajo zavezujoče informacije, ena vloga je bila prenesena iz prejšnjega leta. V dveh primerih sta bili izdani zavezujoči informaciji, dve sta še nerešeni. V ostalih 6 primerih so zavezanci odstopili od vloge in jim je bilo podano splošno pojasnilo po 13. členu Zakona o davčnem postopku.

Zavezujoče tarifne informacije

Finančna uprava RS je v letu 2019 izdala 139 odločb v zvezi z zavezujočimi tarifnimi informacijami (ZTI), ki določajo uvrstitev določenega blaga v carinsko nomenklaturo in so veljavne v vseh državah članicah EU. Največje število odločb je bilo izdanih za proizvode iz plastičnih mas iz 39. poglavja ter za električne stroje in opremo ter njihove dele; aparate za snemanje ali reprodukcijo slike in zvoka ter dele in pribor za te izdelke iz 85. poglavja. V EU je bilo v letu 2019 izdanih skupaj 47.987, Nemčija jih je izdala 26.025.

Zavezujoče informacije o poreklu blaga

Finančna uprava RS v letu 2019 ni izdala odločb v zvezi z zavezujočimi informacijami o poreklu blaga.

Plačilne ugodnosti

Zakonito in pravočasno izpolnjevanje in plačevanje davčnih obveznosti predstavlja osnovno obveznost in odgovornost strank v davčnih postopkih. Kljub načelni obveznosti plačati le toliko davka ter na način in v rokih, določenih z zakonom ali akti na podlagi zakona, imajo davčni zavezanci, ki se nahajajo v finančni stiski, pravico do obročnega odplačevanja, odloga ali celo do odpisa davka.

Odpis, odlog in obročno plačilo davka po Zakonu o davčnem postopku

V letu 2019 je bilo prejetih 19.114 vlog za odpis, odlog in obročno plačila davka, kar je za 2 % manj kakor v letu 2018.

V primerjavi z letom 2018 se je število odobrenih zahtevkov za odpis zmanjšalo za 7 %, medtem ko se je število odobrenih zahtevkov za odlog plačila povečalo za 5,2 %, število odobrenih zahtevkov za obročno plačilo pa zmanjšalo za 2,2 %.

V letu 2019 je bilo na podlagi vlog zavezancev odpisanih 465.529 evrov davčnih obveznosti, kar je za 256 % več kakor v letu 2018. Znesek odloženih davčnih obveznosti se je v primerjavi z letom 2018 zmanjšal za 6,8 %, znesek odobrenih obročnih plačil pa povečal za 2 %.

Preglednica 90: Odpisi, odlogi in obročno plačil davka po ZDavP-2

Vrsta zahtevka	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število odobrenih zahtevkov	Znesek odobrenih zahtevkov (v €)	Število odobrenih zahtevkov	Znesek odobrenih zahtevkov (v €)	Število	Znesek
Odpis dolga	469	181.855	436	465.529	93,0	256,0
Odlog plačila	134	2.832.549	141	2.640.550	105,2	93,2
Obročno plačilo	16.388	49.851.819	16.032	50.866.729	97,8	102,0

*Pri obročnem plačilu davka je bilo največ odobrenih zahtevkov na podlagi drugega odstavka 103. člena ZDavP-2. Gre za obročno plačilo v največ treh mesečnih obrokih za fizične osebe, in sicer za davek, ki se ne nanaša na opravljane dejavnosti. V letu 2019 je bilo po tej pravni podlagi odobrenih 14.749 zahtevkov, kar predstavlja 92 % vseh odobrenih zahtevkov za obročno plačilo davka.

Obročno plačilo prekrškovnih terjatev po Zakonu o prekrških

V letu 2019 je bilo prejetih 8.737 vlog za obročno plačilo glob in drugih prekrškovnih terjatev, kar je za 0,5 % manj kot letu 2018. V primerjavi z letom 2018 se je znesek odobrenih obročnih plačil povečal za 13,1 %.

Preglednica 91: Obročno plačil prekrškovnih terjatev po ZP-1

Vrsta zahtevka	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število odobrenih zahtevkov	Znesek odobrenih zahtevkov (v €)	Število odobrenih zahtevkov	Znesek odobrenih zahtevkov (v €)	Število	Znesek
Obročno plačilo	8.512	8.395.701	8.516*	9.498.464	100,0	113,1

*Od tega se 1.101 odobren zahtevke za obročno plačilo glob nanaša na prekrškovne terjatve davčnega organa, ki skupaj znašajo 2.718.672 €.

Druge ključne poenostavitve pri poslovanju

Spremembe v poslovnih procesih, ki poenostavljajo poslovanje, so ena izmed strateških prioritete Finančne uprave RS. Pri tem gre tako za administrativne razbremenitve oziroma poenostavitve postopanja za zavezanca in druge subjekte, kot tudi za poenostavitve, ki so namenjene zgolj organu za učinkoviteje pobiranje obveznih dajatev in opravljanje drugih nalog. V nadaljevanju so izpostavljene najpomembnejše poenostavitve, ki niso zajete že v predhodnih poglavjih.

Širitev eVročanja

S 1. 1. 2016 je Zakon o davčnem postopku uvedel elektronsko vročanje dokumentov (eVročanje), ki je nov, sodobnejši način vročanja dokumentov davčnim zavezancem. Z navadnim eVročanjem dokumentov, od katerih vročitve ne začne teči rok za izpolnitev kakšne obveznosti ali vložitev pravnega sredstva, je Finančna uprava RS začela že v letu 2014, v letu 2019 pa je Finančna uprava RS nadaljevala z naborom dokumentov za osebno eVročanje.

eVročanje se izvaja preko informacijskega sistema Finančne uprave RS, portala eDavki, ki se glede komuniciranja med zavezanci in Finančno upravo RS uporablja v obe smeri – za vlaganje davčnih obračunov ter drugih vlog zavezancev in za eVročanje dokumentov. eVročanje je obvezno za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Druge fizične osebe pa se lahko v sistem eVročanja prijavijo prostovoljno.

V letu 2019 so bili za eVročanje pripravljeni sklepi, pozivi, obvestila in nalogi izvršilnega postopka, ki se individualno izdajo v dokumentnem sistemu Finančne uprave RS. Na eVročanje pa so bile pripravljene tudi odločbe za letno odmero dohodnine, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, odmeri dohodnine od obresti. V teh primerih gre za vrste odločb, ki se množično pripravljajo v zalednih sistemih Finančne uprave RS.

Vseh eVročanih dokumentov v letu 2019 je bilo 1.203.173, kar je za 41,4 % več kakor v letu 2018. Od teh je bilo osebno eVročeno (podpisana elektronska vročilnica ali nastopila fikcija vročitve) 503.798 dokumentov, kar predstavlja 41,9 % vseh eVročanih dokumentov. Navadno je bilo eVročanih 699.375, kar predstavlja 58,1 % vseh eVročanih dokumentov v letu 2019.

Preglednica 92: Število elektronsko vročenih dokumentov prek portala eDavki

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Vsi eVročeni dokumenti (osebno in navadno)	518.630	684.069	850.792	1.203.173	141,4
Osebno eVročeni dokumenti:	145.498	205.270	343.657	503.798	146,6
- osebno eVročeni dokumenti na podlagi podpisa eVročilnice	45.660	124.719	212.153	328.621	154,9
- osebno eVročeni dokumenti na podlagi fikcije vročitve	99.838	80.551	131.504	175.044	133,1
Navadno eVročeni dokumenti	373.132	478.799	507.135	699.375	137,9

Nadgradnja portala e-TROD

Informacijska rešitev za podporo trošarinam in okoljskim dajatvam (e-TROD), ki od leta 2015 omogoča elektronsko predložitev obračunov, je bila v letu 2019 dopolnjena z dokumenti s področja oproščene uporabe, vlogo za izdajo dovoljenja za začasno pooblaščenega prejemnika in zahtevkom za vračilo trošarine za energente, porabljene za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe. V letu 2019 je bilo na področju trošarin povprečno 88,7 % vseh obračunov za trošarine predloženih po elektronski poti, na področju okoljskih dajatev pa je bilo po elektronski poti predloženih skoraj 92 % obračunov. V letu 2019 je bilo po elektronski poti predloženih 46 % zahtevkov za vračilo trošarine (v izračun niso všteti zahtevki za vračilo trošarine za kmetijsko gozdarsko mehanizacijo, ki so se v letu 2019 v večini še vedno predlagali v papirni obliki). Po začetnem uvajanju je bilo v mesecu decembru 2019 po elektronski poti predloženih 68 % zahtevkov za vračilo okoljskih dajatev.

Širitev in nadgradnja izdajanja e-dovoljenj

Ob vnosu in uvozu/izvozu blaga je v primeru, če je blago predmet prepovedi in omejitev potrebno Finančni upravi RS predložiti ustrezna dovoljenja ali druge dokumente, ki so evidentirani v različnih elektronskih sistemih. To omogoča hitrejšo obravnavo blaga in s tem skrajšanje časa carinskega postopka, po drugi strani pa omogoča neposredno povezanost med nadzornimi organi in uporabniki. Tako se trenutno uporabljajo elektronski sistem za obravnavo zahtev in kršitev pri varstvu pravic intelektualne lastnine (COPIS), sistem za preverjanje registracije in kvot na področju fluoriranih toplogrednih plinov (F-gas), sistem za obravnavo dovoljenj pri ozonu škodljivih snoveh (ODS) ter sistem TRACES, preko katerega se trenutno obravnavajo dovoljenja pri uvozu lesa in lesnih proizvodov in potrdila za ekološke proizvode, ki se bo kot prvi nadgradil tudi z digitalnim podpisom. Finančna uprava RS uporablja tudi enotno okno za avtomatizirano preverjanje veterinarskih vstopnih dokumentov za živali in proizvode živalskega izvora in vstopnih dokumentov za živila in krmo neživalskega izvora, ki je bilo v letu 2019 nadgrajeno z novo verzijo. Nadgradnja bo omogočila širitev enotnega okna na avtomatizirano preverjanje preostalih dovoljenj, najprej iz sistema TRACES, kasneje pa tudi iz ostalih elektronskih sistemov.

10 NADZOR

V Finančni upravi RS se opravlja več oblik nadzorov, glede na postopek nadzora in organizacijsko enoto, ki nadzor opravi.

Najpogostejša oblika nadzora se izvaja neposredno ob predložitvi obračuna, napovedi, deklaracije ali drugega dokumenta. Formalne, logične in računske kontrole, ki so praviloma vgrajene v programsko podporo, določajo obseg in vrsto nepravilnosti, ki jih je potrebno preveriti ob sprejemu vhodnega dokumenta. Med tovrstno obliko nadzora sodi tudi preverjanje pravočasnosti predlaganja vhodnih dokumentov, na podlagi katerih se določi obveznost za plačilo dajatev, ter pozivanje zavezancev k predložitvi teh dokumentov.

Pomembnejši del nadzora so tudi poglobljene vsebinske kontrole, ki jih opravljajo kontrolorji. V letu 2019 so kontrolorji nadaljevali z nadzorom nad obračunavanjem in plačevanjem obveznih prispevkov za socialno varnost pri delodajalcih, ki kljub pozivu davčnega organa niso predložili REK obrazca za izplačilo plač, nadzorom nad izplačili dohodkov družbenikov, nadzorom na področju odkupov lastnih deležev, nadzor olajšav za investiranje in pravilnosti evidentiranja koriščenja preteklih izgub in olajšav, kot so bile ugotovljene v postopkih davčnega inšpekcijskega nadzora, nadzorom na področju DDV in davčnih blagajn, nadzorom nepredlagateljev obračunov, postopki odvzema identifikacijske številke za DDV pri družbah, pri katerih ni bilo zaznati ekonomske dejavnosti, nadzirala so se tudi neskladja pridobitev iz drugih držav članic ter preverjala ustreznost popravka odbitka DDV pri odtujitvi nepremičnin, za katere je bil ob pridobitvi uveljavljen odbitek DDV.

Inšpekcijski nadzor je namenjen sistemskemu nadzoru zavezancev, ki se zagotavlja z letnim načrtom. Ta se pripravi z analizo tveganja in objektivnimi kriteriji, s katerimi se upošteva načelo enakomernega izvajanja inšpekcijskega nadzora vseh zavezancev za davek in načelo pomembnosti davka, ki ga zavezanec za davek prispeva v javnofinančnih prihodkih. Objektivni kriteriji so pripravljeni zlasti na podlagi statističnih metod in predhodnih ugotovitev v postopkih nadzora.

Določen del letnega načrta se pripravi tudi na osnovi prejetih informacij drugih državnih organov, prijav, mednarodnih zaprosil in drugih pobud, prav tako pa priprava letnega načrta temelji tudi na metodi naključnega izbora, ki je eden izmed ključnih dejavnikov za izračun t.i. davčne vrzeli. Poleg kriterija pomembnosti posamezne dajatve v nacionalnih javnofinančnih prihodkih in proračuna EU, pa so se v letnem načrtu upoštevali tudi kriteriji zaščite državljanov, varnosti in varstva okolja.

Finančne preiskave zagotavljajo enoten in organiziran pristop k preprečevanju, preiskovanju in odkrivanju zahtevnejših oblik delovanja, ki ogroža finančni interes, varstvo in varnost države. Osredotočajo se predvsem na primere, v katerih je zaznano usklajeno delovanje več povezanih subjektov, ki je načrtno usmerjeno v izogibanje oziroma utajevanje plačevanja javnih dajatev. Hkrati predstavljajo del koordiniranega institucionalnega odzivanja na zahtevne oblike finančnega in gospodarskega kriminala znotraj države kot tudi na mednarodni ravni.

Nadzorne aktivnosti mobilnih oddelkov so usmerjene predvsem v odkrivanje in sankcioniranje kršitev na terenu, zaznavanje dejanskega stanja, zbiranju in preverjanju informacij in opravljanju posameznih procesnih dejanj (npr. izvedba ogleda, pridobitev izjave, listin ipd.). Mobilni oddelki se vključujejo tako v odmerne postopke, sodelujejo pa tudi pri izvajanju poglobljenih naknadnih kontrol in inšpekcijskih nadzorov.

Tudi v letu 2019 so se v kontroli, inšpekciji, preiskavah in mobilnih oddelkih izvajali ciljno usmerjeni nadzori na področjih sistemskih utaj DDV, davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb, poslovanja z davčnimi oazami, prijave premoženja fizičnih oseb ter transfernih cen. V skladu s strategijo Vlade RS je Finančna uprava RS namenila posebno pozornost boju zoper sivo ekonomijo, katere nadzor je bil v veliki meri usmerjen na nadzor dela in zaposlovanja na črno ter nadzor davčnih blagajn.

Preglednica 93: Število postopkov nadzora ter učinki nadzora

KONTROLE	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Carine, trošarine, okoljske dajatve					
Število kontrol (pregledov) – uvozne carinske deklaracije	40.343	41.402	44.242 ¹⁶	46.111	104,2
Učinkovitost (v %)	18,5	18,4	18,6	20,8	111,8
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	683.604	766.439	818.574	2.015.571	246,2
Število kontrol (pregledov) – izvozne carinske deklaracije	17.447	17.743	19.083 ¹⁷	17.087	89,5
Učinkovitost (v %)	6,1	5,6	4,7	7,6	161,7
Število sprotnih kontrol – trošarine	200.815	214.453	218.438	233.389	106,8
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	9.846.405	11.939.577	8.972.050	12.048.046	134,3
Število sprotnih kontrol – okoljske dajatve	35.688	31.916	28.947	14.060	48,6
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	3.499.178	943.574	667.807	702.804	105,2
Število naknadnih kontrol – carine, trošarine, okoljske dajatve	720	627	749	511	68,2
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	823.049	610.762	1.024.432	625.699	61,1
Število predloženih samoprijav	12	17	17	21	123,5
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	2.429	68.644	51.102	31.823	62,3
Skupno število naknadnih kontrol – carine, trošarine, okoljske dajatve	732	644	766	532	69,5
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti, v naknadnih kontrolah – carine, trošarine, okoljske dajatve, v €	825.478	679.406	1.075.534	657.522	61,1
Davki					
Število pozivov za predložitev davčnih obračunov ali napovedi	168.286	153.099	133.691	106.112	79,4
Število davčnih obračunov ali napovedi oddanih po pozivu fin. organa (brez samoprijav)	96.072	89.221	88.254	46.394	52,6
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	178.771.945	113.786.256	134.871.602	111.290.038	82,5
Število opravljenih kontrol – davčni obračuni in napovedi	849.522	904.876	915.000	717.987	78,5
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	62.625.647	90.047.152	88.662.200	132.030.142	148,9
Število opravljenih kontrol v okviru projektov, s samoprijavami	285	55	583	7.998	1.371,9
Znesek ugotovljenih obveznosti v okviru projektov s samoprijavami, v €	628.413	240.330	2.219.415	15.215.353	685,6
Znesek posrednih obveznosti na osnovi kontrol, v €	1.847.255	121.347.458	7.827.157	6.629.524	84,7
Število predloženih samoprijav	17.102	15.316	17.011	14.670	86,2
Znesek ugotovljenih obveznosti, v €	14.076.129	18.012.716	19.335.833	15.722.797	81,3

¹⁶ V letu 2018 se je podatek začel spremljati na drugačen način; v letu 2018 vsota mesečnih spremljanj kontrol, prej vsota po vrstah kontrole, zato primerljivost s preteklim letom ni mogoča.

¹⁷ V letu 2018 se je podatek začel spremljati na drugačen način; v letu 2018 vsota mesečnih spremljanj kontrol, prej vsota po vrstah kontrole, zato primerljivost s preteklim letom ni mogoča.

Preglednica 93: Število postopkov nadzora ter učinki nadzora – nadaljevanje

INŠPEKCIJSKI NADZOR	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Carine, trošarine, okoljske dajatve				
Število inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	222	247	264	106,9
Znesek ugotovljenih obveznosti (z odločbo), v €	379.876	1.362.810	1.214.707	89,1
Število predloženih samoprijav	0	3	15	500,0
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	0	7.796	20.134	258,3
Število nadzorov z odpravo nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2	8	22	36	163,6
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	119.693	479.733	488.933	101,9
Skupno število inšpekcijskih pregledov – carine, trošarine, okoljske dajatve	230	272	315	115,8
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih nadzorih – carine, trošarine, okoljske dajatve, v €	499.569	1.850.339	1.723.774	93,2
Nepravilno izplačana sredstva Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, v €	47.894	7.471	151.272	2024,8
Davki				
Število inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	5.539	5.019	4240	84,5
Znesek ugotovljenih obveznosti, (z odločbo), v €	78.761.150	80.332.216	109.832.075	136,7
Število predloženih samoprijav	348	458	512	111,8
Znesek samoprijav na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	8.646.864	36.159.125	11.098.432	30,7
Število nadzorov z odpravo nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2	70	71	144	202,8
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi inšpekcijskih pregledov, v €	3.666.873	5.966.328	5.826.810	97,7
Skupno število inšpekcijskih pregledov – davki	5.957	5.548	4.896	88,3
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih nadzorih - davki, v €	91.074.887	122.457.669	126.757.317	103,5
Znesek posrednih obveznosti na osnovi inšpekcije, v €	105.957.353	39.561.853	122.788.610	310,4
PREISKAVE				
Število inšpekcijskih pregledov (odločba, sklep)	83	79	77	97,5
Znesek ugotovljenih obveznosti, (z odločbo), v €	38.594.063	38.606.544	35.982.992	93,2
Število predloženih samoprijav	9	17	27	158,8
Znesek samoprijav na osnovi preiskav, v €	940.435	839.687	3.058.092	364,2
Število nadzorov z odpravo nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2	0	0	2	-
Znesek odprave nepravilnosti po 140.a členu ZDavP2 na osnovi preiskav, v €	0	0	600.171	-
Skupno število inšpekcijskih pregledov	92	96	106	110,4
Skupni znesek ugotovljenih obveznosti na osnovi preiskav, v €	39.534.498	39.446.231	39.641.255	100,5
Znesek posrednih obveznosti na osnovi preiskav, v €	10.724.337	30.240.400	17.491.305	57,8
Nadzor nad igrami na srečo				
Število postopkov nadzora	348	373	373	100,0
NADZOR MOBILNIH ODDELKOV				
Število postopkov nadzora	56.685	57.050	49.423	86,6

Širitev sistema avtomatizirane zaznave tveganj

Sistem avtomatizirane zaznave tveganj je v Finančna uprava RS začela uvajati v letu 2017 z implementacijo SAP aplikacije – Fraud Management (FM) v proces nadzora. Strategije s katerimi se obvladujejo tveganja, se razvrščajo v več skupin po posameznih ključnih področjih nadzora. Posamezna strategija lahko zasleduje enega ali več ciljev, kot so na primer pričakovana davčna kršitev in finančni učinek v nadzoru, ali odkrivanje prekrškov in izvedba postopka kaznovanja. Do sedaj so razvite strategije za 166 tveganj na ključnih področjih nadzora.

- Od skupno 6.331 strategij, ki so bile kreirane v letu 2017, je za 99,96 % evidentirana povratna informacija v smislu vprašanja ustrezne prepoznave izpostavljenega tveganja, pri čemer se ugotavlja da so bile v nadzor dodeljene strategije 77,85 % učinkovite.
- Od skupno 5.761 strategij, ki so bile kreirane v letu 2018, je za 97,15 % evidentirana povratna informacija v smislu vprašanja ustrezne prepoznave izpostavljenega tveganja, pri čemer se v do sedaj zaključenih nadzorih ugotavlja, da so bile v nadzor dodeljene strategije 70,27 % učinkovite.
- Od skupno 6.711 strategij, ki so bile kreirane v letu 2019, je za 47,25 % evidentirana povratna informacija v smislu vprašanja ustrezne prepoznave izpostavljenega tveganja, pri čemer se v do sedaj zaključenih nadzorih ugotavlja, da so bile v nadzor dodeljene strategije 71,89 % učinkovite.

Preglednica 94: Avtomatizirana zaznava tveganj

AVTOMATIZIRANA ZAZNAVA TVEGANJ	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število tveganj obravnavanih s strategijami	49	91	100	109,9
Število novih tveganj obravnavanih s strategijami	49	67	50	74,6
Število strategij	6.331	5.761	6.711	116,5
Odstotek dokončnosti strategij	99,96%	97,15%	47,25%	48,6
Odstotek uspešnosti strategij	77,85%	70,27%	71,89%	102,3

V letu 2019 je bilo na novo razvitih 50 vrst tveganj. Novo področje za katerega so bile v letu 2019 razvite strategije je na področju ciljno usmerjenih nadzorov Zakona o gozdovih. Po številu tveganj je bilo največ novih strategij razvitih na področju nadzora carin (tveganja v zvezi z uvrščanjem različnega blaga v carinsko tarifo, v zvezi s carinskim postopkom 42 ter v zvezi z vrednotenjem blaga) in trošarin (tveganja v zvezi z vračili trošarin). Nekaj novih strategij pa je bilo v letu 2019 tudi za tveganja na področju nadzora davčnih blagajn, davka od dohodka pravnih oseb, DDV, e-poslovanja in prispevkov za socialno varnost.

Kontrole

Pri izvajanju nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti predlaganja obračunov in napovedi davka je bilo v letu 2019 zavezancem poslanih 106.112 pozivov. Število poslanih pozivov k predložitvi davčnega obračuna ali napovedi, se v primerjavi s preteklimi leti zmanjšuje, kar kaže na sistematičen pristop Finančne uprave RS pri obravnavi nepredložnikov, učinkovito sankcioniranje, kot tudi na večjo disciplino davčnih zavezancev. Na število poslanih pozivov vpliva tudi spremembe zakonodaje, kot npr. uvedba predizpolnjenih obračunov prispevkov ter sprememb na področju delovno pravne zakonodaje, ki določa izplačilo plače.

Zavezanci so na podlagi pozivov k predložitvi davčnega obračuna ali napovedi v 46.394 oziroma v 43,7 % primerov predložili davčni obračun ali napoved, kar je za 22,3 odstotne točke manj kakor v preteklem letu, ko sta bila davčni obračun oz. napoved po pozivu predložena v 66 % primerov. Razloge za manjši odziv je iskati v dejstvu, da je Finančna uprava RS s stalnim usmerjenim nadzorom in pozivanjem že vplivala na ravnanje zavezancev, ki so začeli pravočasno izpolnjevati obveznost predlaganja obračunov. V pozivanje pa so vključeni tudi zavezanci, ki se kljub večkratnim pozivom, ne odzovejo in se pri teh izpostavlja vprašanje njihove gospodarske aktivnosti, dosegljivosti odgovornih oseb oz. če vpis v Poslovni register odraža pravilno stanje.

Na podlagi prejetih obračunov in napovedi, oddanih po pozivu finančnih uradov, je bilo obračunanega 111.290.038 € davka, kar znaša 17,5 % manj kakor preteklo leto, pri razlagi navedenega pa je potrebno ustrezno upoštevati število poslanih pozivov.

Največji porast učinka dodatno odmerjenega davka in obresti v primeru napovedi oziroma obračunov, oddanih po pozivih, beležimo pri:

- obrestih na denarne depozite in drugih obrestih (število predloženih obračunov po pozivu je glede na preteklo leto približno enako, znesek dodatno obračunanega davka pa se je pri obrestih na denarne depozite povečal za 46,5 %, pri drugih obrestih za 62,4 %)
- dohodnini od dohodka od oddajanja premoženja v najem (število predloženih obračunov po pozivu se je glede na preteklo leto povečalo za 84 %, znesek dodatno obračunanega davka pa za 178 %)
- davku na dodano vrednost (število predloženih obračunov po pozivu se je glede na preteklo leto znižalo za 32,8 %, vendar se je znesek dodatno obračunanega davka povečal za 41,9 %)

FU so v letu 2019 opravili 717.987 kontrol davčnih obračunov in napovedi in evidentirali 42.322 kontrol z ugotovljenimi nepravilnostmi, kar je sicer za 39 % manj kakor v preteklem letu, dodatno odmerjen davek pa znaša 132.030.142 € ali 48,9 % več kakor v letu 2018. Nepravilnosti so bile ugotovljene v 5,9 % opravljenih kontrol.

V letu 2019 so davčni zavezanci v 14.670 primerih oziroma v 13,8 % primerih manj kakor leto poprej davčni obračun ali napoved predložili kot samoprijavo. Na podlagi tako predloženih napovedi in obračunov je bilo obračunanega za 15.722.797 € oziroma za 18,7 % manj davka kakor leto poprej.

Na področju carin se v okviru sprotne kontrole v fazi carinjenja blaga preverjanja točnost podatkov v carinskih deklaracijah in priloženih spremnih listin ter izvaja preglede blaga. V 2019 se je v primerjavi z letom 2018 za 4,2 % povečalo število kontrol nad uvoznimi carinskimi deklaracijami, ob tem se je učinkovitost izvedenih kontrol povečala za 2,2 %. Na izvozni strani se je število kontrol v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo za 10,5 %, učinkovitost pa se je povečala za 2,9 %.

V letu 2019 je bilo na področju trošarin opravljenih 233.389 sprotne kontrole. Finančni učinek sprotne kontrole je bil 12.048.046 €. Na področju okoljskih dajatev je bilo opravljenih 14.060 sprotne kontrole, finančni učinek le-teh je bil 702.804 €.

Uradne osebe, ki izvajajo naknadne kontrole s področja carin, trošarin in okoljskih dajatev, so v letu 2019 izvajale tudi nadzor nad obračunavanjem in plačevanjem DDV od prevoznih storitev v mednarodnem potniškem prometu ter nadzor v skladu z Zakonom o prevozih v cestnem prometu.

V letu 2019 je bilo izvedenih 532 naknadnih kontrol, kar je v primerjavi z letom 2018 manj za 30,5 % (766 izvedenih naknadnih kontrol v letu 2018). Skupni znesek dodatno ugotovljenih obveznosti je v letu 2019 znašal 657.522 € in je v primerjavi z letom 2018 manjši za 38,9 % (1.075.534 € v letu 2018).

Inšpekcijski nadzor

Pri izvedbi nadzorov je bila upoštevana pomembnost posameznega davka v javno finančnih prihodkih ter dejavniki tveganja.

S področja davkov in sive ekonomije je bilo izvedenih 4.896 inšpekcijskih nadzorov, kar predstavlja 88,25 % izvedenih nadzorov v primerjavi z letom 2018. Skladno z letnim načrtom inšpekcijskih nadzorov, je bilo v letu 2019 izvedenih manj nadzorov na področju Zakona o davčnem potrjevanju računov, Zakona o delu in zaposlovanju na črno, saj so bili nadzori na teh področjih, v večji meri dodeljena v nadzor uslužbencem mobilnih oddelkov. Odločitev za načrtovano zmanjšanje števila nadzorov na področju prispevkov za socialno varnost pa kot posledica stalnega usmerjenega nadzora in pozivanja, kar je pripomoglo k temu, da zavezanci sami v večji meri prostovoljno izpolnjujejo

obveznosti ter sprememb zakonodaje, s področja področju delovno pravne zakonodaje, ki določa izplačilo plače ter sprememb zakonodaje glede uvedbe predizpolnjenih obračunov prispevkov.

Prav tako velja, da je bilo v letu 2019, v primerjavi s preteklimi leti, v okviru posameznega inšpekcijskega nadzora, obravnavanih več vrst davkov (t.i. predmetov nadzora), kar vpliva na zahtevnost, čas trajanja postopkov ter torej število zaključenih nadzorov.

V letu 2019 so bile ugotovljene dodatno neposredne davčne obveznosti na področju davkov 126.767.317 € (za 103,5 % več kakor v letu 2018) ter posredne davčne obveznosti v višini 122.788.601 EUR (310,4 % več kakor v letu 2018).

Izvedeni inšpekcijski nadzori za 15 % bolj učinkoviti (v učinkovitosti se odraža tudi uporaba programske podpore za analizo tveganja, centralno dodeljevanje in izvajanje preventivnih aktivnosti) v primerjavi s preteklimi leti je bilo namreč v letu 2019 z manjšim številom inšpekcijskih nadzorov ugotovljenih več davčnih obveznosti. Po številu nadzorov je bilo na področju davkov in sive ekonomije v letu 2019 opravljenih za 11,75 % manj nadzorov kakor v letu 2018, med tem ko je finančni učinek inšpekcijskih nadzorov za 3,51 % večji kakor v letu 2018. Število predloženih samoprijav (za 11,8 % več kot v letu 2018) ter število odpravljenih nepravilnosti v postopku nadzora (140. a člen ZDavP (za 102,8 % več kot v letu 2018) prav tako kažejo na učinkovito pripravo izbora za nadzor, saj zavezanci z oddajo tovrstnih »samoprijav« sami odpravijo s strani davčnega organa ugotovljene nepravilnosti ter obveznosti tudi poravnajo.

V postopkih davčno inšpekcijskih nadzorov so bile ugotovljene nepravilnosti, ki vplivajo na obračunan davek v naslednjih davčnih obdobjih (posredni učinek) v višini 122.788.610 €.

Število inšpekcijskih nadzorov s področja carin, trošarin in okoljskih dajatev je v letu 2019 znašalo 315 nadzorov, kar je v primerjavi z letom 2018 večje za 15,8 % (272 nadzorov v letu 2018). Skupni znesek dodatno ugotovljenih obveznosti je v letu 2019 znašal 1.723.774 € in je v primerjavi z letom 2018 manjši za 6,8 % (1.850.339 € v letu 2018).

Z vidika uporabe pooblastil v inšpekciji po Zakonu o finančni upravi (ZFU) je izpostaviti izrekanje ukrepov začasne prepovedi opravljanja dejavnosti in zapečatenja na podlagi 37. člena ZFU ter izvedba pooblastila kopiranja podatkov v elektronski obliki na podlagi 17. člena ZFU s sodelovanjem zavezanca za davek ali v z zasegom nosilcev zbirk podatkov v elektronski obliki na podlagi 21. člena ZFU.

Ukrepa začasne prepovedi opravljanja dejavnosti in zapečatenja sta bila v letu 2019 uporabljena v 16 nadzorih. V letu 2019 je bilo na podlagi 37. člena Zakona o finančni upravi izdani 14 odločb z ukrepom prepovedi opravljanja dejavnosti in 15 z ukrepom zapečatenja. Gre za ukrepa, ki sta med strožjimi ukrepi Finančne uprave RS, in se ju uporabi le, ko je to nujno potrebno zaradi preprečitve nadaljnjih kršitev ali odpravo nepravilnosti. Uporabi se ju praviloma pri zavezancih, ki kontinuirano kršijo zakone in druge predpise, katere izvajanje nadzoruje Finančna uprava RS, če nobeni ukrepi niso več učinkoviti in če je to nujno potrebno zaradi preprečitve nadaljnjih kršitev.

Preglednica 95: Inšpekcijski nadzor

INŠPEKCIJSKI NADZOR	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Ukrepi začasne prepovedi opravljanja dejavnosti in zapečatenja				
Število zaključenih nadzorov z izrečenim ukrepom prepovedi opravljanja dejavnosti in/ali zapečatenja – 37. člen ZFU	39	23	16	69,57
Število odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti - 37. člen ZFU	16	17	14	82,35
Število odločb o zapečatenju - 37. člen ZFU	21	24	15	62,50

Pooblastila kopiranja podatkov v elektronski obliki z zasegom na podlagi 17. člena ZFU in 21. člena ZFU je bilo v letu uporabljeno v 9 inšpekcijskih nadzorih. Gre za ukrep, pri katerem se z uporabo metod digitalne forenzike izdelava verodostojno kopijo celotnega nosilca podatkov zavezanca ter zahteva šifrirne ključe ali šifrirna gesla, če so potrebna

za dostop do podatkov ali njihovo berljivost, če se podatki nanašajo na opravljanje dejavnosti ali pridobivanje prihodkov in jih ni mogoče pridobiti na drug ustrezen način. Če podatkov ni mogoče kopirati na naslovu zavezanca, se v skladu s pooblastili nosilci elektronskih podatkov zasežejo.

Preiskave

V letu 2019 je bilo uvedenih 205 postopkov, od tega 94 preiskav, 95 inšpekcijskih postopkov, preostalo pa predstavljajo druge aktivnosti. Zaključenih je bilo 227 postopkov, od tega 121 finančnih preiskav in analiz, 77 inšpekcijskih nadzorov, vloženih 27 samoprijav in 2 popravka obračuna po 140. a členu ZDavP-2. V finančnih preiskavah, ki so se zaključile v poročevalnem obdobju, je bilo obravnavanih 270 preiskovancev. Glede na preteklo leto, se je število zaključenih postopkov povišalo, pri čemer je največje povečanje na račun prejetih samoprijav in popravkov obračuna, kar pomeni, da so zavezanci na podlagi aktivnosti v finančni preiskave sami odpravili zaznane kršitve predpisov in poravnali premalo plačane obveznosti. V zaključenih inšpekcijskih nadzorih so bile obračunane dajatve v skupnem znesku 35.982.992,45 € in izkazanih za 17.491.304,89 € posrednih učinkov. V okviru samoprijav in vloženih popravkov obračunov so zavezanci poravnali 3.658.263,09 € dajatev.

V preiskavah se obravnavajo posebej tvegana področja nadzora tako pravnih, kakor tudi fizičnih oseb. Glede posameznih identificiranih področij nadzora prevladujejo postopki na področju DDV, kjer je posebno izpostavljeno področje mednarodnih davčnih vrtiljakov. Poleg tega so še vedno aktualna področja, na katerih zaznavamo kršitve pri izvajanju finančnih preiskav:

- področje poslovanje z davčnimi oazami in postopki povezanih z mednarodno izmenjavo informacij,
- področje obdavčitve davka od dohodka pravnih oseb,
- področje nenapovedanih dohodkov in
- področje trošarin.

Najvišji zneski obračunanih dajatev se nanašajo na poslovanje z davčnimi oazami, davka na dodano vrednost in davkov od nenapovedanih dohodkov. V finančnih preiskavah se kot ena najpogostejših oblik kršitev ugotavlja izogibanje davkom z zlorabo davčnih predpisov in izvajanju transakcij brez resnične ekonomske vsebine ter uporabo agresivnih davčnih shem.

Specializirane preiskovalne skupine in finančne preiskave

V letu 2019 je Finančna uprava RS podala soglasje za sodelovanje v 8 finančnih preiskovalnih skupinah ustanovljenih v skladu z določili Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, ter v 1 specializirani preiskovalni skupini.

Mobilni oddelki

Finančni nadzor, ki ga izvajajo uslužbenci mobilnih oddelkov je bil tudi v letu 2019 namenjen preverjanju izpolnjevanja davčnih, carinskih, trošarinskih, okoljskih predpisov, predpisov s področja prevozov v cestnem prometu in drugih predpisov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna Finančna uprava RS (nadzori po Zakonu o gozdovih, nadzori vinjet po Zakonu o cestninjenju). Tovrstni nadzor se je izvajal tudi zaradi preprečevanja in odkrivanja goljufij, kaznivih ravnanj in drugih nepravilnosti ter zaščite državljanov, varnosti in varstva okolja. Pomemben del aktivnosti mobilnih oddelkov je bil namenjen tudi preventivnemu delovanju, usmerjenemu k povečevanju prostovoljnega plačevanja obveznih dajatev in izpolnjevanja drugih obveznosti. Mobilni oddelki so bili posebej aktivni na področjih boja zoper delo in zaposlovanje na črno, nadzora gotovinskega poslovanja, prevozov v cestnem prometu (predvsem na področju nadzora nad spoštovanjem delovnih časov, odmorov in obveznih počitkov voznikov tovornih vozil in avtobusov in uporabe tahografov) in nadzorov nad čezmejnimi pošiljanjem odpadkov v cestnem prometu.

Preglednica 96: Izvedene nadzorne aktivnosti mobilnih oddelkov

Področje nadzora	Število nadzorov v letu 2018	Število nadzorov v letu 2019	Indeks 2019/2018	Število ugotovljenih nepravilnosti 2018	Število ugotovljenih nepravilnosti 2019	Indeks 2019/2018
Carinsko in trošarinsko področje, prepovedi in omejitve (PiO)	18.996	18.137	95,5	685	795	116,1
ZICZEU	5.691	5.577	98,0	294	415	141,2
ZTro-1	8.875	8.525	96,1	268	264	98,5
PiO	4.043	3.612	89,3	40	43	107,5
UPO	387	423	109,3	83	73	88,0
Davčno področje:	22.664	18.618	82,1	2.790	3.401	121,9
ZPDZC-1	8.238	9.161	111,2	1.106	1.750	158,2
ZDavPR	12.618	8.175	64,8	1.336	1.640	122,8
Ostalo (DDV, DMV, PSV)	1.808	1.282	70,9	348	11	3,2
Druga področja (prevozi v cestnem prometu, ZG, ZCestn)	15.390	12.668	82,3	8.355	6.105	73,1
ZPCP-2	4.306	3.800	88,2	657	868	132,1
ZDCOPMD	3.669	3.703	100,9	2.155	2.436	113,0
ZPNB	616	708	114,9	120	151	125,8
ZPCP-ZDDV	1.316	1.543	117,2	516	501	97,1
ZCestn	5.010	2.158	43,1	4.870	2.118	43,5
ZG	333	724	217,4	26	23	88,5
Ostalo	140	32	22,9	11	8	72,7
Skupaj	57.050	49.423	86,6	11.830	10.301	87,1

Specifična področja nadzora

Nadzor poslovanja z davčnimi oazami

V okviru nadzora poslovanja z davčnimi oazami se je Finančna uprava RS usmerjala predvsem na tiste transakcije, pri katerih so bili zaznani visoki odlivi in prilivi sredstev v povezavi s tujino in različne sheme z izključnim namenom prihranka na davku, kjer so podani razlogi za sum, da te transakcije nimajo temelja v svoji gospodarski (ekonomski) vsebini. Zavezanci so bili v nadzor uvrščeni na podlagi prejetih podatkov in informacij drugih državnih organov ter na podlagi prejetih podatkov mednarodne izmenjave informacij. Poslovanje z davčnimi oazami v pretežni meri sovпада z režimom obveznega razkritja podatkov o uporabi čezmejnih aranžmajev, t.i. DAC6 poročanje. V letu 2019 je bilo iz naslova poslovanja z davčnimi oazami ugotovljenih dodatnih obveznosti v višini 15.914.248,93 €, v opravljenih 38 inšpekcijskih postopkih nadzorov, na podlagi 6 vloženih popravkov obračuna po 140. a členu ZDavP-2 in na podlagi vlozene samoprijave. Poleg tega so bile na tem področju opravljene tudi 3 finančne preiskave, 6 postopkov naknadnih kontrol in ena analiza.

Preglednica 97: Izvedene nadzorne aktivnosti

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov (z vloženimi samoprijavami)	30	33	45	136,4
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih (skupaj s samoprijavami), v €	4.661.620	3.101.438	15.914.248	513,1

Obravnavanje fizičnih oseb, katerih premoženje in trošenje je izrazito nesorazmerno prijavljenim dohodkom

Finančna uprava RS je v letu 2019 nadaljevala z ugotavljanjem davčnih utaj na področju plačevanja dohodnine preko posrednega nadzora napovedanih dohodkov pri fizičnih osebah, katerih premoženje in trošenje je izrazito nesorazmerno prijavljenim dohodkom v določenem obdobju. Opravljenih je bilo 22 nadzorov, v katerih so bile ugotovljene davčne obveznosti v višini 10.158.418 €. Poleg opravljenih inšpekcijskih nadzorov z odmerjenimi obveznostmi so bile v letu 2019 zaključene 3 finančne preiskave in opravljenih 6 analiz.

Preglednica 98: Izvedene nadzorne aktivnosti

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število opravljenih inšpekcijskih pregledov	43	33	22	66,6
Znesek ugotovljenih obveznosti v inšpekcijskih pregledih, v €	11.787.450	19.754.608	10.158.418	51,4

Nadzor nad upravičenostjo dodeljenih sredstev Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada

Inšpektorji Finančne uprave RS v skladu s svojimi pooblastili izvajajo nadzor nad upravičenostjo sredstev Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) v skladu z Uredbo EU št. 1306/2013, ki jih izplačuje Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

V letu 2019 so bili izvedeni 3 nadzori, od tega so bile v dveh primerih ugotovljene nepravilnosti, in sicer je bilo ugotovljeno, da upravičenec ni predložil verodostojnih listin, s katerimi bi ustrezno dokazal obseg in naravo poslovnih dogodkov. Ugotovljene nepravilnosti neupravičeno izplačanih sredstev EKJS so znašale 151.272 €.

Nadzor sistema potrebne skrbnosti pri dajanju lesa in lesnih proizvodov na trg EU

V skladu s pooblastili iz Zakona o gozdovih, Finančna uprava RS izvaja inšpekcijski nadzor nad določili Uredbe EU št. 995/2010 glede obveznosti gospodarskih subjektov za vzpostavitev sistema potrebne skrbnosti pri dajanju lesa in lesnih proizvodov na trg EU.

V letu 2019 je bilo izvedenih 15 nadzorov, od tega so bile v 4 primerih ugotovljene nepravilnosti glede vzpostavitve sistema potrebne skrbnosti za les in lesne proizvode, uvožene iz tretjih držav, in sicer gospodarski subjekti niso uspeli zagotoviti vse potrebne dokumentacije do izvora lesa in s tem dokazati zakonitost posekanega lesa.

Siva ekonomija

Že iz same definicije sive ekonomije izhaja, da gre za zelo širok pojem, njen obseg pa je težko ugotoviti, saj dejavnosti niso uradno evidentirane. V skladu s strategijo Vlade RS je Finančna uprava RS tudi v letu 2019 posebno pozornost namenila boju zoper sivo ekonomijo. Poseben poudarek je bil namenjen področjem, ki so bila zaznana kot tvegana, in sicer nadzoru dela in zaposlovanja na črno, davčnih blagajn in e-poslovanja, kar je podrobneje opisano v nadaljevanju. Aktivnosti so bile izvedene s strani finančnih inšpektorjev in uslužbencev mobilnih oddelkov, ki opravijo pretežni del nadzorov na tem področju, saj njihova 24-urna prisotnost na terenu zagotavlja večjo učinkovitost v tovrstnih nadzorih.

Na področju sive ekonomije so bile izvedene tudi preventivne aktivnosti, usmerjene k povečevanju prostovoljnega izpolnjevanja zakonskih obveznosti in plačevanja dajatev, kot so:

- obveščanje javnosti preko medijev o napovedanih nadzorih, ugotovljenih nepravilnostih ter o posledicah kršitev zakonov in drugih predpisov,
- odgovori na pisna vprašanja posameznikov, podjetij in institucij ter
- ostali načini delovanja v smislu osveščanja javnosti z namenom, da bi javnost kritično presojala svoja ali tuja dejanja, vse z namenom zavarovanja interesov pravnih in fizičnih oseb in preprečevanja nezakonitosti.

Finančna uprava RS je sodelovala tudi v koordiniranih akcijah različnih inšpekcijskih služb, predvsem na področju nadzora nad gotovinskim poslovanjem, s poudarkom na izpolnjevanju določil po ZDavPR, kot tudi na področju odkrivanja dela in zaposlovanja na črno. Koordinirane akcije so bile izvedene v gostinski dejavnosti, taksi dejavnosti, na področju trgovine z ljudmi, tujcev, prometa in na stojnicah.

V okviru aktivnosti boja zoper sivo ekonomijo je Finančna uprava RS v poročanem obdobju nadaljevala z začetimi aktivnostmi v letu 2017 v dejavnosti sobodajalcev, ki dosegajo dohodke z oddajanjem nepremičnin v turistični namen. Gre za tvegano dejavnost tako z vidika dela na črno in nedovoljenega oglaševanja, kot tudi neprijavljenih dohodkov in DDV. Izvedena akcija je, poleg izvajanja nadzorov, imela tudi preventivni učinek, saj se je v letu 2018 na novo registriralo 26 % več sobodajalcev, v primerjavi z letom 2017. Učinek izvedenih aktivnosti v tej dejavnosti se kaže tudi v letu 2019 v obliki prostovoljne izpolnitve davčnih obveznosti, saj se je število posameznikov, ki so oddali obračune za leto 2018 v primerjavi s preteklim letom povečalo za 30 %, v obračunih pa so napovedali za 40 % več prihodkov in prav toliko tudi davka. Delež opravljenih nadzorov s kršitvami pa znaša 86 %.

Nadzori dela in zaposlovanja na črno

Eno izmed pomembnih področij sive ekonomije je tudi preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, ki mu Finančna uprava RS, kot nadzorni organ po Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC-1), namenja velik del aktivnosti, tako preventivnih kot tudi restriktivnih.

Preglednica 99: Podatki o nadzorih dela in zaposlovanja na črno

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število nadzorov po ZPDZC-1-skupaj	10.965	8.782	12.754	11.982	93,9
Nadzori dela na črno in nedovoljeno oglaševanje	2.684	2.283	2.667	1.540	57,7
Nadzori zaposlovanja na črno	8.281	6.499	10.087	10.442	103,5
Število ugotovljenih kršitev v nadzorih	1.482	1.996	2.976	2.962	99,5
Število prepovednih odločb po ZPDZC-1	314	700	800	746	93,2
Število prekrškovnih ukrepov po ZPDZC-1 ¹⁸	1.978	2.517	3.135	2.826	89,6
Znesek glob, v €	2.978.433	4.867.320	5.957.900	5.836.400	97,9
Prejete prijave po ZPDZC-1 ¹⁹	3.318	4.362	3.764	3.504	93,1

V letu 2019 je bilo opravljenih skupaj 11.982 nadzorov dela in zaposlovanja na črno, od tega je bilo opravljenih 10.442 nadzorov na področju zaposlovanja na črno in 1.540 nadzorov na področju dela na črno. Delež ugotovljenih kršitev v nadzoru znaša 22,3 %, število vseh ugotovljenih kršitev pa je bilo 2.962. V postopkih nadzora je bilo izdanih 746 prepovednih odločb za delo oz. zaposlovanje na črno, pri čemer je potrebno vedeti, da prepovedne odločbe ni potrebno izdati v primerih, ko zavezanec odpravi nepravilnosti pred izdajo odločbe. Najpogostejše nadzirane dejavnosti so bile gradbeništvo, gostinstvo, cestni promet, trgovina.

Nadzore so opravljali mobilni oddelki in finančni inšpektorji, opravljali pa so se na podlagi letnega plana, ob izvajanju drugih nalog nadzora, izborov, ki so bili pripravljeni na podlagi identifikacije tveganih zavezancev, po različnih kriterijih, saj gre za področje, za katero običajno ne obstajajo podatki v uradnih evidencah. Nadzori so bili opravljeni tudi na podlagi prejetih prijav ter na podlagi oglasov iz različnih medijev ali na drug način, ki je dostopen javnosti. Še vedno največ prijav prispe iz naslova dela in zaposlovanja na črno, kar kaže na osveščanje javnosti, z namenom zavarovanja njihovih interesov in preprečevanja nezakonitosti.

Za kršitve po ZPDZC-1 je bilo v letu 2019 vodenih 2.826 prekrškovnih postopkov, v katerih je bilo izrečenih glob v skupni višini 5.836.400 €. Največji delež nepravilnosti in posledično tudi največji delež izrečenih glob (90 %) se nanaša na kršitve iz naslova zaposlovanja na črno. V prekrškovnih postopkih je bilo izrečenih tudi 456 opominov in podanih 11 obdolžilnih predlogov. Zaradi suma storitve kaznivega dejanja zaposlovanja na črno po 199. členu Kazenskega zakonika (KZ-1) je bilo podanih 11 kazenskih ovadb.

Nadzor ePoslovanja

Zaradi velikega razmaha ePoslovanja ter s tem tveganji pravilnega plačevanja davčnih obveznosti je Finančna uprava RS v letu 2019 nadaljevala z izvajanjem nadzorov na področju elektronskega poslovanja. Inšpekcijski nadzori so bili ciljno usmerjeni na tvegana področja, ki se pa s hitrim razvojem ekonomije in tudi tehnologije neprestano in čedalje hitreje spreminjajo. Za izvajanje davčnih utaj so se začele uporabljati sodobne tehnologije kot je t.i. tehnologija veriženja blokov, kripto sredstva, vse večja uporaba interneta (spletne platforme) pri prodaji blaga in storitev, kar vse skupaj otežuje izvedbo t.i. klasičnih (papirnih) inšpekcijskih nadzorov. Glavni poudarek je na prepoznavi davčnih tveganj oziroma na pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja davčnih obveznosti domačih in

¹⁸ število prekrškovnih ukrepov po ZPDZC-1 (po določbah; ne glede na to, da en akt lahko vsebuje več kršitev)

¹⁹ štete prijave po zavezancih (kombinacija zavezancev in predmetov prijave)

tujih podjetij, na področjih dejavnosti spletne prodaje blaga in elektronskih storitev, v dejavnosti računalniškega programiranja, informacijske tehnologije in IT storitev ter na nadzoru zavezancev, ki se ukvarjajo s kripto sredstvi.

Izvedenih je bilo 36 nadzorov, v katerih je bilo ugotovljenih 2.784.481 € davčnih obveznosti. Poudarek je bil tako na nadzoru dela na črno in nedovoljenega oglaševanja, kot nadzoru neprijavljenih dohodkov fizičnih oseb, pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja davka na dodano vrednost in davčnega potrjevanja računov, davka od dohodkov pranih oseb oziroma davka od dohodkov z dejavnosti, davka in prispevkov od dohodkov iz zaposlitve fizičnih oseb in davka na finančne storitve. Na področju spletnih storitev je bil nadzor ciljno usmerjen zoper tuje družbe, ki se ukvarjajo z IT različnih dejavnosti na področju informatike in računalništva.

V dejavnosti spletne prodaje so bili opravljeni nadzori nad zavezanci, ki na spletnih straneh v Sloveniji prodajajo slovenskim končnim potrošnikom različno blago, pri tem največ kozmetičnih izdelkov, prehranskih dopolnil, oblačil in zdravilstva. Pri prepoznavi tveganih zavezancev in izvajanju nadzorov se uporabljajo nove inovativne metode, izmenjujejo se podatki in izkušnje z drugimi davčnimi administracijami. Glavni poudarek je na nadzoru pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja davčnih obveznosti domačih in tujih podjetij iz naslova opravljanja dejavnosti, na odkrivanju dela na črno in nedovoljenem oglaševanju preko spleta, na prepoznavi subjektov, ki bi morali biti identificirani za namene DDV v Sloveniji oziroma bi morali imeti stalno poslovno enoto v Sloveniji ter nad izpolnjevanjem obveznosti davčnega potrjevanja računov pri prodaji preko spleta. Nadzori so se izvajali tudi v povezavi z izvajanjem kurirske dejavnosti, kjer je poudarek na nadzoru pravilnosti obračunavanja DDV od storitev in identifikaciji tujih spletnih trgovcev, ki preko spleta prodajajo blago slovenskim končnim potrošnikom ter bi morali imeti stalno poslovno enoto v Sloveniji. V letu 2019 je bilo opravljenih 91 inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih z registrirano glavno dejavnostjo razvrščeno pod SKD 47.910 Trgovina na drobno po pošti ali po internetu, v katerih je bilo ugotovljeno 643.959 € dodatnih davčnih obveznosti. Ciljno usmerjenih inšpekcijskih nadzorov s področjem izvajane dejavnosti spletne prodaje je bilo opravljenih 46, v katerih je bilo ugotovljeno 579.886 € dodatnih davčnih obveznosti. Opravljen je bil tudi en nadzor v zvezi s posebno DDV ureditvijo iz 30. c člena ZDDV-1 (MOSS), in sicer pri domačem zavezancu, ki opravlja dejavnost v tujini.

Davčne blagajne - izvajanje Zakona o davčnem potrjevanju računov

Davčne blagajne je v letu 2019 uporabljalo 55.268 davčnih zavezancev, ki so skupaj izdali 1.002.763.258 računov (2,75 milijona računov na dan). V letu 2019 je bilo v zvezi z davčnimi blagajnami opravljenih 9.544 nadzorov, dodatno so bile ugotovljene davčne obveznosti v višini 3.463.440,58 €. V nadzorih je davčni organ preverjal, če zavezanci za opravljene dobave izdajajo in potrjujejo račune, nadziral je pravilnost in pravočasnost obračunavanja davkov, pravočasnost identifikacije za namene DDV, ugotavljal nepravočasno potrjevanje in druga odstopanja v posredovanih podatkih ter odkrival morebitne kršitve na področju delovno pravne zakonodaje.

Največ opravljenih nadzorov je bilo v dejavnosti gostinstva, trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, gradbeništva, drugih dejavnosti (npr. frizerske dejavnosti in osebne storitve), zdravstva in socialnega varstva, predelovalnih dejavnosti ter dejavnosti pekarstva. Storilcem prekrškov je bilo izdanih 1.942 prekrškovnih aktov (1.188 odločb in 754 plačilnih nalogov). Skupaj jim je bila izrečena globa v znesku 3.426.900 €, izrečenih pa je bilo tudi 582 opominov.

Nadzor nad plačevanjem z gotovino nad zneski višjimi od 5.000 evrov na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma (ZPPDFT-1)

Finančna uprava RS izvaja nadzor nad plačevanjem z gotovino nad zneski višjimi od 5.000 € praviloma hkrati v inšpekcijskih nadzorih dajatev v dejavnostih, pri katerih se pričakuje večje tveganje kršitve pravil omejitve plačil z gotovino. Za prekršek po 26. točki prvega odstavka 163. člena ZPPDFT-1 je prekrškovni organ Finančne uprave RS storilcem prekrškov izdal 20 odločb o prekršku. Skupaj je bila izrečena globa v znesku 104.600 €.

Obveznost vpisa v Register dejanskih lastnikov na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma (ZPPDFT-1)

Na podlagi dogovora med Ministrstvom za finance, Uradom za preprečevanje pranja denarja in Finančne uprave RS ter ugotovitve, da je po podatkih AJ PES maj 2019 le 62.271 od skupno 82.925 zavezancev, izvedlo vpis v Register dejanskih lastnikov (v nadaljevanju RDL), je Finančna uprava RS najprej z javnim pozivom nato pa še z obvestilom preko portala e Davki obvestila zavezance o dolžnosti vpisa v RDL. Na osnovi navedenih aktivnosti se je v RDL vpisalo 9.184 zavezancev. Po izvedbi obveščanja so se vodili prekrškovni postopki zoper zavezance, ki so bili izbrani na podlagi kriterijev in sicer so bili sankcionirani aktivni subjekti, ki obveznosti vpisa v RDL niso izpolnili.

Učinek aktivnosti Finančne uprave RS v zvezi z vpisom v RDL je izkazan kar s 15 % povečanim številom vpisov v register – na novo se je vpisalo 12.285²⁰ zavezancev.

Obravnavanje prijav

Finančna uprava RS je v letu 2019 prejela 6.447 prijav zoper 8.780 zavezancev, največ prijav še vedno s področja dela in zaposlovanja na črno ter blagajniškega poslovanja. Vse prijave so obravnavane tako, da se najprej ovrednotijo po enakih, vnaprej določenih kriterijih.

V okviru prijav se obravnavajo tudi informacije oz. ugotovitve drugih organov. Največ odstopov informacij je bilo v letu 2019 prejetih s strani Policije (zoper 848 zavezancev) ter Urada za preprečevanje pranja denarja (zoper 509 zavezancev).

Preglednica 100: Obravnavanje prijav

	Število prijav po predmetih 2017	Število prijav po predmetih 2018	Število prijav po predmetih 2019	Indeks 2019/2018
Delo na črno	1.637	1.575	1.578	100,2
Zaposlovanje na črno	1.304	1.201	1.159	26,5
ZDavPR – Zakon o davčnem potrjevanju računov in nadzor blagajniškega poslovanja	1.309	1.189	1.311	110,3
Davki in prispevki od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve	450	433	452	104,4
Davek od dohodkov pravnih oseb	219	365	419	114,8
DDV	332	232	164	70,7
Drugo	1.826	2.949	1364	46,3
Skupaj	7.077	7.944	6.447	81,2

²⁰ Podatki iz 3. 10. 2019.

11 KAZNIVA RAVNANJA

Vodenje prekrškovnih postopkov

Finančna uprava RS je v letu 2019 sankcionirala 26.043 storilcev s plačilnim nalogom in 6.580 storilcev z odločbo o prekršku. Skupno je bilo tako v letu 2019 obravnavanih 32.623 storilcev ter obravnavanih 33.206 prekrškov²¹. Izrečenih je bilo za 44.595.609 € glob (kar je za 13.559.681 € oz. za 30,4 % več kakor v letu 2018) in 1.526 opominov (kar je za 371 oz. za 24,3 % manj kakor v letu 2018).

Uslužbenci mobilnih oddelkov so v letu 2019 za vodenje mandatnega prekrškovnega postopka uporabljali aplikacijo Fplus, preko katere so izdali 7.409 elektronskih plačilnih nalogov. V primeru nedostopnosti aplikacije (nadgradnja zalednih sistemov, nedostopnost internetnega omrežja), pa se izdajajo tudi še predtiskani plačilni nalogi, ki jih je bilo le 2.229. Elektronski plačilni nalog tako predstavlja poenostavitev v postopkih Finančne uprave RS, njihovo število pa je odvisno od konkretno ugotovljenih kršitev.

Na podlagi dogovora med Ministrstvom za finance, Uradom za preprečevanje pranja denarja in Finančne uprave RS je Finančna uprava RS izvedla aktivnosti za povečanje vpisa v register dejanskih lastnikov v okviru Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16). Aktivnosti so prvotno temeljile na javnem pozivanju zavezancev o vpisu v omenjen register, sledilo je neposredno obveščanje zavezancev o dolžnosti vpisa preko informacijskega sistema FURS (portala eDavki). Po izvedbi obveščanja so se vodili prekrškovni postopki zoper zavezance, ki so bili izbrani na podlagi kriterijev in sicer so bili sankcionirani aktivni subjekti, ki obveznosti vpisa v RDL niso izpolnili. V omenjenih prekrškovnih postopkih je bilo izdanih 581 plačilnih nalogov, na katere so zavezanci zaradi visoke globe in pozivanja s strani različnih zbornic množično vlagali zahteve za sodno varstvo – podanih je bilo 418 zahtev.

V okviru prekrškovnega ukrepanja je bil v letu 2019 poudarek sankcioniranja tudi na predložitvi obračunov DDV, še posebej pri novih zavezancih, saj je pravilno in pravočasno izpolnjevanje finančnih obveznosti nujno zagotoviti že v začetku poslovanja. Skupno je Finančna uprava RS zaradi nepredložitve DDV obračuna sankcionirala 7.460 storilcev, katerim je izrekla za 9.598.60 € globe in 27 opominov. Sankcioniranje je bilo učinkovito, saj je 49 odstotkov sankcioniranih storilcev predložilo tudi naslednje obračune.

²¹ Število obravnavanih prekrškov je večje kot število sankcioniranih storilcev, saj je v prekrškovnem postopku storilec lahko obravnavan za več prekrškov.«

Preglednica 101: Najpogostejše kršitve zakonodaje²²

Zakon	Št. plačilnih nalogov v letu 2018	Št. odločb v letu 2018	Skupaj 2018	Št. plačilnih nalogov v letu 2019	Št. odločb v letu 2019	Skupaj 2019	Indeks 2019/2018
Zakon o davčnem postopku	6.099	924	7.023	5.733	1.049	6.782	96,6
Zakon o davku na dodano vrednost	2.119	417	2.536	8.136	559	8.695	342,9
Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno	463	2.327	2.790	513	1.914	2.427	87,0
Zakon o finančni upravi	2.357	313	2.670	3.001	346	3.347	125,4
Zakon o izvajanju carinske zakonodaje Evropske Unije ²³	219	340	559	326	315	641	116,1
Zakon o trošarinah	219	172	391	200	131	331	84,7
Prometna zakonodaja ²⁴	9.079	166	9.245	6.821	189	7.010	75,8
Okoljske dajatve ²⁵	143	41	184	108	64	172	93,5
Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR)	519	1.366	1.885	754	1.188	1.942	103,0
Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju	0	1.615	1.615	2	1.125	1.127	69,8
Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma	0	12	12	581	23	604	5033,3
Ostalo ²⁶	44	62	106	27	101	128	120,8
Skupaj	21.261	7.755	29.016	26.202	7.004	33.206	114,4

Storilci prekrškov so v letu 2019 vložili 4.221 zahtev za sodno varstvo (kar je za 33 % več kakor v letu 2018).

Rešenih je bilo 4.067 zahtev za sodno varstvo (kar je za 27 % več kakor v letu 2018), od tega 1.391 v lastni pristojnosti (kar je za 47,2 % več kakor v letu 2018).

²² Število obravnavanih prekrškov je večje kot število sankcioniranih storilcev, saj je v prekrškovnem postopku storilec lahko obravnavan za več prekrškov.

²³ Podatki združeni po Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti- ZICPES in Zakon o izvajanju carinske zakonodaje Evropske Unije- ZICZEU.

²⁴ Prometna zakonodaja: prekrški po Zakonu o cestninjenju, Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev, Zakonu o prevozi v cestnem prometu ter Zakonu o prevozu nevarnega blaga. Manjše število izvira predvsem iz obravnavanih prekrškov zaradi vinjet (Zakon o cestninjenju) in sicer v letu 2018 izdanih 4.886 plačilnih nalogov in v letu 2019 izdanih 2.142 plačilnih nalogov.

²⁵ Okoljske dajatve: Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne električne energije in elektronske opreme, Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin, Uredba o okoljski dajatvi zaradi onesnaževanja okolja zaradi nastajanja izrabljenih gum, Uredba o okoljski dajatvi zaradi onesnaževanja okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže, Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o pošiljkah odpadkov.

²⁶ Ostalo: Zakon o orožju, Zakon o gozdovih in Zakon o davku na motorna vozila.

Preglednica 102 Rešeni postopki z zahtevo za sodno varstvo

Odločitev prekrškovnega organa o zahtevi za sodno varstvo	2018	2019	Indeks 2019/2018
Ustavitev	108	191	176,9
Izdana odločba z opominom	312	690	221,2
Nov plačilni nalog ali odločba	11	51	463,6
Zavrženje	304	459	151,0
Odstop sodišču	2.234	2.676	119,8
Skupaj	2.969	4.067	176,9

V letu 2019 je Finančna uprava RS od sodišč prejela 2.038 sodnih odločitev o zahtevah za sodno varstvo. Števila posameznih odločitev sodišč in primerjava podatkov z letom 2018 so razvidna iz preglednice.

Preglednica 103: Prejete odločitve sodišč o zahtevi za sodno varstvo

Odločitve sodišča	2018	2019	Indeks 2019/2018
Zavrnjene	988	769	77,8
Zavržene	10	33	330,0
Ustavitev postopka	244	213	87,3
Odprava akta	2	4	200,0
Sprememba odločitve	784	876	111,7
Odločitev o stroških postopka	148	101	68,2
Druga odločitve	55	42	76,4
Skupaj	2.231	2.038	91,3

Obravnava kaznivih dejanj

Finančna uprava RS je v letu 2019 zaradi suma storitve kaznivega dejanja vložila 266 kazenskih ovadb na pristojna okrožna državna tožilstva (kar je za 35 oziroma za 15 % več kakor v letu 2018) in 53 naznanil kaznivega dejanja na Policijo (kar je za 17 oziroma za 24 % manj kakor v letu 2018). Podatki po posameznih kršitvah zakonodaje za leto 2019 in v primerjavi z letoma 2017 in 2018 so prikazani v i preglednici.

Zaradi problematike neplačevanja prispevkov za socialno varnost delavcev in v zvezi s tem podane kršitve temeljnih pravic delavcev, smo tudi v letu 2019 sistematično obravnavali največje dolžnike prispevkov za socialno varnost delavcev (prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, v nadaljevanju prispevkov PIZ) pri katerih so bili izpolnjeni znaki kaznivega dejanja Kršitve temeljnih pravic delavcev po določbah 196. člena Kazenskega zakonika (v nadaljevanju: KZ-1), zoper katere smo vložili 24 kazenskih ovadb.

Preglednica 104: Obravnava kaznivih dejanj v letu 2019 in v primerjavi s preteklima letoma

Kaznivo dejanje	Kazenska ovadba			Naznanilo kaznivega dejanja			Skupaj			Indeks 2019/2018
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
143. člen - Zloraba osebnih podatkov	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0,0
158. člen – Razžalitev	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0,0
184. člen – Proizvodnja in promet zdravju škodljivih živil in drugih izdelkov	0	0	0	0	0	1	0	0	1	-
196. člen - Kršitev temeljnih pravic delavcev	25	81	64	10	0	0	35	81	64	79,0
199. člen - Zaposlovanje na črno	6	11	11	0	1	0	6	12	11	91,7
211. člen - Goljufija	1	1	7	0	0	0	1	1	7	700,0
212. člen- Organiziranje denarnih verig in nedovoljeno prirejanje iger na srečo	0	0	0	0	3	0	0	3	0	0,0
223. člen - Oškodovanje tujih pravic	13	7	7	0	0	0	13	7	7	100,0
226. člen – Povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0,0
227. člen - Oškodovanje upnikov	1	2	0	0	0	0	1	2	0	0,0
229. člen - Goljufija na škodo Evropske unije	0	1	0	0	3	2	0	4	2	50,0
230. člen - Preslepitev pri pridobitvi in uporabi posojila ali ugodnosti	0	0	1	0	0	0	0	0	1	-
233. člen - Neupravičena uporaba tuje oznake ali modela	0	0	0	0	0	1	0	0	1	-
235. člen - Ponareditev ali uničenje poslovnih listin	24	18	18	10	15	14	34	33	32	97,0
240. člen – Zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti	1	10	9	0	2	1	1	12	10	83,3
245. člen – Pranje denarja	0	0	1	0	1	0	0	1	1	100,0
249. člen - Davčna zatajitev	82	96	143	14	22	13	96	118	156	132,2
250. člen - Tihotapstvo	0	0	1	0	0	0	0	0	1	-
251. člen - Ponarejanje listin	5	1	1	6	5	4	11	6	5	83,3
253. člen - Overitev lažne vsebine	2	0	2	0	0	0	2	0	2	-
284. člen – Kriva izpovedba	0	0	1	0	0	0	0	0	1	-
344. člen – Nezakonito ravnanje z zaščitnimi živalmi in rastlinami	1	0	0	0	0	0	1	0	0	-
Obvestilo o sumu storitve kaznivega dejanja	0	0	0	21	18	17	21	18	17	94,4
Skupaj	163	231	266	62	70	53	225	301	319	141,8

12 DAVČNI DOLG

Davčni dolg je stanje dolga davčnih zavezancev do Finančne uprave RS na presečni dan, ki vključuje vse zapadle neporavnane terjatve, ki jih odmerja, nadzira in izterjuje Finančna uprava RS, v skladu z zakonskimi predpisi.

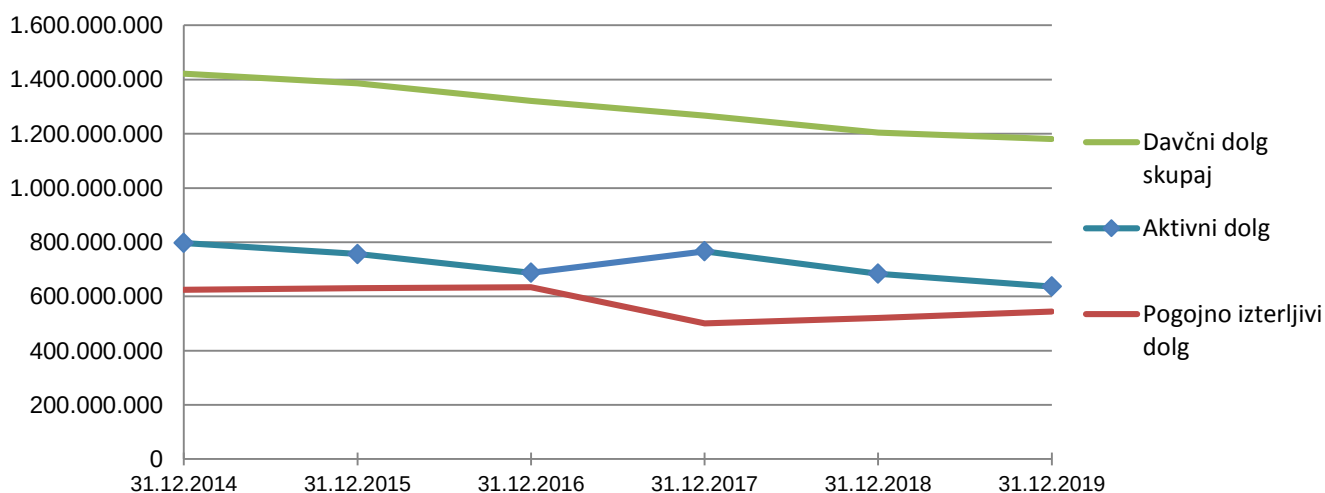
Skupni davčni dolg (aktivni in pogojno izterljivi) je na dan 31. 12. 2019 znašal 1.180.360.733 € in se je glede na stanje 31. 12. 2018 znižal za 24.356.445 € oz. za 2,0 %. Trend zniževanja davčnega dolga se nadaljuje zadnjih pet let, od ustanovitve Finančne uprave RS.

Stanje aktivnega davčnega dolga znaša 636.586.740 €, pogojno izterljivega pa 543.773.993 €. Glede na stanje na dan 31. 12. 2018 je evidentirano znižanje aktivnega dolga, in sicer za 47.436.407 € oz. za 6,9 % ter zvišanje pogojno izterljivega dolga za 23.079.962 € oz. za 4,4 %.

Preglednica 105: Stanje aktivnega, pogojno izterljivega in skupnega dolga, v €

Davčni dolg	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	Indeks 31. 12. 2019 / 31. 12. 2018
Aktivni dolg	797.241.221	756.599.919	687.279.379	766.469.790	684.023.147	636.586.740	93,1
Pogojno izterljivi dolg	624.084.939	630.065.127	633.444.038	500.575.900	520.694.031	543.773.993	104,4
Skupaj	1.421.326.160	1.386.665.046	1.320.723.417	1.267.045.690	1.204.717.178	1.180.360.733	98,0

Slika 24: Gibanje vrednosti dolga, v €

V strukturi davčnega dolga ima aktivni dolg 53,9 % delež. Postopki za izterjavo tega dela dolga so v teku, zato je verjetnost izterjave navedenega dolga velika v nasprotju s pogojno izterljivim dolgom, ki predstavlja 46,1 % dolga.

Preglednica 106: Struktura pogojno izterljivega dolga po vrstah dvomljivosti, v €

Razlog dvomljivosti	Pogojno izterljivi dolg dne 31.12.2019	Delež dolga z razlogom dvomljivosti/ skupaj pogojno izterljivi dolg
Stečaj	408.921.267	75,2
Dolga ni mogoče poplačati v postopku davčne izvršbe	119.067.236	21,9
Prisilna poravnava	4.826.200	0,9
Fizična oseba odseljena neznano kam	6.477.700	1,2
Dolžnik umrl	3.433.949	0,6
Ostalo	1.047.641	0,2
Skupaj	543.773.993	100,0

Zakon, ki ureja davčni postopek v 109. členu določa, kdaj se davek šteje za pogojno izterljivega. Najpogostejši zakonski razlog za označitev pogojno izterljivega dolga je začetek insolventnega postopka zoper dolžnika, terjatve prijavljene v insolventne postopke (stečaj, prisilna poravnava) predstavljajo 76,1 % pogojno izterljivega dolga, drugi najpogostejši razlog je, če dolga ni mogoče poplačati v postopkih davčne izvršbe, pravica do izterjave pa še ni zastarala (21,9 %), sledijo pa še drugi manj pogosti razlogi, kot npr. če dolžnika zaradi odselitve ni mogoče najti ali če je umrl.

Z dnem začetka insolventnega postopka se zoper davčnega zavezanca ne sme več voditi postopka davčne izvršbe, terjatve se lahko poplačajo le v skladu z insolventno zakonodajo kjer je davčni organ izenačen z drugimi (civilnimi) upniki. Za prijavo terjatev v insolventne postopke je bilo v letu 2019 izdanih 9.349 seznamov izvršilnih naslovov. Večino postopkov zaradi insolventnosti, v katerih se uveljavlja davčni dolg, predstavljajo stečajni postopki, kjer znaša delež poplačila davčnih običajno le nekaj odstotkov. Poleg tega pa gre za dolgotrajne postopke, saj mora stečajni upravitelj prodati vse premoženje stečajnega dolžnika in iz tega naslova po načelu proporcionalnosti poplačati upnike.

Terjatve, ki v stečajnem postopku niso bile poplačane, se odpišejo, razen terjatev, ki se uveljavljajo v postopku osebnega stečaja, pa nanje odpust obveznosti ne učinkuje. Davčni dolžnik namreč v postopku osebnega stečaja ne more več doseči odpusta in tako posledično odpisa davčnih terjatev iz naslova prispevkov, ki so nastale pred začetkom postopka zaradi insolventnosti²⁷.

Število postopkov osebnih stečajev se od leta 2015 znižuje. Narašča pa število stečajnih postopkih nad pravno osebo, ki se začnejo na predlog upnika ali druge osebe. Zaradi spremembe insolventne zakonodaje (ZFPPIP) sredi leta 2016, do katere je prišlo na pobudo MF in FURS, se je v zadnjih treh letih bistveno zmanjšalo tudi število začetih postopkov poenostavljenih prisilnih poravnav nad dolžniki.

Podobno kakor za insolventne postopke velja glede izterjave tudi za aktivni davčni dolg, ki je zavarovan z zastavno pravico na nepremičninah. Postopek prodaje nepremičnine in poplačila upnikov vodi izvršilno sodišče, zato davčni organ po podanih predlogih sodiščem v višini 53.984.349 € nima vpliva na hitrost postopka ali višino poplačila dolga.

Po stanju konec leta 2019 glede na preteklo leto Finančna uprava RS beleži znižanje skupnega davčnega dolga na vseh glavnih blagajnah. V postavki Drugi prejemniki je izkazan vrednostno nizek znesek dolga iz naslova terjatev, ki jih Finančna uprava RS pobira za druge prejemnike.

²⁷ Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 27/16) je bila spremenjena opredelitev prednostnih terjatev, na katere odpust ne učinkuje, na način, da se za prednostne terjatve štejejo vse terjatve iz naslova prispevkov, ki so nastale pred začetkom postopka zaradi insolventnosti in ne več samo terjatve iz naslova prispevkov, ki so nastale v zadnjem letu pred začetkom postopka zaradi insolventnosti.

Preglednica 107: Stanje skupnega dolga po blagajnah, v €

Skupaj dolg po blagajnah	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	Struktura dolga 31. 12. 2019 v %	Indeks 31. 12. 2019/31. 12. 2018
Država	941.433.800	923.767.981	880.892.574	852.489.090	831.740.076	839.845.588	71,2	101,0
ZPIZ	293.970.803	294.771.607	266.460.747	252.917.585	224.943.802	204.964.993	17,4	91,1
ZZZS	141.822.905	142.669.396	129.496.952	124.087.696	110.349.180	101.082.660	8,6	91,6
Občine	44.098.276	25.345.089	43.857.301	37.531.374	37.683.954	34.467.268	2,9	91,5
Drugi prejemniki	376	110.973	15.843	19.946	165	225	0,0	136,0
Skupaj	1.421.326.160	1.386.665.046	1.320.723.417	1.267.045.690	1.204.717.178	1.180.360.733	100,0	98,0

Največji delež skupnega davčnega dolga pripada blagajni države, in sicer 71,2 %, sledi blagajna ZPIZ z 17,4 %, blagajna ZZZS z 8,6 % in blagajna občin s 2,9 % dolga.

Preglednica 108: Struktura davčnega dolga konec leta po zapadlosti²⁸, v €

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	IND 2019/2015	IND 2019/2016	IND 2019/2017	IND 2019/2018
Davčni dolg skupaj	1.386.665.047	1.320.723.417	1.267.045.690	1.204.717.178	1.180.360.733	86,9	91,2	95,1	98,0
Zapadlost dolga v letu 2019	-	-	-	-	251.994.516	-	-	-	-
Zapadlost dolga v letu 2018	-	-	-	261.345.479	143.270.730	-	-	-	54,8
Zapadlost dolga v letu 2017	-	-	278.773.535	162.110.451	132.873.052	-	-	58,2	82,0
Zapadlost dolga v letu 2016	-	276.437.676	156.123.599	123.907.576	105.685.072	-	44,8	79,4	85,3
Zapadlost dolga v letu 2015	255.255.617	142.113.817	106.000.482	84.176.671	74.710.542	33,0	59,2	79,4	88,8
Zapadlost dolga v letu 2014	171.245.376	132.315.443	111.547.203	90.224.104	76.739.405	52,7	68,2	80,9	85,1
Zapadlost dolga v letu 2013	170.701.119	140.965.051	111.212.401	93.829.484	82.204.693	55,0	66,6	84,4	87,6
Zapadlost dolga v letu 2012	153.760.504	123.234.265	106.327.396	87.495.431	75.891.566	56,9	71,0	82,3	86,7
Zapadlost dolga v letu 2011	169.904.048	132.460.978	101.116.334	84.200.913	74.800.176	49,6	63,6	83,3	88,8
Zapadlost dolga v letu 2010	161.543.670	140.344.518	119.728.355	101.796.949	95.752.099	63,0	72,5	85,0	94,1
Zapadlost dolga v letu 2009	105.845.673	87.528.725	70.374.405	59.164.024	33.222.954	55,9	67,6	84,1	56,2
Zapadlost dolga v letu 2008	90.096.929	78.276.658	69.493.902	39.648.904	21.757.275	44,0	50,7	57,1	54,9
Zapadlost dolga v letu 2007	37.816.621	36.506.975	15.319.778	7.972.456	5.089.168	21,1	21,8	52,0	63,8
Zapadlost dolga v letu 2006	39.649.494	13.047.311	7.200.805	3.118.997	1.866.744	7,9	23,9	43,3	59,9
Zapadlost dolga v letu 2005	8.419.408	4.755.226	3.439.005	2.061.155	1.395.978	24,5	43,3	59,9	67,7
Zapadlost dolga v letu 2004	6.509.454	2.026.008	1.484.888	572.511	467.024	8,8	28,3	38,6	81,6
Zapadlost dolga do vključno leta 2003	15.917.135	10.710.765	8.903.603	3.092.074	2.639.739	19,4	28,9	34,7	85,4

²⁸ Absolutno zastaranje davčnega dolga je 10 let, zaradi nekaterih zakonskih razlogov se rok zastaranja zadrži, zato je del dolga tudi starejšega od 10 let. Zadržanje zastaranja terjatev teče npr. za obdobje trajanja insolventnega postopka, odobrenih plačilnih olajšav, itd.

Glede na to, da davčni dolg predstavlja kumuliran dolg star tudi 10 let in več, je v preglednici prikazana dinamika sprememb glede pripada novega davčnega dolga in zmanjšanja dolga ob koncu vsakega leta v obdobju od 2015 do 2019.

Pri oceni učinkovitosti pobiranja dajatev je poleg znižanja absolutnega zneska davčnega dolga v primerjavi s predhodnim obdobjem, potrebno upoštevati tudi relativno gibanje zneska dolga glede na pobrane javnofinančne prihodke in prejemke Finančne uprave RS. Delež dolga v letno pobranih javnofinančnih prihodkih in prejemkih, je v letu 2019 zdrsnil na 6,7 %, potem ko je v letu 2015 prvič padel pod 10 %.

Preglednica 109: Delež davčnega dolga v vseh pobranih javnofinančnih prihodkih in prejemkih, v €

	2015	2016	2017	2018	2019
Skupaj javnofinančni prihodki in prejemki FURS	14.118.086.176	14.612.161.475	15.535.944.909	16.613.623.060	17.572.564.063
Davčni dolg na dan 31. 12.	1.386.665.046	1.320.723.417	1.267.045.690	1.204.717.178	1.180.360.733
Delež davčnega dolga v pobranih javnofinančnih prihodkih in prejemkih FURS, v %	9,8	9,0	8,2	7,3	6,7

ODPISI

Finančna uprava RS nemudoma, ko nastopijo pogoji iz 101. ali 105. do 107. člena Zakona o davčnem postopku - ZDavP-2, obveznosti zavezancev odpiše. V letu 2019 je bilo odpisanih za 188.915.274 € davčnih obveznosti, od tega za 36.564.829 € obresti. Največ obveznosti, 137.919.176 € oziroma 73,0 %, je bilo odpisanih zaradi končanih insolventnih postopkov, saj obveznosti ni bilo mogoče izterjati v postopku stečaja oziroma prisilne poravnave.

Preglednica 110: Odpisi davčnega dolga, v €

LETO	Odpisan znesek - insolventnost	Odpisan znesek - zastaranje	Odpisan znesek - ostalo	Odpisan znesek dajatev - SKUPAJ
2017	129.466.573	20.080.108	25.218.437	174.765.118
2018	125.448.259	21.275.352	24.652.827	171.376.438
2019	137.919.176	36.195.219	14.800.879	188.915.274

13 ZAVAROVANJE PLAČILA DAJATEV

Zakon o davčnem postopku, predvideva zavarovanje izpolnitve in plačila davčnih obveznosti v postopku odmere, v postopku davčne izvršbe in v postopku odločanja o odlogu oziroma obročnem odplačevanju. Prav tako carinska zakonodaja in predpisi, ki urejajo področje trošarin, določajo, da mora biti v določenih carinskih in trošarinskih postopkih predloženo zavarovanje.

Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali potekom roka za predložitev obračuna davka, oziroma zavarovanje plačila v primeru odloga ali obročnega plačila davčne obveznosti, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju, ali če na podlagi podatkov iz uradnih evidenc oziroma drugih podatkov, ki jih davčni organ pridobi o zavezancu za davek, utemeljeno pričakuje, da bo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti onemogočeno ali precej oteženo. Davčni organ zavaruje izpolnitev davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali po poteku roka za predložitev obračuna davka, če obračun davka ni bil predložen, kadar pričakovana obveznost presega 50.000 eurov. Davčni organ zahteva zavarovanje s sklepom.

V letu 2019 je bilo izdanih 320 sklepov za zavarovanje bodoče davčne obveznosti, kar je manj kot v preteklih letih. Navedeno se namreč povezuje z izkazanim manjšim številom inšpekcijskih nadzorov (izdana odločba) ter povečanim številom samoprijav ter odpravo nepravilnosti v postopku nadzora (140. a člen ZDavP-2).

Preglednica 111: Izdani sklepi za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti v postopkih inšpekcijskega nadzora in naknadnih kontrol s področja carin, trošarin, okoljskih dajatev

	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število izdanih sklepov za zavarovanje bodoče davčne obveznosti (inšpekcija, naknadne kontrole s področja carin, trošarin, okoljskih dajatev)	377	366	320	87,4

Zavarovanja, izvedena z vknjižbo zastavne pravice v postopkih davčne izvršbe, so prikazana v poglavju Izterjava (Predlogi sodišču za izvršbo na dolžnikove nepremičnine na podlagi vknjižbe zastavne pravice), v preglednici 118.

Če se zavarovanje predloži v obliki bančne garancije (garant je banka), garantnega pisma (garant je zavarovalnica) ali denarnega depozita se vodi v evidenci predloženih instrumentov zavarovanj, predpisani s 60. in 71. členom Zakonom o finančni upravi - ZFU.

Preglednica 112: Stanje in spremembe zavarovanj v Evidenci predloženih instrumentov zavarovanja

Vsebina postopka	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Zavarovanje plačila trošarinskih in carinskih obveznosti – stanje 31.12.	1.069	104.876.513	1.071	112.021.128	100,2	106,8
Novo predloženi instrumenti za zavarovanje plačila trošarinskih in carinskih obveznosti	264	28.154.726	144	31.041.829	54,5	110,3
Zavarovanje izpolnitve in plačila davčnih obveznosti – stanje 31.12.	86	5.756.218	166	5.157.352	193,0	89,6
Novo predloženi instrumenti za zavarovanje izpolnitve in plačila davčnih obveznosti	98	13.473.907	171	16.980.579	174,5	126,0

V postopkih unovčitve zavarovanja plačila Finančna uprava RS pošlje garantu poziv za unovčenje predloženega zavarovanja ali unovči predložen gotovinski plog z depozitnega podračuna. V letu 2019 je bilo zavarovanje unovčeno v znesku 11.315.783 €, kar je za 45,5 % več kakor leto prej.

14 IZTERJAVA

Finančna uprava RS je v prvi vrsti pristojna za izterjavo davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev, ki jih sama odmerja, na podlagi zakonskega pooblastila pa izterjuje tudi nekatere nedavčne terjatve drugih predlagateljev.

V obdobju, ko je nad zavezancem v teku kateri izmed postopkov zaradi insolventnosti²⁹, se za izterjavo dolga, na katerega učinkuje ta postopek, ne sme voditi postopka davčne izvršbe, temveč se lahko terjatve poplačajo le v skladu

²⁹ Npr. prisilna poravnava, poenostavljena prisilna poravnava, stečaj, osebni stečaj, stečaj zapuščine

z insolvenčno zakonodajo, po kateri je davčni organ izenačen z drugimi (civilnimi) upniki. Insolvenčni postopki lahko trajajo več let. Po stanju 31. 12. 2019 je bilo pogojno izterljivega dolga, prijavljenega v insolvenčne postopke, ki ga davčni organ ne sme terjati v izvršbi, 414 milijonov €, kar predstavlja skoraj 35,5 % davčnega dolga.

Postopek davčne izvršbe se začne z izdajo sklepa o davčni izvršbi. Z izvršbo, ki jo Finančna uprava RS sama izvede po upravni poti, se lahko poseže na dolžnikove denarne prejeme, denarna sredstva, ki jih ima dolжник pri bankah ali hranilnicah, denarne terjatve do tretjih, vrednostne papirje in premičnine.

Kljub temu, da zakonodaja ne predpisuje obveznega opominjanja, se pred začetkom davčne izvršbe dolžnika, ki še ni v postopku izvršbe, pozove k prostovoljni poravnavi zapadle obveznosti. Poleg poziva k plačilu, se dolžnika z opominom opozori na posledice neplačila dolga in stroške, ki bi ga bremenili v primeru začetka izvršbe.

V letu 2019 je bilo na podlagi izvedenih ukrepov izterjanega 540.711.109 € dolga (od tega 514.426.903 € iz naslova obveznih dajatev in 26.284.206 € iz naslova nedavčnih obveznosti). Največji delež predstavljajo plačila po opominih, in sicer 62,2 % vseh plačil. Plačila prejeta na podlagi sklepov o davčni izvršbi imajo 37,8 % delež.

V letu 2019 je bilo izterjano za 714.581 € več dolga kakor v letu 2018. Po izdanih opominih je bilo plačanega za 16.130.678 € oziroma za 5 % več dolga kakor leta 2018. Na podlagi izdanih sklepov o davčni izvršbi je bilo izterjanega za 15.416.097 € oziroma za 7 % manj dolga kakor preteklo leto, predvsem zaradi nižjega zneska terjanega dolga s sklepi o davčni izvršbi (kot posledica povečanja zneska obveznosti poravnanih z izvedenimi poboti ter povečanja prostovoljno plačanih obveznosti po opominih).

V poročevalskem obdobju je bilo namreč izvedenih več pobotov z obveznostmi do zavezancev kot v letu 2018, in sicer za 5.917.771 € oziroma za 3 %, kar med drugim tudi vpliva na zniževanje (iz)terjanega dolga.

Poleg pisnega opominjanja prek eDavkov in pošte, je Finančna uprava RS v letu 2019 pričela zavezance, ki so uporabniki mobilne aplikacije eDavki, obveščati o izteku roka za plačilo davkov tik pred iztekom roka ter o neobračunanih in neplačanih prispevkih za socialno varnost. Obvestila o izteku roka za plačilo določenega davka preko mobilne aplikacije eDavki so namenjena fizičnim osebam. V letu 2019 je 22.470 davčnih zavezancev prejelo obvestila o posameznih obveznostih in pravicah. Navedeni zavezanci so tekom leta 2019 prejeli skupaj 690.182 obvestil. Od 22.470 davčnih zavezancev je 7.947 (35,4 %) zavezancev v letu 2019 prejelo vsaj eno obvestilo o izteku roka za plačilo.

Preglednica 113: Ukrepi in aktivnosti izvršbe davčnih in nedavčnih obveznosti

Ukrepi izterjave	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Opomini pred začetkom davčne izvršbe						
Poslani opomini	704.334	463.123.818	699.091	491.420.150	99,3	106,1
Plačila na podlagi opominov	488.932	319.955.035	485.560	336.085.713	99,3	105,0
Sklep o davčni izvršbi						
Izdani sklepi	326.158	756.944.785	324.694	750.544.321	99,6	99,2
Plačila na podlagi sklepov	416.446	220.041.493	396.034	204.625.396	95,1	93,0
Terjani dolg po opominih in sklepih SKUPAJ	1.030.492	1.220.068.603	1.023.785	1.241.964.471	99,3	101,8
Realizacija po opominih in sklepih SKUPAJ	905.378	539.996.528	881.594	540.711.109	97,4	100,1

Pri zavezancih, ki imajo v knjigovodski evidenci izkazane neporavnane obveznosti, hkrati pa so upravičeni do vračila davka, Finančna uprava RS izvaja pobot obveznosti. V letu 2019 je bilo izvedenih za 202.748.705 € pobotov.

V primeru zavarovanja davčnega dolga Finančna uprava RS izvede unovčitev predloženih instrumentov zavarovanja. V letu 2019 je bilo unovčenih zavarovanj za dolg v višini 11.315.783 €.

V oktobru 2019 je Finančna uprava RS za davčne obveznosti pričela z izdajo pozivov za plačilo in predložitve seznama premoženja. Izdanih je bilo 3.513 pozivov za 9.759.638 €. Prejetih plačil je bilo za 229.539 €.

Preglednica 114: Izvedeni poboti in unovčitve zavarovanj ter plačila po izdanih pozivih, v €

Ukrepi izterjave	2018	2019	Indeks 2019/2018
Poboti	196.830.934	202.748.705	103,0
Unovčitve zavarovanj	7.778.481	11.315.783	145,5
Pozivi za plačilo in predložitev seznama premoženja	0	229.539	/
Skupaj	204.609.415	214.294.026	104,7

Izterjava davčnih in drugih obveznih dajatev

Opominjanje in upravna izvršba

V letu 2019 je Finančna uprava RS z izdanimi opomini in sklepi o davčni izvršbi terjala za 1.121.339.071 € dolga iz naslova davčnih dajatev. Na podlagi izvedenih ukrepov je bilo izterjanih 514.426.903 €. Večji delež plačil predstavljajo sredstva, izterjana na podlagi opominov, in sicer 63,7 % vseh plačil, preostanek plačil s 36,3 % deležem pa odpade na izvršene sklepe o davčni izvršbi.

V zvezi s 549.776 izdanimi opomini v letu 2019 za področje davkov je Finančna uprava RS 20.327-krat posredovala ustne informacije zavezancem, ki so se telefonsko odzvali na opomin in pripravila 4.541 pisnih odgovorov zavezancem. Ažuren servis postopku opominjanja je zelo pomemben z vidika preprečitve neupravičeno začete izvršbe in uskladitvam knjigovodskega stanja zavezancev.

Po opominih je bilo v povprečju poplačanega 75,5 % dolga, po sklepih o izvršbi pa 27,2 % terjanega dolga.

Preglednica 115: Ukrepi izterjave davčnih dajatev

Ukrepi izterjave	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Opomini pred začetkom davčne izvršbe						
Poslani opomini	551.765	418.628.854	549.776	434.021.674	99,6	103,7
Plačila na podlagi opominov	419.909	311.545.835	417.482	327.561.420	99,4	105,1
Sklep o davčni izvršbi						
Izdani sklepi	193.283	701.757.307	197.667	687.317.397	102,3	97,9
Plačila na podlagi sklepov	287.693	201.809.911	270.055	186.865.483	93,9	92,6
Terjani dolg po opominih in sklepih SKUPAJ	745.048	1.120.386.161	747.443	1.121.339.071	100,3	100,1
Realizacija po opominih in sklepih SKUPAJ	707.602	513.355.746	687.537	514.426.903	97,2	100,2

V letu 2019 je bilo izdanih 197.667 sklepov o davčni izvršbi, s katerimi je bil terjan dolg v znesku 687.317.397 €. Na podlagi izdanih sklepov je bilo izterjano 186.865.483 €.

Največ sklepov o izvršbi je bilo izdano na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah, in sicer 113.932 (57,6 % vseh). Sledijo sklepi o izvršbi na denarne prejemke, ki jih je bilo izdanih 67.862 (34,3 %). Izvršba na dolžnikove premičnine je bila začeta v 14.744 primerih (7,5 %). Manj sklepov pa je bilo izdanih na denarno terjatev dolžnika (1.110 oz. 0,6 % vseh) oziroma na vrednostne papirje (19).

Najučinkovitejše sredstvo izvršbe z vidika plačil je bila izvršba na denarna sredstva dolžnika pri bankah ali hranilnicah s 70,8 % deležem plačil, sledi izvršba na premoženje s 17,9 %, 8 % predstavlja izvršba na dolžnikove denarne prejemke, 3,2 % izvršba na dolžnikove denarne terjatve in 0,1 % izvršba na vrednostne papirje.

Realizacija izvršbe na denarne terjatve v letu 2019, kaže na določen upad glede na predhodno leto, je pa primerljiva z letom 2017. Realizacija v tem delu izvršbe je odvisna od višine nespornih terjatev, ki jih uspe Finančna uprava RS pridobiti v postopkih.

Preglednica 116: Sklepi o izvršbi po načinu

Način izvršbe glede na predmet	2018			2019			Indeks 2019/2018		
	Število	Znesek terjanega dolga po izdanih sklepih v €	Plačila po izdanih sklepih v €	Število	Znesek terjanega dolga po izdanih sklepih v €	Plačila po izdanih sklepih v €	Število	Terjan dolg	Plačila
Izvršba na denarna sredstva pri bankah oz. hranilnicah	114.521	259.586.806	127.676.095	113.932	260.574.842	132.336.802	99,5	100,4	103,7
Izvršba na denarne prejemke	63.857	92.897.266	15.386.325	67.862	98.514.572	14.986.847	106,3	106,0	97,4
Izvršba na premoženje	13.338	292.198.521	39.742.105	14.744	294.457.845	33.370.440	110,5	100,8	84,0
Izvršba na denarne terjatve	1.552	56.643.331	17.077.099	1.110	32.276.047	6.066.959	71,5	57,0	35,5
Izvršba na vrednostne papirje	15	431.383	1.928.287	19	1.494.091	104.435	126,7	346,3	5,4
Skupaj	193.283	701.757.307	201.809.911	197.667	687.317.397	186.865.483	102,3	97,9	92,6

Glavnino davčnega dolga, ki je bil v letu 2019 terjan s sklepi o izvršbi, predstavljajo obveznosti iz naslova davkov na dohodek in dobiček (35,3 %) in prispevkov za socialno varnost (30,3 %). Sledijo domači davki na blago in storitve (26,2 %), davki na premoženje (2,4 %) ter obveznosti iz naslova ostalih davkov (5,8 %).

Preglednica 117: Učinkovitost izvršbe po vrstah dajatev v letu 2019, v €

Vrsta obveznosti	Znesek terjanega dolga po izdanih sklepih	% v znesku dolga po izdanih sklepih	Plačila po izdanih sklepih	% plačil po sklepih
Prispevki za socialno varnost	208.075.191	30,3	72.869.460	39,0
Domači davki na blago in storitve	179.764.526	26,2	56.948.467	30,5
Davki na dohodek in dobiček	242.285.481	35,3	43.537.690	23,3
Davki na premoženje	16.694.299	2,4	5.950.265	3,2
Ostali davki	40.497.900	5,8	7.559.601	4,0
Skupaj	687.317.397	100,0	186.865.483	100,0

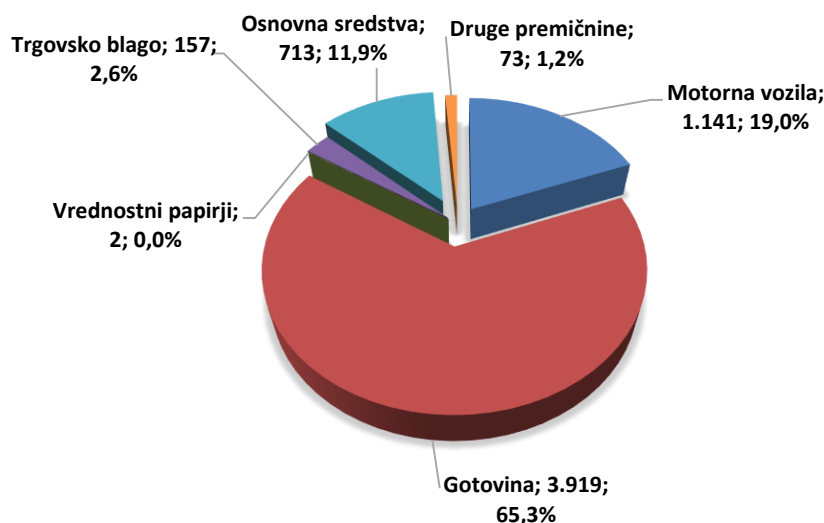
Največji delež izterjanih sredstev po sklepih o izvršbi predstavljajo plačila iz naslova prispevkov za socialno varnost (39 %), sledijo domači davki na blago in storitve (30,5 %), davki na dohodek in dobiček (23,3 %), davki na premoženje (3,2 %) in plačila iz naslova ostalih davkov (4 %).

Izvršba na dolžnikove premoženjske

V letu 2019 je bilo v postopkih davčne izvršbe zarubljenih 6.005 premoženjskih, ocenjenih na 12.566.688 €. Največ je bilo rubežev gotovine, in sicer 3.919 oziroma 65,3 % vseh, 1.141 (19 %) rubežev motornih vozil, 713 (11,9 %) je bilo rubežev osnovnih sredstev, 157 (2,6 %) rubežev trgovskega blaga, 73 (1,2 %) rubežev drugih premoženjskih in 2 rubeža vrednostnih papirjev.

Pri izvedbi rubežev gotovine se davčni organ poslužuje tudi podatkov o izdanih računih iz davčnih blagajn.

Slika 25: Število zarubljenih premoženjskih po vrstah zarubljenih predmetov v letu 2019

Po začetku postopka davčne izvršbe na premoženjske je v izogib prisilne prodaje zarubljenih premoženjskih 12.477 dolžnikov poravnalo svoj dolg v znesku 20.616.058 €. Zarubljene predmete, ocenjene na 5.280.532 €, je Finančna uprava RS prodajala na javnih dražbah, z zbiranjem ponudb, z neposrednimi pogodbami, s komisijskimi pogodbami ali tako, da je bilo dolžnikom dano pooblastilo, da zarubljene premoženjske prodajo sami. S prodajami zarubljenih premoženjskih je bil poravnani dolg v višini 1.275.946 €.

V največ primerih (502) je dolžnik po pooblastilu sam prodajal zarubljene premoženjske. To premoženje je bilo ocenjeno na 2.850.574 €. V 215 primerih je bila prodaja uspešna in iz tega naslova dosežena kupnina v višini 723.403 €. Za prodajo zarubljenega premoženja je bilo oklicanih 186 javnih dražb. Premoženjske, ki so bile predmet prodaje na javni dražbi, so bile ocenjene na 2.179.906 €. Uspešnih je bilo 91 javnih dražb, katerih izkupiček je bil 507.473 €.

Zarubljene premoženjske se lahko prodajo tudi z neposredno pogodbo. Ta je dovoljena v primerih prodaje živali, hitro pokvarljivega blaga, premoženjskih, katerih hramba je povezana z velikimi stroški ter premoženjskih, za katere ni večjega povpraševanja. V letu 2019 je bilo sklenjenih 26 neposrednih pogodb o prodaji za premoženjske, ocenjene na 78.323 €. Uspešnih je bilo 22 prodaj z izkupičkom 38.924 €. V letu 2019 je bilo izvedenih tudi 36 prodaj z zbiranjem ponudb za zarubljene predmete, ocenjene na 171.729 €. Uspešnih je bilo 7 prodaj, katerih izkupiček je znašal 6.146 €.

Predlogi sodišču za izvršbo na dolžnikove nepremičnine na podlagi vknjižbe zastavne pravice

Če dolga ni mogoče izterjati z ukrepi davčne izvršbe po upravni poti (iz dolžnikovih denarnih prejemkov, denarnih sredstev, vrednostnih papirjev ali premoženjskih) se z izvršbo lahko poseže na nepremičnine ali na poslovni delež dolžnika v družbi. Ta postopek na predlog Finančne uprave RS oziroma Državnega odveta RS vodi sodišče. Finančna uprava RS je preko državnega odveta RS predlagala sodiščem vknjižbo zastavne pravice na dolžnikove nepremičnine, prav tako je podala tudi več predlogov za izvršbo na dolžnikove nepremičnine.

V 730 primerih je bil vložen predlog za izvršbo na dolžnikovo nepremičnino premoženje za dolg v znesku 41.153.966 €. S prodajo nepremičnin v okviru postopka sodne izvršbe je bilo poplačanega za 4.755.838 € dolga. Ob koncu leta 2019 je bil v izvršbi pri sodiščih dolg v višini 71.589.876 €.

Preglednica 118: Izvedene vknjižbe zastavne pravice, predlogi sodišču za izvršbo na dolžnikove nepremičnine in prejeta plačila od sodišč za prodaje nepremičnin dolžnikov

Vsebina postopka	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Vknjižbe zastavne pravice na nepremičnine	2.361	55.015.288	2.361	75.658.823	100,0	137,5
Predlogi sodišču za izvršbo na nepremičnine	628	24.783.498	730	41.153.966	116,2	166,1
Plačila na podlagi prodaje nepremičnine	1.095	5.241.728	1.098	4.755.838	100,3	90,7

Predlaganje izbrisov poslovnih subjektov

Finančna uprava RS se poslužuje tudi zakonskih možnosti za izbris neaktivnih poslovnih subjektov, v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah za samostojne podjetnike posameznike in Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju za subjekte vpisa v sodni register. V letu 2019 je bilo podanih 224 obvestil o obstoju razlogov za izbris. Od tega 39 za samostojne podjetnike (v 10 primerih zaradi neopravljanja dejavnosti in v 29 primerih zaradi okoliščin povezanih s poslovnim naslovom) in 185 za pravne osebe (v vseh primerih so bili izbrisni razlogi povezani s poslovnim naslovom).

V letu 2019 je Finančna uprava RS podala zoper pravne osebe 122 predlogov za prisilno likvidacijo v skladu z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Preglednica 119: Predlogi za izbris in prisilno likvidacijo

Vsebina postopka	2018	2019	Indeks 2019/2018
Število podanih obvestil o obstoju razlogov za izbris	197	224	113,7
Število podanih predlogov za prisilno likvidacijo	93	122	131,2

Predlogi za uvedbo stečajnih postopkov

V letu 2019 je Finančna uprava RS predlagala začetek stečajnih postopkov zoper 571 dolžnikov, ki so skupaj dolgovali 95.926.413 €.

Preglednica 120: Predlogi davčnega organa za uvedbo stečajnega postopka

Vsebina postopka	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Predlogi za začetek stečajnega postopka	606	79.481.054	571	95.926.413	94,2	120,7

Medsebojna upravna pravna pomoč med državami članicami EU na področju davščin in mednarodna izterjava prispevkov

Ob upoštevanju pravil o medsebojni upravni pomoči med državami članicami EU je v letu 2019 Finančna uprava RS v tujino posredovala 979 zaprosil za izterjavo davčnih obveznosti v skupnem znesku 45.355.823 € in iz tega naslova prejela 2.532.205 € plačil. Konstantno povečevanje števila poslanih zaprosil v druge države članice EU je predvsem posledica systemske obdelave in uporabe podatkov o prejetih finančnih računih (izmenjava CRS/DAC2) in podatkov o dohodkih (izmenjava AEOI/DAC1) pri izterjavi davščin. Za zavarovanje plačila davčnih obveznosti je bilo posredovanih 6 zaprosil v višini 7.989.796 €, iz tega naslova še ni bilo prejetih plačil.

Preglednica 121: Posredovana zaprosila za izterjavo davčnih obveznosti na podlagi medsebojne upravne pomoči med članicami EU

Vsebina postopka*	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Posredovana zaprosila za izterjavo davčnih obveznosti v EU	773	64.403.005	979	45.355.823	126,6	70,4
Prejeta plačila		2.979.911		2.532.205		85,0
Prejeta zaprosila za izterjavo davčnih obveznosti v EU	261	17.871.181	254	42.471.254	97,3	237,7
Prejeta plačila		381.957		935.560		244,9

*Med podatki so zajeta tudi zaprosila, ki se izterjujejo na podlagi sporazuma Slovenija – Norveška iz naslova davka od dohodka.

V letu 2019 je Finančna uprava RS prejela 254 zaprosil za izterjavo neporavnanih davčnih obveznosti, ki so nastale v drugih državah članicah EU, v višini 42.471.254 €. Z namenom izterjave je bilo izdano 64 opominov za dolg v višini 1.553.433 € ter 93 sklepov o izvršbi za dolg v višini 5.046.893 €. Na podlagi izvedenih ukrepov je bilo izterjanega 935.560 € dolga. Za zavarovanje plačila davčnih obveznosti ni bilo prejetih zaprosil.

Finančna uprava RS je na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Izvedbene Uredbe (ES) št. 987/2009 nosilec socialne varnosti v Sloveniji v letu 2019 posredovala 794 predlogov za izterjavo prispevkov za socialno varnost v skupni višini 6.284.349 €.

Preglednica 122: Predlogi za izterjavo prispevkov, ki jih je FURS posredoval nosilec socialne varnosti

Nosilec socialne varnosti	Število predlogov / prejeta plačila	2018		2019		Indeks 2019/2018	
		Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
ZPIZ	Posredovani predlogi	386	4.840.615	430	4.067.203	111,40	84,02
	Prejeta plačila		0		0		
ZZZS	Posredovani predlogi	304	2.638.470	364	2.217.146	119,74	84,03
	Prejeta plačila		0		19.107*		
MDDSZ	Posredovani predlogi	1	2.960	0	0		
	Prejeta plačila		0		0		
Skupaj	Skupaj poslanih predlogov	691	7.482.045	794	6.284.349	114,91	83,99
	Skupaj prejetih plačil		0		19.107		

* znesek zajema nakazila iz drugih DČ EU (14.922 €) in prostovoljna plačila dolžnikov davčnemu organu po uvedbi ukrepa izterjave (4.185 €)

Na podlagi predlogov davčnega organa (ki so bili posredovani v letu 2018 in 2019) so nosilci socialne varnosti v Sloveniji v letu 2019 v druge države članice EU posredovali 764 predlogov za izterjavo prispevkov v skupni višini 2.291.768 €.

Preglednica 123: Zaprosila za izterjavo prispevkov, ki so jih nosilci socialne varnosti posredovali v druge DČ

Nosilec socialne varnosti	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
ZPIZ	0	0	238	1.402.590	0	0
ZZZS	0	0	526	889.178	0	0
MDDSZ	1	2.960	0	0	0	0
Skupaj poslanih predlogov	1	2.960	764	2.291.768	76.400,0	77.424,6

S strani nosilcev socialne varnosti v Sloveniji je Finančna uprava RS prejela 70 zahtevkov za izterjavo prispevkov za druge države članice EU v skupni višini 371.862 €.

Preglednica 124: Prejeta zaprosila za izterjavo prispevkov, ki so jih nosilci socialne varnosti posredovali FURS

Nosilec socialne varnosti	Število predlogov / prejeta plačila	2018		2019		Indeks 2019/2018	
		Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
ZPIZ	Prejeta zaprosila	0	0	0	0		
	Prejeta plačila		0		0		
ZZZS	Prejeta zaprosila	47	223.113	69	370.489	146,8	166,1
	Prejeta plačila		16.941		40.444		238,7
MDDSZ	Prejeta zaprosila	0	0	1	1.373		
	Prejeta plačila		0		0		
Skupaj	Skupaj prejetih zaprosil	47	223.113	70	371.862	148,9	166,7
	Skupaj prejetih plačil		16.941		40.444		238,7

Izterjava nedavčnih obveznosti za druge predlagatelje

Finančna uprava RS je pristojna tudi za izvajanje nalog izterjave nedavčnih obveznosti za druge predlagatelje (denarne kazni, terjatve iz naslova upravnih taks, terjatve iz naslova prekrškov, različne upravne obveznosti, ki se izterjujejo po pravilih Zakona o splošnem upravnem postopku, ipd).

V letu 2019 so predlagatelji vložili 152.038 novih predlogov za izterjavo nedavčnih obveznosti za skupaj 59.153.612 €. Število vloženih predlogov se je v primerjavi z letom 2018 povečalo za 3.173 oziroma za 2,1 %, znesek terjatev po vloženih predlogih pa za 13.031.153 € oziroma za 28,3 %. Rešenih je bilo 140.703 zadev v višini 49.435.176 €. Največji predlagatelj izvršb je bila Policija s 50.636 predlogi, sledijo medobčinski inšpektorati z 38.284 predlogi in sodišča z 28.471 vloženimi predlogi za izvršbo.

V letu 2019 je v pristojnost Finančne uprave RS prešla izterjava osmih novih nedavčnih terjatev in sicer: obrestovani komunalni prispevek odmerjen na podlagi Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2), nadomestilo za degradacijo in uzurpacijo odmerjeno v skladu z Gradbenim zakonom (GZ), nadomestilo za učinkovito rabo omejene naravne dobrine (radijske frekvence) odmerjeno na podlagi Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1), neupravičeno prejeta denarna pomoč (podpora za proizvedeno električno energijo) odmerjena na podlagi Energetskega zakona (EZ-1), dajatev za odjavljeno vozilo odmerjana v skladu z Zakonom o dajatvah za motorna vozila (ZDajMV), neupravičeno prejeta štipendija za študijski obisk (ZŠtip-1), neupravičeno prejeta štipendija za deficitarne poklice (ZŠtip-1) in neupravičeno prejeta štipendija za Slovence v zamejstvu in po svetu (ZŠtip-1). Hkrati se je v sistem sodelovanja v postopkih davčne izvršbe za izterjavo nedavčnih obveznosti po že obstoječih pravnih podlagah vključilo 6 novih predlagateljev (Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Računsko sodišče RS, Direkcija RS za infrastrukturo, Agencija za energijo ter Občini Osilnica in Kostel).

Preglednica 125: Predlagatelji izvršbe, število zadev in znesek, prejet v izvršbo, v €

Predlagatelj	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število zadev	Znesek, dan v izterjavo v €	Število zadev	Znesek, dan v izterjavo v €	Število	Znesek
Policija	47.418	13.990.846	50.636	14.169.392	106,8	101,3
Občine in medobčinski inšpektorati	37.117	3.808.328	38.284	3.951.220	125,9	114,2
Sodišča	28.892	14.060.024	28.471	17.742.388	98,5	126,2
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije	19.092	2.429.704	17.100	2.280.737	89,6	93,9
Inšpektorati RS	5.054	3.430.131	5.577	13.124.067	110,3	382,6
Upravne enote	3.654	1.351.936	4.173	1.544.225	114,2	114,2
Agencije in zavodi Republike Slovenije	2.903	1.004.062	2.132	1.592.647	73,4	158,6
Ministrstva, uprave, uradi RS	1.331	890.727	1.201	1.779.598	90,2	199,8
Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	787	596.285	818	614.488	103,9	103,1
Javni skladi Republike Slovenije	716	979.358	1.173	1.385.233	163,8	141,4
Centri za socialno delo	700	864.997	344	492.167	49,1	56,9
Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d.d.	452	157.440	451	232.280	99,8	147,5
Obrtna zbornica Slovenije	166	40.950	85	28.771	51,2	70,3
Državno odvetništvo (2016 - Državno pravobranilstvo)	68	29.470	45	23.968	66,2	81,3
Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje	38	53.521	49	37.925	128,9	70,9
Ostali	477	2.434.681	1.499	154.506	314,3	6,3
Skupaj	148.865	46.122.460	152.038	59.153.612	102,1	128,3

S ciljem izterjave nedavčnih obveznosti je bilo v letu 2019 dolžnikom poslanih 149.315 opominov za dolg v skupnem znesku 57.398.476 €. Poleg tega je bilo izdano 127.027 sklepov o izvršbi, s katerimi je bila začeta izvršba za dolg v višini 63.226.924 €. V primerjavi s preteklim letom je bilo terjanega za 20.942.958 € več dolga predvsem zaradi višjega zneska prejetih predlogov v izvršbo.

Z izvedenimi ukrepi je bilo izterjanih 26.284.206 €, kar je za 356.576 € manj kot v letu 2018. Na zmanjšanje izterjanih sredstev je v veliki meri vplivalo večje število odobrenih plačilnih ugodnosti v letu 2019 (zlasti obročno plačilo na podlagi Zakona o prekrških ali odlog), ki je znašalo več kot 6 mio €.

Po sklepih je bilo v povprečju poplačanega 21,8 % dolga. Največji delež izterjanih sredstev predstavljajo plačila po sklepih o izvršbi, in sicer 67,6 % vseh plačil. Plačila na podlagi pisnih opominov imajo 32,4 % delež.

Preglednica 126: Ukrepi izterjave nedavčnih obveznosti za druge predlagatelje

Ukrepi	2018		2019		Indeks 2019/2018	
	Število	Znesek v €	Število	Znesek v €	Število	Znesek
Opomini pred začetkom davčne izvršbe						
Poslani opomini	152.569	44.494.964	149.315	57.398.476	97,9	129,0
Plačila na podlagi opominov	69.023	8.409.200	68.078	8.524.293	98,6	101,4
Sklepi o davčni izvršbi						
Izdani sklepi	132.875	55.187.478	127.027	63.226.924	95,6	114,6
Plačila na podlagi sklepov	128.753	18.231.582	125.979	17.759.913	97,8	97,4
Terjani dolg po opominih in sklepih SKUPAJ	285.444	99.682.442	276.342	120.625.400	96,8	121,0
Realizacija po opominih in sklepih SKUPAJ	197.776	26.640.782	194.057	26.284.206	98,1	98,7

Med izdanimi sklepi o izvršbi tudi v primeru izterjave nedavčnih obveznosti prevladujejo sklepi o izvršbi na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah. Navedenih sklepov je bilo v letu 2019 izdanih 103.478 (81,5 % vseh). Sledijo sklepi o izvršbi na denarne prejeme 20.748 (16,3 %). Izvršba na dolžnikove premičnine je bila začeta v 2.744 primerih (2,2 %). Na denarne terjatve dolžnikov je bilo izdanih 57 sklepov.

Najučinkovitejše sredstvo izvršbe z vidika plačil je bila izvršba na denarna sredstva dolžnika pri bankah ali hranilnicah z 92,4 % deležem vseh plačil.

Nadomestni zapor

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (novela ZP-1J) je bil uzakonjen nov način izvršitve neplačane in neizterljive globe z njeno spremembo v nadomestni zapor. Nadomestni zapor predstavlja posebno obliko izvršitve globe in se lahko uporabi, če ene ali več neplačanih glob ni bilo mogoče prisilno izterjati in so izpolnjeni pogoji, določeni v Zakonu o prekrških - ZP-1. Ta institut se uporablja le za globe, ki so bile izrečene za prekrške, storjene po 6. 11. 2016.

V letu 2019 je bilo sodiščem poslanih 240 obvestil o izpolnjenosti pogojev za nadomestni zapor za primer neplačila glob. S strani sodišč je Finančna uprava RS prejela 128 obvestil o uvedbi postopka za odreditev nadomestnega zapora.

Ravnanje z blagom v Finančni upravi RS

Poleg premičnin oziroma blaga, ki je bilo zarubljeno v postopkih davčne izvršbe, Finančna uprava RS izvaja tudi naloge ravnanja z blagom, ki je bilo zaseženo, začasno ali dokončno odvzeto v prekrškovnih postopkih (tako prekrškovnih postopkih, ki jih izvede Finančna uprava RS, kakor tudi, ko postopek izvedejo drugi prekrškovni organi ali sodišča), carinskih ali trošarinskih postopkih, postopkih za odvzem premoženja nezakonitega izvora, z najdenim blagom, ki je predano Finančni upravi RS v nadaljnje ravnanje s strani Policije ali blagom, ki je zaseženo v kazenskih postopkih ali v zvezi z njim.

Naloge ravnanja z blagom, ki zajemajo hrambo, prodajo, brezplačen odstop namesto prodaje ali uničenje blaga, izvajajo ti. kompetenčni centri za ravnanje z blagom. V letu 2019 je bilo prevzeto v hrambo skupaj 1.911 premičnin, izvedenih je bilo 244 postopkov prodaj, na katerih je bilo prejetih skupno 496.558 € kupnine. 553 kosov premičnin je bilo uničenih.

Najzahtevnejši ukrepi uveljavljanja davčnega dolga

Finančna uprava RS dolžnike, od katerih dolga ni bilo mogoče izterjati v postopku davčne izvršbe, obstaja pa indic razpolaganja s premoženjem zaradi izogibanja plačila davčnega dolga, obravnava v posebnih postopkih. Poleg ukrepov, ki so predvideni v davčni zakonodaji (npr. institut poročstva po 148. členu ZDavP-2), v ta okvir sodijo tudi drugi zahtevnejši ukrepi oziroma instituti, predvideni v ZFPPIPP, OZ, ZGD-1 in DZ (npr. uveljavljanje odškodninske odgovornosti posloводства v okviru stečaja nad dolžnikom ali po izbrisu, izpodbijanje dolžnikovih pravnih dejanj, spregled pravne osebnosti, določitev deleža na skupnem premoženju zakoncev, itd). Gre za institute, ki so namenjeni uveljavljanju davčnega dolga v primerih, ko z rednimi ukrepi izterjave ni mogoče pričakovati uspeha in torej predstavljajo nadgradnjo postopka izterjave.

V spodnji tabeli so prikazani bistveni instituti, ki jih Finančna uprava RS uporabi ob zaznavi zlorabe s strani davčnih dolžnikov. Prikazani podatki kažejo, da se je v letu 2019 število začetih postopkov z uporabo posebnih institutov v primerjavi z letom 2018 zmanjšalo, posledično je nižji tudi znesek izterjanega dolga v teh postopkih. Upad števila začetih postopkov in tudi izterjanih sredstev iz tega naslova je zaznati pri uporabi instituta poročstva ter pri ukrepu uveljavljanja solidarne odgovornosti zakoncev.

Zmanjšanje števila začetih postopkov izvršbe na podlagi poročstva je deloma posledica spremembe načina vodenja postopkov zaradi uveljavljene sodne prakse, ki namesto neposrednega začetka davčne izvršbe zoper poroka zahteva najprej izvedbo posebnega ugotovitvenega postopka, v okviru katerega je potrebno poroku zagotoviti pravico do izjave in posledično najprej izdati odločbo, ki predstavlja izvršilni naslov v postopku davčne izvršbe zoper poroka. Deloma pa je upad novo začetih postopkov mogoče pripisati tudi začetemu postopku presoje ustavnosti določbe 148. člena ZDavP-2 in prekinitvi že začetih, nepravnomočno končanih postopkov izvršbe na podlagi poročstva.

Zmanjšanje števila začetih postopkov z uporabo določb zakona, ki ureja družinska razmerja (Družinski zakonik oziroma prej veljavni Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih) pa je posledica zavzetega stališča pritožbenega organa, da solidarne odgovornosti zakonca dolžnika ni mogoče uveljavljati po upravni poti, v davčnem postopku.

Preglednica 127: Uporaba posebnih institutov zoper davčne dolžnike

	Institut	Podlaga	2018				2019			
			1	2	3	4	1	2	3	4
1	Izvršba na podlagi poročstva	148/1 čl. ZDavP-2	78	33	10	896.891	16	2	35	372.114
2	Uveljavljanje odškodninske odgovornosti članov posloводства in nadzornega sveta družbe v stečajnem postopku	42. čl. ZFPPIPP	1	0	0	0	1	0	0	0
3	Uveljavljanje odškodninske odgovornosti članov posloводства ali organa izbrisane pravne osebe	442. čl. v povezavi z 42. čl. ZFPPIPP	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Vložitev izpodbojne tožbe	255. čl. OZ v povezavi z 148/5 ZDavP-2 in 269. čl. ZFPPIPP	4	0	1	0	6	2	0	18.076
5	Spregled pravne osebnosti	8. čl. ZGD-1	2	1	0	0	0	1	0	0
6	Ugotovitev in določitev deleža na skupnem premoženju zakoncev oz. solidarna odgovornost zakonca	56. in 57. čl. ZZDR oz. 82., 83. in 84. člen DZ	51	37	3	423.536	11	6	6	101.162
Skupaj			136	71	14	1.320.427	35	13	44	491.356

Legenda k preglednici:

- podatki so prikazani glede na dogodek v posameznem obdobju – uspeh ali neuspeh posameznega ukrepa se običajno pokaže šele v prihodnjem obdobju;

- (1) število izvedenih ukrepov v poročevalskem obdobju (npr. število izdanih sklepov o izvršbi na podlagi poročstva, število vloženih predlogov za vložitev tožbe na državno pravobranilstvo),
- (2) število uspešno rešenih zadev v poročevalskem obdobju (rešeno uspešno; t.j. zadev, v katerih se je upravni ali pravdni postopek pravnomočno zaključil v korist Finančne uprave RS),
- (3) število neuspešno rešenih zadev v poročevalskem obdobju (rešeno neuspešno; t.j. zadev, v katerih je bil upravni/ pravdni postopek za Finančno upravo RS kot upnika pravnomočno zaključen neuspešno; npr. sklep o izvršbi na podlagi poročstva je bil odpravljen, tožbeni zahtevek zavrnjen,
- (4) znesek izterjanega dolga, v €.

15 PRAVNA SREDSTVA

Finančna uprava RS na letni ravni izda cca. 2.143.000 upravnih aktov³⁰, zoper katere imajo stranke pravico vlagati pritožbe. Glede na število prejetih pritožb na letni ravni, ki znaša cca. 20.100 ³¹, je delež prejetih pritožb v rešenih upravnih zadevah cca. 0,9 %.

V letu 2019 je bilo prejetih 20.886 pritožb. V primerjavi z letom 2018, ko je bilo prejetih 19.224 pritožb, se je število pritožb povečalo za 8,6 %. Razlog za povečanje števila pritožb je v povečanem nadzoru nad plačevanjem davka od premoženja, ki je imel za posledico povečano število novo prejetih napovedi za odmero tega davka ter s tem izdanih odločb, zoper katere so bile vložene pritožbe.

Največ pritožb je prejetih v zadevah odmere NUSZ, in sicer je bilo v letu 2019 iz tega naslova prejetih 10.657 pritožb, kar predstavlja 51,0 % vseh prejetih pritožb v tem obdobju. Razlog velikega števila pritožb je v tem, da s strani občin Finančna uprava RS prejme nepravilne podatke, zaradi česar je tudi odmera napačna. Finančna uprava RS je za občine pripravila sistemska priporočila za izboljšanje sistema NUSZ, ki so namenjena predvsem izboljššanemu sodelovanju med občinami in Finančno upravo RS, kar ima za posledico kvalitetnejši in hitrejši proces tako izvedbe letne odmere NUSZ kakor tudi vodenja pritožbenih postopkov.

Na drugem mestu so prejete pritožbe v zadevah odmere dohodnine, in sicer je bilo v letu 2019 iz tega naslova prejetih 3.429 pritožb, kar predstavlja 16,4 % vseh pritožb v tem obdobju. Na tretjem mestu pa so pritožbe v zadevah davčne izvršbe, in sicer je bilo prejetih 2.174 pritožb, kar predstavlja 10,4 % vseh pritožb v tem obdobju.

³⁰ Vir: Poročila o delu pri odločanju v upravnih zadevah na prvi stopnji (obrazec 1A; vrstice 15, 22 in 33) in Poročila o delu organov na prvi stopnji pri uporabi izrednih pravnih sredstev v upravnem postopku (obrazec 3, vrstica 15) za l. 2018 in 2019. Podatek o izdanih upravnih aktih ne vključuje izdanih informativnih izračunov dohodnine, saj zoper le-te pritožba ni dovoljena (vloži se ugovor).

³¹ Poročila o delu v zvezi s pritožbami v upravnih zadevah na prvi stopnji (PR1) za l. 2018 in 2019.

Preglednica 128: Obravnavanje pritožb na prvi stopnji

		2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
1	Število nerešenih ali neodstopljenih pritožb, prenesenih iz preteklega obdobja	5.840	4.150	4.084 ³²	4.052 ³³	99,2
2	Število prejetih pritožb	21.551	20.161	19.224	20.886	108,6
	Skupno število pritožb (1+2)	27.391	24.311	23.308	24.938	107,0
3	Zavržene pritožbe in ustavljeni postopki	2.610	2.428	2.524	2.955	117,1
4	Odstopljene pritožbe organu druge stopnje	5.953	5.859	4.678	5.027	107,5
5	Upravni akti nadomeščeni, odpravljeni	14.678	12.342	11.976	13.320	111,2
6	Število nerešenih ali neodstopljenih pritožb ob koncu poročevalnega obdobja	4.150	3.682	4.130	3.636	88,0

V letu 2019 je Finančna uprava RS od skupno 24.938 pritožb obravnavala³⁴ 21.302 pritožb (85,4 %), od tega je bilo v lastni pristojnosti drugače rešenih in z novo odločbo nadomeščenih 13.320 izpodbijanih odločb, kar sicer predstavlja velik delež glede na vse obravnavane pritožbe (62,5 %, v enakem obdobju preteklega leta 62,4 %), vendar jih je od tega kar 8.160 iz naslova NUSZ (61,3 % vseh nadomeščenih upravnih aktov, v enakem obdobju preteklega leta pa celo 70,7 %).

Ob koncu leta 2019 je ostalo nerešenih ali neodstopljenih 3.636 pritožb, to je za 494 oziroma za 12,0 % manj kakor ob koncu leta 2018.

Preglednica 129 Prejete zadeve od organa druge stopnje glede na vrsto odločitve

		2015	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
1	Število vseh prejetih zadev od organa druge stopnje oz. sodišč (2+3+4)	4.920	4.737	5.842	5.694	5.595	98,3
2	Pritožbe zavrnjene, zavržene, postopek ustavljen	3.425	3.734	4.368	4.494	4.520	100,6
3	Upravni akt spremenjen, odpravljen	136	89	112	124	200	161,3
4	Zadeve, vrnjene v ponovni postopek	1.359	914	1.362	1.076	875	81,3

S strani organov druge stopnje in sodišč je Finančna uprava RS v letu 2019 prejela 5.595 zadev (v enakem obdobju preteklega leta 5.694). Od tega znaša delež ugodno rešenih pritožb za FURS 80,8 %³⁵ (v enakem obdobju preteklega leta 78,9 %), v preostalem delu je bil upravni akt spremenjen oz. odpravljen ali pa so bile zadeve vrnjene v ponovni postopek.

V ponovni postopek je bilo vrnjenih 875 zadev, kar je 15,6 % vseh prejetih zadev s strani organa druge stopnje (v letu poprej 1.076, kar je 18,9 %). Tako se je število zadev, vrnjenih v ponovni postopek, v primerjavi z letom 2018, zmanjšalo za 18,7 %.

³² Prenos nerešenih oz. neodstopljenih pritožb se ne ujema z nerešenimi ali neodstopljenimi pritožbami konec leta 2017 iz poročila za leto 2017, kar je posledica prehoda na nov informatizirani poročilni sistem, ki kot rešitev pritožbe upošteva vročitev upravnega akta, ne pa izdajo, kot je bilo pri poročanjih upoštevano do konca leta 2017. Tako lahko v novem poročilnem sistemu pride do situacije, ko se spremenijo podatki iz prejšnjega poročevalnega obdobja.

³³ Kot pojasnjeno zgoraj, se prenos nerešenih oz. neodstopljenih pritožb ne ujema z nerešenimi ali neodstopljenimi pritožbami konec leta 2018 iz poročila za leto 2018.

³⁴ Gre za pritožbe, ki so bile bodisi rešene v lastni pristojnosti bodisi odstopljene organu druge stopnje.

³⁵ Gre za delež pritožb, ki so bile s strani organa druge stopnje zavrnjene, zavržene ali je bil postopek ustavljen, in sicer glede na skupno število vseh prejetih zadev iz druge stopnje.

Poleg pozitivnega trenda ugodno rešenih pritožb za Finančno upravo RS gre še izpostaviti, da je Finančna uprava RS zmanjšala število nerešenih zadev v ponovnih postopkih za kar 22,8 %, glede na stanje nerešenih zadev konec leta 2018.

Preglednica 130: Izredna pravna sredstva

		2016	2017	2018	2019	Indeks 2018/2017
1	Število nerešenih in prenesenih izrednih pravnih sredstev iz preteklega poročevalnega obdobja	4.389	5.756	5.605	6.532	116,5
2	Število izrednih pravnih sredstev, začeti v poročevalnem obdobju	13.228	9.852	8.345	9.102	109,1
3	Število vseh izrednih pravnih sredstev v poročevalnem obdobju (1 + 2)	17.617	15.608	13.950	15.634	112,1
4	Število odpravljenih, razveljavljenih in spremenjenih upravnih aktov	3.042	7.709	6.733	8.284	123,0
5	Število upravnih aktov, ki ostanejo v veljavi	8.819	2.249	543	529	97,4
6	Število rešenih izrednih pravnih sredstev v poročevalnem obdobju (4 + 5)	11.861	9.958	7.276	8.813	121,1

Finančna uprava RS je v letu 2019 začela 9.102 postopkov izrednih pravnih sredstev (za 9,1 % več kakor v letu 2018). Od tega se kar 88,7 % vseh začeti postopkov nanaša na obnove postopkov odmere dohodnine.

Rešenih je bilo 8.813 zadev, kar je za 21,1 % več kakor v letu 2018. Od tega je bilo odpravljenih, razveljavljenih ali spremenjenih 8.284 upravnih aktov (za 23,0 % več kakor v letu 2018), kar predstavlja 94,0 % vseh zadev, rešenih v postopku izrednih pravnih sredstev. Pri tem se večina zadev nanaša na odpravo odločb v obnovah postopkov letne odmere dohodnine pri delojemalcih, ki so posledica ugotovljenih nepravilnosti pri izplačevanju dohodkov iz delovnega razmerja v inšpekcijskih postopkih pri delodajalcih ter prejetih podatkov o doseženih dohodkih rezidentov RS v tujini iz mednarodne izmenjave podatkov AEOI DAC1 (Direktive Sveta 2011/16/EU). Pri številu rešenih oz. nerešenih izrednih pravnih sredstev je treba upoštevati tudi dejstvo, da je v teh primerih ugotovitveni postopek vsebinsko zahteven in dolgotrajen ter da se obnove letne odmere dohodnine izvajajo v večjih paketih, t. i. tranšah, in vse v letu 2019 še niso bile izvedene.

16 INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Pomoč uporabnikom

Finančna uprava RS zagotavlja tehnično in vsebinsko pomoč notranjim in zunanjim uporabnikom informacijskih sistemov (IS FURS). Storitve pomoči uporabnikom so zagotovljene preko enotne vstopne točke klicnega centra (05) 2976 800 in elektronskega naslova sd.fu@gov.si. Cilj pomoči uporabnikom je v čim krajšem času in na ustrezen način zagotoviti uporabnikom nemoteno delo. Sistem pomoči je zasnovan in organiziran na treh nivojih kar zagotavlja reševanje splošnih kakor tudi zahtevnejših tehničnih in vsebinskih vprašanj. Sistem pomoči je informacijsko podprt, kar omogoča nadzor nad reševanjem prijavljenih težav in prenos reševanja zahtevkov za pomoč med posameznimi nivoji. V letu 2019 je pomoč uporabnikom obsegala odgovore na več kakor 34.560 telefonskih klicev in 44.446 elektronskih zahtevkov.

Prvi nivo pomoči uporabnikom se izvaja v okviru Finančnega urada Nova gorica v Sektorju za centralno pomoč uporabnikom. Tehnično pomoč Sektor nudi tako zavezancem kot zaposlenim. Tehnična pomoč, za katero je skupaj s Sektorjem pristojen Urad za informatiko (UI) pokriva področje delovanja aplikacij IS FURS. V primeru, ko prijavljene težave presegajo kompetence prvega nivoja podpore, se reševanje prenese na višje nivoje podpore ali pomoči uporabnikom, ki se izvajajo na Generalnem finančnem uradu ali s pomočjo zunanjih izvajalcev.

Glavnina pomoči na letni ravni je bila v letu 2019 povezana z uvajanjem novosti v povezavi z e-storitvami npr. pred izpolnjeni obrazci obračuna prispevkov OPSV, elektronsko vročanje izhodnih korespondenc (eVročanje), registracija v mobilno aplikacijo eDavki, itd.

Skupna lastnost informacijskih rešitev Finančne uprave RS je množičnost in zakonska obveznost uporabe informacijskih rešitev za vse (več kakor 150.000) poslovnih subjektov, ki poslujejo s Finančno upravo RS. Za namene pomoči uporabnikom, lažje razumevanje in za popularizacijo elektronskih storitev so gradiva na spletnih straneh objavljena na različne načine: od seznamov pogostih vprašanj s kratkimi odgovori, daljšimi tekstovnimi opisi postopkov, pa vse do grafičnih ponazoritev in multimedijskih predstavitev uporabe elektronskih storitev.

V letu 2019 je FURS nadaljevala z načinom sprotne obveščanja uporabnikov o delovanju IS FURS preko elektronskih sporočil ter na intranetnih in internetnih straneh Finančne uprave RS.

Obdelave podatkov in monitoring

V sklopu skrbi za računalniške obdelave v Finančni upravi RS je posebna pozornost namenjena monitoringu nad izvajanjem in delovanjem obdelav. Obdelave tečejo na različnih med seboj soodvisnih informacijskih sistemih kot npr. eDIS, G2G storitve, integracije med posameznimi sistemi, podatki za tiskarja itd. V letu 2019 je bilo izdelanih 14 senzorjev in avtomatskih procedur, ki skrbijo za obveščanje o uspešnosti izvajanja obdelav in izmenjav podatkov. Obveščanje o težavah in zastojih je informacijsko podprto (uporablja se sistem OTRS). Ta podpora zagotavlja elektronsko obveščanje in alarmiranje zaposlenih v primeru težav in napak oziroma incidentov v delovanju obdelav. Tako je zagotovljen hiter odziv na incidente ter hiter pričetek odpravljanja zastojev. Tak pristop k monitoringu delovanja IS FURS se je izkazal kot dobra praksa in se bo razvijal in nadgrajeval tudi v bodoče.

Ena izmed večjih uspešno izvedenih nalog v letu 2019 je bila optimizacija obdelav na centralnem informacijskem sistemu eDIS, ki se nanaša na nočne obdelave knjigovodskih podatkov. Z optimizacijo obdelav se je krčilo časovno okno potrebno za izvajanje masovnih obdelave. Rezultat se odraža v hitrejši izvedbi obdelav, te se namesto med 19.00 in 06.00 uro sedaj izvajajo med 23.00 in 06.00 uro zjutraj. Rezultat te optimizacije je tudi razbremenitev zaposlenih, zaradi optimiziranega načina izvajanja je bila možna ukinitve večerne pripravljenosti za delo.

V produkcijsko okolje je bila v letu 2019 implementirana ter posledično vključena v sistem obdelav tudi informacijska rešitev za potrebe izvajanja takojšnjih plačil. S tem je Finančna uprava RS pripravljena za prevzem ter knjiženje plačilnih navodil v knjigovodska stanja zavezancev vse dni v tednu neodvisno od nedelj in praznikov.

E-poslovanje

Eden izmed ključnih strateških ciljev Finančne uprave RS je uvajanje e-poslovanja in zagotavljanje kvalitetnih storitev za zavezance. E-poslovanje za zavezance pomeni uporabo njim prijaznih, enostavnih in dostopnih storitev, ne glede na to, ali gre za storitev, ki jim je nudena ob obisku katerega od FU ali za uporabo e-storitev prek spleta.

Spletne storitve

Spletne storitve so zavezancem dosegljive prek spletnega portala Finančne uprave RS. Najbolj uveljavljena sistema, s katerimi zavezanci poslujejo s Finančno upravo RS v elektronski obliki sta sistema eDavki in eCarina.

V letu 2019 so bili eDavki prilagojeni na način, da pri oddaji dokumentov ni več potreben elektronski podpis s strani uporabnika, podprta je funkcionalnosti avtomatičnega shranjevanja obrazcev. Uporabnik je s tem razbremenjen postopkov nameščanja podpisne komponente na svoj računalnik in skrbi za izgubo vnesenih podatkov ob izstopu iz portala.

Poleg izvedenih poenostavitev e-poslovanja za uporabnike je bilo v letu 2019 na eDavkih uvedeno predizpolnjevanje podatkov na elektronskih obrazcih (obračun DDPO in DDD, vloga VDČ, napoved PREM, avtobusni prevozniki-

obračun), implementirani so bili novi obrazci (OPSVT-Obračun prispevkov za socialno varnost za zaposlene pri tujih delodajalcih, REK1-f-Obračun davčnega odtegljaja za zaposlene pri delodajalcih - fizičnih osebah, IGR 1-Poročilo o realizaciji iz iger, napitnin in vstopnin), optimiziran je bil vnos obračuna DDPO, DDD in pridobivanje podatkov za eKarticoO iz zalednega IS eDIS, dopolnjeni REK obrazci z novimi vrstami dohodkov, pohitreno je bilo objavljane dokumentov v procesu elektronskega vročanja. Sočasno s spremembami na eDavkih so bile implementirane tudi vse spremembe, potrebne zaradi izmenjave podatkov z zalednimi sistemi.

Spletna stran www.fu.gov.si je bila v letu 2019 deležna reorganizacije opisnih strani, saj je prišlo do ukinitve oz. združevanja določenih rubrik, poleg tega pa je bila izvedena migracija vseh obrazcev na storitveni portal eDavki. Večji del reorganizacije in prenosa obrazcev je bil zaključen v letu 2019. Zaključena je bila tudi postavitev življenjskih in poslovnih dogodkov na slovenskih spletnih straneh, pričelo pa se je tudi s prevajanjem le-teh v angleški jezik. Sredi leta je spletišče dobilo tudi varno povezavo HTTPS. Izgled spletišča je bil spremenjen v skladu z zahtevami vladnega projekta Prenova in optimizacija spletnih mest državne uprave P11)

Mobilne rešitve

V začetku leta 2019 je zaživela mobilna aplikacija eDavki. Aplikacija je v tej točki razvoja namenjena lažjemu poslovanju in boljšemu informiranju fizičnih oseb pri delu s Finančno upravo RS. Urejen je tok prijave in registracije, omogočena ponastavitev PINa (dostop), omogočena uporaba čarovnika, ki vodi uporabnika pri izpolnjevanju obrazcev, ter zagotovljeno obveščanje uporabnikov ob oddaji in prejemu dokumenta.

V letu 2019 so bile izvedene tudi nekatere nadgradnje že uveljavljenih mobilnih aplikacij:

- v aplikaciji Preveri račun so bile implementirane nagradne igre 2019 in v sklopu tehničnih posodobitev zamenjane programske knjižnice za branje kod,
- v aplikaciji Fplus, ki jo uporabljajo mobilne enote, je bila omogočena izdaja odredb o vračilu dokumentov ter dodan izpis QR kode v plačilne podatke.

Davčne blagajne in nadzor

Davčne blagajne in miniBlagajne so se redno vzdrževale. Na področju nadzora davčnih blagajn je bila dodana funkcionalnost za obveščanje inšpektorjev v realnem času za dodatne tipe napak (davčna številka operaterja ne obstaja, davčna številka operaterja ni bila posredovana) iz podatkov davčnega potrjevanja računov.

Pri davčnih blagajnah je bil ukinjen zastarel protokol TLS 1.1. Aplikacijo Miniblagajna je bila preseljena v državni računalniški oblak in omogočeno izdajanje računov po 5% stopnji DDV. Dodana je bila podpora za 64-bitne naprave v mobilni aplikaciji.

Enotni dokumentni sistem (EDS) in integracije

Dokumentni sistem EDS je ključen pri evidentiranju prejetih in izhodnih dokumentov ter polno integriran z zalednimi informacijskimi sistemi Finančne uprave RS. S ciljem zagotavljanja brezpapirnega poslovanja in uveljavljanja e-poslovanja v vseh delovnih procesih, je bila v letu 2019 pozornost namenjena predvsem zajemu vhodnih dokumentov v dokumentni sistem ter procesiranju vseh faz priprave in odpreme izhodnih dokumentov preko zalednih sistemov. Med večje razvojne aktivnosti sodi vzpostavitev mehanizmov za zagotavljanje večje učinkovitosti in odzivnosti sistema. Tako je bil sistem EDS povezan z monitoringom upravljanja integracij med različnimi zalednimi sistemi (G2G), izvedena je bila integracija za odpremo izhodnih pošt – sporočil o vročanju z javnim naznanilom na elektronsko oglasno desko Ministrstva za javno upravo (eUprava) ter zagotovljena možnosti hitrega masovnega uvoza dokumentov v sistem EDS. Posebna pozornost je bila namenjena performančnim pogojem delovanja sistema EDS, predvsem odzivnosti, hitrosti zapisovanja podatkov, izgubi časa med akcijami in podobno. Zaradi razvoja novih integracij s strani zalednih informacijskih sistemov, so bile prilagojene nekatere skupne funkcionalnosti za izmenjavo dokumentov znotraj IS FURS.

Izmenjava podatkov

V sklop sistemov za izmenjave podatkov sodita informacijska sistema VIES in G2G.

Sistem G2G zagotavlja izmenjavo podatkov po uradni dolžnosti med FURS in organi javne uprave. Zahtevana razpoložljivost sistema izmenjave podatkov v režimu delovanja 24/7. Posredovanje podatkov je avtomatsko, ko so podatki pripravljeni in na razpolago. Vse zunanje izmenjave med Finančno upravo RS in zunanjimi institucijami so dogovorjene s sklenjenimi protokoli in sporazumi.

G2G je uveljavljen tudi kot sodoben in standardiziran način izmenjave podatkov med posameznimi zalednimi informacijskimi sistemi znotraj Finančne uprave RS. Navedeno pomembno vpliva na ureditev in optimizacijo IS FURS kot celote: tudi vse notranje izmenjave se tehnološko posodablja in standardizirajo. V zaključni fazi je migracija tako internih kot zunanjih izmenjav na novo tehnološko okolje (BTS2016).

Nekatere konkretne pomembnejše izvedene naloge v sistemu G2G v letu 2019 so:

- posredovanje podatkov zunanjimi institucijami na osnovi sklenjenih novih protokolov (IRSD, ŠOS, Policija...),
- tehnološka posodobitev in ureditev izmenjave podatkov med Registrom davčnih zavezancev in zunanjimi in notranjimi uporabniki podatkov,
- uvedba izmenjav, potrebnih za uvedbo in uporabo storitve eRačunov za zavezance (posredovanje podatkov med zalednimi podsistemi Finančne uprave RS, UJP in Mferac),
- razvoj modula za Integracijo G2G izmenjav s sistemom za nadzor OTRS.

Sistem VIES je nadgrajen s podporo izvajanja nadzora DDV pri uporabi sistema TNA (Transactional Network Analysis) in s podporo nadzora DDV za »Call Off Stock« transakcije. Za potrebe Uprave za nadzor je zagotovljena aplikacija za uporabo EU obrazcev za neposredne davke.

Poslovna analitika

Pomemben del razvojnih nalog v UI je povezan s podatkovnim skladiščenjem, podatkovno analitiko in centraliziranim načinom poročanja. V te namene se v podatkovnem skladišču Finančne uprave RS (SAP BW) zbira in centralizira vsako leto več podatkov iz zalednih IS FURS. Trenutno se dnevno replicira v podatkovno skladišče okoli 900 podatkovnih tabel. Poleg analitike, poslovnega obveščanja in poročanja so ti podatki pomembni za razvoj ekspertnih sistemov kot npr. upravljanje prevar (SAP Fraud management) in prediktivna analitika (Predictive). SAP Fraud Management je že pokazal zelo dobre rezultate pri zagotavljanju učinkovitejšega izbora davčnih zavezancev za inšpekcijski pregled.

Zaledni informacijski sistemi

Računovodstvo in izvršbe

V informacijskih sistemih, ki podpirajo računovodstvo in izvršbo so bile v letu 2019 izvedene spremembe, ki vplivajo na večjo ažurnost podatkov o knjigovodskem stanju zavezanca in stanja javnofinančnih blagajn. Pomembne vpeljane dopolnitve so:

- možnost plačevanja terjatev z eRačunom za prispevke. Na podlagi eRačuna je zavezancem omogočeno plačevanje prispevkov vsem javnofinančnim blagajnam na podlagi enega zbirnega naloga,
- sistem je bil dopolnjen na način, da je pripravljen in ga je možno vključiti v sistem takojšnjih plačil,
- vpeljana je združevanje nalogov za vračilo več vrst obveznosti (dajatev) za zavezanca.

Programska podpora za izvršbo je bila izboljšana v smeri večje avtomatizacije posameznega postopka o izvršbi pri pridobivanju informacij in izbiri sredstva, po katerem je mogoče poseči v izvršbi. Razširjen je bil krog aktov, ki so vključeni v e-vročanje. Dopolnjena so poročila na vseh področjih davčne izvršbe. Optimizirana je povezava z

dokumentnim sistemom. Implementirana je avtomatizacija izmenjave podatkov o terjatvah, ki izhajajo iz izdanih e-računov z Upravo RS za javna plačila. Dodatno je bil za potrebe vodenja procesov izvršbe tehnološko nadgrajen SAP modul za podporo poslovnim procesom (BPM - Business Process Management modul).

Davčni odmerni sistemi

V informacijskih sistemih, ki pokrivajo področja davčnih odmer, je bilo poleg implementacije zakonskih sprememb, ki je stalna naloga, in že načrtovanih razvojnih nalog, v letu 2019 realiziranih mnogo izboljšav, nadgradenj in novih rešitev, ki pomembno vplivajo na uporabnike-zavezance. V nadaljevanju so izpostavljene le najpomembnejše:

- uvedeno je predizpolnjevanje nekaterih obrazcev, dosegljivih uporabnikom eDavkov in mobilne aplikacije eDavki in sicer na področju dohodnine (VDC), na področju oddaje premoženja v najem, na področju DDPO in DohDej, na področju DDV (občasni cestni prevoz),
- uvedeno je obveščanje o plačanih prispevkih (R21) prek mobilne aplikacije,
- na področju prispevkov in obračunov davčnega odtegljaja (ODO) se je izvedlo vračilo že izplačanega regresa delodajalcem in delavcem (problem prehitrega izplačila regresa, glede na uveljavitev zakona), optimizirane so obdelave za REK pozive,
- na področju DDV so bili dopolnjeni obrazci skladno z vsebinskimi zahtevami in izvedene dopolnitve, ki se nanašajo na davčne stopnje,
- na področju DMV so se vhodni in izhodni dokumenti integrirali z EDS, zagotovljeno je 2 stopenjsko potrjevanje, pripravljena je podpora za izvajanje popravkov pomote (npr.: napačen VIN na odločbi),
- na področju nepremičnih in drugih obdavčitev je skladno z vsebinskimi zahtevami dopolnjena odmera davka na promet nepremičnin.

Carinski informacijski sistem

S carinskim zakonikom Unije, ki predstavlja glavni pravni okvir carinskih pravil in postopkov na carinskem območju Evropske unije, je predpisan popoln prehod na brezpapirno okolje izvajanja vseh carinskih formalnosti. Brezpapirno okolje omogoča carinski informacijski sistem, ki se uporablja pri vseh interakcijah med gospodarskimi subjekti in carinskimi organi, s čimer se zmanjšujejo upravni stroški in odvečna birokracija ter se izkoristi vloga carinskih organov za podporo konkurenčnosti evropskih podjetij. Avtomatizirani postopki v carinskem informacijskem sistemu omogočajo tudi sodelovanje različnih elektronskih sistemov, kar vodi v boljšo zaščito finančnih in gospodarskih interesov ter boljšo zaščito pred goljufijami in varnostnimi tveganji.

Uporaba ustrezne informacijske in komunikacijske tehnologije je tako ključna za olajševanje trgovine in hkrati zagotavlja učinkovitost carinskih kontrol, kar omogoča nižje stroške gospodarske subjekte in manjšega tveganja za družbo. Carinski zakonik Unije temelji na predpostavki, da se carinski in trgovinski posli opravljajo elektronsko ter, da sistemi informacijske in komunikacijske tehnologije za carinske operacije omogočajo gospodarskim subjektom enake storitve v vseh državah članicah EU. Z realizacijo večletnega programa za e-carino bo na podlagi e-poslovanja omogočena večja učinkovitost carinske unije kot celote. Aktivnosti večletnega programa za e-carino potekajo preko nacionalnih in evropskih projektov. Države članice morajo v skladu s Carinskim zakonikom Unije nadgraditi večino obstoječih elektronskih sistemov, povezati nekatere od njih na vseevropski ravni in uvesti več novih sistemov, da dosežejo popolno avtomatizacijo carinskih postopkov in formalnosti. Prenovljeni Carinski zakonik Unije (CZU) se je začel uporabljati 1. 5. 2016, z njim pa je bilo določeno prehodno obdobje za dokončno vzpostavitev elektronskih sistemov do 31. 12. 2020. Prehodno obdobje je bilo s spremembo CZU v letu 2019 podaljšano, in sicer na 31. 12. 2022 za nacionalne sisteme in na 31. 12. 2025 za vseevropske sisteme. Težišče nadaljnjih aktivnosti Finančne uprave RS je do konca prehodnega obdobja na razvoju in vzdrževanju carinskega informacijskega sistema (CIS) v skladu z zahtevami nove carinske zakonodaje.

Znotraj carinskega informacijskega sistema je omogočeno tudi trošarinsko poslovanje. Delo na področju okoljskih dajatev zasleduje cilje za večjo učinkovitost, hitrost izvajanja postopkov, znižanje stroškov in boljši nadzor z intenzivnim uvajanjem elektronskega poslovanja. V nadaljevanju so popisane pomembne prilagoditve v letu 2019.

- Veterinarski dokumenti (SW-CVED)

Na podlagi zahtev EU je bila v letu 2019 nacionalna SW-CVED aplikacija nadgrajena na višjo verzijo, ki omogoča preverjanje CVED certifikatom izdanih v TRACES ali v TRACES NT.

- SICRS (Slovenski sistem za referenčne podatke o strankah)

V letu 2019 je bila izvedena nadgradnja za potrebe posredovanja podatkov enostavnih šifrantov in šifrantov držav s pomočjo spletnih servisov za celotno carinsko področje.

- E-TROD in okoljske dajatve (OKDAJ)

V letu 2019 je bila izvedena nadgradnja informacijskega sistema E-TROD za elektronsko vlaganje obračunov za trošarine in okoljske dajatve ter za elektronsko vlaganje vlog za vračilo trošarine in okoljskih dajatev, v okviru katere lahko sedaj uporabniki predložijo tudi dokumente s področja oproščene uporabe, vloge za izdajo dovoljenja za začasno pooblaščenega prejemnika in zahtevke za vračilo trošarine za energente, porabljene za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe.

- SIEMCS (Aplikacija za nadzor gibanja blaga v odlogu plačila trošarine)

Februarja 2019 so bile v aplikaciji SIEMCS izvedene manjše spremembe, ki se nanašajo na izboljšavo aplikacije. Gospodarskim subjektom je omogočen lažji vnos podatkov iz poročila o prejemu, notranji uporabniki pa imajo boljši pregled nad informacijam, ki so v SIEMCS prejete iz drugih držav članic.

V informacijskem sistemu SIEMCS je bila 1. septembra 2019 omogočena uporaba elektronskega trošarinskega dokumenta tudi za gibanja v režimu odloga plačila trošarine v Sloveniji. Informacijski sistem SIEMCS, ki se je do tedaj uporabljal za gibanja v režimu odloga plačila trošarine med državami članicami se je dopolnil za namene spremljanja nacionalnih gibanj, pri čemer je uporaba aplikacije z vidika uporabnika enaka kot za gibanja med državami članicami. V veljavi ostaja tudi ureditev gibanja trošarinskih izdelkov v režimu odloga v Sloveniji z uporabo papirnega trošarinskega dokumenta.

- Spletni portal eAEO

S 1. oktobrom 2019 je bil vzpostavljen spletni portal za gospodarske subjekte za vnos in vlaganje zahtevkov za pridobitev dovoljenja za status pooblaščenega gospodarskega subjekta (eAEO). Od tega datuma je omogočeno vlaganje elektronskih zahtevkov za pridobitev dovoljenja za status AEO preko EU harmoniziranega portala za gospodarske subjekte (t.i. GTP). Namen posebnega portala eAEO je izboljšava in pospešitev izmenjave informacij v zvezi z zahtevki in dovoljenji AEO.

- e-ZTI (Zavezujoče tarifne informacije)

Od 1. oktobra 2019 vsi postopki z odločbami v zvezi z zavezujočimi tarifnimi informacijami potekajo elektronsko. Zahtevek je potrebno vložiti preko evropskega spletnega portala GTP (enako kot za AEO) in ga ni več mogoče predložiti po pošti, osebno ali preko eDavkov. Za prijavo v GTP si mora vložnik predhodno urediti dostop/registracijo v portal eCarina.

17 NOTRANJI IN ZUNANJI NADZOR NAD FINANČNO UPRAVO RS

Pravilnost in smotrnost poslovanja Finančne uprave RS se preverja z notranjimi in zunanjimi nadzornimi mehanizmi. Sistem notranjega nadzora z izvajanjem in spremljanjem popravljalnih ukrepov zagotavlja sprotno odpravo morebitnih napak in stalno izboljševanje poslovanja.

Notranji nadzor

Notranjerevizijska služba je v letu 2019 zaključila 8 notranjih revizij (vsaka izvedena v več notranjih organizacijskih enotah) oziroma preveritev notranjih kontrol in pravilnosti poslovanja na naslednjih področjih: prekrškovna funkcija, izvršbe, stroški dela, kontroliranje v carinskih postopkih, upravljanje sprememb pri informacijskih sistemih, varnost razvoja mobilnih aplikacij, ter izvajanje priporočil, ki jih je služba izdala v preteklih notranjih revizijah.

Pravilnost izvajanja postopkov v finančnih uradih je bila s strani pristojnih uprav Generalnega finančnega urada preverjena tudi v 19 notranjih strokovnih nadzorih. V nadzorih niso bile ugotovljene nobene kritične nepravilnosti.

Služba za notranje preiskave je v letu 2019 generalnemu direktorju skupaj predlagala 15 ukrepov za odpravo nepravilnosti oziroma sankcioniranje kršitev predpisov, od katerih je bilo 14 že realiziranih. En ukrep je bil prenesen v naslednje leto. V petih primerih je predlagala uvedbo delovnopravnega postopka, od katerih se je en primer končal z odpovedjo delovnega razmerja. Služba za notranje preiskave je v štirih primerih generalnemu direktorju predlagala poostren nadzor nad delom uslužbenca.

Služba za notranje preiskave je v letu 2019 izvedla 21 izrednih notranjih preiskav, največ s področja odmere davka (8 – od tega 4 odmere DMV), izterjave (4) in spoštovanja kodeksa etike (2).

V letu 2019 je Finančna uprava RS rešila 226 pripomb zavezancev in prejela skupaj 496 pohval; od tega je bilo 5,8 % pripomb upravičenih, 11,9 % delno upravičenih in 74,4 % neupravičenih pripomb davčnih zavezancev, ostalih 7,9 % zajemajo takšne pripombe, pri katerih opredelitev o upravičenosti ni možna oziroma smiselna.

Zunanji nadzor

Računsko sodišče RS je v letu 2019 izdalo 2 revizijski poročili, v katerih je obravnavalo poslovanje Finančne uprave RS: Predlog zaključnega računa proračuna RS za leto 2018 in Zbirna bilanca stanja proračuna RS na dan 31.12. 2018. Finančni upravi RS ni bil naložen noben popravljalni ukrep in zgolj eno priporočilo, ki pa je že bilo realizirano.

Poslovanje Finančne uprave RS je bilo tudi predmet inšpekcijskih nadzorov informacijske pooblaščenke ter Inšpektorata za javni sektor. V slednjih je bila preverjena pravilnost izvajanja upravnih postopkov, upravnega poslovanja in sistema javnih uslužbencev.

Evropska komisija je v letu 2019 v Finančni upravi RS izvedla inšpekcijski pregled tradicionalnih lastnih sredstev in strategije kontrol na področju carinske vrednosti. S področja iger na srečo pa je bila Finančna uprava RS vključena tudi v inšpekcijski pregled, ki ga je Evropska komisija izvedla v Uradu za preprečevanje pranja denarja. Delovanje Finančne uprave RS je bilo s strani evropskih inštitucij preverjeno še v ocenjevalnem postopku OECD glede varovanja in zaščite podatkov pri izmenjavi podatkov.

Zaključki nadzornih mehanizmov bodo podlaga za nadaljnje izboljšave delovanja Finančne uprave RS.

Ukrepi za integriteto Finančne uprave RS

Finančna uprava RS se zaveda pomena odgovornega in transparentnega delovanja, zagotavljanja ničelne tolerance do korupcije ter krepitve integritete zaposlenih. Slednje je umeščeno tudi med ključne strateške cilje Finančne uprave RS 2015–2020. Finančna uprava RS pri svojem delu upošteva zakonska določila, smernice in priporočila ter sledi lastnim strateškim usmeritvam ter usmeritvam na nacionalni in mednarodni ravni na tem področju.

Finančna uprava RS je v letu 2019 z vrsto aktivnosti in ukrepi skrbela za višjo raven organizacijske kulture, etike in integritete, stalni razvoj znanj in veščin ter zadovoljstvo zaposlenih. Izvedenih je bila vrsta ukrepov za obvladovanje korupcijskih tveganj in s tem ukrepov za krepitev integritete v notranjem in zunanem okolju. Redno je bilo spremljano uresničevanje ukrepov iz Načrta integritete in Registra koruptivnih tveganj, posodobljene so bile notranje informacije in vsebine za zaposlene na področju integritete (prejemanje daril, zaščita prijaviteljev).

Na Finančni upravi RS smo v letu 2019 začeli s celostno prenovo področja upravljanja s tveganji. Pripravljene so bile Smernice o upravljanju s tveganji v FURS, ki urejajo proces upravljanja s tveganji na nivoju Finančne uprave RS kot organizacije. V Smernicah so opredeljene vloge in odgovornosti upravljanja s tveganji, postopki upravljanja s tveganji, upravljanje registra tveganj ter poročanje in nadziranje sistema upravljanja s tveganji. Na osnovi smernic je bil pripravljen nov Centralni register tveganj, ki vsebuje najpomembnejša tveganja na nivoju Finančne uprave RS kot organizacije in sicer glede na: poslanstvo Finančne uprave RS, strateške cilje in letni program dela, ključne zunanje dejavnike oz. možne škodne dogodke in finančne rizike. V letu 2019 so se pričele tudi priprave operativnih registrov tveganj posameznih notranje organizacijskih enot GFU ter finančnih uradov.

V letu 2019 je Služba za notranje preiskave obravnavala 31 prejetih prijav, katerih vsebina vsaj namiguje na možnost koruptivnih ravnanj uslužbencev. V 14 primerih je bilo možno ugotoviti, na katerega uslužbenca se prijava nanaša. Nepravilnosti so bile ugotovljene v treh primerih, delno upravičene sta bili dve prijavi. V štirih primerih so bili proti uslužbencem sproženi delovnopравни postopki, od tega se je eden končal z odpovedjo delovnega razmerja. Proti eni uslužbenki je bil uveden ukrep posebnega nadzora nad opravljanjem njenega dela. Zoper eno uslužbenko je bil uveden prekrškovni postopek.

18 PORABA PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Finančna uprava RS je v letu 2019 porabila 150.210.480 €, in sicer 145.219.472 € za tekoče delovanje ter 4.991.008 € za izplačilo donacij upravičencem do dela dohodnine. Poraba sredstev za tekoče delovanje Finančne uprave RS v letu 2019 je bila za 7,3 % višja kakor v letu 2018.

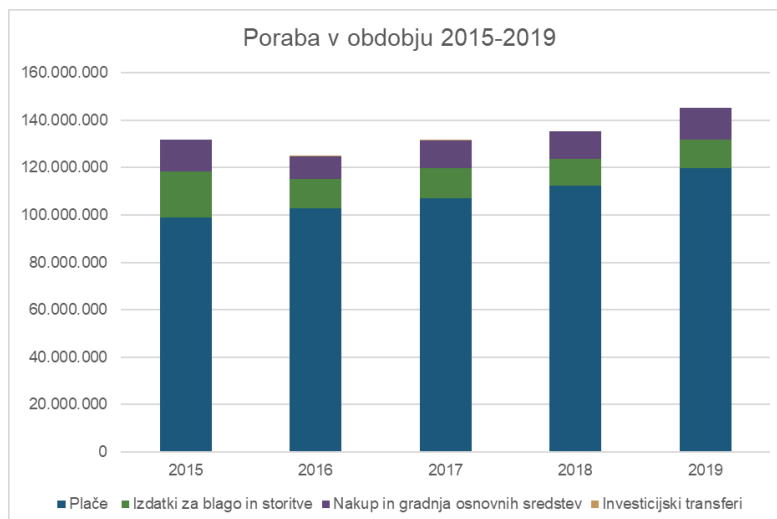
Preglednica 131: Poraba proračunskih sredstev v letu 2019 glede na leto 2018 po podskupinah kontov, v €

	Realizacija 2018	Realizacija 2019	Indeks 2019/2018
Integralna proračunska sredstva			
Plače	112.484.118	119.655.933	106,4
Izdatki za blago in storitve	10.978.485	11.893.793	108,3
Nakup in gradnja osnovnih sredstev	11.436.578	13.272.570	116,1
Namenska proračunska sredstva – sredstva EU			
Izdatki za blago in storitve	160.362	164.620	102,7
Nakup in gradnja osnovnih sredstev	0	0	0
Namenska proračunska sredstva			
Izdatki za blago in storitve	0	29.019	
Nakup in gradnja osnovnih sredstev	126.815	203.537	160,5
Donacije za upravičence dela dohodnine			
Izplačila donacij – transferi	4.793.874	4.991.008	104,1
Skupaj	139.980.232	150.210.480	107,3

Preglednica 132: Poraba proračunskih sredstev za tekoče delovanje Finančne uprave RS, po podskupinah kontov v letu 2019, v €

Podskupina kontov	Realizacija 2019	Delež realizacije (v %) glede na skupno realizacijo
Plače	119.655.933	82,4
Izdatki za blago in storitve	12.087.432	8,3
Nakup in gradnja osnovnih sredstev	13.476.107	9,3
Skupaj	145.219.472	100,0

Slika 26: Pregled porabe proračunskih sredstev za tekoče delovanje v obdobju 2015-2019 po podskupinah kontov, v €

Republika Slovenija
Ministrstvo za finance

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Finančna uprava RS Generalni finančni urad Šmartinska cesta 55 1000 Ljubljana	Telefon: (01) 478 3800 Telefaks: (01) 478 3900 E-naslov: gfu.fu@gov.si www.fu.gov.si
Posebni finančni urad Gospodinjska ulica 8 1000 Ljubljana Direktorica: Ada Klemenak	Finančni urad Brežice Cesta prvih borcev 39 a 8250 Brežice Direktorica: Brigita Troha
Finančni urad Celje Aškerčeva ulica 12 3000 Celje Direktorica: Zvezdana Gržina	Finančni urad Dravograd Mariborska cesta 3 2370 Dravograd Direktor: Igor Švarc
Finančni urad Hrastnik Log 9 1430 Hrastnik Direktor: Uroš Roglič	Finančni urad Kočevje Ljubljanska cesta 10 1330 Kočevje Direktor: Nenad Haber
Finančni urad Koper Ferrarska cesta 30 6000 Koper Direktorica: Magda Marinšek	Finančni urad Kranj Koroška cesta 21 4000 Kranj Direktorica: Julijana Povše
Finančni urad Ljubljana Davčna ulica 1 1000 Ljubljana Direktor: mag. Zlatko Alibegović	Finančni urad Maribor Titova cesta 10 2502 Maribor Direktor: mag. Marjan Špilar
Finančni urad Murska Sobota Slomškova ulica 1 9000 Murska Sobota Direktorica: mag. Viktorija Hudernik	Finančni urad Nova Gorica Ulica Gradnikove brigade 2 5000 Nova Gorica Direktor: Jure Bačar
Finančni urad Novo Mesto Kandijska cesta 21 8000 Novo mesto Direktor: mag. Milan Kelher	Finančni urad Postojna Tržaška cesta 1 6230 Postojna Direktor: mag. Stanislav Mikuž
Finančni urad Ptuj Trstenjakova ulica 2a 2250 Ptuj Direktor: Tomislav Varjačić	Finančni urad Velenje Kopališka cesta 2a 3320 Velenje Direktorica: Darija Vidmar

PRILOGA: REALIZACIJA PROGRAMA DELA FINANČNE UPRAVE RS ZA LETO 2019

V realizaciji programa dela Finančne uprave RS so predstavljene pomembnejše aktivnosti in doseženi rezultati, ki jih je Finančna uprava RS uresničila v letu 2019 z namenom doseganja strateških ciljev, določenih v Strategiji delovanja Finančne uprave v obdobju 2015 – 2020. Sklepno so predstavljene tudi dosežene vrednosti kazalnikov uspešnosti poslovanja Finančne uprave RS v letu 2019.

1. Učinkovito pobiranje javnih dajatev

Z učinkovitim pobiranjem javnih dajatev Finančna uprava zagotavlja, da zavezanci čim enostavneje poravnajo svoje obveznosti. Učinkovito pobiranje dajatev je usmerjeno tudi v zmanjševanje vrzeli med teoretično davčno obveznostjo (na podlagi sprejetih predpisov) in dejansko plačanimi javnimi dajatvami. V ta namen Finančna uprava izvaja aktivnosti na vseh ključnih funkcijskih področjih svojega dela (odmera, nadzor, izterjava), ki so prilagojene segmentaciji zavezancev glede na njihovo pripravljenost prostovoljno izpolnjevati svoje obveznosti.

Finančna uprava RS je v letu 2019 pobrala 17.572.564.063 € javnofinančnih prihodkov, kar predstavlja 5,8 % rast prihodkov v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta ter za 1,8 % preseganje sprejetega letnega načrta prihodkov za leto 2019. Predlagatelji, ki so nedavčne terjatve posredovali v izvršbo, terjatev pa niso prenesli na Finančno upravo RS, so prejeli 9.139.575 €.

1.1. Uvedba mobilne aplikacije

3.1.2019 smo uvedli mobilno aplikacijo eDavki, ki je namenjena boljšemu informiranju in lažjemu poslovanju fizičnih oseb s Finančno upravo RS. Zavezanci so jo zelo toplo sprejeli, saj si jo je že v prvih mesecih na svoje telefone naložilo več kot 50.000 uporabnikov, do konca leta pa jih je bilo registriranih 60.000.

Ponuja več kot 30 funkcionalnosti poslovanja s Finančno upravo RS. Poleg obrazcev, kontaktov in splošnih informacij, med drugim ponuja tudi personalizirani koledarček, preko katerega zavezanci prejema obvestila o svojih konkretnih obveznostih in pravicah (npr. obvestilo o izteku roka plačila določenega davka). V letu 2019 so na ta način fizične osebe prejele skupaj 690.182 obvestil o izteku roka za plačilo davkov.

Če delodajalec ne obračuna in/ali plača prispevkov za socialno varnost je delavec o tem preko aplikacije samoiniciativno in sproti obveščen. Obvestilo o izteku roka plačil obveznosti in neplačanih prispevkih za socialno varnost zavezanci prejmejo tudi, če je aplikacija eDavki zaprta. Posledično so lahko zavezanci brez skrbi glede neobračunanih in/ali neplačanih prispevkov s strani njihovega delodajalca. V letu 2019 je bilo v osmih tranšah poslanih 11.012 obvestil o neobračunanih in/ali neplačanih prispevkih za socialno varnost (povprečno 1.376 na tranšo). Takšna obvestila je povprečno prejelo 2,5% zavezancev, ki so uporabljali mobilno aplikacijo eDavki.

1.2. Elektronsko vročanje informativnega izračuna dohodnine

S 1. 1. 2016 je Zakon o davčnem postopku uvedel elektronsko vročanje dokumentov (eVročanje), ki je nov, sodobnejši način vročanja dokumentov davčnim zavezancem. Z navadnim eVročanjem dokumentov, od katerih vročitve ne začne teči rok za izpolnitev kakšne obveznosti ali vložitev pravnega sredstva, je Finančna uprava RS začela že v letu 2014, v letu 2019 pa je Finančna uprava RS nadaljevala z naborom dokumentov za osebno eVročanje.

eVročanje se izvaja preko informacijskega sistema Finančne uprave RS, portala eDavki, ki se glede komuniciranja med zavezanci in Finančno upravo RS uporablja v obe smeri – za vlaganje davčnih obračunov ter drugih vlog zavezancev in za eVročanje dokumentov. eVročanje je obvezno za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost. Druge fizične osebe pa se lahko v sistem eVročanja prijavijo prostovoljno.

V letu 2019 so bili za eVročanje pripravljeni sklepi, pozivi, obvestila in nalogi izvršilnega postopka, ki se individualno izdajo v dokumentnem sistemu Finančne uprave RS. Na eVročanje pa so bile pripravljene tudi informativni izračuni dohodnine, odločbe za letno odmero dohodnine, odločbe o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, odmeri dohodnine od obresti. V teh primerih gre za vrste odločb, ki se množično pripravljajo v zalednih sistemih Finančne uprave RS.

Vseh eVročanih dokumentov v letu 2019 je bilo 1.203.173, kar pomeni 41,4 % več kakor v letu 2018. Od teh je bilo osebno eVročeno (podpisana elektronska vročilnica ali nastopila fikcija vročitve) 503.798 dokumentov, kar predstavlja 41,9 % vseh eVročanih dokumentov. Navadno je bilo eVročanih 699.375, kar predstavlja 58,1 % vseh eVročanih dokumentov v letu 2019.

Preglednica 1: Število elektronsko vročenih dokumentov prek portala eDavki

	2016	2017	2018	2019	Indeks 2019/2018
Vsi eVročeni dokumenti (osebno in navadno)	518.630	684.069	850.792	1.203.173	141,4
Osebno eVročeni dokumenti:	145.498	205.270	343.657	503.798	146,6
osebno eVročeni dokumenti na podlagi podpisa eVročilnice	45.660	124.719	212.153	328.621	154,9
osebno eVročeni dokumenti na podlagi fikcije vročitve	99.838	80.551	131.504	175.044	133,1
Navadno eVročeni dokumenti	373.132	478.799	507.135	699.375	137,9

1.3. Zaključek prenove carinskih dovoljenj

V skladu z novo carinsko zakonodajo je bilo za večino že izdanih carinskih dovoljenj, potrebno do 1. 5. 2019 ponovno oceniti, ali imetnik dovoljenja izpolnjuje pogoje za dovoljenje v skladu z novo carinsko zakonodajo. Večji del teh dovoljenj predstavljajo dovoljenja za poenostavljene carinske postopke in dovoljenja za odobreni kraj predložitve blaga carini. Takšna dovoljenja imetnikom omogočajo predložitev blaga v postopek carinjenja na svoji lokaciji, popolno avtomatično in elektronsko carinjenje po sistemu 24/7/365 in avtomatsko prepuščanje blaga na podlagi časomera. Po opravljeni ponovi oceni se je staro dovoljenje razveljavilo ter izdalo novo dovoljenje.

Zahvaljujoč intenzivnemu delu in dobremu sodelovanju vseh vključenih, je bila ponovna ocena zaključena v roku do 1. 5. 2019. Finančna uprava s prenovo teh dovoljenj ohranja delež poenostavljenih postopkov na izjemno visoki ravni. 95 % izvoznih postopkov in 83 % uvoznih postopkov se v Sloveniji izvaja preko odobrenega kraja predložitve blaga carini in po poenostavljenih carinskih postopkih. Skupno je bilo v okviru ponovne ocene izdanih 1.010 različnih vrst carinskih dovoljenj.

1.4. Predizpolnjevanje določenih podatkov na obračunih davka od dohodkov poslovnih subjektov

Davčni zavezanci so v letu 2019 oddajali davčne obračune DDPO in DohDej preko portala eDavki na način, da so določeni podatki v davčnem obračunu že avtomatično predizpolnjeni, in sicer se predizpolnjujejo splošni podatki zavezanca na podlagi podatkov iz davčnega registra (podatki o nazivu, naslovu in SKD dejavnosti, matični številki, načinu ugotavljanja davčne osnove in rezidentskem statusu zavezanca), ter določena polja v prilogah davčnega obračuna glede na izpolnitev podatkov v številčnem delu davčnega obračuna. Pri davčnem obračunu DohDej je predizpolnjen tudi podatek o obračunanih prispevkih za socialno varnost v obdobju obračuna.

1.5. Širitev plačilnih metod

Finančna uprava RS je v letu 2019 zavezancem za davek s ciljem spodbujanja prostovoljnega plačevanja obveznih dajatev zagotovila storitev za poenostavitev plačevanja obveznih dajatev. S to poenostavitvijo lahko zavezanci plačajo vse prispevke za socialno varnost, ki zapadejo v plačilo isti dan in so obračunani z istim

izvršilnim naslovom, z enim plačilnim nalogom oziroma samo z enim klikom. Plačilni nalog je pripravljen na podlagi e-računa, ki je v spletno banko zavezanca posredovan v standardizirani obliki eSlog. Od uvedbe storitve v maju 2019 do konca decembra 2019 je preko spletne banke oddalo prijavo na prejem e-računa 2.146 zavezancev, ki plačujejo prispevke za socialno varnost na podlagi obračuna prispevkov za socialno varnost (Samozaposleni, družbeniki, ustanovitelji zavodov in zadrug, kmetje, osebe, prostovoljno vključene v socialno zavarovanje, osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, zaposlene pri tujih delodajalcih). Od junija do decembra 2019 je bilo zavezancem, ki so oddali prijavo na prejem e-računa, izdanih 9.067 e-računov za plačilo prispevkov za socialno varnost v višini 3.029.739 €. Zaradi prijave na poenostavljen način plačevanja obveznih dajatev, so ti zavezanci svoje obveznosti poravnali s kar 24.788 manj plačilnimi nalogi. Poleg zmanjšanja administrativnih bremen za zavezance pri plačevanju obveznih dajatev, je ključna prednost pri tej rešitvi, da prejemniki (blagajne javnega financiranja) v primeru skupnega plačila na podlagi e-računa, prejmejo sredstva še isti dan – enako kot bi v primeru posamičnega plačila, ne glede na to, da zavezanec plača z enim plačilom obveznosti do treh blagajn. Plačilo je namreč na podlagi podatkov iz e-računa še isti dan razporejeno na prehodne davčne podračune po posameznih blagajnah. Če plačila ne bi bila razporejena na podlagi e-računa, bi prejemniki prejeli plačila šele potem, ko bi bilo prejeto plačilo uparjeno s terjatvijo evidentirano v davčnem knjigovodstvu.

1.6 Poenostavljano vlaganje zahtevkov za uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja

Upravičenci imajo za uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja možnost zahtevati znižanje ali oprostitev davka ali vračilo preveč plačanega davka s tako imenovanimi KIDO zahtevki. Slovenija ima sklenjenih preko 60 tovrstnih mednarodnih pogodb. V letu 2019 je bila pripravljena programska rešitev na portalu eDavki, preko katerega bodo lahko plačniki davka elektronsko oddajali KIDO zahtevke, kar bo omogočilo enostavnejše in hitrejšo uveljavljanje navedenih ugodnosti, ko bo zaključena implementacija te poenostavitve. Aktivnosti v zvezi s tem se nadaljujejo tudi v letu 2020.

1.7. Prenova postopkov odmere davka na dediščine in darila

V letu 2019 je bila izvedena prenova programske podpore odmere davka na dediščine in darila. Aplikacija bo predana v uporabo v začetku leta 2020 in bo omogočala poenotenje postopkov odmere na ravni Finančne uprave RS, avtomatsko odmero davka in posledično izdajo odmernih odločb.

1.8. Implementacija pobiranja dajatev, namenjenih sofinanciranju izgradnje drugega tira

Na podlagi sprejetih predpisov je Finančna uprava RS začela pobirati pribitek k cestnini 1. 1. 2019, takso na pretovor pa 1. 3. 2019. Na spletnih straneh so objavljena navodila in obrazci za obračun. Za leto 2019 je bilo obračunano 19.297.204 € pribitka k cestnini in takse na pretovor.

1.9. Poenostavitve za koncesionarje na področju iger na srečo

V letu 2019 smo omogočili, da lahko koncesionarji, ki prirejajo posebne igre na srečo, posredujejo podatke v zvezi s prirejanjem posebnih iger na srečo preko eDavkov. Pošiljanje po pošti s priporočeno pisemsko pošiljko se je tako v celoti nadomestilo z elektronskim poslovanjem.

2. Varovanje družbe in finančnih interesov

Z ukrepi na področju varovanja družbe in finančnih interesov Finančna uprava RS zagotavlja stabilnost virov financiranja javnofinančnih blagajn. Preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanja dobička, sive ekonomije ter dela in zaposlovanja na črno, prispeva k dvigu konkurenčnosti zavezancev, ki poslujejo zakonito.

Hkrati Finančna uprava RS opravlja naloge tudi na področju zaščite državljanov, varnosti in varstva okolja. Z nadzornimi ukrepi preprečuje, odkriva in sankcionira dejavnosti, kot so nezakonit pretok blaga ter trgovanje z

nedovoljenim blagom ter zagotavlja in krepi zaščito življenja, zdravja, varnosti ljudi, živali in rastlin, varuje okolje in kulturno dediščino ter pravice intelektualne lastnine.

2.1. Uvajanje prediktivne analitike

Finančna uprava RS je v letu 2019 začela z razvojem, analiziranjem in testiranjem modelov prediktivne analize na podlagi zgodovinskih podatkov na področju zahtevkov za vračilo DDV, ki jih vlagajo tujci s sedežem v drugi državi članici. Z zaključkom testiranj v letu 2020 in uvedbo prediktivne analize na tem področju, bomo nadaljevali z razvojem modelov tudi na področju nadzorov obračunov DDV.

2.2. Uporaba podatkov iz mednarodne izmenjave

V okviru avtomatične izmenjave podatkov na področju neposredne obdavčitve se je v letu 2019 bistveno povečal obseg izmenjave podatkov o finančnih računih na podlagi OECD Skupnega standarda poročanja (CRS) in Direktive 2014/107/EU (DAC2). Finančna uprava RS je v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 prejela za dobrih 85% več podatkov o finančnih računih, saj so države pošiljateljice podatkov v znatno večjem obsegu poročale obstoječe finančne račune fizičnih in pravnih oseb. Poseben poudarek je bil namenjen izvajanju preveritev, ali so bili doseženi dohodki davčnemu organu pravočasno napovedani in v pravilnem obsegu, preverjal se je izvor finančnih sredstev na računih ter opredelitev rezidentskega statusa, od katerega je odvisen obseg davčne obveznosti posameznika. Na podlagi podatkov, prejetih preko avtomatične izmenjave s področja neposrednega obdavčenja, je bilo v letu 2019 odmerjenega 3,9 milijonov € davka.

V 2019 smo nadaljevali z reorganizacijo dela na področju mednarodne izmenjave. Poleg novih aplikacij za izmenjavo, ki so bile razvite na evropski ravni, smo se usmerili v poglobljeno analizo informacij, prejetih iz tujine. Inšpekcijski nadzor je bil uveden le v primerih prejetih informacij, ki so bile ovrednotene kot najbolj tvegane. Po drugi strani nadzorniki za uspešno opravljen nadzor potrebujejo tudi dokaze iz tujine. Tako je bilo v letu 2019 opravljenih 205 nadzorov s finančnim učinkom, v katerih je bila izmenjana vsaj ena informacija z drugo državo s področja DDV ali neposrednih davkov. V teh nadzorih je bilo skupno obračunanih 18.725.135 € dajatev.

2.3. Izvajanje vnaprejšnjih cenovnih sporazumov

Prek postopkov vnaprejšnjih cenovnih sporazumov se zagotavlja stabilno davčno okolje in gotovost za davčne zavezance, hkrati pa obvladuje tveganja odlivanja dobička iz Republike Slovenije zaradi nepravilno postavljenih transfernih cen. V letu 2019 je bil sklenjen en sporazum APA. Finančna uprava RS pa je prejela tudi pisne pobude, pri katerih je bilo ugotovljeno, da sklenitev APA ni mogoča, kar smo na sestanku z zavezanci ustrezno pojasnili ter jih napotili na možnost pridobitve posebnega statusa, ki je prav tako institut, ki ga v smislu večje davčne gotovosti promovira Finančna uprava RS.

Finančna uprava RS se aktivno vključuje v mednarodne aktivnosti in se udeležuje rednih delovnih obiskov, ki so namenjeni preučevanju in analizi vodenja APA in MAP postopkov posameznih držav ter izmenjavi dobrih praks sodelujočih držav na tem področju. Prav tako se udeležujemo FTA MAP Foruma, kjer je bila izpostavljena tudi problematika izvajanja dvostranskih APA z namenom preprečevanja dvojne obdavčitve in s tem MAP postopkov. V letu 2019 je bilo izvedena predstavitev prakse na področju izvajanja APA s strani svetovalne družba PWC d.o.o., ob sodelovanju predstavnice madžarskega davčnega organa, ki je pristojen za sklepanje APA. Izkušnje Finančne uprave RS pri izvajanju APA sporazumov pa smo predstavljali na Davčni konferenci v organizaciji Slovenskega inštituta za revizijo ter dogodku, ki ga je organizirala družba Deloitte Slovenija.

2.4 Poostreni ukrepi za ugotavljanje pravilne carinske vrednosti blaga

Pri uvozu blaga je bilo prioritarno kontrolno področje Finančne uprave RS boj proti uvozu podvrednotenega blaga. Gre za problem zaznan v vseh državah članicah EU, ki neposredno vpliva na zaščito finančnih interesov EU in Republike Slovenije. V ta namen je bila pripravljena posebna kontrolna strategija, ki je vključevala tako sistemske ukrepe na ravni avtomatske elektronske analize tveganja v smislu avtomatske identifikacije očitno

podvrednotenega blaga, kot tudi organizacijske ukrepe v smislu izboljšanja delovnih praks in izvajanj izobraževanj s področja ugotavljanja pravilne carinske vrednosti. Z navedenim pristopom je Finančna uprava RS v letu 2019 povečala finančno učinkovitost kontrol v fazi carinjenja iz dobrih 0,8 mio € (leto 2018) na dobrih 2,1 mio € (leto 2019).

Posebna pozornost pri preverjanju ustreznosti carinske vrednosti blaga (podvrednotenja) je bila namenjena tudi v nadzoru po sprostitvi blaga v prosti promet v okviru inšpekcijskega nadzora in naknadnih kontrol. Večinoma se je preverjala vrednost blaga, kot so tekstil, obutev, torbice in kovčki, uvoženega iz Kitajske. Uvozniki so bili izbrani za nadzor po posebni strategiji za podvrednotenje, poslana pa so bila tudi zaprosila za preverjanje ustreznosti uvozne dokumentacije na Kitajsko. V naknadnih nadzorih so bili ugotovljeni primeri ponarejanja celotne uvozne dokumentacije in prijave nižje vrednost blaga od dejanske, z namenom izogibanja plačila carinskih dajatev in DDV.

2.5. Enotno okno v okviru prepovedi in omejitev v carinskih postopkih

Izvedena je bila nadgradnja nacionalne aplikacije SW-CVED na verzijo 1.5.0 centralne SW-CVED aplikacije, s čimer je zagotovljen ustrezen prehod pri preverjanju skupnih veterinarskih vstopnih dokumentov (CVED) in enotnih vstopnih dokumentov (CED) v posodobljenem sistemu TRACES.NT.

2.6. Internetna prodaja blaga in storitev

Zaradi velikega razmaha internetne prodaje je Finančna uprava RS v letu 2019 v inšpekcijskih nadzorih posvetila veliko pozornost dejavnosti spletne prodaje blaga in storitev. Pri prepoznavi tveganih zavezancev in izvajanju nadzorov se uporabljajo nove inovativne metode, izmenjujejo se podatki in izkušnje z drugimi davčnimi administracijami. Nadzori so bili opravljeni nad zavezanci, ki na spletnih straneh v Sloveniji prodajajo slovenskim končnim potrošnikom različno blago, pri tem največ kozmetičnih izdelkov, prehranskih dopolnil, oblačil in zdravilstva. Glavni poudarek je na nadzoru pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja davčnih obveznosti domačih in tujih podjetij iz naslova opravljanja dejavnosti, na odkrivanju dela na črno in nedovoljenem oglaševanju preko spleta, na prepoznavi subjektov, ki bi morali biti identificirani za namene DDV v Sloveniji oziroma bi morali imeti stalno poslovno enoto v Sloveniji ter nad izpolnjevanjem obveznosti davčnega potrjevanja računov pri prodaji preko spleta. Nadzori so se izvajali tudi v povezavi z izvajanjem kurirske dejavnosti, kjer je poudarek na nadzoru pravilnosti obračunavanja DDV od storitev in identifikaciji tujih spletnih trgovcev, ki preko spleta prodajajo blago slovenskim končnim potrošnikom ter bi morali imeti stalno poslovno enoto v Sloveniji. V letu 2019 je bilo opravljenih 91 inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih z registrirano glavno dejavnostjo razvrščeno pod SKD 47.910 Trgovina na drobno po pošti ali po internetu, v katerih je bilo ugotovljeno 643.959 € dodatnih davčnih obveznosti. Ciljno usmerjenih inšpekcijskih nadzorov s področjem izvajane dejavnosti spletne prodaje je bilo opravljenih 46, v katerih je bilo ugotovljeno 579.886 € dodatnih davčnih obveznosti.

2.7. Nadaljnji razvoj orodij za uslužbence na terenu

V letu 2019 se je pričelo z razvojem novih orodij, dejanska realizacija na terenu pa je zaradi drugih prioritetenih nalog na področju informacijske tehnologije zamaknjena v leto 2020.

2.8. Implementacija nadzornega sistema gibanja trošarinskih izdelkov na nacionalni nivo

Od 1. 9. 2019 je gibanje v režimu odloga plačila trošarine v Sloveniji možno tudi z uporabo elektronskega trošarinskega dokumenta v informacijskem sistemu SIEMCS. Informacijski sistem SIEMCS, ki se je do tedaj uporabljal za gibanja v režimu odloga plačila trošarine med državami članicami EU se je dopolnil za namene spremljanja nacionalnih gibanj, pri čemer je uporaba aplikacije z vidika uporabnika enaka kot za gibanja med državami članicami. V veljavi ostaja tudi ureditev gibanja trošarinskih izdelkov v režimu odloga v Sloveniji z uporabo papirnega trošarinskega dokumenta. V obdobju od 1. 9. do 31. 12. 2019 je delež elektronskih trošarinskih dokumentov pri gibanjih znotraj Slovenije na mesečni ravni znašal v povprečju 30 %.

2.9. Implementacija nove tobačne zakonodaje

V letu 2019 je bil z javnim razpisom izbran in imenovan nacionalni izdajatelj identifikacijskih oznak za tobačne izdelke s čimer je bilo dejansko omogočeno izvajanje sistema sledljivosti tobačnih izdelkov v Sloveniji. V skladu z Uredbo o izvajanju Izvedbene uredbe (EU) o tehničnih standardih za vzpostavitev in delovanje sistema sledljivosti tobačnih izdelkov je bila Finančna uprava RS imenovana kot nacionalni skrbnik sistema repozitorijev, kjer se hranijo vse informacije, ki jih gospodarski subjekti in izdajatelji identifikacijskih oznak evidentirajo in pošljejo v sistem repozitorijev.

2.10. Prilagajanje carinskih informacijskih sistemov novemu Carinskemu zakoniku Unije

Dolgoročno načrtovana digitalizacija vseh carinskih poslovnih procesov poteka v skladu z MASP (Večletni strateški načrt Evropske komisije – EK) in prenovljenim Carinskim zakonikom Unije (CZU) ter Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2016/578 z dne 11. 4. 2016 o oblikovanju delovnega programa v zvezi z razvojem in uporabo elektronskih sistemov, predvidenih v Carinskem zakoniku Unije.

Aktivnosti Finančne uprave RS so bile v letu 2019 na tem področju usmerjene predvsem v uvedbo in integracijo sprememb na področjih Sistema pooblaščenih gospodarskih subjektov (eAEO), Sistema za nadzorstvo (faza 2), prilagoditvi novemu tehnološkemu okolju sistema carinskega enotnega okna EU SW TRACES ter aktivnostim za prilagoditev nacionalnega uvoznega sistema zahtevam CZU.

3. Sodelovanje z okoljem in razvoj partnerstev

Finančna uprava RS namenja posebno pozornost uresničevanju ključnih potreb in zahtev svojih uporabnikov, prebivalcev in poslovnih subjektov. Pomembna zaveza, s katero Finančna uprava RS krepi sodelovanje z okoljem in razvija partnerstva z drugimi deležniki na carinskem in davčnem področju, je hiter in učinkovit dostop do informacij.

3.1. Enotna vstopna točka za e-davke in e-carino

Enotna vstopna točka bo za uporabnike portala e-davki in e-carine pomenila dostop do davčnih in carinskih vsebin ter elektronskih storitev na enem mestu. Implementacija enotne vstopne točke je bila sicer načrtovana za 2019, a se je zamaknila zaradi drugih prioritetenih nalog na področju eCarine in dodatnega usklajevanja med portaloma zaradi tehnoloških razlik. Tako bo v letu 2020 implementirano poenotenje registracijskih postopkov in pooblastil, načrtovana pa je tudi integracija na skupni gradnik Ministrstva za javno upravo SI-PASS, ki bo uporabnikom omogočala nove načine prijave. S tem bo hkrati urejen dostop do nacionalne točke EIDAS, ki bo omogočal dostop EU zavezancev s slovensko DŠ do e-storitev Finančne uprave RS.

3.2. Tesnejše sodelovanje s strokovnimi deležniki na davčnem področju

Za uspešno uvedbo zakonodaje, s katero se obvezna avtomatična izmenjava informacij širi na potencialne agresivne čezmejne aranžmaje, Finančna uprava RS izvaja več aktivnosti, ena pomembnejših je tudi vključitev davčnih svetovalcev in drugih udeležencev, ki so običajno povezani z ustvarjanjem, trženjem ali implementacijo takšnih aranžmajev, k izmenjavi mnenj in stališč. V letu 2019 so člani skupine predstavili potek implementacije in odprto problematiko na srečanju t.i. V6 ekspertne skupine in sodelovali na okrogli mizi, ki jo je organizirala svetovalna družba Deloitte. Organizirani sta bili tudi dve delovni srečanja s predstavniki davčnih svetovalcev in Združenja bank Slovenije.

3.3. Širitev storitev klicnega centra

V letu 2019 smo nadaljevali s prenovo sistema informiranja zavezancev. S 1. 1. 2019 je bil vzpostavljen enotni klicni center za davke fizičnih oseb za celotno Slovenijo. Od maja 2019 do konca decembra 2019 je potekal pilotni projekt klicnega centra za davke poslovnih subjektov, v katerega so bili vključeni trije uradi. Na podlagi pilota je bil s 6. 1. 2020 uspešno vzpostavljen klicni center za davke poslovnih subjektov za območje celotne Slovenije. Poleg omenjenih klicnih centrov je že vzpostavljen tudi klicni center za DDV. S tem je Finančna uprava RS na davčnem področju telefonsko in pisno informiranje v celoti organizirala v obliki klicnih centrov. Enotne

telefonske številke za celotno Slovenijo omogočajo pregledno in enostavno telefonsko komuniciranje zavezancev s Finančno upravo RS. Informacije so za celotno Slovenijo podane enotno, v razumnem času, na enem mestu oziroma ob prvem stiku. S pomočjo klicnih centrov pridobivamo tudi povratne informacije z namenom izboljšanja ter aktualiziranja proaktivnih dejavnosti Finančne uprave RS za povečanje prostovoljnega plačevanja obveznih dajatev.

3.4. Prenova spletne strani

1.7.2019 je začelo delovati novo osrednje spletno mesto državne uprave GOV.SI (<https://www.gov.si/>), ki na enem mestu združuje predstavitvene vsebine ministrstev, vladnih služb, organov v sestavi in upravnih enot. Finančna uprava RS na novem portalu objavlja predstavitvene vsebine, kot so npr. osnovne informacije o organu, novice, javne dražbe in druge javne objave. Storitveni spletni portali (fu.gov.si, eDavki in eCarina) ostajajo v uporabi tudi po 1.7.2019.

Spletna stran www.fu.gov.si je bila deležna reorganizacije opisnih strani, saj je prišlo do ukinitve oz. združevanja določenih rubrik, poleg tega pa je bila izvedena migracija vseh obrazcev na storitveni portal eDavki. Večji del reorganizacije in prenosa obrazcev je bil zaključen. Zaključena je bila tudi postavitve življenjskih in poslovnih dogodkov na slovenskih straneh, pričelo pa se je tudi s prevajanjem le-teh v angleški jezik. Sredi leta je spletišče dobilo tudi varno povezavo HTTPS. Izgled spletišča je bil spremenjen v skladu z zahtevami projekta P11.

3.5. Avtomatizacija posredovanja podatkov za potrebe vodenja upravnih postopkov

Finančna uprava RS trenutno večino podatkov iz svojih evidenc, ki jih upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil potrebujejo za vodenje upravnih postopkov, zagotavlja na podlagi storitev spletnih servisov. Kjer izmenjava podatkov še vedno poteka v pisni obliki, bo Finančna uprava RS predlagala upravičencem do podatkov, kjer bo možno in smiselno, uporabo že razvite storitve za informatizirano izmenjavo podatkov. Finančna uprava RS drugim organom za vodenje njihovih upravnih postopkov posreduje trenutno cca 4,2 mio odgovorov na letni ravni, število pa narašča iz meseca v mesec.

3.6. Program izobraževanja zunanjega okolja

Na izobraževalnih dogodkih, ki jih je organizirala in izvajala Finančna uprava RS, so bili udeleženi tudi predstavniki podjetij, različnih organov in organizacij znotraj državne uprave in drugi. Skupno se je teh dogodkov udeležilo 267 oseb, in sicer 51 iz Ministrstva za finance oziroma drugih organov ter 216 iz podjetij.

Večina udeležb predstavnikov podjetij in drugih organizacij se nanaša na seminarje, ki so bili organizirani ciljno z namenom obveščanja o novostih, in sicer na:

- usposabljanje s področja carinske zakonodaje – 68 udeležencev
- aktualne zadeve v carinskih postopkih – 78 udeležencev
- posvet za člane kontaktne skupine predstavnikov za gospodarstvo za področje carine – 47 udeležencev
- delavnica o uvrščanju blaga v kombinirano nomenklaturu za člane kontaktne skupine predstavnikov za gospodarstvo za področje carine – 23 udeležencev.

3.7. Davčno opismenjevanje mladih

V šolskem letu 2019/2020 se je do 31. 12. 2019 na povabilo Finančne uprave RS za sodelovanje v projektu Davčno opismenjevanje mladih odzvalo 70 šol in za udeležbo na predavanjih prijavilo okoli 4.000 učencev in dijakov. Do konca leta je 27 predavateljev izvedlo 88 od načrtovanih 131 predavanj (cca. 60%). Ker so prijave možne skozi celotno šolsko leto, na osnovi izkušenj iz preteklih let pričakujemo, da bodo te številke ob koncu šolskega leta višje. Skupno število mladih, ki so se doslej udeležili predavanj Finančne uprave RS o davkih, se tako že približuje številki 30.000, starostni razpon udeležencev pa se giblje med 8 in 23 let. Temu primerno so prilagojene tudi vsebine ter trajanje predstavitev.

Evalvacija se skozi vse šolsko leto izvaja na spletni način preko pametnih telefonov z orodjem 1KA, in sicer tako med mladimi, ki so poslušali predavanja kot v manjšem delu tudi med njihovimi vrstniki, ki se predavanj niso udeležili. Iz pregleda podatkov evalvacij in opravljene primerjave ter interpretacije rezultatov izhaja, da ima predavanje pozitiven učinek na mladostnike, saj je razvidno, da je predavateljem uspelo vplivati na odnos mladih do davkov. Pri vseh zastavljenih vprašanjih se je namreč v skupini, ki je poslušala predavanja, povečal pozitiven odnos in razumevanje pomena davkov za družbo in zavedanje o tem, kako davki vplivajo na naše vsakodnevno življenje.

3.8. Brexit

Finančna uprava RS je podrobno spremljala dogajanje glede izstopa Združenega kraljestva iz EU in upoštevala pojasnila in navodila Evropske komisije za prilagoditev carinskih, davčnih in ostalih sistemov v njeni pristojnosti. Ne glede na scenarij, kateremu se je bilo potrebno prilagoditi, so se izvajali vsi ukrepi za uspešno prilagoditev postopkov in sistemov. O tem so bili sproti obveščeni gospodarski subjekti v Sloveniji, da so si lahko pravočasno prilagodili svoje poslovanje, postopke in sisteme novim pogojem. Z novostmi in potrebnimi koraki prilagoditev na carinskem in davčnem področju so bili gospodarski subjekti redno in pravočasno obveščeni preko spletne strani Finančne uprave RS in strokovnih srečanj. Obveščanje je potekalo tudi v okviru Kontaktne skupine za gospodarstvo za carine, kjer je bilo 135 gospodarskim subjektom poslano 13 obvestil o Brexitu.

4. V razvoj usmerjena organizacija

Organizacijski razvoj je stalnica, ki mora slediti spremembam poslovnega in delovnega okolja. Stalne spremembe v delovnem okolju Finančne uprave RS zahtevajo izvedbo številnih izboljšav in razvoj organizacije ter iskanje inovativnih delovnih metod.

4.1. Nadaljnje spremembe v organizaciji dela, kot posledica sprememb poslovnih procesov

Novosti so bile v letu 2019 uvedene tudi pri postopkih za izdajo dovoljenj za trošarinsko skladišče, oproščenega uporabnika trošarinskih izdelkov, pooblaščenega prejemnika trošarinskih izdelkov in pooblaščenega uvoznika trošarinskih izdelkov. Ta se izdajajo centralno pri Finančnem uradu Novo Mesto. Cilj prenosa je enotno ter hitrejše izvajanje postopka, lažja komunikacija z vložnikom in zagotovitev standardov kontrole v postopku izdaje dovoljenj. Finančna uprava RS je tako za zunanje kot tudi notranje okolje pripravila ustrezne podlage in usmeritve za centralno izdajo dovoljenj.

Na področju DDPO in DohDej je bila pripravljena nadgradnja programske podpore, ki omogoča, da se bodo davčni obračuni za leto 2019, ki na podlagi notranjih kontrol pridejo v obravnavo za nadzor pravilnosti in skladnosti, dodeljevali enakomerno vsem kontrolorjem, in sicer neglede na krajevno pristojnost.

4.2. Uvedba kompetenčnega modela pri novih zaposlenih

Ministrstvo za javno upravo v sodelovanju z ostalimi državnimi organi v okviru uresničitve zastavljenih ciljev v Strategiji razvoja javne uprave 2015–2020 v sodelovanju z drugimi organi državne uprave v letu 2019 pripravilo model kompetenc za državno upravo. Glavni namen uvajanja kompetenc v organizacije je potreba po izboljšanju delovanja oziroma povečanju uspešnosti dela zaposlenih. Kompetence so tako v pomoč vodjem in kadrovikom pri kadrovskih procesih, kot so pridobivanje kadra in zaposlovanje, usposabljanje in razvoj zaposlenih, razvoj kariere, načrtovanje nasledstev in podobno. V Finančni upravi RS se kompetenčni model v prvi fazi uporablja kot pomoč pri izboru in zaposlovanju novih kadrov, pri čemer kadroviki uporabljajo za ta namen pripravljen Priročnik za uporabo modela kompetenc za kadrovike v državni upravi.

4.3. Krepitev znanja, usposobljenosti izkušenj uslužbencev Finančne uprave RS

V obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2019 je bilo v organizaciji Finančne uprave RS izvedenih 208 izobraževalnih dogodkov, ki se jih je udeležilo 7.871 uslužbencev iz vseh finančnih uradov in Generalnega finančnega urada.

5.884 uslužbencev se je udeležilo e-usposabljanja. Ob upoštevanju udeležb tudi na usposabljanjih pri zunanjih izvajalcih na trgu, za potrebe opravljanja strokovnih izpitov na Upravni akademiji in v tujini, je bilo v letu 2019 vseh udeležencev 16.031.

Poleg teh usposabljanj je bilo v organizaciji Finančne uprave RS izvedenih še 57 izobraževanj na temo promocije zdravja za uslužbence finančnih uradov in GFU, ki se jih je v letu 2019 udeležilo 1.433 udeležencev (vključeno v podatke usposabljanj z zunanjimi izvajalci). Povprečno trajanje posamezne izvedbe je znašalo 2 uri, tako da je bilo v zvezi s tem porabljenih 500 izobraževalnih dni. Skupno je bilo tako realiziranih 13.416 izobraževalnih dni.

Število udeležencev po vrstah usposabljanj je razvidno iz naslednje preglednice:

Preglednica 2: Število udeležencev in število izobraževalnih dni v letu 2019

Vrsta usposabljanja	Število udeležencev	Število izobraževalnih dni
Usposabljanja v organizaciji Finančne uprave RS – standardna	9.001	9.696
Usposabljanja v organizaciji Finančne uprave RS e-usposabljanje	5.884	1.614
Usposabljanja pri Upravni akademiji	767	1.690
Udeležbe pri drugih izvajalcih usposabljanj izven Finančne uprave RS	228	311
Udeležbe na usposabljanjih v tujini (Customs, Fiscalis, IOTA)	51	105
SKUPAJ I. – XII. 2019	16.031	13.416

Kazalnik »Število izobraževalnih dni/zaposlenega«, je v letu 2019 znašal 3,76 in je za 12,2 % višji kot v letu 2018, za 10,6 % je višji tudi od ciljne vrednosti iz letnega načrta Finančne uprave RS za 2019.

4.4. Nadgradnja sistema za podporo odločanju

Finančna uprava RS je v letu 2019 nadaljevala z razvojem digitaliziranega sistema za podporo odločanju. Ta sodoben in odziven sistem trenutno še ne omogoča neposrednega, grafično prilagojenega prikaza in dostopa do ključnih informacij o poslovanju in rezultatih. Osnovna grafična podoba enotne točke (t.i. nadzorna plošča) z orodji za spremljanje ključnih kazalnikov uspešnosti poslovanja Finančne uprave RS ob nivojskem dostopu do podrobnejših informacij po izpostavljenih področjih dela (zavezanci za davek, javnofinančni prihodki, dolg, plačilne ugodnosti, davki, carine, proračun, kadri, ...) je še v razvoju, zato bo Finančna uprava RS v letu 2020 nadaljevala z razvojem na omenjenem področju.

Doseganje Kazalnikov uspešnosti Finančne uprave RS v letu 2019.

Preglednica 3: Kazalniki - doseganje ciljnih vrednosti za leto 2019

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2018	Ciljna vrednost 2019	Dosežena vrednost 2019
1. STOPNJA RASTI NETO POBRANIH JFP	106,9	103,9	105,8 %
2. DELEŽ PROSTOVOLJNO PLAČANIH DAJATEV ZA KATERE JE NADZORNIK FURS	95 %	95,1 %	95,4 %
3. DELEŽ DOLGA V NETO POBRANIH JFP	7,2 %	6,9 %	6,7 %
4. DELEŽ FIZIČNIH OSEB, KI S FINANČNO UPRAVO POSLUJEJO ELEKTRONSKO	8,6 %	15 %	15,8 %
5. STROŠEK POSLOVANJA FURS NA POBRANIH 100 EVROV	81 centov	84 centov	83 centov
6. DELEŽ NADZOROV INŠPEKCIJE Z UGOTOVLJENIMI NEPRAVILNOSTMI	68 %	70 %	71,3 %
7. DELEŽ ZADEV, REŠENIH V ZAKONSKEM ROKU	97,2 %	97,3 %	97,8 %
8. DELEŽ ZADEV, KI SO BILE NA INSTANCAH UGODNO REŠENE ZA FURS	80,8 %	81 %	80,8 %
9. POVPREČNI ODZIVNI ČAS KLICNEGA CENTRA	68 sekund	55 sekund	68 sekund
10. ŠTEVILO DNI USPOSABLJANJ NA ZAPOSLENEGA	3,35	3,40	3,76

1. Stopnja rasti neto pobranih JFP

Vrednost kazalnika se izračuna po formuli: (dosežena realizacija JFP v letu t / dosežena realizacija JFP v letu t-1)*100 in pove, za koliko se je povišal oziroma znižal znesek pobranih javnofinančnih prihodkov v opazovanem letu v primerjavi s preteklim letom.

V letu 2019 znaša dosežena vrednost kazalnika 105,8 % in je presegla ciljno vrednost. FURS je v letu 2019 pobrala za 5,8 % več javnofinančnih prihodkov kakor v letu 2018.

2. Delež prostovoljno plačanih dajatev, za katere je nadzornik Finančna uprava RS

Vrednost kazalnika se izračuna po formuli: (neto pobrani JFP brez prihodkov iz naslova izvršb, ki niso knjiženi v poslovnih knjigah FURS in ostalo – plačila po sklepih o izvršbi za davčne in nedavčne obveznosti, ki so knjižene v poslovnih knjigah FURS – unovčitve zavarovanj) / (neto pobrani JFP brez prihodkov iz naslova izvršb, ki niso knjiženi v poslovnih knjigah FURS in ostalo + aktivni dolg na presečni dan)*100 in pove, kolikšen del dajatev je prostovoljno plačanih.

V letu 2019 je delež prostovoljno plačanih dajatev znašal 95,4 % in je presegel ciljno vrednost za 0,3 odstotne točke. Navedeno kaže na povečevanje prostovoljnega plačevanja dajatev.

3. Delež dolga v neto pobranih JFP

Vrednost kazalnika se izračuna po formuli: (davčni dolg na presečni dan / skupaj neto pobrani JFP)*100 in kaže kakšen je delež davčnega dolga v primerjavi z neto pobranimi JFP.

V letu 2019 je delež dolga v neto pobranih JFP znašal 6,7 % in je nižji od ciljne vrednosti za 0,2 odstotni točki, kar kaže na učinkovito obvladovanje davčnega dolga.

4. Delež fizičnih oseb, ki s Finančno upravo RS poslujejo elektronsko

Vrednost kazalnika se izračuna kot razmerje med in številom registriranih uporabnikov elektronskih storitev FURS – FO na presečni datum v tekočem letu (števec) in številom izdanih IID (brez upokojecev) za preteklo leto (imenovalec). V izračunu so upoštevani kriteriji:

- fizične osebe, ki s Finančno upravo RS poslujejo elektronsko, so fizične osebe, ki so registrirane za delo v sistemu kot uporabniki elektronskih storitev FURS (certifikat ali uporabniško ime in geslo), merska enota za kazalnik je %.

Vrednost kazalnika je izračunana za obdobje 1.1.2019 – 31.12.2019 in je znašala 15,8 %, to je za 83,7% več kakor v letu 2018 in za 5,3% več od ciljne vrednosti za 2019.

5. Strošek poslovanja FURS na pobranih 100 EUR

Vrednost kazalnika se izračuna po formuli: (dosežena realizacija proračuna FURS (brez donacij upravičencev po ZDoh) v letu t / dosežena realizacija JFP v letu t)*100 in pove, koliko znašajo izdatki FURS na 100 EUR pobranih JFP.

V letu 2019 znaša dosežena vrednost kazalnika 83 centov in je presegla ciljno vrednost. Izdatki FURS na 100 EUR pobranih JFP v letu 2019 so bili za 1 cent nižji od načrtovanih.

6. Delež nadzorov inšpekcije z ugotovljenimi nepravilnostmi

Vrednost kazalnika se izračuna tako, da se v števcu upošteva število nadzorov (inšpekcija, preiskave, transferne cene) z ugotovljenimi nepravilnostmi, ki so zaključeni v obravnavanem letu in v imenovalcu število vseh inšpekcijskih nadzorov (inšpekcija, preiskave, transferne cene), ki so zaključeni v obravnavanem letu.

Ciljna vrednost deleža nadzorov inšpekcije z ugotovljenimi nepravilnostmi za leto 2019 je bila določena v višini 70 %. Dosežena vrednost kazalnika v letu 2019 je 71,3 % in je tako presežena, kar kaže na učinkovito pripravo in izvedbo nadzorov.

7. Delež upravnih zadev, rešenih v zakonskem roku

Gre za delež upravnih zadev, ki so bile rešene v zakonitem roku (števec), in sicer glede na vse rešene upravne zadeve (imenovalec).

V letu 2019 znaša ta delež 97,8 % in je za 0,5 odstotne točke večji kot v letu 2018.

8. Delež zadev, ki so bile na instancah ugodno rešene za Finančno upravo RS

Gre za delež pritožb, ki so bile s strani organa druge stopnje zavržene, zavržene ali je bil postopek ustavljen (števec), in sicer glede na skupno število vseh prejetih zadev iz druge stopnje in sodišč (imenovalec). S kazalnikom se meri pravilnost odločanja na prvi stopnji.

V letu 2019 znaša delež ugodno rešenih pritožb za Finančno upravo RS 80,8 %, v preostalem delu je bil upravni akt spremenjen oziroma odpravljen ali pa so bile zadeve vrnjene v ponovni postopek. Za razliko od prejšnjih let smo pri izračunu tega kazalnika za leto 2019 upoštevali vsa področja (vključno odmero NUSZ)³⁶. Upošteva vse področja dela Finančne uprave RS (vključno NUSZ), beležimo pozitiven trend ugodno rešenih pritožb (69,61 % v letu 2015, 78,83 % v letu 2016, 74,77 % v letu 2017, 78,93 v letu 2018 in 80,8 % v letu 2019).

³⁶ Razlog, da smo v prejšnjih letih izvzeli NUSZ, je v tem, da je NUSZ bistveno vplival na ta kazalnik (op. v l. 2017 je bilo veliko zadev, vrnjenih v ponovni postopek zaradi sodbe Upravnega sodišča RS, s katero je bila ugotovljena nezakonitost Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Nova Gorica; v teh primerih je tudi organ druge stopnje vse nepravnomočne zadeve vrnil zadeve organu prve stopnje v ponovni postopek, z napotilom, da se uporabi pri odmeri odlok, ki je veljal na dan 31. 12. 2013).

9. Povprečni odzivni čas klicnega centra

Povprečni odzivni čas je celotni čas čakanja na prostega informatorja skupaj s časom zvonjenja pri informatorju za vse odgovorjene klice v opazovanem obdobju, deljen s številom odgovorjenih klicev v opazovanem obdobju. Na povprečni odzivni čas klicnega centra vpliva več dejavnikov: število dohodnih klicev oziroma prognoza števila dohodnih klicev, število prisotnih agentov v klicnem centru (zmanjšanje razpoložljivega števila agentov zaradi notranjih in zunanjih vzrokov), prilagojeno število agentov ob dnevnih, tedenskih, mesečnih in letnih konicah, povprečen čas opuščenih klicev, čas obravnave telefonskih klicev, število odbitih klicev, delež ponovnih klicev in drugo. Največji vpliv na povprečni odzivni čas ima število prisotnih agentov.

V letu 2019 je bil povprečni odzivni čas 68 sekund, to je enak kakor v letu 2018 in za 23 % daljši od ciljne vrednosti za leto 2019. V letu 2019 se je tako v KC FO kot tudi v KC DDV število agentov zmanjšalo, kar je v največji meri vplivalo na povprečni odzivni čas klicnega centra.

10. Število dni usposabljanj na zaposlenega v Finančni upravi RS

Vrednost kazalnika se izračuna tako, da se celotno število dni izobraževanj deli s številom zaposlenih.

Kazalnik je v letu 2019 znašal 3,76 in je za 12,2 % višji kakor v letu 2018, za 10,6 % je višji tudi od ciljne vrednosti za 2019.